

'Onderwijs wordt steeds individueler'

pagina 4

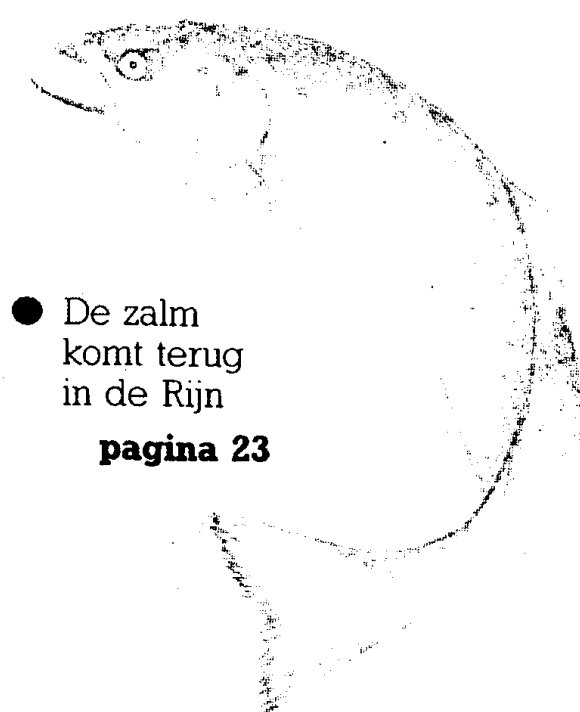
'Huwelijk wordt minder populair'

pagina 5

● Franse WK-ploeg op stelten
pagina 20

● Griep kwelt Roda JC
pagina 21

● Steven Rooks Nederlandse troef
pagina 22

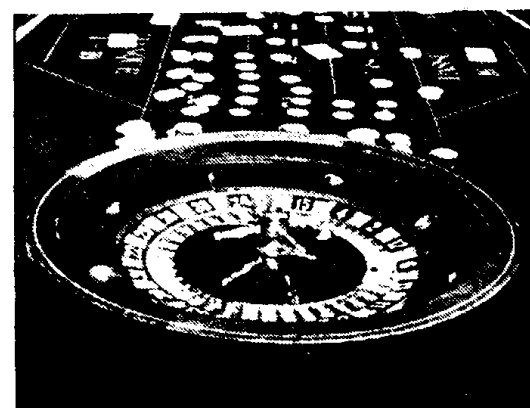
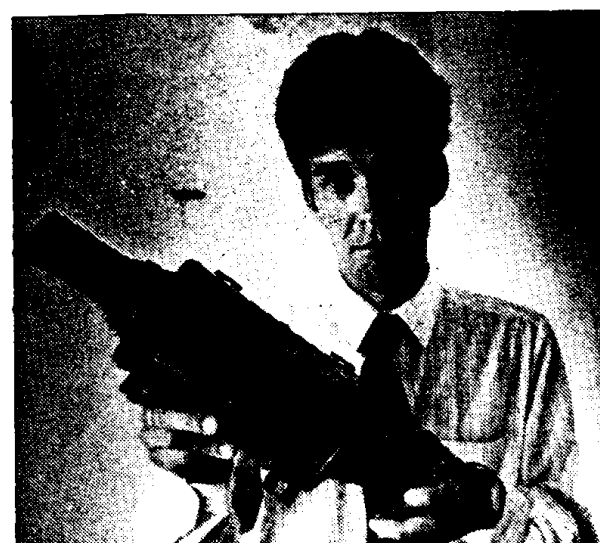

● De zalm komt terug in de Rijn
pagina 23

● Vlaming en Waal vechten om de zeskantige friet
pagina 25

● Katalysator nu al 'recycle-baar'
pagina 29

● Komt het in Spa nog in 't reine?
pagina 34

● Roulette in Spa

'Verbazingwekkende' beelden van Neptunes-maan Triton Voyager-2 zonnestelsel uit

PASADENA - De Amerikaanse ruimtesonde Voyager-2 heeft gisteren na een scheervlucht over Neptunus 'verbazingwekkende' beelden van de grootste maan van de planeet, Triton, naar de aarde gezonden. De Voyager-2 bereikte Neptunus na een vlucht van 12 jaar en 4,4 miljard kilometer en vloog vervolgens langs Triton ons zonnestelsel uit.

Volgens deskundigen in het vluchtingscentrum in Pasadena (Californië) stal de blauwroze Triton bij het deel van de vlucht de show. De beelden die door de Voyager naar de Aarde waren gestuurd, noemden de verbazingwekkend. De wetenschappers, van wie sommigen bijna 10 jaar aan het Voyager-project hebben gewerkt, juichten en klachten.

toen de eerste beelden binnenkwamen.

De beelden kunnen duiden dat Triton bedekt is met ijs, bergkammen en een ruw oppervlak heeft, aldus een lid van het foto-team. De beelden van de maan roepen veel vragen op, zo zei een andere deskundige.

Scheervlucht

De Voyager-2 raasde gistermorgen om 06.00 uur (Ned. tijd) op een hoogte van 4.800 kilometer over de noordpool van de blauwe planeet. Na de scheervlucht verdween de sonde ongeveer een uur in de schaduw van het enorme hemellichaam en zette koers naar Triton. Na ongeveer vijf uur passeerde de Voyager de maan op een afstand van 38.000 kilometer.

De foto's en gegevens bereikten pas na vier uur en zes minuten het volgstation in Pasadena. Zoveel tijd was nodig om de afstand naar de Aarde te overbruggen. De ontvangen gegevens toonden aan dat de sonde nog steeds goed functioneerde.

Kort voor het bereiken van de kortste afstand tot de gas-planeet moest de Voyager een ring van ijs en brokken steen passeren die Neptunus omgeeft. Een botsing met een voorwerp ter grootte van een kiezelsteen zou de met een snelheid van 100.000 kilometer per uur voortrazende sonde waarschijnlijk hebben vernietigd.

Ijs

Enkele uren voor de scheervlucht over Neptunus ontdekte de Voyager nog twee nieuwe manen. Daarmee kwam het aantal bekende Neptunus-maanen op acht. Uit andere opnamen van de een ton zware ruimtesonde blijkt voorts dat Neptunus omgeven is door twee ringen van ijs en gesteente. Neptunus zelf bestaat uit waterstof, helium en methaan.

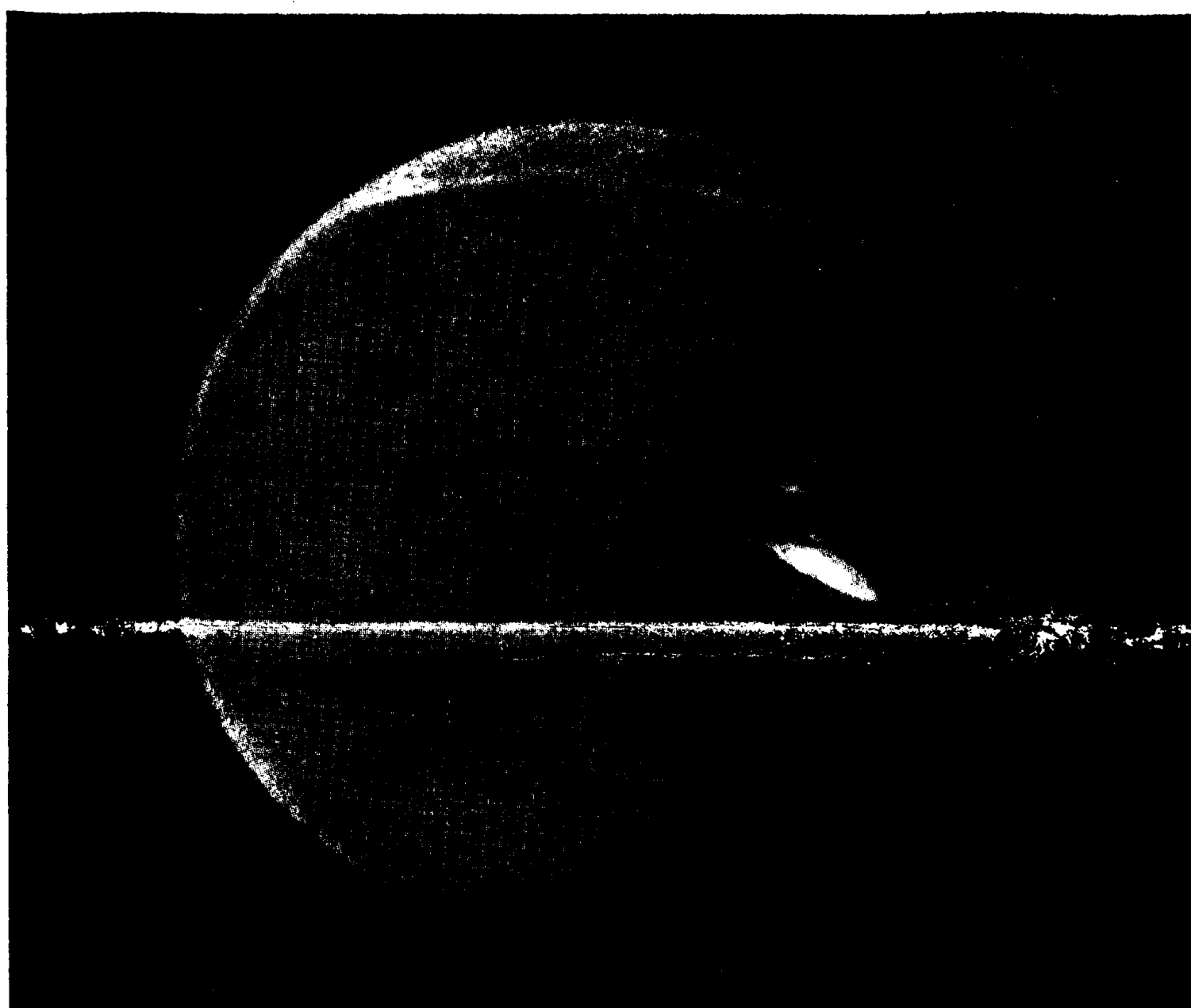
De Voyager-2 heeft sinds zijn lancering in 1977 een reeks verbluffende, opzienbarende beelden van Saturnus, Jupiter en Uranus naar de Aarde gezonden. Leerboeken zullen als gevolg van nieuwe gegevens herschreven moeten worden.

(ADVERTENTIE)

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Vandaag op de pagina's 6-8-16-18-19-27-41

MAVO, HAVO, ATHENEUM, TALEN, INFORMATICA, PBD,
OPEN DAG
MBA, SPD, MEAO, KUNST EN KULTUUR. ADVIES- EN
27
STUDIECENTRUM • ZUIDLIMBURGS AVONDCOLLEGE,
AUGUSTUS
VOLKSUNIVERSITEIT, BASISEDUCATIE, BEDRIJFSOPLEIDINGEN. ZONDAG VAN 11.00 TOT 16.00 UUR
DIEPENBROCKSTRAAT 15, HEERLEN (045) 712106/712856

● Neptunes gezien vanuit de voorbijschietende Voyager-2. Later zou de ruimtesonde ook nog interessante beelden van de kunstmaan Triton zenden.

(ADVERTENTIE)

WEG...?

KAPPA doet de zomercollectie weg voor "Last minute" prijzen

KAPPA T-shirts 29,-
49,- 59,- 69,95 en 79,90 nu

Overhemden, sweatshirts, luxe T-shirts 39,-
69,90 85,- 99,- nu

Overhemden, sweatshirts, joggingbroeken, streepshirts 49,-
79,- 99,- 119,- nu

Luxe sweatshirts 59,-
119,- 139,- 145,- nu

Wollen truien, katoenen truien, overhemden en sweats 69,-
119,- 139,- 169,- nu

Jeans 135,- Anorakjack 269,- Jack 298,- sportschoenen 99,-
159,- nu

dat kan je niet laten liggen. Kom vandaag nog en kijk meteen even naar de juist binnengekomen nieuwe wintercollectie

HEERLEN SAROLEASTRAAT 41
Kappa Shop

(ADVERTENTIE)

ER UIT!

Vandaag gaat de hele zomercollectie ER UIT, en dat kan!

Voor deze 'moet weg' prijzen ga je in de rij staan.

Dobber shirts 98,- weg voor 29,-
Dobber shirts 98,- weg voor 49,-
Dobber shirts 89,- weg voor 39,-
Basics pantolons 79,- weg voor 29,-
Basics blouse 75,- weg voor 29,-
Thomas colberts 189,90 weg voor 59,-
Blazer domes 139,90 weg voor 49,-
Thomas pantolons 89,- weg voor 39,-
Deal shirts 99,95 weg voor 39,-
Verte Vallee shirts 129,- weg voor 79,-

THE FIVE POCKET STORE
SAROLEASTRAAT 43
HEERLEN

(ADVERTENTIE)

Lekker uitslapen, lekker brunchen, heerlijke zondag!

Doe eens wat anders met de zondag. Slaap lekker uit, maak er iets moois van en kom brunchen in het Grand Hotel. Tussen 12.00 en 15.00 uur staat een uitgebreid feestelijk buffet voor u klaar, met de lekkerste vis- en vleesgerechten en bijzondere soep en zoute lekkernijen. Onze pianist zorgt voor de sfeervolle omlijsting.

Vanaf 3 september weer feestelijk brunchen in 't Grand Hotel. En toch maar f 32,50 per persoon.

Voor kinderen maken wij daar graag 16 gulden plus een kwartje van Heerlijke zondag!

Meestertijl eten, Vorstelijk slapen.

Grand Hotel Heerlen
Groene Boord 23, 6411 GE Heerlen, tel. 045 713846
Alle kamers voorzien van bad, douche, toilet, KTV, radio, telefoon, broekpers, minibar en haardroger.

Autotelefoon
leest v.a. 99,- p. mnd
Camp. ingeb. met nummer binnen 1 dag
AUTOTRONIC
Off. PTT-hoofddealer 04492-3888

VVD wil Wiegel en Winsemius op ministerspost

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG - De VVD overweegt aan het einde van de verkiezingscampagne Hans Wiegel en Pieter Winsemius naar voren te schuiven als kandidaat-ministers in een volgend kabinet. Met het van stal halen van deze oud-ministers, die beiden nog steeds zeer populair zijn in VVD-kring, hopen de liberalen iets van hun verlies te kunnen goedmaken.

Al eerder zei lijsttrekker Joris Voorhoeve, dat hij Wiegel op zijn lijstje had staan als kandidaat-minister. De Friesse commissaris van de koningin ontkende toen met Voorhoeve over zijn kandidatuur te hebben gesproken, maar sloot zijn terugkeer in de landelijke politiek ook niet helemaal uit.

Oud-minister Winsemius staat als laatste op de kandidatenlijst van de VVD voor de Tweede Kamerverkiezingen van zes september. Tijdens het eerste kabinet-Lubbers heeft hij als minister van Milieu grote populariteit en bekendheid opgebouwd. Van deze ex-minister is bekend dat hij wel weer een plaatsje in het kabinet ambieert.

Hij kan daarbij rekenen op steun van premier Lubbers, die bij de laatste formatie al liet blijken liever Winsemius dan De Korte naast zich te hebben als vice-premier. Dat lukte toen echter niet, waarna Winsemius de politiek (tijdelijk) verliet.

Kabinet bereikt akkoord over begroting 1990

DEN HAAG - Het oemissionaire kabinet Lubbers/De Korte heeft gisteren overeenstemming weten te bereiken over de rijkuitgaven in 1990. Ook over de arbeidsvoorwaarden voor ambtenaren en trendvolgers zijn de ministers het eens geworden.

Na afloop van de vergadering van de ministerraad wilde premier Lubbers slechts kwijt dat het kabinet 'een goede oplossing heeft gevonden en wat betreft lastendruk en financieringstekort blijft binnen de kaders van het regeerakkoord'. Volgens de premier - die orgvuldig vermeerde welk cijfer dan ook te vermelden - zou het financieringstekort ook nog wel iets lager kunnen uitvallen, dan de beoogde 5,25 procent.

Het kabinet vergadert volgende week nog wel over de teksten van de Miljoenennota, maar de besluiten erover zijn volgens Lubbers nu genomen. Mededelingen over de begroting worden officieel eerst op Prinsjesdag - door de koningin - gedaan.

(ADVERTENTIE)

JURGEN AUTO LEASING
info 045-463333

Kabinet: meer gokken, maar minder illegaal

DEN HAAG - Het aantal legale kansspelen moet omhoog om aan de vraag tegemoet te komen. Tegelijk komen er meer juridische maatregelen om het illegale gokcircuit aan te pakken. Het kabinet heeft zich gisteren verenigd met dit standpunt van staatssecretaris Korte (Justitie). Zij zal de Tweede Kamer binnenkort in kennis stellen van de uitkomst van het bearaad over Kansspelen in perspectief. Uitbreiding van het aanbod op de legale kansspelmarkt dient in de visie van het kabinet gepaard te gaan met indammen van risico's van gokverslaving. Of de instant-loterij (het kraslot) er komt is nog de vraag. De ministerraad wenst daartoe nog te onderzoeken hoe de fraudegevoeligheid tot een minimum kan worden beperkt. Verder komt er een nieuwe regeling voor bedrijfsmatige exploitatie van het bingo-spel.

Zwaargewonde bij schietpartij in Roermond

Van onze verslaggever

ROERMOND - Bij een schietpartij gisteravond in Roermond is H.L. levensgevaarlijk gewond geraakt. Een tweede slachtoffer, de 30-jarige Y.B. liep een schotwond in zijn rechterbovenarm op en is na behandeling in het ziekenhuis in verzekering bewaard gesteld. In totaal zijn drie verdachten aangehouden. Een verdachte is voortvluchtig, en de zwaargewonde H.L. verblijft in het ziekenhuis.

De schietpartij vond rond 02.00 uur plaats aan de Lovaniestraat in het Roermondse Veld, na een vechtpartij waarbij vijf buitenlanders van Marokkaanse afkomst betrokken waren. Aanleiding was een interne ruzie over het vernielen van inboedel in het pand Lovaniestraat 33. De politie sluit niet uit dat drughandel de werkelijke oorzaak is, al bestaat daarover nog geen duidelijkheid.

● Zie verder pagina 15

VS helpen in strijd tegen drugsmafia

WASHINGTON - Washington heeft de Colombiaanse regering gisteren voor 65 miljoen dollar aan voor militaire hulp toegezegd als bijdrage in haar strijd tegen de drugsmafia. Deze heeft gedreigd dat tien rechters zullen worden gearresteerd voor iedere handelaar die aan de VS wordt uitgeleverd.

Het geld komt uit een speciaal potje waarover het Witte Huis beschikt voor urgente gevallen. De hulp betreft mede verbindingsapparatuur, vliegtuigen en helikopters om de 'mobilititeit' van de Colombiaanse troepen te vergroten. Het eerste materieel zal begin volgende week worden afgeleverd. Witte Huiswoordvoerder Fitzwater zei dat de Colombiaanse president, Virgilio Barco die vorige week de noodtoestand afkondigde en daarmee de jacht opende op de drugsmafia. Washington niet om troepen heeft gevraagd.

O P L E I D I N G A M B I

HE1 en HE2, T2, HS2 en HS4
Voor meer informatie: Heerlen, AenS (045)712106 Maastricht, Studiecentrum (043) 624810 Sittard, Sité (04490) 90475

Voyager-2 passeert Neptunes

St... trr... gr... dlaksl!

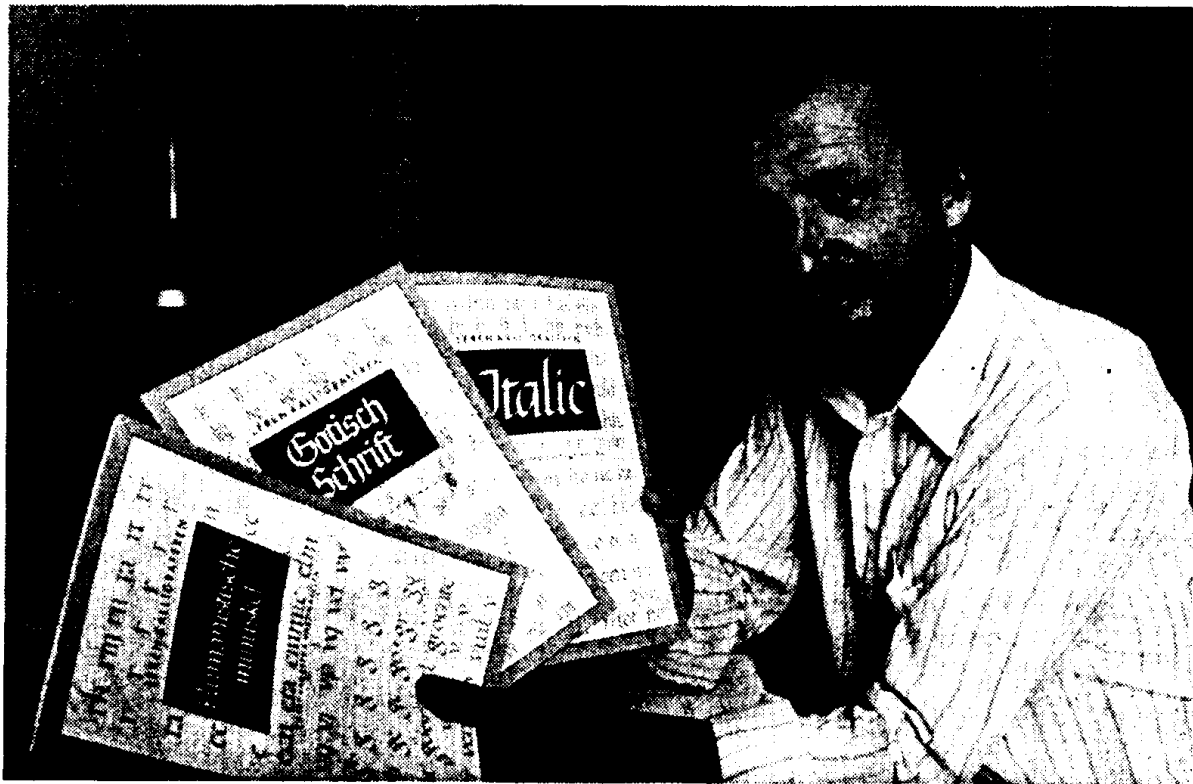

Martin Keulen en Theo Wintels schoonschrijvers in hart en nieren

Tentoonstelling en nieuwe boeken over kalligrafie

door jos frusch

BRUNSSUM - Kalligraferen monnikenwerk? Misschien voor de historicus, die denkt aan oude kloosters, dikke boekwerken, gestyleerde letters en bladgoud, maar zeker niet voor Martin Keulen uit Doenrade, onderwijskundige en verbonden aan de Schoolbegeleidingsdienst te Sittard en zijn zwager Theo Wintels, docent tekenen en handvaardigheid in Maastricht en eveneens Keulen in het bezit van het diploma MO (schoon)schrijven. Martin Keulen weet alles van de pedagogische kant van kalligrafie, Theo Wintels is in staat er een artistieke dimensie aan te geven. Tot en met 9 september laat hij met de tentoonstelling 'Moderne kalligrafie' in D'r Brikke-oave te Brunssum zien welke verrassende resultaten kunnen worden bereikt wanneer kalligrafisch vakmanschap met een creatieve saus wordt overgoten. Tegelijkertijd presenteert Martin Keulen er zijn driedelige schrijfcursus kalligrafie voor volwassenen, die hij samen met de Brabantse Corry van Eerd heeft samengesteld.

● Martin Keulen met zijn drie kalligrafie-werkboeken.

dan van 9 tot 12 jaar, vonden ze. Met die opdracht zijn we aan het werk gegaan." Deze dadendrang heeft geresulteerd in de serie 'Leren Kalligrafieren', die bestaat uit drie werkboeken - Italic, Gotische Schrift en Humanistische Minuskel. Een van de weinige series, waarin via een gelede, didactisch verantwoorde, opbouw een groot publiek wegwijs wordt gemaakt in de wereld van de schoonschrijverij, vindt de auteur. "Door de uitgebreide instructie en oefenstof en de korte historische inleiding in een voor iedereen begrijpelijke taal kan de methode zelfstandig gebruikt worden." Iedereen, die over de vereiste motorische vaardigheden beschikt - iedereen die kan schrijven dus - kan via deze nieuwe methode leren hoe je de diverse lettersoorten onder de knie kunt krijgen. "Een prachtige hob-

by", vindt de auteur, "die toewijding en concentratie vereist, maar die je wel in staat stelt een persoonlijke toets te geven aan zaken die je de moeite waard vindt; een uitnodiging, een dankbriefje of een geboortekaart."

Martin Keulen geeft zelf ook cursussen aan mensen die zich voor hun plezier of voor hun werk (leerkrachten bijvoorbeeld) willen bekwalen in de kalligrafie. En als onderwijskundige geeft hij leerkrachten van basisscholen les in het schrijfonderwijs. "Schrijven is op de Pabo's teruggelaten van tachtig naar achtien uur. En dat is te merken ook. Men beheerst de didactiek en de vaardigheid niet meer", aldus Keulen, die met zijn boeken zowel de onderwijsdoelgroep als de publieksdoelgroep probeert te berei-

ken. Hij heeft er alle vertrouwen in dat zijn boeken hun weg naar de lezers (schrijvers!) zullen vinden. "In tegenstelling tot de meeste boeken over kalligrafie, die op de markt zijn, wordt in onze serie het kalligrafisch schrijven specifiek aangeleerd. Weinig theorie, veel praktijk, dat is de enige manier om het te leren. Al moet je wel veel geduld en tijd hebben."

In de Middeleeuwen werden de door scriptoren gekalligrafeerde boeken door illuminatoren versierd en van miniaturen voorzien. Bij Theo Wintels, Brabander van origine, zijn beide kwaliteiten in één persoon verenigd. Hij is artistiek gaan spelen met de vaardigheden die zich als kalligrafie en als tekenleraar heeft eigen gemaakt. "Je komt dan op een punt, dat je je gaat afvragen

of de teksten altijd leesbaar moeten blijven", vertelt Wintels, die ook het kalligrafisch handwerk nog steeds beoefent, o.a. bij het schrijven van de bus, die hij voor de Rijksuniversiteit Limburg vervaardigt. "Je kunt een vaas realistisch tekenen of verhalen in lijnen en kleuren. Dat kun je ook met letters doen. Zo is het mogelijk op een meer abstracte manier de sfeer van een tekst te visualiseren, er een bepaalde spanning in te brengen."

Theo Wintels begint met een aquarellachtige ondergrond, waarop hij kalligrafisch teksten aanbrengt en daarna in een gemengde techniek met olieverf, Arabische gom, bladgoud en papier de juiste sfeer probeert te treffen. Op die manier slaagt hij erin zijn persoonlijke emoties in beeld te brengen en het formele van de kalligrafische techniek

met het informele van het artistiek proces te verbinden.

Hoe dat precies uitziet kunt U gaan bekijken in D'r Brikke-oave, waar tot 9 september 42 kunstwerken van Theo Wintels te bewonderen zijn.

● Gemengde techniek 'De bus uit Dachau' van Theo Wintels, te zien in D'r Brikke-oave.

Museumjaarkaart wordt duurder

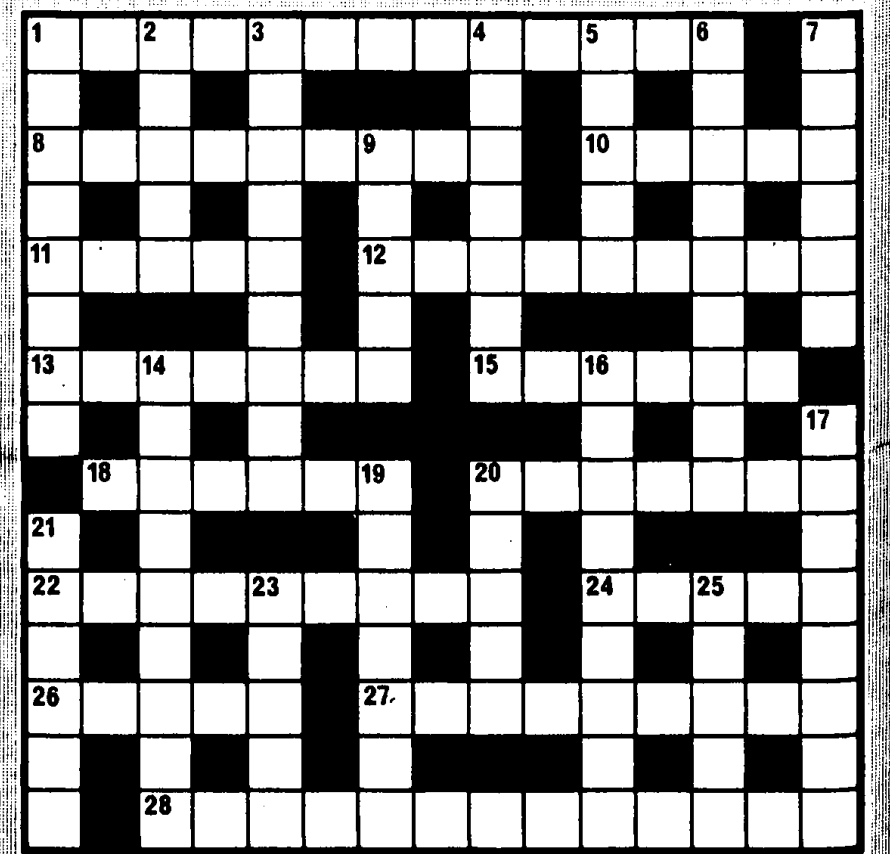
HEERLEN - Met ingang van volgend jaar wordt de museumjaarkaart tien gulden duurder. Volwassenen betalen dan veertig in plaats van dertig gulden voor de kaart. Voor de bezitters van een 65+ pas wordt de kaart vijf gulden duurder, en kost dan 25 gulden. De prijs van de jeugdkaart (15 gulden) wordt niet verhoogd, maar daar staat tegenover dat de leeftijdsgrens die recht geeft op zo'n kaart wordt verlaagd van 25 naar 18 jaar.

Volgens Lucas Van Gent, hoofd secretariaat van de Stichting Museumjaarkaart, moet de verhoging gezien worden als 'een inhaalmanoeuvre'. "In het verleden was de jaarkaart zeer goedkoop. Als je bedenkt dat de toegangskaatjes voor sommige musea zeven gulden kosten, dan wordt al gauw duidelijk dat dertig gulden voor een jaarkaart erg weinig is." Het geld dat de Stichting ontvangt door de verkoop van de jaarkaarten wordt, volgens een bepaalde verdeelsleutel, over de verschillende musea verdeeld. Van Gent: "Door het geringe bedrag dat voor de kaart betaald moest worden dreigden een aantal musea te weinig inkomsten te krijgen. Vandaar de verhoging."

Oplossing van gisteren:

ATTRACTIE
T-LAKE-I-N
LK-PEL-PO
AAP-N-POR
SNOR-WARM
-TOËRIST-
TOLK-PERS
ROS-T-NET
AR-RUK-TE
A-GELID-N
GOEDENDAG

cryptogram

Horizontaal:

1. Belangrijkste tijd van de staf? (13); 8. Gesmolten omdat klanten er maling aan hebben? (9); 10. Het rund van de omroep vindt u in de sloot? (5); 11. Onzin, de koffie is niet sterk! (5); 12. Scholier die duidelijk niet blijft zitten? (9); 13. Zulk een aanblik doet denken (7); 15. Slaapplaats op schepen? (6); 18. Die hoeft u per se niet uitsluitend op een heuvel te krijgen! (6); 20. Dergelijke beschuldigingen kan men niet goed strijken! (7); 22. Moet de arts China verlaten omdat hij als een tegenstander van alle gezag wordt beschouwd? (9); 24. Daarmee is niets te beginnen! (5); 26. Gewas uit water? (5); 27. Dubbel zo saai? (9); 28. Collega van een musicus? (13).

Verticaal:

1. Satirische vlasbewerker? (8); 2. Valloos ligplaats voor een aanvoerder zonder hoofd? (5); 3. Weet u dat de platelandse woner door het gebruik van doping een opstootje heeft veroorzaakt? (9); 4. Die heeft het land aan de natuur met zoveel geld (5); 5. Zijn werk is bijzaak! (5); 6. Verkoop van slager ook levers? (9); 7. Dit is dus barbaars dwars (6); 9. Stof afkeuren (13); 14. Verzoekschrift van iemand die in gevaar is (9); 16. Voor één van vier brengt het gemaal (9); 17. Mythologische wezen uit de Dode Piet (7); 20. Met blote hand niet te pakken (5); 21. Is hij met een smoesje uit de sluis telstid gekomen? (6); 23. De beste kook (5); 25. Zonder zuster in het klooster zou achter zijn (5).

Schilderijen van Nora Postma

MAASTRICHT - De Belgische Nora Postma exposeert tot en met 16 oktober schilderijen in de Kamer van Koophandel te Maastricht. Postma is werkzaam als vakleerkracht Beeldende Vorming aan een basisschool te Reuver. In haar schilderijen probeert zij te ontkomen aan de strakke vormen waardoor onze maatschappij beheerst wordt, door meer af te gaan op haar intuïtie, zodat de omgeving weer natuurlijker en organischer van vorm wordt. Dit wordt benadrukt doordat zij haar schilderijen uitsnijdt langs de streken van het penseel. De expositie is te bezichtigen van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 16.00 uur.

Vijfde inter-Limburg expositie bij ABP

HEERLEN - Tijdens de voorlaatste expositie in het kader van 150 jaar beide Limburgers wordt in het hoofgebouw van het ABP te Heerlen werk getoond van twee Belgische beeldhouwers en een Nederlandse schilder/fotograaf. Morgenmiddag tussen 14.00 en 17.00 uur is de tentoonstelling gratis toegankelijk. Wim Tonnaer en Peter Soe-

exposities

ters zorgen voor de muzikale omlijsting.

Sabine Borgerhoff en Marina Jans, afkomstig uit respectievelijk Alt Hoeselt en Hasselt tonen speelse plastieken. Hun beelden en constructies zijn zowel afzonderlijke als gezamenlijke projecten. Ruud Lammerink, die woont en werkt in Maastricht, maakt foto's die op linnen worden geplakt en dan zodanig in het schilderij worden verwerkt dat niet meer te achterhalen is waar de foto precies ophoudt en het schilderij begint.

Schilderijen van Manfred Hürimann

LANDGRAAF - In galerie Ipomale, Kekberg 2 te Landgraaf, wordt morgenmiddag om 15.00 uur een expositie geopend met werk van de Zwitsers/Duitse kunstenaar Manfred Hürimann. De tentoonstelling loopt tot en met 24 september en is te bezichtigen van woensdag tot en met zondag van 13.00 tot 20.00 uur, op vrijdag tot 20.00 uur.

Kunst en politiek

SITTARD - Een actueel thema heeft de expositie die morgenmiddag vanaf 14.00 uur loopt in het Sittardse kunstcentrum De Melkfabriek aan de Agricolastraat 73: kunst en politiek. Kunstenaars uit Duitsland, Nederland en België tonen er tot 17

● Schilderij van Ruud Lammerink, te zien bij het ABP.

september hun werken. De expositie is op de zondagen 3, 10 en 17 september te bekijken tussen 14.00 en 18.00 uur.

De tentoonstelling in De Melkfabriek wil een beeld geven van de relatie tussen kunst en politiek

op dit moment. Direkte aanleiding vormen de naderende verkiezingen en de Europese eenwording. De Stichting Kunstcontact wil onderzoeken in hoeverre er een relatie bestaat en hoe tegenwoordige kunstenaars daar uiting aan geven. De esthetische kwaliteit van het werk is dan ook ondergeschikt aan de inhoudelijke en informatieve kwaliteit. De expositie toont een veelheid aan uitingsmanieren zoals beelden, schilderijen, installaties, performances en videoprodukties. De tentoonstellingsruimte is uitgebreid met het buitenterrein en de kelderruimte. Twee Belgen, elf Duitsers en vijf Nederlanders zullen er hun werk tonen.

en verder...

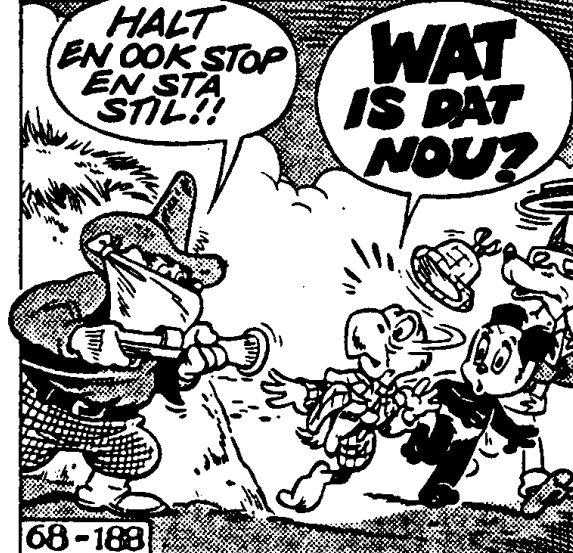
... toont galerie Artisan, Grote Gracht 43 te Maastricht, werk van de in Heerlen geboren kunstenaar Hans Hansen. Tot en met 30 september is de expositie van dinsdag tot en met zaterdag van 13.30 uur tot en met 17.30 uur te bezichtigen.

... is vanaf 31 augustus in Venster 86 aan de Steenweg te Sittard werk te zien van Rien van Leeuwen. Tot en met 24 september geopend van woensdag tot en met zaterdag van 12.00 tot 17.00 uur.

sagarmatha

panda en de vakantievoerder

recept

Gevulde bloemkool

Benodigdheden voor 4 personen: 400-500 g gehakt naar keuze, 1 grote stevige bloemkool, 1 ei, 3-4 el broodkruim, fijne Limburgse mosterd, boter, 2-3 el geschaafde amandelen. Maak bloemkool schoon en kook in water met snuffe tot exact 6 minuten. Dompel in koud water, laat bloemkool helemaal afkoelen en uitlekken. Maak gehakt aan met losge-

roerd ei, broodkruim 1 tl mosterd, zout, peper uit de molen en snuffe nootmuskaat of gemalen foelie. Hol bloemkool aan onderkant uit. Zorg ervoor dat de roosjes aan elkaar blijven zitten. Vul met gehaktmengsel. Beboter dubbelgevouwen vel aluminiumfolie en verpak daarin bloemkool. Leg deze daarna iets onder het midden van de reeds tot 225°C - stand 5 - voorverwarde oven. Temper direct na sluiten oven tot 200°C -

stand 4. Roken op oventijd van 20-25 minuten. Rooster intussen geschaafde amandelen en laat afkoelen. Haal bloemkool uit verpakking en leg met de roosjes naar boven op voorverwarde schaal en strooi er de geroosterde amandelen over. TIP: Eventueel kan een kaassausje over bloemkool geschonken worden en dan eventueel alsnog met amandelen bestrooien.

hub meijr

Uitgeverij Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemont
K.J. Verwer

Hoofdredacteur:
In de Cr. mer 37
6411 RE Heerlen
Bank: ABN Bank Heerlen
rek. no. 57 75 35 935
Giro: 10 35 100
Tel. abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886

Rayonkantoren:
Brunssum 045-2900
Geleen 04490-40
Heerlen-Centrum 045-711
Kerkrade 045-452932/40
Maastricht 043-280
Schaarsberg 045-31
Roermond 04750-1
Sittard 04490-1
Valkenburg 04406-1

Fax:
redactie 045-739881
advertenties 045-739886

Telefax:
redactie
overige afdelingen

Abonnementenprijs:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal
per maand

punt
uit

• Arrestatie

De politie van Kenia heeft drie personen gearresteerd in verband met de moord op George Adamson, de natuurbeschermmer en leeuwenkenner die vorige week samen met twee medewerkers in een wildreservaat in noord-Kenia werd doodgeschoten. De krant Kenya Times zei dat de politie drie mannen had gearresteerd na een vijf dagen durende speurtocht in het Kora wildpark.

• Nidal

De groepering van de Palestijnse terrorist Abu Nidal heeft gisteren in een verklaring gezegd '15 spionnen' te zullen executeren om de moord op een van haar hoge medewerkers te wreken. Wie deze spionnen zijn en wanneer zij worden gedood werd niet bekendgemaakt.

• Gewond

De Zuidafrikaanse oproerpolitie heeft gisteren zeker drie middelbare scholieren verwond toen zij het vuur opende op jongeren die stapels autobanden in brand hadden gestoken. De schoten vielen in Mitchell's Plain, een kleurrijke wijk in Kaapstad.

• Moord

In de Noordse plaats Rathfriland is in de nacht van donderdag op vrijdag een 28-jarige man door onbekenden in zijn woning doodgeschoten. Een zekere man zei dat de verantwoordelijkheid voor de aanslag nog niet is opgeëist.

• Brievenbus

Een elektronisch controlesysteem voor het lichten van de brievenbussen van de PTT kan landelijk worden ingevoerd. Een proef van PTT Post in de regio's Amsterdam en Rotterdam is succesvol verlopen. Plaatselijke PTT-directeuren mogen nu zelf bepalen of zij het systeem willen invoeren.

• Toiletten

Zes van de tien toiletten op jachthavens zijn bacteriologisch verontreinigd. Bovendien voldoet ruim 75 procent van de jachthavens niet aan de minimale normen die de ANWB heeft opgesteld voor sanitaire voorzieningen. Deze liggen overigens veel lager dan de eisen die de Kampeertwet stelt aan kampeerterrain.

• Duurder

Met ingang van volgend jaar wordt de museumjaarkaart tien gulden duurder. Volwassenen betalen dan veertig in plaats van dertig gulden voor de kaart. Voor de bezitters van een 65+ pas wordt de kaart vijf gulden duurder en kost dan 25 gulden. De prijs van de jeugdkart (15 gulden) wordt niet verhoogd, maar daar staat tegenover dat de leeftijdsgrens die recht geeft op zo'n kaart wordt verlaagd van 25 naar 18 jaar.

• Munitie

De 28-jarige Remco Scharloo uit Den Helder heeft in de duinen, even ten noorden van de strandafslag De Zandloper, een Duitse bunker uit de Tweede Wereldoorlog ontdekt met een hoeveelheid munitie. De bunker was tot voor kort met een laag zand bedekt. In de bunker stonden naar schatting zes kisten met elk 15 pantsermunitie (een soort handgranaten) en een aantal kisten waarin vermoedelijk geweren zaten.

• Oproep

Lech Walesa heeft de Polen gistermiddag opgeroepen om niet meer te staken zodat zij niet 'de kans' verspeiden die zij voor het eerst in 45 jaar hebben gekregen om democratisch geregeerd te worden. Walesa deed met name een beroep op de stakende spoorwegaanbidders om hun wilde staking te beëindigen.

• Explosie

In een woonwijk in Rome is een man om het leven gekomen, toen in zijn auto een bom ontplofte. De politie zei dat de identiteit van de man moeilijk kon worden vastgesteld, omdat zijn lichaam ernstig was verbrand. De bom was bevestigd onder de zitplaats van de bestuurder, aldus de politie. Elk motief voor de aanslag ontbreekt nog.

• Bod

Het autoverhuurbedrijf Avis Europe heeft een vriendelijk overnemingsbod van 896,5 miljoen pond sterling (3,1 miljard gulden) ontvangen van het in Luxemburg gevestigde consortium Cilva Holdings. De speciaal voor het bod opgerichte Cilva Holdings is voor 26,5 procent in handen van het Amerikaanse autobedrijf General Motors.

Fractie blij met advies Raad Jeugdbeleid PvdA tegen verhoging leeftijd minimumloon

DEN HAAG - De Partij van de Arbeid voelt er niets voor jongeren pas op hun 25ste het minimumloon voor volwassenen te laten verdienen. Nu eindigt het minimumjeugdloon als jongeren 23 jaar worden. Dat blijkt uit een gisteren verschenen reactie van de Tweede-Kamerfractie van de socialisten op het advies van de Raad voor het Jeugdbeleid van deze week.

Het advies over een samenhangend inkomens- en arbeidsmarktbeleid voor jongeren (ook studenten) bevat volgens de PvdA wel de nodige bouwstenen om het eigen beleid nader vorm te geven. De fractie is verheugd dat de Raad de kabinetsvoorstellen afwijst om te bezuinigen op uitkeringen van jongeren zonder recente werkervaring. De socialisten kunnen zich goed vinden in het streven naar economische zelfstandigheid (bij 1050 gulden netto in de maand) en de duidelijke koppeling tussen arbeidsmarkt- en inkomensbeleid (jongeren die een werkervarings- of scholingsproject volgen krijgen een aanvulling tot het voor

hen geldende minimumloon).

De PvdA kiest voor een systeem waarbij alle schoolverlaters die langer dan een jaar werkloos zijn een werkervaringsplaats wordt aangeboden, met een volwaardige rechtspositie.

Papandreou wil niet getuigen in bankschandaal

ATHENE - De voormalige Griekse premier Andreas Papandreou heeft gisteren geweigerd voor een parlementaire commissie te getuigen die een bankschandaal onderzoekt. De nederlaag van Socialisten bij de parlementsverkiezingen is juni voor een belangrijk deel toe te schrijven aan deze affaire en andere financiële schandalen.

Papandreou stuurde een brief aan de parlementaire commissie waarin hij vraagtekens zet bij de wettigheid van haar oproep en van haar procedures, zo is uit parlementaire bronnen vernomen. Naar Papandreou en vier vroegere ministers wordt een onderzoek ingesteld in verband met de verduistering van tussen de 200 en 300 miljoen dollar (400 tot 600 miljoen gulden) bij de Bank van Kreta. De voormalige bewindslieden zouden tot gevangenstraffen kunnen worden veroordeeld indien het parlement hun onschendbaarheid opheft en daarmee de weg vrijmaakt voor hun berechting.

De bankier George Koskotas, die in de Verenigde Staten vastzit in afwachting van zijn uitlevering aan Griekenland, heeft functionarissen van de Socialistische partij (PASOK) van medeplichtigheid in het bankschandaal beschuldigd. Volgens Koskotas hadden zij een plan goedgekeurd om rente-inkomsten van rekeningen van de staat bij de bank te verduisteren.

Vaticaan werkt aan pauselijk bezoek Libanon

VATICANSTAD - Het Vaticaan heeft gisteren gezegd pogingen te ondernemen om op korte termijn een pauselijk bezoek aan Libanon te arrangeren. Het kon echter nog geen datum noemen. Voordervier Joaquin Navarro zei dat verschillende mogelijkheden onder de loep werden genomen om 'deze wens van de paus' te kunnen uitvoeren.

Paus Johannes Paulus II heeft de afgelopen weken tweemaal een oproep gedaan voor een staakt-het-vuren in Libanon. De strijd tussen christenen en Syriërs, waarbij intussen meer dan 750 inwoners van Beiroet om het leven zijn gekomen, noemde de paus 'volkerenmoord'. Hij heeft er bij Syrië op aangedrongen de artilleriebeschietingen van de christelijke enclave te staken. Een reis naar Libanon zou het eerste bezoek van de paus zijn aan het Midden-Oosten.

(ADVERTENTIE)

NIUW NIUW NIUW NIUW NIUW NIUW NIUW

Komt u uw artikelen niet kwijt?
Lang wachten bij de telefoon?
Vreemde mensen bij u over de vloer?

En dan nog het adverteren, wat veel geld kost?
Stadsbeurs B.V. neemt dit allemaal van u over.
Bel voor meer informatie of stap vrijblijvend eens bij ons binnen.

Wij vertellen u hier graag meer over.

Stadsbeurs B.V.
Holstraat 19a Kerkrade
Tel.: 045-453100
Computercommunicatie: 045-453100

Stadsbeurs B.V.
Voor al uw gebruikte artikelen.
Wat bijvoorbeeld kan zijn: beeldende kunst, electronica, goederen enz. enz. enz.

NIUW NIUW NIUW NIUW NIUW NIUW NIUW

Inzake cadmium, afvalstoffen en drinkwater Kabinet neemt aantal milieu-maatregelen

vrijwillige basis) met het bedrijfsleven zijn afgesloten. Volgens het kabinet zijn, gelet op de grote hoeveelheid cadmium die wordt gebruikt, ook wettelijke maatregelen nodig.

Bij het storten van grote hoeveelheden afvalstoffen in het oppervlaktewater wordt voortaan een milieu-effect rapport verplicht. De MER-plicht geldt nu alleen voor het storten van afvalstoffen in of op de bodem. De uitbreiding van de MER-plicht is onder meer van belang bij het storten van grote hoeveelheden baggerspecie in het oppervlaktewater.

Het kabinet heeft verder uitvoering gegeven aan de EG-richtlijn voor het grondwater door kunstmatige infiltratie ten behoeve van drinkwater aan een vergunningstelsel te binden, waarbij de vergunning alleen verleend kan worden wanneer er geen gevaar is voor verontreiniging van grondwater en het grondwater onder controle staat.

Ministers Ruding en Smit - Kroes tegen Kabinet: twee procent extra voor ambtenaren

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De ambtenaren krijgen er volgend jaar twee procent loonruimte bij. Dat heeft het kabinet gisteren besloten, na een dagenlange discussie die hoog opliep. De ministers Ruding (Financien) en Smit-Kroes (Verkeer) stemden tegen deze verhoging.

D66: hogere salarissen voor leraren

WOERDEN - De aanvangssalarissen van leraren moeten omhoog. D66-lijsttrekker Van Mierlo noemde dit gisteren in Woerden één van de maatregelen die nodig zijn om de verandering in het onderwijs tegen te gaan. Hij dreigt een desastreus tekort aan leraren, vooral in exacte vakken, aldus Van Mierlo. Buiten het onderwijs meer verdienen. Door de achterstanden in het onderwijs is de motivatie van 'de mensen die het moeten doen' gedaald tot het nulpunt. Van Mierlo wees erop dat de overheid na de actie 'Kies exact' meisjes stimuleert meer B-vakken te doen. Dan moet zij ook de voorwaarden scheppen om deze leerlingen goed onderwijs te geven, vindt hij.

Turken houden internationale trein tegen

ANKARA - De reis van de express van de Westduitse stad München naar Istanbul in Turkije eindigde gisteren aan de Bulgaarse grens. De autoriteiten in Ankara besloten daartoe om een einde te maken aan de stroom etnische Turken uit Bulgarije, die al maandenlang hun land binnenkomt.

Ankara sloot afgelopen week al de grensovergang voor het gewone verkeer. Besloten werd nu ook de afsluiting tegen te houden, omdat de afgelopen dagen vele vluchtelingen zonder visum per trein Turkije binnenvielen. Turkije heeft de afgelopen drie maanden al ruim 300.000 etnische Turken uit Bulgarije opgevangen, die zich onderdrukt voelen voor Sofia. Het land heeft zich bereid verklaard ook de nog ruim een miljoen resterende uit haar land komende Bulgaren toe te laten, maar laat dat afhangen van een overeenkomst met Sofia.

President Sri Lanka ontsnapt aan aanslag

COLOMBO - De Sri Lankaanse president, Ranasinghe Premadasa, is gisteren ternauwernood ontsnapt aan een moordaanslag die werd gepleegd door extremistische Singalezen. De rebellen, waarschijnlijk leden van het radicale Volksbevrijdingsfront (JVP), gooiden drie zelfgemaakte bommen naar de presidentiële auto en volgauto's. Zeker zes personen raakten gewond.

Verdeling

Uiteindelijk heeft het kabinet de knoop doorgehakt en Van Dijk zijn zin gegeven: twee procent. Deze zal als volgt worden verdeeld: alle ambtenaren krijgen 0,9 procent verhoging; daarbovenop is er voor extra salarisverhogingen (incidenteel) nog eens 0,6 procent beschikbaar; voor de hard werkende ambtenaren wordt een prestatiebeloning beschikbaar gesteld van 0,25 procent van de totale loonsom; voor beroepsgroepen die maar moeilijk te krijgen zijn is nog eens 0,25 procent beschikbaar.

De ambtenarenbonden zullen naar verwachting dit bod van het kabinet veel te mager vinden. In navolging van de verpleegkundigen, willen zij ruim vijf procent extra.

'Heet najaar'

Dat hoeft overigens niet allemaal in salaris, ook werkgelegenheidsmaatregelen mogen daaruit worden betaald. Eerder hebben de bonden een 'heet najaar' met veel acties voorspeld, als het kabinet niet aan hun eisen tegemoet zouden komen.

Pakistaanse Fokker vermist

ISLAMABAD - In Pakistan is in de nacht van donderdag op vrijdag kort na de start van een vliegveld in de noordelijke stad Gilgit een Fokker toestel verdwenen met 49 personen aan boord. Dit is gisteren vernomen in officiële kringen in de Pakistaanse hoofdstad Islamabad.

Een zegsman zei dat het vliegtuig met bestemming Islamabad donderdag om 00.34 uur (onze tijd) opsteeg in Gilgit dat in de Karakoram bergketen ligt. De toren verloor 18 minuten na de start alle contact met het toestel, waarna onmiddellijk een militaire C-130 de lucht werd ingestuurd voor een zoekactie in het grensgebied met India, China en Afghanistan.

Organisaties van mensensmokkel beschuldigd Hongarije verhindert vlucht Oostduitsers

BOEDAPEST - Hongarije heeft in de afgelopen dagen verhindert dat verscheidene honderden Oostduitsers naar Oostenrijk vluchtten. De grensoldaten hebben niet het bevel om te schieten, zei de plaatsvervangende commandant van de grenswacht gisteren in het partijblad 'Nepszabadsag'. De tegengehouden DDR-mensen worden naar het binnenland van Hongarije teruggestuurd. Getallen noemde de militair niet.

Steeds meer Oostduitsers proberen illegaal de grens tussen Tsjechoslowakije en Hongarije te passeren. Hongaarse grenswachten hebben daar 14 Oostduitsers aangehouden. Tegen hen is een strafrechtelijk onderzoek ingesteld.

De militair beschuldigde Hongaarse en buitenlandse organisaties van mensensmokkel. Hij sluit niet uit dat een Hongaarse charitatieve instelling, die 700 Oostduitsers onder haar hoede heeft, bij het smokkelen van mensen betrokken is. Hij spreekt berichten tegen dat grenswachten vluchtelingen in de benen geschoten hebben. Zij hebben opdracht alleen waarschuwingsschoten te lossen.

Maar het aantal Oostduitsers dat via Hongarije naar Oostenrijk vlucht, laat nog steeds niet af. In het afgelopen etmaal zijn zeker 300 inwoners van de DDR illegaal de grens tussen Hongarije en Oostenrijk gepasseerd, zo meldde de politie van Eisenstadt gisteren. In meerderheid reizen zij door naar de Westduitse ambassade in Wenen, die hun aan papieren helpt waarmee zij hun reis richting Bondsrepubliek kunnen voortzetten.

Overleg

De Westduitse bondskanselier Helmut Kohl en minister van Buitenlandse Zaken Hans-Dietrich Genscher hebben gisteren een gesprek gehad met de Hongaarse premier Miklos Nemeth over de problemen met de naar schatting 150.000 a 200.000 DDR-burgers die momenteel in Hongarije zijn en vermoedelijk niet terug willen naar de DDR. Nemeth bracht samen met zijn minister van Buitenlandse Zaken Gyula Horn onverwacht een bezoek aan Bonn.

Na het gesprek dat vier uur duurde, zei het ministerie van Buitenlandse Zaken in Bonn dat Hongarije meent dat de oplossing voor de problemen in eerste instantie moet worden gevonden door de Bondsrepubliek en de DDR. Wel wil Hongarije beide landen verzekeren van zijn steun om een oplossing te vinden.

'Minister-president kil in ivoren torentje' Kok veroordeelt Lubbers' uitspraak over uitkeringen

Van onze parlementaire redactie LEEUWARDEN - PvdA-lijsttrekker Wim Kok heeft premier Lubbers gisteravond verweten 'gewoon verder te willen met de werkloosheid, met de groeiende inkomensverschillen, zonder last of ruggepraak'. In zijn scherpste verkiezingstoespraak tot nu toe verweet Kok in De Harmonie 'geen achter-

stand' hebben op de andere inkomens. 'In de jaren zeventig zijn de uitkeringen fors opgetrokken. Dat hebben wij rechtgezet,' aldus Lubbers. Kok zei daarop: 'Zo'n uitspraak gaat mij door merg en been. Dit zijn uitspraken van een man die niet meer tussen de mensen staat, niet meer weet wat er leeft.'

Volgens de PvdA-lijsttrekker blijkt

uit het interview dat Lubbers 'het liefst met het VVD-programma in zee wil, want dat gaat volgens hem de goede kant uit'. De opmerking van Lubbers dat de PvdA niet moet tornen aan de belastingverlaging noemde hij een 'onaanvaardbare karaktertrek van centrum-rechts: de laagste inkomens krijgen de minste zekerheid en de hardste bodschapp, de hoogste krijgen de hardste toezeggingen en het meeste profijt'.

Op milieugebied heeft de coalitie van CDA en VVD volgens Kok 'alle maatregelen gewoon voortgezet'. Het was al lang bekend welke kant het met ons milieu opging. De bittere werkelijkheid is dat de PvdA hogere offers voor het milieu moet vragen, omdat Lubbers heeft nagelaten er voldoende in te investeren.

(ADVERTENTIE)

VIDEO- & HIFI SHOW
Morgen zondag 27 aug.
tijdens de Franse Jaarmarkt te
Schaesberg

ELECTRONIC SERVICE
JKREUTZ bv
SCHAESBERG

Kerkplein 39, Schaesberg-Landgraaf
telefoon 045-313815
Onze zaak is geopend van 13.00-20.00 uur

Hoogleraar: weg met pretpakket; alle talent moet ontwikkeld worden

'School straks individueeler'

Van de redactie binnenland

LEIDEN – Het onderwijs wordt in de toekomst veel individueeler. Leerlingen werken vaker dan nu zelfstandig met de computer of voeren in kleine groepjes een project uit. De klassen zoals wij die kennen, verdwijnen, net als de klasseleerkracht. Een groepje leerkrachten draagt de verantwoordelijkheid voor een grotere groep leerlingen die in wisselende samenstelling onderwijs krijgt.

Prof. dr. H. Langeveld, voorzitter van de commissie die in opdracht van de Algemene Bond van Onderwijzend Personeel (Abop) een toekomstvisie ontwikkelde voor het basis- en voortgezet onderwijs, is er van overtuigd dat de school er in het jaar 2015 heel anders uit ziet dan nu. In welke richting de ontwikkelingen gaan, staat te lezen in de bundel 'De Bedrijfschool'.

"Het wordt een school waar leerlingen en leerkrachten aanzienlijk actiever bezig zullen zijn," meent Langeveld. "Dat moet ook wel, want de verschillen tussen de leerlingen zijn enorm en dat zal zo blijven. Denk alleen al aan de kinderen uit minderheidsgroepen en het verschil in opvoeding tussen strenge ouders en ouders met heel vrije opvattingen." Het zou mooi zijn als we iedere leerling een gouvernante konden geven, meent Langeveld, maar bij gebrek daaraan kunnen computers, het invoeren van modules - afgeronde brokken lesstof - en een andere organisatie van de school soelaas bieden.

Handhaven

De commissie-Langeveld heeft een half jaar de tijd gehad zich een voorstelling te maken van de samenleving over vijftientig jaar en de consequenties die dat moet hebben voor het onderwijs. "Een simpel leventje leiden zit er niet meer in. Je kunt je niet meer terug trekken en rustig je gang gaan. Onderwijs is keihard nodig om je te handhaven," schetst de hoogleraar sociologie. Kennis wordt steeds belangrijker. Het is dus noodzakelijk dat kinderen van school komen met een behoorlijke portie 'harde kennis'. Het vakkenpakket moet breder worden: informatica, milieubesef en de economie van het huishouden - Hoe werkt een computer, hoe leef ik gezond en hoe ga ik met geld om? - horen er straks ook bij.

Opvoedkundig

Het 'pretpakket' behoort tot het verleden, alle talent moet worden ontwikkeld. Dat geldt zeker voor meisjes en kinderen uit minderheids-groepen. Alleen een degelijke opleiding garandeert dat de jeugd van de toekomst zijn mannetje kan staan en voorkomt sociaal economische tweedeling van de samenleving. Campagnes zoals 'Kies Exact' die het ministerie van onderwijs de laatste jaren voert om meisjes over te halen wis-, natuur- en scheikunde te kiezen in hun vakkenpakket, kunnen dan ook de goedkeuring van de hoogleraar wegdragen.

Maar het draait in de samenleving niet alleen om kennis. Veel nadrukkelijker dan nu krijgen leraren een opvoedkundige taak. Ouders hebben het tegenwoordig moeilijk met het aanbrengen van normen en waarden en dat zal voorlopig wel zo

(ADVERTENTIE)

ALUMINIUM
KUNSTSTOF
HANDOUT

ALKUBOUW
Dorpsstraat 7 Nuth, tel. 045-241917

VERANDA'S

● Prof. dr. H. Langeveld: „Er moet iemand zijn die een kind dat papiertjes op de grond gooit in zijn kraag pakt en het ook alle andere papiertjes laat oprapen.”

blijven. De school moet daarnaast de basis leggen voor het aanleren van sociale vaardigheden. Dat moet planmatig gebeuren, maar er is geen apart vak voor nodig. Het kan eenvoudig door leerlingen veel met elkaar te laten samenwerken. "Het projectonderwijs in de jaren zeventig was een ramp. Daar liep altijd van alles fout omdat er te hooi en te gras wat op poten werd gezet. Een goede aanpak kan dat voorkomen."

De commissie-Langeveld voorziet dat individueel onderwijs en onderwijs aan kleine groepen het klassikaal lesgeven grotendeels vervangt. Op die manier wordt betere begeleiding gekomen aan de behoeften

gevel raken ook de rechtspositie van de leerkracht en die moet er dus wel achter staan, anders wordt het niets en gaan de plannen dezelfde weg als die voor Mammoetwet en Middenschool. Het schrappen van de regel dat de leerkracht die het laatst binnenkomt, er het eerst uitvliegt als er minder leerlingen zijn, zal de handen in onderwijsland nog wel op elkaar krijgen. Veel minder zeker is dat bij het voorstel leerkrachten de volledige werkweek. "We weten niet hoeveel uur dat is tegen die tijd" - op school te laten doorbrengen. "Wie geen les geeft, begeleidt leerlingen, doet organisatorisch werk of ontwikkelt leerplannen of lesstof."

De structuur van het onderwijs verandert en de commissie verwacht niet dat LBO en MAVO-scholen nog een lang leven beschoren is. Ze stuurt daar niet echt op aan, maar ziet dat op termijn als een logisch gevolg van de ontwikkelingen. "Wij willen dat beslist niet forceren."

Eindtermen

De commissie heeft gezocht naar een maatstaf die ouders in staat stelt een 'goede' school uit te kiezen voor hun kind. Eindtermen zijn daarvoor heel geschikt meent de commissie. En dat is opmerkelijk omdat de geplande invoering van de eindtermen op dit moment sterk wordt bekritiseerd. Het wekt dan ook nauwelijks verbazing dat een van de leden, prof. dr. K. Doornbos, het met dat advies niet eens is.

"Wij willen de eindtermen niet als selectiemiddel voor leerlingen, maar om de school te kwalificeren. Wij willen weten wat klas vier op een bepaald moment van aardrijkskunde weet. Als dat in een soort jaarverslag komt te staan, kun je scholen met elkaar vergelijken," licht Langeveld toe.

De hoogleraar denkt niet dat de scholen straks te kampen krijgen met een gebrek aan leerkrachten. Dat het beroep aan status heeft ingeboet erkent zij: "de onderwijzer is niet meer de enige kennisbron." Maar het algemene beeld van malaise dat het beroep zou omgeven, wijst zij voornamelijk aan de media. "Ik spreek nog heel wat onderwijzers die met veel plezier hun werk doen."

Vol lof

Feit is wel dat het niet de beste studenten zijn die de pabo's bezoeken. Maar er valt nog heel wat te redden met vroegtijdige selectie, betere begeleiding van jonge leerkrachten en meer bijscholing. "We denken aan betaald educatief verlof, wat ten dele valt binnen de normale werkweek. Voor de rest kan er atv-tijd aan worden besteed." Kleinere klassen, betere leer- en hulpmiddelen en betere salarissen, het kost allemaal handenvol geld. De commissie-Langeveld is zich daarvan bewust, "maar onderwijs kan niet goedkoop zijn in een land als het onze."

Langeveld is vol lof over het initiatief van de Abop, juist omdat vak-

Een belangrijke nieuwe taak voor het onderwijs ziet de commissie in het aanbrengen van de normen en waarden. Het gaat om algemeen geldende zaken als respect voor anderen, lijf en goed en het ontzien van het milieu. "Dat is allemaal niet meer zo vanzelfsprekend tegenwoordig," signaleert Langeveld. "Er moet iemand zijn die een kind dat papiertjes op de grond gooit in zijn kraag pakt en hem ook alle andere papiertjes laat oprapen."

De school moet kinderen leren zelf keuzes te maken in het leven. Dat is een moeilijke zaak. Mensen staan bloot aan een stortvloed van informatie en het is niet altijd duidelijk wie die verspreidt en met welk doel. Kinderen moeten bijtijds leren die informatiestroom te beoordelen en daaruit een selectie te maken.

Het is niet allemaal nieuwheid wat de klok slaat. Zo gaat de commissie er vanuit dat de plannen voor de basisvorming - veertien vakken in de eerste drie jaren van het voortgezet onderwijs - doorgaan. Kleinere scholen voor voortgezet onderwijs zullen fuseren, met als gevolg dat de scholen omvangrijker worden.

'Aanbrengen normen, waarden belangrijke taak van onderwijs'

van ieder kind afzonderlijk. Dat betekent dat de 'klas' zoals we die nu kennen vervalt. In wisselende groepen - ingedeeld naar niveau en leeftijd - krijgen de leerlingen les van verschillende leerkrachten. Enkele leerkrachten samen zijn verantwoordelijk voor een groep van twaalf tot honderdtwintig kinderen, zodat er wel een sociale groep behouden blijft."

Ervaringen

Het onderwijssysteem dat de commissie voor ogen heeft, verenigt elementen uit verschillende vernieuwingsstromingen. Die zijn in het huidige onderwijs al terug te vinden. "De ervaringen zijn gunstig, dus we hoeven niet bang te zijn dat we het onmogelijke willen," Langeveld erkent dat de commissie zich niet op de eerste plaats heeft beziggehouden met het "onmiddellijk haalbare", maar de praktijkmensen - drs. J. Visser-'t Hooft en E. Veenstra - hebben er wel voor gezorgd dat het gezelschap zich niet bezondigde aan luchtflitsen.

De plannen van de commissie Lan-

Van onze Haagse redactie
DEN HAAG – Het aantal problemen bij het opvoeden van kinderen is in Nederland sterk toegenomen. De Raden voor de Kinderbescherming behandelden vorig jaar 7901 zaken. Dat is een stijging van 17 procent ten opzichte van het jaar daarvoor.

Ook de ernst van de problemen tussen ouder en kind is toegenomen. Steeds vaker moet de hulp van de rechter worden ingeroepen om kinderen aan de ouderlijke macht te onttrekken. Be-

langrijke oorzaken hiervoor zijn het groeiend aantal problemen van allochtone jongeren en de weinig effectieve mogelijkheden van de vrijwillige hulpverlening.

Dit blijkt uit het jaarverslag 1988 van de Raden voor de Kinderbescherming, dat gisteren bekendgemaakt is.

Ook het aantal echtscheidingsza-

bonden zich over het algemeen meer bezig houden met de korte termijn. 'De Bedrijfschool' kan een doorbraak zijn om tot nieuwe ideeën te komen. Maar de visie is niet alleen van belang voor de bonden. "De nieuwe minister van onderwijs, doet er goed aan er ook zijn oog eens over te laten gaan."

Gestruikeld over affaire met barmeisje

Tweede man in Japans kabinet afgetreden

SINGAPORE – De rechterhand van de nauwelijks twee weken geleden benoemde Japanse premier Toshiki Kaifu is gisteren afgetreden, nadat hij op een persconferentie in Tokio toegegeven had een buitenechtelijke affaire met een barmeisje gehad te hebben.

TOKUO YAMASHITA
„onbezonnen daad"

Minister Tokuo Yamashita (69), chef van het kabinetsecretariaat en woordvoerder van de premier, verklaarde tegenover journalisten, dat hij besloten heeft om af te treden om premier Kaifu niet internationaal in verlegenheid te brengen.

MAJUMI MORIAMA
...nieuwe kabinetschef...

Kaifu brengt volgende week eerste bezoek aan Washington, hij bespreken met de Amerikaanse president Bush. Hij zei verder dat de partij en de regering in de problemen heeft gebracht en dat hij besloten heeft om af te treden. Moriama, directeur-generaal milieuzaken, tot opvolger Yamashita benoemd.

Het is het derde schandaal waarbij de Japanse regering en de regerende Liberale Democratische Partij wordt geconfronteerd. Premier Keshita moest in mei aftreden na verband met zijn aandeel in het vangrijke Recruit omkoopscandaal. Zijn opvolger, Sosuke Nomura, nam twee weken geleden zijn ontslag nadat bekend was geworden dat hij buitenechtelijke affaires had met twee geisha's.

Yamashita, getrouwd en vader van vijf kinderen, gaf op de persconferentie toe, dat details die een schrift onthulde over zijn affaire met het barmeisje „accuraat" waren. Maar hij ontkende evenwel de vrouw 20.000 dollar had gegeven om haar zwijgen af te kopen. Volgens Yamashita was de vrouw financiële moeilijkheden.

Verkracht

De vrouw, wier naam niet is genoemd, stuurde het geld en andere geschenken die zij in het verleden van hem heeft gekregen, terug. Hij schreef Shukan Shincho, hulde dat Yamashita vijf jaar geleden het meisje in zijn werkkamer had verkracht, na het zien van een pornografische videofilm. Het meisje was toen 21 jaar. Hij bood diepe verontschuldigingen aan en wat hij noemde zijn „onbezonnen daad."

Yamashita behoort evenals tot de Komoto-groep, de kleinste fractie in de regerende Liberale Democratische Partij. Hij is de belangrijkste politieke schakel van de partij in de relatie met de fractie van Keshita, de grootste in de LDP. Kaifu heeft zijn benoeming tot premier aan Takeshita te danken. Het schandaal heeft het imago van het nieuwe kabinet geschaad. Het is onwaarschijnlijk dat het kabinet na de afgetreden van Yamashita en Kaifu wordt beschouwd als een tussentijdse regering. Het kabinet moet opvangen de komende algemene verkiezingen en diplomatieke waarnemingen.

De Raden voor de Kinderbescherming steken hun ontevredenheid over het overheidsbeleid niet onder stoelen of banken. Ondanks de toename van de problemen onder jongeren en een stijging van hun activiteiten, wordt er bezuinigd op de personele bezetting van de raden. Het aantal full-time medewerkers is het afgelopen jaar met 13 mensen teruggebracht tot 1219.

Er moet volgens de raden een einde worden gemaakt aan de 'roofbouw' die gepleegd wordt op de inzet van de medewerkers van de raden. De kritiek op het functioneren van de raden is dan ook vooral te herleiden tot een gebrek aan menskracht, tijd en geld, aldus het rapport.

Dr Kooy: mensen stellen steeds hogere eisen

'Huwelijk wordt minder populair'

Van onze correspondent

SILVERSUM - Algemeen gesproken zal er in de toekomst minder getrouwd gaan worden in ons land. In toenemende mate zullen partners kiezen voor andere samenlevingsvormen. Mede afhankelijk van kerkelijke achtergrond, opleiding en inkomens zal het huwelijk een selectievere betekenis krijgen dan tot nog toe. Mensen zullen trouwen als ze voor honderd procent zeker zijn van hun partner.

stelt emeritus-hoogleraar sociologie dr G. Kooy uit het Betuwe Instituut. Jarenlang was hij verbonden aan de Universiteit van Wageningen en gold daar als deskundige op het gebied van relaties, huwelijken en echtscheidingen. Nu is hij vice-voorzitter van de stichting Relatievoorlichting in Utrecht.

Kooy reageert met zijn uitspraken op berichten van een speciale EG-commissie, dat 41 van de 100 huwelijken in ons land uitdraaien op een echtscheiding, terwijl het 25 jaar te vroeg nog ging om zes mislukte huwelijken tegen 94 geslaagde.

Centraal Bureau voor de Statistiek in Den Haag noemt het cijfer 41 procent overigens te hoog. Daar wordt uitgegaan van 30 procent. Dat is ook de mening van de demografe professor Iteke Weeda, terwijl ook Kooy z'n vraagtekens plaatst bij de juistheid van de uit de Russel aangeleverde cijfers. De speciale EG-commissie blijft echter bij het hoge echtscheidingscijfer in Nederland. Wie er precies gelijk heeft is onduidelijk, wel staat vast dat er een behoorlijke stijging zit in het aantal gestrande huwelijken.

Isen beeld is volgens deskundige Kooy geheel in overeenstemming met ontwikkelingen in andere landen als Zweden en Denemarken, maar ook in Noord-Amerika. Daar is het karakter van het huwelijk al totaal veranderd, omdat de verwachtingen anders liggen. Er worden veel hogere eisen gesteld."

Nederland zal geconfronteerd worden met een geleidelijke verandering van de populariteit van het instituut huwelijk, zo stelt Kooy. Heel anders dan bij voorbeeld in Italië, waar het echtscheidingspercentage op ruim vijf ligt. Kooy: "Dat komt door een cultureel verschil. Italië heeft een schaatmeesterscultuur, hetgeen betekent dat daar kan mits het niet bekend wordt. In Nederland hebben we een cultuur van de man. We denken en handelen calvinistisch."

De Gooise relatieadviseur drs M. van der Grinten-Apotheker noemt het hoge aantal echtscheidingen het gevolg van de welvaartstaat waarin we leven. "Die is gericht op de individuele ontplooiing en geeft mensen dus de gelegenheid zich emotioneel te ontwikkelen. Vaak heeft een relatie met partners met relatieproblemen moeite met de snelheid waarmee de ander zich emotioneel weet te ontwikkelen. Dank zij de feministische golven is Nederland redelijk emancipeerd. Dat betekent, dat vrouwen werken aan een eigen carrière en economisch vaak onafhankelijk van de man zijn. Dit kan soms moeilijk geaccepteerd worden door een partner, die intolerant gedrag vertoont. De machteloosheid die er uit voortvloeit, leidt vaak tot een machtsstrijd. De een wil de an-

der veranderen, terwijl hij juist zichzelf moet veranderen."

Volgens Kooy heeft deze ontwikkeling zich vanaf de jaren zestig gestaag voortgezet. "De sociale controle was voorheen enorm groot. Huwelijken werden in stand gehouden, omdat partners vaak geen andere keus hadden. Men moest wel bij elkaar blijven."

Verandering

De ontwikkelingen in een moderne maatschappij, gekoppeld aan een toenemende economische onafhankelijkheid van de vrouw - onder meer dank zij de Algemene Bijstandswet - heeft hierin verandering gebracht, zo geeft Kooy aan.

Overigens blijkt uit een in het begin van de jaren tachtig verricht onderzoek van Kooy, dat zo'n vijf procent van de Nederlandse huwelijken, die om een reeks redenen slecht genoemd mogen worden, niet ontbonden worden door beide partners. Een huwelijk ontbinden, als het echt niet meer gaat, vindt psychotherapeute De Jong niet verkeerd. "Iedereen is zich in deze tijd meer bewust van zijn of haar emoties. Passen mensen niet bij elkaar, ook al komen ze daar later achter, dan kan men elkaar en dus ook zichzelf het leven zuur maken. Dat is dus niet de oplossing. Ook mensen die een relatie beginnen, moeten, voordat ze die aangaan, eerst een goede relatie met zichzelf hebben. Dat is noodzaak."

Marieke Vroon van de stichting relatievoorlichting uit Utrecht geeft aan, dat er moeilijk een richtlijn voor een goede relatie kan worden gegeven. "We hebben recent een relatietest uitgegeven in een oplage van meer dan honderdduizend exemplaren. Daar is veel vraag naar geweest, maar je weet natuurlijk niet wie dit serieus neemt en wie niet."

Maatschappelijk werkster J. Ursellman van het huwelijksbemiddelingsbureau Constance uit het zuiden van het land constateert geen verminderde belangstelling voor haar activiteiten. "Wij richten ons voornamelijk op academici en hoger geschoolden. Per jaar kunnen we zo'n duizend mannen en vrouwen aan elkaar koppelen. Zelden tot nooit hoor ik dat een relatie later verbroken is, al gebiedt de eerlijkheid mij te zeggen, dat we daar ook weinig zicht op hebben."

Bij de stichting Relatievoorlichting komen niet veel vragen binnen over geschikte partners, wel over co-ouderschap en samenwonen. Vice-voorzitter Kooy: "Een tijd samenwonen, een soort proefhuwelijk, vind ik goed. Je leert elkaar kennen en je kunt daarmee heel wat ellende voorkomen."

Ouderschap

Co-ouderschap is een ontwikkeling

die in Nederland ook steeds meer opkomt. In Nederland vindt 8,3 procent van alle geboorten buiten een wettig huwelijk plaats. In Denemarken is dat zelfs 43 procent, terwijl Zweden in Europa de leiding heeft met vijftig procent. Kooy: "Ik denk dat we in Nederland bij een afname van huwelijken ook meer geboorten van kinderen buiten het huwelijk krijgen. In Zweden zie je dat kinderen vaak in andere relatievormen dan het huwelijk geboren worden. Dat zal op termijn ook bij ons gaan gebeuren."

Het gevolg van meer scheidingen is nu nog, dat kinderen hiervan vaak de dupe van worden. Veel RIAGG's (Regionale Instellingen voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg) hebben inmiddels al omgangscursussen opgezet voor kinderen van gescheiden ouders.

Psycholoog Ans Biloen, van de jeugddivisie van het RIAGG, begint in de regio Gouda voor de tweede keer met een dergelijk initiatief voor kinderen van 13 tot 21 jaar. "Het gaat erom, dat ook na de scheiding de relatie met de ouders en het kind goed blijft. Door middel van informatie en diverse programma's werken we daar hard aan. Afgaande op de vele aanmeldingen kan gesteld worden dat de belangstelling hiervoor groot is."

Kamervragen over passeren Van de Scheur

DEN HAAG/LEIDEN - Het PPR-kamerlid Lankhorst heeft minister Deetman (Onderwijs) gevraagd waarom hij heeft geweigerd de Abva/Kabo-voorzitter J. van de Scheur te benoemen tot buitenuiversiteitslid ('bul') van de Leidse universiteitsraad. Van de Scheur stond als vierde kandidaat op een lijst van vijf te benoemen buitenuiversitaire leden. Maar Deetman koos voor het kandidaat-lid C. Stafleu dat op een onverkiesbare zesde plaats stond.

Lankhorst wil van de minister weten waarom hij tegen het advies van de meerderheid van de universiteitsraad in heeft gehandeld en in hoeverre de politieke kleuren van Van de Scheur en Stafleu - een VVD-sympathisant - een rol hebben gespeeld. De minister verantwoordt zijn keuze door er op te wijzen dat de zogeheten bullen 'een pluriforme afspiegeling van de samenleving moeten zijn'.

Van de Scheur is woedend over de gang van zaken. "Ik heb me nooit met dit soort machinaties beziggehouden. Ik heb er geen moeite mee dat mensen me niet willen, maar het moet niet achter je rug om gebeuren. Een meerderheid van de raad heeft gesproken en daar heb je je bij neer te leggen."

Van de Scheur zegt officieel nog van niets te weten. "Van allerlei zegslieden heb ik begrepen dat Deetman mij niet wil omdat ik geen nauwe binding heb met de universiteit. Maar welke bul heeft dat wel?", reageert Van de Scheur.

Volgens hem is dit niet de werkelijke reden. "Mijn politieke kleur heeft een rol gespeeld", vermoedt hij.

● VAN HOUWELINGEN:

...onderzeedienst nodig...

Van Houwelingen tegen opheffen onderzeedienst

Van onze correspondent

DEN HAAG - Het is niet nodig om de Onderzeedienst op te heffen, ook niet wanneer de marine geen vijfde en zesde onderzeedienst krijgt. Dit heeft staatssecretaris Van Houwelingen (Defensie) verklaard.

Sinds bekend is dat om budgettaire redenen Defensie de vijfde en de zesde Walrus-onderzeedienst bij RDM heeft afbesteld, worden vraagtekens gesteld bij het bestaansrecht van de Onderzeedienst die in Den Helder is gevestigd.

Rond het jaar 2000 moeten de twee onderzeediensten van de Zwaardvis-klasse wegens ouderdom van de sterkte worden afgevoerd. De twee Walrussen zouden daarvoor in de plaats komen. Wanneer er geen andere onderzeediensten voor in de plaats komen, zou de sterkte van de Onderzeedienst op vier komen.

Te klein

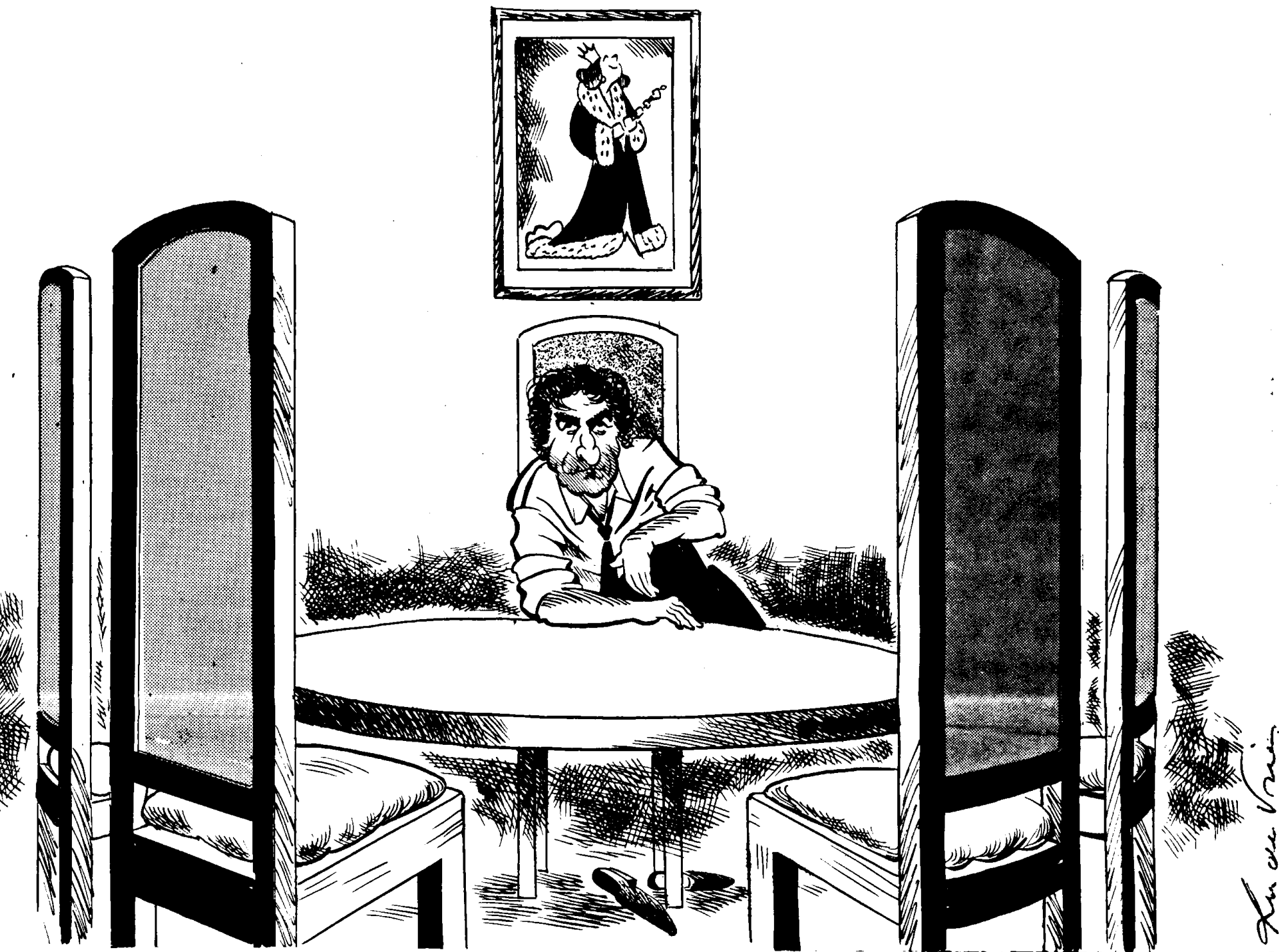
De marine zelf vindt dat een vloot van vier onderzeediensten te klein is om op verantwoorde wijze taken uit te kunnen voeren.

Dit krijgsmachtonderdeel wil dat bij RDM nu een eenvoudigere, goedkopere onderzeedienst wordt besteld. De voorkeur gaat uit naar de Moray-onderzeedienst, die op dit moment alleen op papier bestaat.

In de Tweede Kamer wordt hier en daar getwijfeld of zelfs deze investering - gezien de stagnerende groei van de defensiebegroting - wel haalbaar zal zijn en of de Onderzeedienst wel kan blijven bestaan. Van Houwelingen heeft eerder dit jaar gezegd, dat de Onderzeedienst slechts kan rekenen op een vijfde en zesde boot, als het defensiebudget met twee procent per jaar groeit. Die groei zit er niet in. Zelfs de VVD kiest in het verkiezingsprogramma voor het beperken van de groei tot 1 procent.

Van Houwelingen: "Vier boten is geen heilig getal. De Nederlandse marine heeft als belangrijkste taak de onderzeedienstbestrijding. Voor oefeningen heb je onderzeediensten nodig. De ontwikkeling van een geïntegreerde Europese defensie is onafwendbaar maar nog lang niet zover dat de Nederlandse marine zonder onderzeediensten kan."

Een beslissing over de eventuele koop van twee Moray-onderzeediensten is niet voor 1991 te verwachten.

7 september

Stoelendans in het CDA

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De strijd van politieke partijen om de kiezersgunst houdt, onopgemerkt maar wel zo intens, gelijke tred met de strijd van politici om de partijgunst. Voor Kamerleden en (aspirant-)bewindslieden van liberale of socialistische huize houdt de samenstelling van de coalitie, het lot van het land en de persoonlijke ambitie/loopbaan nog enigszins gelijke tred. Maar christen-democraten, die zich als beweging verzekerd weten van een aandeel in de macht, worstelen met de luxe van de loopbaanplanning. Waar moeten ze heen, die afgedankte bewindslieden en opkomende talenten?

Eerste en meest klemmende vraag is Wim Deetman. Nadere introductie overbodig. Vast staat dat hij zal worden opgevolgd door een rector magnificus/bestuurder van een universiteit, hogeschool of andere educatieve instelling. Maar hoe verder met Wim?

Zijn eigen voorkeur is een verdere ontplooiing van zijn ministeriële bekwaamheden op Binnenlandse Zaken. Drie jaar geleden solliciteerde hij daar reeds tevergeefs. De rest van het CDA denkt dat Wim heel aardig weg kan komen als Commissaris van de Koningin in Zeeland, of voorzitter van de Tweede Kamer. Aan voortzetting van Dick Dolmans regime als kamervoorzitter hecht geen enkele politieke partij.

Dat de rode dan de voorzitter van de Eerste Kamer mogen leveren, neemt het CDA voor lief.

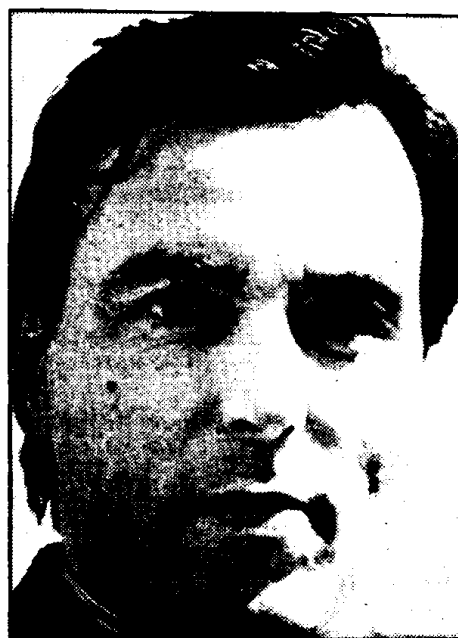
● WIM DEETMAN:

...minister af?...

Piet Steenkamp, die nu een uurtje in de week de hamer in de Senaat zwaait, heeft reeds geheel en al vrijwillig ingestemd met een afscheidsreceptie. Als Deetman Den Haag geheel voor gezien houdt, schuift het CDA Hans van den Broek (Buitenland en Paspoort) of Eversdijk (vice-fractievoorzitter, vice-kamervoorzitter en vis-deskundige) naar voren.

Van den Broek geniet weliswaar nog steeds met volle teugen van het buitenland, zijn departement hunkert naar wat afwisseling. Wil hij bovendien ooit nog eens hogerop in de CDA-politiek, dan wordt het tijd dat hij eens wat anders gaat doen.

Ook andere briljante en succesvolle CDA-ers zien in dat het tijd wordt het curriculum op te vijzelen. Elco Brinkman (WVC) begint zich langzaam te verzoenen met het feit dat de partijtop hem tot fractievoorzitter heeft bestempeld, om zo uit te testen of hij voldoende capabel is t.z.t. Lubbers op te volgen. Hij over-

● EELCO BRINKMAN:

...fractievoorzitter?...

wint zijn oude afkeer van het kamerlidmaatschap, in ruil daarvoor wordt van de rest van de CDA-fractie verwacht dat ze hem met open armen ontvangt. Bert de Vries mag van deze hondbaan bekomen op een ministerzetel, Sociale Zaken waarschijnlijk.

Middelmaat

Er lijkt zich een compleet nieuwe generatie CDA-ministers aan te dienen. Waar ze vandaan moeten komen is nog een open vraag, omdat de fractie bemand wordt door middelmaat. Ook hier moet het middenveld uitkomst brengen. Cees van Dijk (Binnenlandse Zaken) houdt er mee op. Jan de Koning (Uitkeringen en Nederlandse Antillen) heeft er geen zin meer in, al wordt niet uitgesloten dat hij nog één keer een nieuw kabinet in elkaar mag timmeren. Onno Ruding heeft zijn vertrek eerder publiekelijk aangekondigd, maar dat wordt steeds minder zeker. Hij staat in elk geval niet op de kandidatenlijst voor de Tweede Kamer. Dat

is te min voor deze boekhouder van internationale allure.

Zijn geest zal in de Tweede Kamer worden vertegenwoordigd door zijn voorlichter drs H. Hilten (nummer 63 op de CDA-lijst). Deze heeft aanmerkelijk meer politieke aspiraties dan van een beginnend kamerlid mag worden verwacht. Maar nu terug naar de zeteldans bij de echte macht.

Gerrit Braks (Vis en Boeren) wil wel op zijn eigen ministerie blijven. Hij maakt ook een redelijke kans, zij het vooral bij gebrek aan beter. Alleen Bukman (Derde Wereld) heeft wel trek in die post.

Talent

Yvonne van Rooy (Export) wil nog hogerop. Het staatssecretariaat is een leuke opstap; het premierschap als eerste vrouw het ultieme doel. Zij weet zich gesteund door de steun van Lubbers, maar of dat voldoende zal zijn...? De rest van het CDA meent dat zij tot in lengte van jaren een opkomend talent zal blijven.

Ongemerkt zal zij voorbij worden gestreefd door de calvinist Heerma (Huizen). Als die leert met twee woorden te spreken en zijn Amsterdamse accent aflegt, wacht hem in Den Haag een grote toekomst.

Blijft de baas zelf, drs Ruud Lubbers. Hij gaat verder. Dat is geen kwestie van ambitie, daar hoeven we niet voor of tegen te stemmen, dat is gewoon een feit. Nog vier jaar geeft hij leiding aan dit land, waarna hij zijn internationale aspiraties zal mogen botvieren als voorzitter van de Europese Commissie.

henri kruithof,
peter de vries

(ADVERTENTIE)

ELS VAN LIMBURG

Wij Limburgers zijn eigenlijk een bevoorrecht volkje. We zitten midden in Europa. We hebben 't prachtigste natuurschoon van heel Nederland. De Maas, Venlo en Maastricht en al het moois wat daartussen ligt. We hebben schutterijen, Carnaval, onze eigen asperges en grote culinaire tradities. Wij hebben onze Bourgondische instelling, waarom velen

ons benijden. En we hebben ons eigen Elske, dat wij hier zo graag drinken. Elske, dat perfecte aperitief, dat sublieme digestief, die opperbeste, weldadige kruidenborrel. Daarom hebben wij Limburgers altijd een fles Elske in de ijskast. Altijd. Want zonder Elske is Limburg nergens.....

'n Ijskoud Elske, puur, on the rocks, met 'n klontje, met jus d'orange en als sluitstuk: 'n verrukkelijke Limburgse koffie.

ons eigen Elske.....

HEERLEN/ROTTERDAM - Kok Groep Nederland, een beheermaatschappij van onroerend goed, vraagt uitsluitend van betaling aan. De Kok Groep heeft een vestiging in Heerlen, waar acht personen werken. Het personeel was gisteren volkomen verrast door het betalingsuitstel. De dinsdag te benoemen curator moet bepalen wat er nu verder gaat gebeuren. Voorlopig zal het personeel, in totaal 300 personen, gewoon blijven doorwerken.

Kok kwam in de problemen door de opzegging van de beheersopdrachten door de verzekeringmaatschappijen Nationale-Ne-

500 nieuwe banen Winst Fokker fors gestegen

Van onze correspondent
AMSTERDAM - Fokker heeft in de eerste helft van dit jaar een winst gehaald van 14,1 miljoen gulden. Dat is tien miljoen gulden meer dan in dezelfde periode vorig jaar. Fokker verwacht dat de winst over het totale boekjaar hoger zal zijn dan vorig jaar. De vliegtuigfabriek heeft 750 nieuwe werknemers in dienst. Verder werd gisteren bekend dat luchtvaartmaatschappij Portugalia met twee Fokker 100's gaat vliegen.

De totale werkgelegenheid bij Fokker steeg van 11.690 per 31 december 1988 tot 12.438 per 1 juli 1989. In de tweede helft van dit boekjaar rekent Fokker op een verdere stijging van de werkgelegenheid met enkele duizenden arbeidsplaatsen.

De directie spreekt van een ongebreidelde hausse in de bestellingen. Nog nooit is de orderportefeuille zo groot geweest. Tot nu toe werden vooral bestellingen geplaatst voor Fokker 100's en veertien Fokker 70's. American Airlines nam nog een optie op 75 Fokker 100's. De verkoopsprijzen van de vliegtuigen daalden echter onder druk door de hevige concurrentie.

De luchtvaartmaatschappij Portugalia wordt de nieuwste gebruiker van Fokker 100-vliegtuigen. Portugalia heeft via de leasemaatschappij FFA Fokker 100 Ltd. twee vliegtuigen gehuurd.

beurs- overzicht

Druk

AMSTERDAM - Er is gisteren op de Amsterdamse effectenbeurs druk gehandeld in Hoogovens. Nabuurs kwam het staalbedrijf met fraaie halfjaarcijfers. De koers was gezakt tot f 3,30. Volgende handelaren lagen er veel stress orders en kreeg de markt ook aan de optiesveer veel aanbod te werken, terwijl kopers even aan de zijlijn bleven in afwachting van de cijfers. Bovendien deden zich berichten over en op handen zijnde fusies de ronde. Bij de presentatie van de cijfers nabuurs werd daarover overigens niets gezegd.

De handel op de optiesbeurs stond meens in het teken van de komende cijfers van Hoogovens. Nabuurs in de ochtend door een grote marktpartij putopties werden gekocht, was de rest van de dag sprake van een enigszins verdeelde handel, waarbij toch de meeste aandacht uitging naar calls, en dan de naam de oktober-calls met de laagste prijzen 100, 115 en 120.

De aankondiging van een claimaanspraak door Nedlloyd werd slecht ontvangen en overschaduwde de afsluiting van de winst over het eerste halfjaar. Het transportbedrijf liet de markt f 4,70 lager op f 4,70. Optiebeleggers verkochten vooral callopties.

De beurs liet het feest op Wall Street voor wat het was, maar in de algemeen bleef het koerspeel redelijk gehandhaafd. Bij een aandelenmarkt van f 863 miljoen kwam de stemmingsindex 0,1 punt lager op f 147,10.

De fraaie halfjaarcijfers van Heineken waren goed voor een koersstijging van f 3,40 tot f 135,80. Fokker reageerde nauwelijks op de halfjaarcijfers. Het vliegtuigbedrijf verloor de markt een dubbelte hoger op f 4,70.

Internatio Müller moest nog eens f 2,00 achteruit naar f 97,20. Eveneens liet Nedlloyd het geval was veranderinge de aankondiging van een commissie de beleggersvreugde van de goede halfjaarcijfers. Ook de voorige dag moest Internatio om f 1,40 tot een flinke veer laten.

De Ahold bleef het stil in afwachting van de uitkomst van de houdersvergadering van de bank. Bij uitblijven van nieuws reageerde trok het kruidentiers-merk, dat in de ochtenduren onder druk stond, toch weer aan en sloot op f 144,30. Koninklijke Ahold noteerde f 1,80 hoger op f 146,10.

De stille obligatiemarkt, waar omzet niet verder kwam dan f 253 miljoen, noteerde de staatsleningen een fractie

meer, want die namen ontslag om bij andere beheerders in dienst te treden. De onderneming kwam in de verliezen terecht en er ontstond de noodzaak van een ingrijpende afslanking. Het geld daarvoor

had Kok echter niet. Deze week zegde de belangrijkste bankier het vertrouwen in de beheermaatschappij op.

Ook vestiging in Heerlen getroffen

Uitstel van betaling voor Kok Groep bv

derlanden en Delta Lloyd op 4 augustus jl. Hierdoor ontstond er een sneeuwbal-effect van opzeggingen.

Daardoor hield de Kok Groep steeds minder opdrachtgevers over en steeds minder werke-

mers, want die namen ontslag om bij andere beheerders in dienst te treden.

De onderneming kwam in de verliezen terecht en er ontstond de noodzaak van een ingrijpende afslanking. Het geld daarvoor

had Kok echter niet. Deze week zegde de belangrijkste bankier het vertrouwen in de beheermaatschappij op.

Commissarissen en directie van de Kok Groep, onderdeel van het Venture Fund Rotterdam, hebben nog geprobeerd samenwerking met ander beheerders om tot stand te brengen, maar die pogingen zijn op niets uitgelopen. Onder deze omstandigheden restte hun niets anders dan de beslissing te nemen om uitstel van betaling aan te vragen. De hoofdbankier heeft wel toegezegd de salarissen over augustus uit te betalen.

'Financiën' optimistisch over economie

Groei gaat voort

Van onze parlementair

DEN HAAG - De economische groei zal volgend jaar volgens de laatste verwachtingen van Financiën uitkomen op drie tot vier procent. Daarmee handhaaft de groei zich op het niveau van dit jaar. Voor het lopende jaar wordt een groei van 3,5 procent verwacht. De hogere economische groei betekent een meevaller voor de overheid. Indien de groei in 1990 inderdaad op circa 3,5 procent zou uitkomen, ontstaat er een extra financiële ruimte van vier miljard gulden.

De cijfers zoals die op Financiën circuleren zijn in tegenspraak met eerdere veronderstellingen van het Centraal planbureau. Recent maakte het planbureau bekend dat de verwachting over de economische groei in de komende jaren neerwaarts bijgesteld diende te worden. Rekende het planbureau eerst op een groei van gemiddeld 2,5 procent per jaar, nu is dat 2,25 procent.

In een afgelopen zomer uitgebrachte verwachting over de economische gang van zaken in 1990 voorspelde het planbureau nog dat de groei tussen 1989 en 1990 zou terugzakken van 3,5 procent dit jaar naar 2,5 procent volgend jaar.

Door de goede gang van zaken in de economie zal de Staat in 1990 totaal achttien miljard gulden meer aan belastingen innen dan bij de start van het kabinet werd verwacht. Van dat bedrag gaat ruim 6 miljard gulden terug naar burgers en bedrijfsleven via belastingverlaging. De rest van het geld wordt besteed aan een verlaging van het fi-

nancieringstekort en aan extra uitgaven voor nieuw beleid. Financiën rekent erop dat het financieringstekort van de rijksoverheid volgend jaar uitkomt op 5 procent. Dat is 0,25 procent (ruim 1

miljard gulden) lager dan bij de start van het tweede kabinet-Lubbers werd afgesproken. De inflatie zal in 1990 volgens de laatste verwachtingen uitkomen op 1 tot 2 procent.

● Minister van landbouw G. Braks bracht gisterochtend in alle vroegte een bezoek aan de Zwolse veemarkt. De manier waarop de Braks een schaap optilt, verraadt de kennershand.

FNV-bond wil actieplan van Spoorwegen

Meer aandacht voor goederenvervoer

UTRECHT - Volgens de Vervoersbond FNV moeten de Nederlandse Spoorwegen meer aandacht besteden aan het goederenvervoer per trein. Tot dusver wordt dit onderdeel bij de NS verwaarloosd. De trein heeft echter grote voordelen vergeleken bij wegvervoer. Daarom moet volgens de vervoersbond worden bekeken of aparte goederenspoorlijnen haalbaar zijn voor ons land. Dit zegt de bond in een (nog interne) nota over het vervoer, die binnenkort wordt gepubliceerd. De NS hebben zich de afgelopen jaren te veel gericht op het (uiteraard nuttige) reizigersvervoer, aldus de Vervoersbond FNV. Daarom is het aandeel van het bedrijf in de goederenvervoersmarkt gering. Zo werd vorig jaar slechts 20 miljoen ton per trein vervoerd, dat is ongeveer één procent van het totale goederenvervoer. De NS verloor op dit onderdeel twee miljoen en de vooruitzichten zijn ongunstig.

De bond hekelt in dit verband de plannen van de NS om het goederenvervoer te krimpden. Het bedrijf wil bij voorbeeld het knooppunt Venlo

sluiten. Dit emplacement is, na Rotterdam, ongeveer het belangrijkste van ons land. Tot dusver hebben de politieke partijen weinig aandacht besteed aan deze kwestie. Alleen in het CDA-verkiezingsprogramma heeft de bond opmerkingen over de wenselijkheid van meer goederenvervoer per rail teruggevoerd. De bond zou het wegvervoer willen beperken vanwege de milieuaspecten. Als de NS zich tot een 'serieuze goederenvervoerder' willen ontwikkelen dan is het bij voorbeeld noodzakelijk de spoorlijn Rotterdam-Brabant-Venlo te verdubbelen en de zogeheten Betuvelijn voor goederenvervoer geschikt te maken. Maar de Spoorwegen hebben zich voornamelijk beperkt tot een defensief beleid, gericht op kostenbesparing. Daardoor verminderde het aantal personeelsleden in het goederenvervoer in vijf jaar tot 4800 tot 3900.

Minister betaalt 1800 gulden voor baan jongere

Van onze verslaggever
DEN HAAG - Gemeenten en andere overheidsinstellingen die gedurende een jaar een baan bieden voor een schoolverlater die langer dan een half jaar werkloos is, krijgen daarvoor een bijdrage van 1800 gulden per jaar van het ministerie van sociale zaken. Dit blijkt uit het definitieve Jeugd Werk Garantieplan (JWG) dat minister De Koning (sociale zaken) nog dit najaar naar de Kamer wil sturen.

Met het garantieplan wil de bewindsman 25.000 tot 30.000 banen voor schoolverlaters in overheidsdienst tot stand brengen. Door een tijdelijke voorziening, vooruitlopend op het JWG, werken al 12.000 schoolverlaters bij 500 gemeenten en overheidsinstellingen.

In feite gaat het dus om 13.000 tot 18.000 banen extra. Volgens de bewindsman moet het mogelijk zijn die banen te vinden. In de overheidssector werken totaal 1,2 miljoen mensen.

Het JWG biedt de jongeren een baan voor negentien uur per week. Hierdoor krijgen zij een zodanige beloning dat zij niet meer in handen krijgen dan de voor hun leeftijd geldende RWW-uitkering.

De minister heeft hiervoor met opzet gekozen. Van de ene kant is er zo een prikkel om aan het JWG deel te nemen, van de andere kant is de beloning zodanig laag dat deze het verder zoeken naar een zelfstandige baan niet tegenhoudt.

beurs en valuta

Goud en zilver
AMSTERDAM - Voorlopige noteringen goud en zilver op 25-08-1989 om 14.00 uur bij de fa. Drijfhout, alles in kg:
Goud: onbewerkt f 25.420/- f 25.920/- vorige f 25.630/- f 26.130/- bewerkt verkoop f 27.520/- vorige f 27.920/-
Zilver: onbewerkt f 330/- f 400/- vorige f 330/- f 400/- bewerkt verkoop f 440/- vorige f 440/-

Advieskoersen	
Amer. dollar	2,15 2,27
Brits pond	3,33 3,58
Can. dollar	1,82 1,94
Duitse mark(100)	110,50 114,50
Iers pond	2,87 3,12
Austr. dollar	1,62 1,74
Jap. yen (10.000)	150,75 155,75
Ital. lire (100.000)	15,00 16,40
Belg. frank (100)	5,22 5,52
Port. esc. (100)	1,73 1,85
Frans fr. (100)	32,05 34,55
Zwits. fr (100)	128,35 132,85
Zweede kr. (100)	32,00 34,50
Noorse kr. (100)	29,60 32,10
Deense kr. (100)	27,75 30,25
Oostenrijk. sch. (100)	15,70 16,30
Spaanse pes. (100)	15,85 16,35
Griekse dr. (100)	1,20 1,40
Finske mark (100)	48,50 51,50
Joeg. dinar (100)	0,005 0,020

Wisselmarkt Amsterdam	
Amer. dollar	2,20925-21175
Brits pond	3,4650-4700
Duitse mark	112,700-750
Frans franc	33,415-465
Belg. franc	5,3915-3965
Zwits. franc	130,735-785
Jap. yen	153,65-153,95
Ital. lire	15,865-735
Zweede kroon	33,355-33,405
Deense kroon	29,000-29,050
Noorse kroon	30,935-30,985
Canad. dollar	1,87975-8825
Oost. schill	16,0130-0230
Iers pond	3,00600-3,0160
Spaanse pes.	17,980-8080
Gr. drachme	1,2600-3600
Austr. dollar	1,6750-6850
Hongk. dollar	28,25-28,50
Nieuwz. dollar	1,2940-3040
Antill. gulden	1,2200-2500
Surin. gulden	2,2200-2600
Saatsche nial	58,85-59,10
Ecu gulden	2,3380-3430

INDEX Amsterdam ANP/CBS	
CBS-Koersindex (1983=100)	
algemeen	204,40 205,50
id excl. kon. olie	201,10 201,50
internationals	203,60 205,30
lokale ondernem.	207,80 208,10
id financieel	152,10 152,20
id niet-financ.	263,00 263,70
CBS-Herbekleggindex (1983=100)	
algemeen	263,20 264,90
id excl. kon. olie	248,20 249,00
internationals	270,20 272,50
lokale ondernem.	255,50 256,50
id financieel	196,30 197,50
id niet-financ.	313,10 313,90

Stemmingsindex (1987=100)	
algemeen	195,40 195,30
internation	200,40 199,80
lokaal	194,50 194,50
fin. instell.	162,20 162,70
alg. banken	159,60 159,90
verzekerings	163,70 164,30
niet-financ.	204,80 204,80
industrie	193,80 194,70
transp./opl.	235,80 232,70

● De nettowinst van het Japanse autobedrijf Toyota is in het op 30 juni afgelopen boekjaar met 28,5 procent gestegen tot 305,86 miljard yen (4,71 miljard gulden). De omzet groeide met 7,5 procent tot 7,19 miljard yen (110,7 miljard gulden). De omzet uit de autoverkoop nam met 5,2 procent toe tot 5,07 miljard yen (78 miljard gulden).

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
AEGON	110,00	110,10
Ahold	144,00	144,30
Akzo	146,20	146,10
A.B.N.	43,90	44,10
Alenta	163,60	163,80
Amey	94,90	97,70
Amro-Bank	86,90	87,00
Bols	154,50	155,00
Borsumij W.	126,50	127,00
Buhrm.Tet.	71,90	72,00
C.S.M.ceert.	71,10	70,80
DAF	55,70	55,80
Dordtsche P.	262,30	265,30
DSM	130,00	130,20
Elsevier	82,10	81,90
Fokker cert.	47,00	47,10
Gist-Broek	33,90	33,70
Heineken	132,40	135,80
Hoogovens	111,00	107,70
Huider Dougl.	114,00	115,00
Int.Müller	100,50	100,20
KBB cert.	87,60	87,40
KLM	55,10	55,40
Kon.Ned.Pap.	54,90	55,60
Kon. Olie	144,20	146,00
Ned. Nederl.	20,90	69,90
N.M.B.	281,00	281,20
Nedlloyd	100,50	100,30
Nijy. Cate	104,60	105,00
Oce.v.d.Gr.	304,00	308,00
Pakhoed Hold.	147,40	147,70
Philips	41,30	41,50
Robeco	112,60	113,00
Rodamco	161,60	161,80
Rolind	102,40	102,60
Rorento	62,10	62,30
Stork VMF	40,00	40,30
Unilever	161,50	162,00
Ven. Beitz VNU	100,50	99,80
VOC	34,40	34,50
Wessanen	94,20	95,40
Winters-Kluwer	51,70	51,70

Binnenl. obligaties (staatsleningen)	v.k.	s.k.
12% NL 86-96	123,30	123,30
12% NL 81-91	106,60	106,60
12% NL 81-91	105,20	105,20
12% NL 81-91	104,80	104,80
11% NL 80-90	106,15	106,15
11% NL 81-91	104,70	104,70
11% NL 81-91	105,20	105,20
11% NL 82-92	105,45	105,45
10% NL 80-90	103,40	103,40
11% NL 82-92	105,75	105,75
11% NL 82-92	106,35	106,35
10% NL 80-90	105,90	105,90
10% NL 81-91	103,25	103,25
10% NL 80-90	115,60	115,60
10% NL 82-92	104,80	104,80
10% NL 80-90	105,20	105,20
10% NL 80-90	101,80	101,80
10% NL 86-96	112,80	112,80
10% NL 82-92	105,20	105,20
10% NL 87-97	114,10	114,10
10% NL 80-90	102,25	102,25
10% NL 82-92	103,70	103,70
10% NL 80-90	104,00	104,00
9% NL 80-90	103,40	103,40
9% NL 83-90	101,90	101,90
9% NL 86-93	104,65	104,65
9% NL 79-89	100,60	100,60
9% NL 79-94	102,70	102,70
8% NL 79-94	103,15	103,15
8% NL 79-94	102,70	102,70
8% NL 84-94	103,80	103,80
8% NL 84-94	102,55	102,55
8% NL 84-91-1	101,15	101,15
8% NL 84-91-2	101,50	101,50
8% NL 84-91-3	101,60	101,60

7% Nutr.72	400,00	-	Krasnapolsky	231,00
6% Nijv.85	158,00	163,00	Landre & Gl	57,00
6% Rol.67	98,00	97,50	Manctoush	50,00
14 SHV.81	158,00	158,00	Maxwell Petra	68,00
8% Steen.76	104,00	104,00	Medicopharma	782,00
8% Volker.78	102,00	102,00	Melia Int.	123,00
Binnenl. aandelen			MHV Amsterdam	21,00
Aalberts Ind.	52,10	53,40	Moraera Brum	6,00
ACF-Holding	47,00	47,40	M Enim OB-cert	15900,00
Aland Gr. c	295,00	294,00	Moolen en Co	31,00
Alk-Bank Ned	44,90	45,00	Mulder Bosk.	70,00
Asp Opt. Tr.	20,80	21,20	Multihouse	10,90
Aut Rubber	7,60	7,40	Myndbouw. W.	430,00
Aut. Verif.	330,00	325,00	Nacff	25,00
Atag Hold c.	99,00	98,90	Nib-NRON	235,00
Aut.Ind.R'dam	90,00	89,30	NIB	61,00
BAM-Holding	565,00	565,00	NBM-Amstelland	202,00
Batenburg	93,50	92,00	NEDAP	363,00
Beers	137,00	147,00	NKF Hold cert.	387,00
Bergmann	132,00	130,00	Ned Part. Bv	39,00
Beijnd	373,00	373,50	Ned Springst.	1100,00
Berkel's P.	6,25	6,25	Nort	940,00
Boer De. Kon.	424,00	419,00	Nutricia gb	70,00
Boer Winkelbedr.	59,50	60,20	Nutricia vb	77,00
Boskalis w.	14,10	14,10	Oldem Group	20,30
Boskalis pr.	12,80	12,75	Orlen Europe c	1635,00
Braat Bouw	1042,00	1042,00	Oroco Bank c.	74,00
Breest	25,50	26,50	Palthe	782,00
Breest cert.	26,20	26,20	Pirelli Tyre	50,00
Burgman-H.	3000,00	3000,00	Polymorn	118,00
Calve-Delft c.	1049,00	1057,00	Porcel. Flies	160,00
Calve pref. c.	5750,00	5800,00	Ravast	50,00
Center Parcs	68,00	70,10	Riva	78,00
Cent.Sukker	69,00	70,30	Riva (cert.)	59,00
Chemische Unie	10,30	10,60	Samas Group	79,00
Cindru-Key	133,70	133,50	Sanders Beh.	113,50
Clamindro	359,50	359,00	Sarkareev	33,00
Content Beheer	23,80	23,70	Schuitema	1300,00
Cred.L.B.N.	81,00	81,10	Schtersv.	17,00
Crown v. G.	114,00	114,00	Smit Inten.	45,00
Desseaux	242,00	242,00	St Bankers c.	25,00
Deutsche pr.	261,50	265,50		
Grasso's c.	116,00	111,00		
Grolsch	150,00	150,00		
GTI-Holding	190,00	190,00		

m DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

LUMAC BV is een dochter van Perstorp Analytical, een afdeling van Perstorp Biotech. Naast LUMAC bestaat Perstorp Analytical uit Alpkem Corp. (USA), NRESystems Inc. (USA), Pierce Chemical Company (USA), Process-Styring AB (Zweden), Tecator AB (Zweden) en uit de Perstorp Analytical verkooporganisaties in Frankrijk, West-Duitsland, Nederland, Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten.

Perstorp Biotech is de biotechnologische tak van het Zweedse concern Perstorp AB en heeft 650 werknemers en een omzet van 110 miljoen gulden. Perstorp AB telt 7500 medewerkers en heeft een omzet van 2,2 miljard gulden. De productiebedrijven zijn verdeeld over 30 plaatsen in Europa, de Verenigde Staten en Zuid-Amerika.

LUMAC ontwikkelt, vervaardigt en verkoopt snelle microbiologische testsystemen voor de industriële microbiologie.

Ter versterking van haar afdeling Research & Development zoekt LUMAC een

biochemisch/microbiologisch analist m/v

Onze gedachten gaan uit naar een creatief, actief meedenkend en zelfstandig opererend teamlid van deze afdeling.

Verstelt:

- HBO-opleiding biochemie/microbiologie of vergelijkbaar
- ervaring in microbiologische analysetechnieken
- goede contactuele eigenschappen
- goede beheersing van de Engelse en Duitse taal

Informatie en sollicitatie:

Voor meer informatie over deze functie kunt u contact opnemen met i.r. R.D. Mackintosh, Manager Product Group Microbiology, tel. 045-318335.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen richten aan:

LUMAC BV
T.a.v. i.r. R.D. Mackintosh
Postbus 31101, 6370 AC Landgraaf

LUMAC
A Perstorp Analytical Company

SCHEIDEGGER INSTITUUT OPLEIDINGEN IN COMMUNICATIETECHNIKEN

Het Scheidegger Instituut is een opleidingsinstituut dat voor particulieren en bedrijven taal- en typecursussen, secretaresse- en steno-opleidingen en tekstverwerkings- en computercursussen verzorgt. Het instituut is al meer dan 25 jaar actief in Nederland, werkt tot volle tevredenheid van cursisten en bedrijfsleven en mag zich verheugen in een sterk groeiende belangstelling.

Door deze voortdurende groei hebben wij behoefte aan een versterking van onze organisatie met

ADVISEURS/VERKOPERS M/V voor de buitendienst

Deze medewerkers zullen behalve met de advisering en werving van cursisten belast worden met de zelfstandige organisatie van cursussen.

- Om deze functie succesvol te kunnen vervullen is het noodzakelijk dat u minimaal 27 jaar bent en beschikt over
- commercieel inzicht en over ervaring met organisatie en verkoop;
  - goede contactuele eigenschappen en menskennis;
  - een goede algemene ontwikkeling;
  - doortastendheid, doorzettingsvermogen en zelfdiscipline;
  - eigen auto en telefoon.

Ook moet u er geen moeite mee hebben om op onregelmatige tijdstippen ('s avonds) te werken.

WIJ BIEDEN

- een boeiende baan met goede toekomstkansen en reële ontplooiingsmogelijkheden;
- een goede honorering en tal van interessante emolumenten.

Belangstelling? Stuur dan vandaag nog uw handgeschreven sollicitatiebrief met een recente pasfoto en met vermelding van functienr. 853 AW 21.

SCHEIDEGGER INSTITUUT
Kaldenkerkerweg 88
5916 AD VENLO

Scheidegger Instituut

COMPUTERCURSUSSEN - PROGRAMMEREN - TEKSTVERWERKING -
CONVERSATIE MODERNE TALEN - KANTOOROPLEIDINGEN

WAAR BRUIST HET VAN DE BANEN?

Maastricht staat bekend als een bruisende stad. Dynamisch en vol ondernemingslust!

VEDIOR UITZEND- EN PERSONEEL ADVIESBUREAU

borrelt ook van de activiteiten. In bijna alle vooraanstaande steden van Nederland heeft Vedor één of meer vestigingen. In dit rijtje mag Maastricht niet ontbreken.

Dat is de reden waarom wij op 14 augustus jongstleden een filiaal hebben geopend.

Ons adres en telefoonnummer:

Vedor
Helmstraat 2 A
6211 TA Maastricht
tel. 043 - 256768

Wat kunt u van ons verwachten?

Vedor is een innovatief bedrijf dat met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt meeverandert. Vedor zoekt, initieert en begeleidt nieuwe ideeën en heeft langs deze weg een klantenkring in Maastricht opgebouwd.

Wij beschikken over banen in de sectoren:

- administratief
- horeca
- medisch
- productie
- technisch

Onze uitzendconsulenten verstaan hun vak. U krijgt een persoonlijke behandeling van de inschrijfsprocedure tot en met de begeleiding gedurende uw werkperiode.

Vedor kent korte communicatie lijnen en is daardoor flexibel. Goed gemotiveerde mensen zijn bij ons altijd welkom!

Over bruisen gesproken: Tot en met 1 september krijgt elke uitzendkracht die zich laat inschrijven een bruisend glas champagne! Indien u in diezelfde week geplaatst wordt, krijgt u een set champagneglazen.

Want.... wie toost er nu niet op een goede baan?

VEDIOR
UITZEND- EN PERSONEEL ADVIESBUREAU

tempo-team uitzendbureau

INDUSTRIE

Huishoudelijke hulpen m/v

voor diverse projecten in Heerlen en omgeving. U gaat enkele uren per dag werken tussen 17.00 - 20.00 uur. Ook werkstudenten komen hiervoor in aanmerking.

Voor informatie:
045 - 71 83 85, Ingrid Driessen
Heerlen, Op de Nobel 1

Montage-medewerkers m/v

die voor langere tijd in 2-ploegdienst willen werken. Er wordt de kandidaten een goed salaris, vakantiegeld, doorbetaalde verlofdagen en eventueel vervoer naar Born geboden.

Voor informatie:
04490 - 1 42 22, Karin Poelman
Sittard, Roemolenstraat 4

Magazijn-medewerkers m/v

voor een bedrijf in de omgeving van Sittard, waar men ommekeer van diverse soorten goederen, afkoken van leveringsbonnen en voorraadcontrole.

Voor informatie:
04490 - 1 42 22, Karin Poelman of
Marilke Schutgens
Sittard, Roemolenstraat 4

KANTOOR

Tekstverwerker m/v

voor een bedrijf te Geleen. Vereist is een HAVO-diploma. Bekendheid met een tekstverwerker is een pré. De werktijden zijn wisselend: van 8.00 - 12.00 of van 12.30 - 16.30 uur. Deze baan biedt goede toekomstmogelijkheden.

Voor informatie:
04490 - 5 49 99, Lisette Ramakers
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Medewerker debiteuren-administratie m/v

voor een bedrijf in Susteren. De kandidaat gaat zich geheel zelfstandig bezighouden met de debiteurenbewaking, vanaf de facturering tot en met boeking in het KBG-boek c.q. (telefonische) aanmerking. Boekhoudkundige ervaring en goede contactuele eigenschappen zijn vereist, evenals een flexibele instelling en stressbestendigheid. Deze baan is voor langere tijd. U kunt direct aan de slag!

Voor informatie:
04490 - 2 20 80, Heidi Hillen
Sittard, Roemolenstraat 4

Acquisiteurs m/v

die voor enkele maanden part-time beschikbaar zijn. De werkzaamheden bestaan uit het aanbieden van abonnementen. Deze afwisselende baan wordt goed gehonoreerd.

Voor informatie:
045 - 71 83 32, Mariëtte Steeman
Heerlen, Op de Nobel 1

TECHNIEK

Offset-drukker m/v

voor een klein bedrijf in Beek. Het werk bestaat uit klein drukwerk, hoofdzakelijk reclame- en handelsdrukwerk. De geschikte kandidaat kan zelfstandig werken binnen een klein team. Werkervaring, creativiteit en eigen initiatief zijn voor deze functie belangrijk. U werkt 38 uur per week. Deze baan biedt goede toekomstperspectieven.

Voor informatie:
04490 - 5 61 58, Harry Hollanders
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

GEZONDHEIDSZORG

Verpleegkundigen/verzorgenden m/v

voor diverse instellingen in de regio Heerlen en Maastricht. De geschikte kandidaten dienen over een diploma in de verpleging of verzorging te beschikken. Het gaat om diverse functies, waarvoor de werktijden in overleg bepaald kunnen worden.

Voor informatie:
045 - 71 28 31, Carla Koster
Heerlen, Op de Nobel 1

B.V. Financieringsmaatschappij "VOLA" maakt deel uit van het Nationale Nederlanden concern en vervult een actieve rol bij de kredietverstrekking in ons land. Via de verzekeringsadviseur wordt een veelzijdig pakket financiële dienstverlening voor zowel particulieren als bedrijfsleven op de markt gebracht.

WAT GAAT U DOEN.

Als Commercieel Administratief Medewerk(st)er op ons rayonkantoor te Heerlen gaat u zich, na een ruime inwerkperiode, bezig houden met verschillende administratieve werkzaamheden, zoals o.a. aanvraagbehandeling van financieringen enz. Ook onderhoudt u telefonisch contact met onze relaties zoals verzekerings- en financieringskantoren. Het geven van advies en informatie vormt tevens een onderdeel van uw taak.

Het ligt in de bedoeling dat de nieuw aangetrokken medewerker na een paar jaar doorgroeit naar een commerciële buitendienstfunctie, en zich daarop voorbereidt.

WAT BIEDEN WIJ.

Naast een afwisselende en interessante werking bieden wij een goed salaris. Verder kent Vola, naast de AV-CAO bepalingen voor het Bankbedrijf, andere interessante secundaire arbeidsvoorwaarden.

WAT VRAGEN WIJ.

U hebt een opleiding op HAVO/MAAO niveau. U beschikt over goede contactuele en commerciële eigenschappen. Daarnaast bent u representatief en hebt u doorzettingsvermogen. Uw leeftijd ligt tussen 21 en 25 jaar.

HOE SOLLICITEREN.

Hebt u belangstelling? Schrijft u dan naar ons hoofdkantoor, Mr. Treublaan 7, 1097 DP Amsterdam, ter attentie van de afdeling personeelszaken. Voor meer informatie kunt u bellen met de heer H. Nijsten, Chef de bureau, te Heerlen, telefoon 045-715577.

VOLA financieringen

109

Bedrijfsmaatschappelijk werker bij Philips in Sittard (deeltijd).

U bent maatschappelijk werker. Een vakgerichte HBO-opleiding maatschappelijk werk is uw achtergrond, aangevuld met een VO of andere vervolgopleiding.

U hebt een gedegen ervaring als hulpverlener in een complexe organisatie en bent bereid uw vak verder te ontwikkelen en te vernieuwen in het bedrijf. Uw leeftijd is 30 tot 40 jaar.

Uw overtuigingskracht is groot genoeg om uw zienswijze uit te dragen in een omgeving waar technische en economische argumentatie zwaar wegen. Dan bieden wij u een interessante uitdaging als part-time (20 uur per week) bedrijfsmaatschappelijk werker bij Philips in Sittard.

Philips Sittard produceert hoogwaardige onderdelen voor onder andere beeldbuisen, geïntegreerde schakelingen en plaatmateriaal. Een groot deel van de medewerkers werkt in ploegdienst.

Uw functie.

U verleent hulp aan individuele medewerkers en aan groepen met problemen die gerelateerd zijn aan het werk. U signaleert en adviseert over problemen die uit de werksituatie kunnen voortkomen

en verwijst medewerkers naar externe instanties of naar regelingen.

De werkcultuur.

De trend is dat de signaal- en adviesfunctie in belang toeneemt. Belangrijke contacten zijn er, behalve met individuele hulpvragers, met collega's uit de andere sociale disciplines, de Ondernemingsraad en in toenemende mate met het management. Organisatorisch maakt u deel uit van de afdeling personeelszaken.

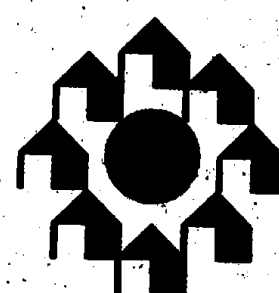
Er is een centraal kenniscentrum in Eindhoven, dat zorgt voor uw verdere professionalisering en ervaring-uitwisseling met de circa 30 collega's.

Uw reactie.

Uw sollicitatiebrief, met uitgebreide informatie over uw werkervaring en opleiding, kunt u voor 6 september a.s. richten aan drs. M.J. Jansen, Personeelszaken Philips Components, Rijksweg Noord 281, 6136 AC Sittard. Philips streeft ernaar meer vrouwen met genoemde achtergrond in dienst te nemen. Wij verzoeken hen daarom met nadruk te solliciteren.

HBO-er MW met VO.
PHILIPS

Philips Components

Stichting H.B.L.

Stichting H.B.L. roept sollicitanten op voor de functie van

medewerk(st)er bedrijfsbureau

De Stichting H.B.L. exploiteert ruim 1700 woningen, verspreid over de provincie Limburg.

De technische dienst bestaat momenteel uit 5 medewerkers. I.v.m. uitbreiding van de werkzaamheden, is op het bedrijfsbureau bovenstaande functie vacant.

Takenpakket o.a.:

- ontvangt en registreert alle onderhoudsclachten;
- geeft aan of de uitgevoerde werkzaamheden al dan niet voor rekening zijn van bewoner;
- maakt periodieke overzichten t.b.v. administratie en technische dienst;
- verwerkt gegevens met het eigen computersysteem;
- verder alle overige op de afdeling voorkomende werkzaamheden.

Functie-eisen:

- opleidingsniveau M.T.S. bouwkunde;
- geen specifieke ervaring noodzakelijk;
- in het bezit van rijbewijs BE;
- leeftijdsindicatie 20-25 jaar.

Inschaling geschiedt volgens de C.A.O. voor woningcorporaties, echter inschalingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd technische dienst de heer Nijsten, tel. 04480-44800.

Gegadigden voor deze functie wordt verzocht binnen zeven dagen sollicitatie, voorzien van een curriculum vitae, te richten aan de directie van de Stichting H.B.L., postbus 14, 6180 AA Geleen.

'Alles wat je zegt wordt op een goudschaaltje gewogen' Tom Egbers (NOS) maf van 'Studio Sport'

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - Tom Egbers (Studio Sport) viel destijds niet z'n neus in de boter. Hij had zijn opleiding aan de School voor de Journalistiek nog maar nauwelijks afgerond of hij kon op de binnenlandredactie van het NOS-journaal aan de slag. Zoals gebruikelijk was z'n eindexamenwerkstuk beoordeeld door een rijksgecomiteerde. In zijn geval was dat Koos Postema. Deze was bijzonder te spreken over het filmpje en het stemgeluid van Tom Egbers. En het ongelooflijke gebeurde: Postema, die in die tijd voor de sport-radio-rubriek 'Langs de lijn' werkte, deed Egbers het voorstel om bij zijn programma te komen.

Het aanbod op zich vond ik fantastisch maar ik zei: het spijt me, ik heb televisie gedaan, jullie hebben niets aan me. Ik weet helemaal niets van radio af. Toen wees Koos naar z'n voorhoofd, zo kan je bent knettergek; hoe kun je nu in godsnaam zo'n aanbieding afslaan? Twee weken later werd ik gebeld door de NOS. Koos had mijn naam en telefoonnummer doorgegeven zonder dat ik het wist.

Voor Tom Egbers nam zijn journalistieke carrière een onverwachte wending.

Zijn plannen om samen met een vriend een lokaal televisie-station op Sint Maarten te beginnen, schoof hij voorlopig voor zich uit. „Ik dacht, die kans krijg ik nooit meer. Als het niks wordt bij het journaal, kan ik altijd nog naar Sint Maarten gaan”.

Voor de leeuwen

Al vrij snel werd Egbers gevraagd om het team van Studio Sport te komen versterken, het programma waar hij 20 jaar lang iedere zondag trouw naar had gekeken. Hij volgde een presentatiecursus van vijf dagen en werd vervolgens voor de leeuwen geworpen. „Ik realiseerde me totaal niet dat presenteren een vak is, ik had me er ook niet mee bezig gehouden op de School voor de Journalistiek. Ik ben niet zo'n entertainer; ik ben het wel leuk gaan vinden, maar het is nooit een jongensdroom geweest.

Het ging niet goed in het begin, maar ze hadden absoluut iemand nodig bij Studio Sport en er was geen professional voorhanden. Het probleem was om te beginnen dat ik niet wist hoe het programma precies tot stand kwam. Ik wist niet waar de regisseur zat en de regie-assistente, wat precies de functie van die mensen was, waar de beelden vandaan kwamen, hoe ze gemonteerd werden. En omdat Studio Sport een live-programma is, waarbij van alles mis kan gaan, moet je dat allemaal wel weten. Je moet dingen ter plekke kunnen oplossen. En je moet ook meteen door hebben wat er misgaat, zodat je kunt zeggen: we proberen het even opnieuw of dat moeten we even vergeten want dat kan nog wel een half uur duren”.

Goudschaaltje

Een tweede struikelblok voor de beginnende presentator was dat hij weliswaar in sport z'n algemeenheid geïnteresseerd was,

● Tom Egbers: „Ik wil in elk geval, als ik 89 ben, het idee hebben dat ik eruit gehaald heb wat erin zit”.

maar dat de echte kennis ontbrak. „Van voetballen en wielrennen wist ik vrij veel, maar wat betreft de andere sporten moest ik bijgespijkerd worden. Nederland heeft 4 miljoen experts op het gebied van voetbal, dus alles wat je zegt wordt op een goudschaaltje gewogen. En mensen hebben zo ontzettend snel door of iemand weet waar ie het over heeft of niet. Wat dat betreft is televisie genadeloos. Maar ja, als je twee jaar lang goed je huiswerk hebt gedaan ben je ingevoerd”.

Van sport heeft Tom Egbers altijd veel gehouden. Of het nu om tennis, wielrennen, voetballen, atletiek of schaken gaat. Grand Prix-races en korfbal boeien hem minder. Zelf doet hij ook aan sport. Jarenlang voetbalde hij bij Heracles, maar omdat de tijd om te trainen hem tegenwoordig ontbreekt, heeft hij de eerste-divisie club ingeruild voor de Amsterdamse amateurclub

AFC. Verder zit hij regelmatig op de fiets om een paar rondjes langs de Bosbaan te rijden.

„Ik ben maf van sport, ik vind het prachtig. Er zijn weinig dingen die ik zo leuk vind als sport. Sport en televisie zijn ongeveer voor elkaar geboren. Je ziet strijd, snelheid, schoonheid, gratie. De ene sport is natuurlijk televisie-genieker dan de andere. Squash is een tamelijk tv-ongeënie sport omdat je het balletje niet kunt zien. Het gaat zo verschrikkelijk snel. Dat is het ideale van voetbal en atletiek. Je kunt alles zien, je kunt als het ware zelf deelnemen”.

Inmiddels werkt de 30-jarige Egbers alweer vier jaar voor Studio Sport. De nauwkeurigheid waarmee hij buitenlandse namen uitspreekt, lijkt in die periode alleen maar te zijn toegenomen. „Tour de France” wordt door Tom Egbers inderdaad zo uitgespro-

ken en niet, zoals in de sportverslaggeving gebruikelijk is, als „Toer de Frans”. „Ik ben een uitgesproken Alpha-mens. Ik ben Engelstalig opgevoed, mijn moeder is Engelse en het kost mij niet zoveel moeite om de woorden correct uit te spreken - dat wil zeggen op z'n Frans als het Frans is. Ik vind het leuk om op details te letten”.

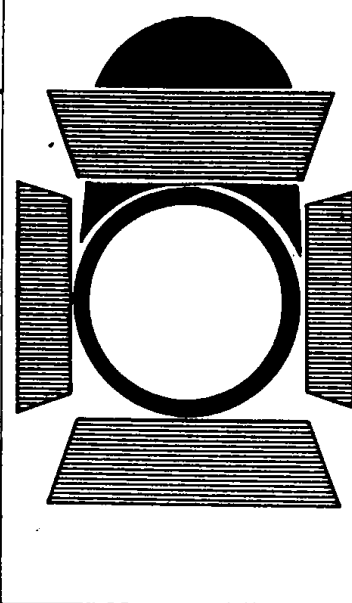
Lachlust

Maar soms kan het vervreemdend werken. Ajax moest een keer voetballen tegen de Spaanse club Zaragosa. Ik zei toen, op z'n Spaans: „Tharagotha”, maar dat is nu net weer een klank die in Nederland de lachlust opwekt. Toen ik daarna bij Ajax kwam riepen ze: Hé Tomas, seg nog es een keer Saragossa. Dat betekent dus dat ze meer op dat soort details letten dan waar het eigenlijk om gaat en dat is niet goed”.

De afgelopen jaren is de ster van Tom Egbers snel gerezen. Inmiddels behoort hij tot het groepje Nederlanders dat bekend is van radio en televisie. Een goede reden voor TV 10 en Véronique om de blonde sportjournalist eens voor een samenwerkingscontract te polsen. Maar Egbers was niet te koop. „Het belangrijkste voor mijzelf is de mogelijkheid tot journalistieke ontwikkeling. Daartoe zie ik bij de NOS meer kans dan bij de commerciële omroepen. Bij de NOS heb ik verschillende kunstdocumentaires ingesproken en een programma over film gepresenteerd, terwijl TV 10 alleen in mij geïnteresseerd is als 'sporthoofd'”.

De NOS heeft in mij geïnvesteerd. En om dan bij de eerste de beste gelegenheid het grote geld te pakken en tegen degenen die je hebben opgeleid te zeggen: doe, ja, daar heb ik het moeilijk mee”.

Tom Egbers voelt zich op dit moment bij Studio Sport als een vis in het water. Maar voor hem staat als een paal boven water dat hij in de toekomst ook documentaires wil gaan maken. „Die mogen over sport gaan, maar ook over het Centre Pompidou, het nooit voltooid boek van Gerard Reve of het verdwijnen van urinoirs uit de binnenstad van Amsterdam. Ik wil in elk geval, als ik 89 ben, het idee hebben dat ik eruit gehaald heb wat erin zit”. Maar voorlopig leidt Tom Egbers, zoals hij het zelf uitdrukt, bij Studio Sport een „tamelijk prachtig bestaan”.

DJ Wim Kok

HILVERSUM - PvdA-lijsttrekker Wim Kok is zondag op de radio te beluisteren als diskjockey. Twee uur lang is hij bij de KRO van 13.03 tot 15.00 uur op Radio 3 te beluisteren als presentator van het programma 'Weeshuis van de hits'. Wegens drukke tijden voor de lijsttrekker werd het programma afgelopen woensdag al opgenomen. Na afloop zei Kok dat hij een heel andere kijk op het showgebeuren heeft gekregen.

transfers omroep

Ter Weijden naar TV 10

HEERLEN - Ruud ter Weijden gaat naar de nieuwe commerciële zender TV 10. Hij zal samen met de van de KRO afkomstige Vivian Boelen de presentatie verzorgen van het sportprogramma van TV 10 op woensdag- en zondagavond.

De 49-jarige Ter Weijden komt van de AVRO, waar hij de laatste maanden Kees Buurman verving als chef van de amusementsafdeling. Bij deze omroep startte Ruud ter Weijden in '69 zijn loopbaan bij Sportpanorama. In '76 stapte hij voor vijf jaar over naar de redactie van NOS Studio Sport. In '81 keerde hij terug naar de AVRO.

Behalve Ter Weijden en Boelen bestaat de redactie van TV 10 Sport uit Jaap Hofman, Arno Vermeulen en Leo Driessen.

Tetske van Ossewaarde nu bij AVRO

HILVERSUM - Tetske van Ossewaarde gaat het komende winterseizoen bij de AVRO het programma 'Hart van goud' presenteren. Daarin worden mensen die zich op unieke wijze hebben ingezet voor anderen beloond met een gouden hart. Het programma zal in het nieuwe seizoen een keer in de veertien dagen op de maandagavond worden uitgezonden. Tetske van Ossewaarde presenteerde vorig seizoen voor de TROS, samen met Mireille Bekooij, het middagprogramma 'Fleur'. Daarvoor werkte ze regelmatig mee aan het KRO-programma 'Brandpunt in de markt'. Zij begon haar carrière destijds bij de AVRO.

● Tetske van Ossewaarde: van KRO via TROS opnieuw terug bij de AVRO.

Rutger Hauer kandidaat voor een Gouden Leeuw

HEERLEN - Rutger Hauer zal voor het tweede achtereenvolgende jaar deelnemen aan het filmfestival van Venetië als hoofdrolspeler van een Italiaans speelfilm. Vorig jaar stond de Nederlandse acteur de volle speelduur op het doek tijdens de vertoningen van Legend Of A Holy Drinker, van Ermanno Olmi. Die film won uiteindelijk de Gouden Leeuw, de hoogste onderscheiding van het Venetiaanse festival.

Dit jaar speelt Hauer de hoofdrol in One Moonlit Night, van Lina Wertmüller die hij gedurende drie jaar ook heeft geassisteerd bij het ontwerpen van het script voor deze film. One Moonlit Night gaat over een Günther Haffner-achtige journalist die zich uitteef voor seropositief om uit te zoeken hoe je dan door de medemens bejegend wordt. Uiteindelijk blijkt die man echt te hebben. Voor de film werden opnamen gemaakt in Rome, Venetië, Londen, Parijs en New York.

Limburgs duo maakte voor KRO nieuwe tv-serie 'Op stap in de natuur' met Nijsten en Erkens

Van onze rtv-redactie

BEKK/ULESTRATEN - In opdracht van de KRO-televisie zijn de Limburgse cineasten Maurice Nijsten uit Ulestraten en Jo Erkens uit Beek van start gegaan met de opnamen voor twaalf nieuwe televisiedocumentaires. De werktitel voor de serie luidt: 'Op stap in de natuur'. Het is geen sinecure om vijf uur televisiefilms te vervaardigen, ook al hebben de makers nog twee jaar de tijd voordat de films op het scherm komen bij de KRO. Erkens en Nijsten houden scenario, camera, geluid, montage en regie in eigen hand. Ook het commentaar bij de beelden zal bij deze serie een Limburgse zaak worden. Want op verzoek van de KRO zal Maurice Nijsten de tekst spreken bij alle afleveringen. Ook nu zal de speciale muziek voor de documentaires worden gecomponeerd door Jean Lambrechts uit Maastricht.

In november 1988 bracht de KRO de vijftigste televisiedocumentaire van Nijsten en Erkens op het scherm. Dat het duo niet heeft stil gezeten blijkt, want het schrijven van de scenario's en de voorbereidingen hebben ruim een jaar in beslag genomen. De voorbereidingen begonnen al in 1987 en er waren veel bezoeken op lokatie nodig. Er wordt in alle provincies gefilmd, van Limburg tot op de Wadden. Nijsten en Erkens hebben namelijk in elke provincie één belangrijk natuurgebied geselecteerd voor hun twaalfdelige serie over de natuur.

● Maurice Nijsten (rechts op deze foto) en Jo Erkens tijdens hun werkzaamheden in de montagestudio voor de nieuwe twaalfdelige tv-serie van de KRO.

In de provincie Limburg kozen de filmmakers voor het prachtige natuurgebied 'de Meynweg' in Herkenbosch. In de toekomst zal dit gebied waarschijnlijk Nationaal Park worden. Sinds dit jaar is de Meynweg Nationaal Park in oprichting. In de toekomst zullen er in dit uiterst belangrijke natuurgebied meer wandelroutes komen en voorzieningen op het gebied van de educatie en natuurverlichting.

Erkens en Nijsten filmen naast vogels en planten ook amfibieën en reptielen van de Meynweg. Nergens anders in Nederland komen namelijk zoveel soorten kik-

kers, padden, salamanders, slangen en hagedissen voor. In de omgeving werden onder andere ook opnamen van het steken van asperges gemaakt. Onlangs plaatsten de cineasten de heer Richard Lemmens, districts-hoofd van Staatsbosbeheer in Midden-Limburg, voor de camera en lieten hem over het beheer en de waarde van de Meynweg vertellen.

Elders

Overigens hebben de Limburgers de laatste maanden ook al in diverse andere provincies opnamen gemaakt voor hun televisie-

serie onder andere in het Noord-hollandse duinreservaat, op de Utrechtse heuvelrug en op de Hoge Veluwe. Er werden van de fauna en flora vaak unieke opnamen gemaakt op de professionele 16 millimeter-filmband. In verband met de houdbaarheid van het materiaal worden de kostbare scènes gedraaid op film en niet op video. Dat film uitstekend is te bewaren blijkt uit het feit dat Nijsten en Erkens vaak een beroep kunnen doen op hun archief, dat inmiddels uit een paar honderd uren goed geconserveerd filmmateriaal bestaat. De eerste televisiebeelden van het Limburgse duo stammen uit 1967 en ook de oudste beelden zijn nog van prima kwaliteit. In hun moderne studio te Ulestraten wordt ook met video gewerkt, maar voor alle belangrijke opnamen wordt filmmateriaal als beeldraster gebruikt.

Nieuwste film

Op maandag 13 november aanstane zal de KRO-televisie de nieuwste film van Maurice en Jo gaan uitzenden. 'De das in Nederland' is de eerste film in ons land die het leven van de das uitvoerig in beeld brengt. Met heel veel geduld en speciale technieken hebben de makers dit uiterst schuwe dier gefilmd.

Het idee en de adviezen voor deze productie zijn afkomstig van de vereniging 'Das en Boom'. In verband met het grote aantal verkeersslachtoffers dreigt de das uit te sterven in Nederland. De das is slechts één van de vele diersoorten die bedreigd worden. Als dieren verdwijnen of uitsterven moet dat een signaal zijn voor de mens, een rood waarschuwingsslampje. De 45 minuten durende documentaire zal al deze aspecten uitvoerig belichten.

Op maandag 25 september aanstane zal de KRO in de reeks 'Natuur in eigen land' de aflevering 'Oog voor de natuur' uitzenden. Deze film werd reeds drie jaar geleden door Maurice Nijsten en Jo Erkens vervaardigd. Deze film werd in zijn geheel in Limburg opgenomen.

Onderzoek naar status Véronique

Van onze rtv-redactie

HEERLEN - Het Commissariaat voor de Media zal onderzoeken of Radio Télé Véronique voldoet aan artikel 66 van de Mediawet waarin regels worden gesteld voor het doorgeven van buitenlandse programma's via de kabel. Aanleiding voor het onderzoek is de korte proefuitzending van Véronique die deze week via de kabel in Leeuwarden werd doorgegeven. In Limburg (zie ook onze rtv/showpagina van gisteren) zou men in de komende weken met proefuitzendingen van start willen gaan.

Volgens Joke Molendijk van het Commissariaat kan het onderzoek naar de buitenlandse status van het commerciële station nu

gebeuren omdat er daadwerkelijk een programma is doorgegeven. „Zolang dat niet het geval is, is er alléén sprake van een voornemen en kunnen we niet optreden. De kabelexploitant mag enkel die zenders doorgeven die aan de mediawet voldoen en we zullen nu nagaan of dat inderdaad het geval was. Voor het onderzoek zullen we bij Véronique de nodige papieren opvragen zoals bijvoorbeeld de vergunning van de Luxemburgse overheid en het contract met de satelliet-expoitant”. Als uit het onderzoek mocht blijken dat Véronique niet aan de bepalingen van de Mediawet voldoet, kan het Commissariaat de kabelexploitant die het programma heeft doorgegeven een boete opleggen van maximaal vijftigduizend gulden

per vastgestelde overtreding. Het Commissariaat streeft ernaar het onderzoek af te ronden voor 2 oktober. Op die datum wil Véronique met de dagelijkse uitzendingen starten.

Véronique laat desgevraagd weten met het onderzoek van het Commissariaat „geen enkel probleem” te hebben. „Wij zijn er juist blij mee. We hebben het Commissariaat deze week ook speciaal uitgenodigd op de persconferentie waar onder andere de uitzending te zien was. En die proefuitzending hebben we bewust zo vroeg gepland om het Commissariaat alle gelegenheid te geven het onderzoek in te stellen. Onze zaken zijn allemaal in orde, we hebben dus niets te vrezen”.

(ADVERTENTIE)

Landelijke MIVA-actie: OVERBRUG DIE AFSTAND

Zeven miljoen gulden

MIVA heeft dit jaar in 50 landen in de Derde Wereld vervoersprogramma's in uitvoering, zoals missievlugdiensten, transportdiensten, missiegarages, onderdelenvoorzieningen, motorenprogramma's, enz. De verzoeken om vervoershulp worden alle beoordeeld door goed opgezette, representatieve transportcommissies, werkzaam in de bismdommen van de Derde Wereld. Hun diensten zijn voor MIVA van grote betekenis, want alleen verzoeken die urgent zijn en prioriteit hebben komen zo naar MIVA in Breda. Thans staat MIVA-Nederland voor de uitvoering van het vervoersprogramma 1989 ten behoeve van 700 missionarissen en landeigen kollega's in 50 Derde Wereld-landen, waarmee een bedrag van ZEVEN MILJOEN GULDEN is gemoeid.

Een programma dat concreet, wereldwijd en afstanden overbruggend is. In de discussies over autorijden in Nederland, waarbij de gemoederen soms hoog oplopen, wordt dikwijls vergeten dat de mensen in de Derde Wereld zonder vervoer bijna niets kunnen beginnen.

Bij alle ontwikkelingen is de beschikbaarheid van transportmiddelen van cruciaal belang en vaak bepalend voor het welslagen daarvan. MIVA, de Missie Verkeersmiddelen Aktie in Breda, spant zich in om aan de vraag naar transportmiddelen te voldoen. Deze organisatie ontwikkelt vervoersbeleid en voorziet missionarissen en landeigen krachten in de kerken van de Derde Wereld van uiteenlopende middelen van transport: van fiets tot vliegtuig; van brommer tot vrachtauto.

Overbrug die afstand: 26-27 augustus

Onder het motto "Overbrug die afstand" tracht MIVA haar programma te realiseren. Want met behulp van vervoer worden afstanden overbrugd en kun je bij mensen komen, hen helpen, zieken vervoeren, noodzakelijke goederen en medicijnen brengen, hulp bieden bij rampen en pastorale zorg verlenen.

Ook U kunt het wereldwijde MIVA-programma 1989 ondersteunen door Uw gift over te maken op giro 27 22 49 of bankrekening 70.70.70.619 ten name van MIVA-Breda.

Mocht U meer informatie wensen, neem dan contact op met MIVA. Vijverstraat 12, 4818 ST Breda (tel.: 076-217150).

● Olifanten. (Nederland 1 - 17.40 uur.)

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

15.30 **Getijden.** Religieus programma. Vandaag: Voorgangers. Presentatie: Sytze de Vries. (herh.).

16.11 **De avonturen van Sherlock Holmes.** Engelse serie. Afl.: The blue carbuncle. De hertog van Morcar komt tot de ontdekking dat haar kostbare juweel, de legendarische blauwe karbonkel, gestolen is. Van de dader ontbreekt elk spoor.

17.04 **Vrouwje Theelepels.** Tekenfilmserie. (herh.).

17.30 **Journal.**

17.40 **Olifanten.** Amerikaanse natuurfilm.

18.30 **(TT) Kerkepad.** 9-delige serie over duizend jaar God en mensen. Afl. 8: Gelderland. Kerken in de historie. (herh.).

19.00 **Journal.**

19.17 **PP.** Verkiezingsuitzending van De Groenen. (D.G.).

19.19 **Sneekweek.** Zomeravondspectacle met sport, ontspanning en amusement tijdens dit grote watersportevenement in Friesland. Presentatie: Christiaan Scheen.

20.12 **(TT) De Vlaschaard.** Nederlands-Belgische speelfilm uit 1983 naar de roman van Stijn Streuvels. Regie: Jan Gruyter. Met Vic Moeremans, Dora van der Groen, René van Sambeek e.a. De rijke hereboer Ver-

meulen regeert zijn boerenbedrijf en gezinsleven met harde hand. De weerstand van zijn zoon Louis komt tot een dramatisch hoogtepunt wanneer hij tegen de wil van zijn vader het vlas begint te oogsten.

21.38 **De puzzelfavoriet.** Spelprogramma gepresenteerd door Peter Plaisier.

22.02 **Hoogtepunten uit Weerklank.** Muziekminiatuur vanuit de Nicolaïkerk in Utrecht. M.m.v. Cantorij en Instrumental Ensemble van de Nicolaïkerk o.l.v. Pita van der Werf en Johan Spelde, orgel. (herh.).

22.30 **Journal.**

22.41 **Europees drama.** Fortunes of war, Britse 7-delige serie. Afl. 5: April 1941. Guy neemt een baan aan in Alexandrië, terwijl officier Simon

Boulderstone op zoek is naar zijn broer Hugo. 23.38-23.40 **Huizen van Oranje.** Het Loo te Apeldoorn.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

16.30 **Finale profronde van Nederland.**

17.00 **The edge ... and beyond.** Spectaculaire beelden van bijzondere sporten.

17.45 **(TT) New wilderness.** Natuurserie. Afl.: Terugkeer van de Magot.

18.10 **G.I. Joe.** Amerikaanse serie. Afl.: Gevecht om leven en dood. (herh.).

18.35 **Top 40.** De Nederlandse top 40 gepresenteerd door Jeroen van Inkel.

19.25 **Heilige koe.** Auto- en motorsportmagazine.

20.00 **(TT) Journal.**

20.28 **PP.** Verkiezingsuitzending van de GPV.

20.30 **Miami Vice.** Amerikaanse politiserie. Afl.: Miracle Man. Tubbs en Switek krijgen te maken met de bemoeienis van Miracle Man, een superheld die de wereld wil bevrijden van drugsdealers en ander gespuis.

21.25 **In concert.** Bryan Adams live.

22.10 **Brubaker.** Amerikaanse speelfilm uit 1980 van Stuart Rosenberg, met Robert Redford, Yaphet Kotto, Jane Alexander e.a. Nadat Henry Brubaker benoemd is tot directeur van een gevangenisboerderij probeert hij de zaak ingrijpend te veranderen. Zowel bewakers als de commissie voor het gevangeniswezen zijn niet bereid concessies te doen.

00.00 **Journal.**

00.10-01.40 **Het lelijke eendje.** Engelse speelfilm uit 1988 van David Wheatley, met Michael Maloney, Lynsey Baxter, Derek Newmark e.a. Als butler Gary Wilson hoort dat zijn

nieuwe werkgever verantwoordelijk is voor zijn ontslag bij de koekjesfabriek, neemt hij ontslag en vertrekt naar Londen. De jonge yuppie Elizabeth besluit hem klaar te stomen voor de bovenste laag van de bevolking.

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

16.00 **(TT) Studio Sport.** WK-wielrennen te Chambéry.

18.20 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

18.30 **Sesamstraat.**

18.45 **Uitmarkt 1989.** Het overzicht, reportage met optredens en interviews. Presentatie: Leonie Jansen.

19.40 **Trekking van de lottogetallen.**

19.45 **Verhalenvertellers.** Vandaag: Engeland - Jim Alden met Muziek van de duivel.

19.55 **PP.** Verkiezingsuitzending van het Vooruitstrevende Minderheden Partij. (V.M.P.).

20.00 **Journal.**

20.20 **PP.** Verkiezingsuitzending van de Socialistische Arbeiders Partij. (S.A.P.).

20.26 **Avondvoorstelling.** Kirill Kondrashin Concours 1989, rechtstreeks vanuit het Amsterdamse Concertgebouw. M.m.v. het Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Edo de Waart.

21.58 **Studio sport.**

22.25 **PP.** Verkiezingsuitzending van de Anti Werkloosheids Partij. (A.W.P.).

22.30 **Journal.**

22.41 **Kondrashin Concours.** prijsuitreiking.

22.51 **Uitmarkt 1989.** Het spektakel, concert met Paul van Vliet, Ronald Brautigam, het Nationaal Ballet, Willem Nijholt e.a.

23.51-23.56 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

Duitsland 1

10.00 **Heute.**

10.03 **Sportschau.**

10.35 **Cartouche.** der Bandit.Frans/I-taliaanse speelfilm uit 1961 van Philippe de Broca, met Jean-Paul Belmondo, Claudia Cardinale, Odile Versois e.a. (herh.).

12.10 **Aspekte.**

12.55 **Persoverzicht.**

13.00 **Heute.**

13.15 **Internationale Funkausstellung Berlin '89.** Heute mittag Het ZDF-middagmagazine met actualiteiten. Presentatie: Maria von Weiser en Klaus-Peter Sieglösch.

15.00 **Internationale Funkausstellung Berlin '89.** 11st Trumpf. Amusementsprogramma. Met Sigi Haseis, Jürgen van der Lippe, Klaus Eberhartinger.

17.25 **Hier und Heute.**Unterwegs.

18.00 **Sportschau.**

19.00 **Markt.**

19.30 **Duck Tales.** Neues aus Entenhausen. Afl.: Die Zeitwanne. möglich. (Twee kanalen).

19.58 **Programma-overzicht.**

20.00 **(TT) Tagesschau.**

20.15 **August '39.** Documentaire serie over 11 dagen tussen oorlog en vrede. Vandaag: zaterdag 26 augustus.

20.30 **Heiden.** Toneelstuk van George Bernhard Shaw. Met Emil Steinberger, Babet Arens, Marion Breckwoldt e.a. regie: Max Peter Ammann. De Zwitser Bluntchli is officier in het Servische leger tijdens de Servisch-Bulgaarse oorlog. In een poging om te vluchten komt hij terecht bij de rijke Bulgaarse Raina, die hem onderdak geeft.

22.15 **Trekking van de lottogetallen.**

22.20 **Tagesschau.**

22.30 **(TT) Das Wort zum Sonntag.** Meditatie door Gotthard Fuchs uit Wiesbaden.

22.35 **Der Schatten des Giganten.** Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Melville Shavelson, met Kirk Douglas, Senta Berger, Angie Dickinson e.a. De Amerikaanse kolonel Davis Marcus wordt, mede omdat hij van Joodse afkomst is, door de Israëlische verzetsorganisatie Haganah gevraagd als adviseur op te treden in de Israëlisch-Arabische oorlog.

00.50 **Hitchcock.** Sabotage, Amerikaanse speelfilm uit 1936 van Alfred Hitchcock. Sylvia Verloc is getrouwd met de Londense bioscoophouder Karl Anton Verloc. Nadat een sabotage een stroomuitval, in Londen heeft veroorzaakt, wordt Karl Anton verdacht.

02.05 **Tagesschau.**

10.02-10.25 **Nachtgedanken.** Beschouwingen door Hans Joachim Kulenkampff.

10.00 **Ochtendprogramma zie Duitsland 1**

12.10 **Nachbarn in Europa.** Internationaal magazine. In de studio: Elettra de Salvo.

12.55 **Diese Woche.** Weekjournal. (met ondertiteling).

13.15 **Heute mittag.** Het ZDF-middagmagazine vanaf de Internationale Funkausstellung Berlin '89 met heutenachtberichten. Presentatie: Maria von Weiser en Klaus-Peter Sieglösch.

15.00 **Teufelskerle.** Amerikaanse speelfilm uit 1937 van Norman Taurog. Hilbert Flanagan begint een theehuis voor dakloze kinderen. Nieuwko-

mer Whitey Marsh voelt zich in deze omgeving niet thuis en werpt zich op als aanvoerder van de rebellen.

16.30 **Internationale Funkausstellung Berlin '89.** der Superflipspeelprogramma. Presentatie: Michael Carl.

17.00 **Heute.**

17.05 **Unter der Sonne Kaliforniens.**

18.10 **Länderspiegel.** Informatie en meningen uit de Bondsrepubliek.

18.57 **Programma-overzicht.**

19.00 **Heute.**

19.30 **Schmunzelgeschichten.** Scènes en sketches met populaire artiesten.

20.15 **Internationale Funkausstellung Berlin '89.** Start ins Glück. Presentatie: Dieter Thomas Beck. M.m.v. Udo Jürgens, Up with people, Barry Manilow.

21.55 **Heute.**

22.00 **Das aktuelle Sport-Studio.** Met Bernd Heller. Aansl.: Lotto-trekking.

23.30 **Der Henker von London.** Duitse speelfilm uit 1963 van Edwin Zbonek. Inspecteur Hillier volgt het spoor van de „Beul van Londen”. Maar de inspecteur heeft ook nog te maken met een mysterieuze meisjesmoordenaar.

00.50-00.55 **Heute.**

Duitsland 3 West

10.00 **Songs alive.** Frankie and Johnny - I know where I'm going. (herh.).

10.30 **Avanti! Avanti!** Taalcursus Italiaans. Les 23. (herh.).

11.00 **Umwelt - Handeln im Alltag.** 7-delige documentaire serie.

12.25 **2021 - Kirche auf dem Weg ins dritte Jahrtausend, serie over de kerk in 2021. Afl.1: Schlange, Rad, Kreaus und Halbmond.**

13.15 **Wiedersehen mit Rübezah.** Documentaire over de Sudeten.

14.00 **Funkausstellung: Sport-Treff.**

14.30 **Sport im Westen extra.** 1. Universiade aktuell; 2. Atletiek; 3. Roeien; 4. Schermen; 5. Golf; 6. Wielrennen.

17.00 **(TT) Lindenstrasse.** Serie. Afl. 194: Fromme Lügen.

17.30 **Was tun?** Kijkersvragen n.a.v. de serie „Wir töten, was wir lieben.”

18.30 **Degrassi Junior High.** Canadese jeugdserie. Afl.15: „Nachtlicht”-Stunden.

19.00 **Aktuelle Stunde.** Regionaal magazine met nieuws en om:

19.35 **Sport im Westen.**

20.00 **Theater aus NRW.** Don Juan oder Der Steinernen Gast, Komedie van Molière. Don Juan is een Spaanse edelman, die zijn dagen in ledigheid slijt. Het enige wat hij onderneemt is het versieren van zoveel mogelijk vrouwen.

22.00 **Universale-Magazin.** Samenvatting van dit sportevenement.

22.20 **(ZW) Rom, offene Stadt.** Italiaanse speelfilm uit 1945 van Roberto Rossellini, met Anna Magnani, Aldo Fabrizi, Macello Pagliero e.a. Rome 1945: De communistische verzetsstrijder Manfredi wordt door de Gestapo gezocht en vlucht naar een onderduikadres in de voorstad. Maar ook daar is hij niet veilig, want teveel mensen weten hem te vinden. (Originele versie met Duitse ondertiteling).

0.00 **Kultur im Gespräch.** Queen of elastic, Lorna Chester.

00.30-00.35 **Laatste nieuws.**

● Jean-Paul Belmondo in de speelfilm 'Cartouche'. (Duitsland 1 - 10.35 uur.)

Duitsland 3 SWF

14.00 **ARD-Sport-Triff.**

14.30 **Sport im Dritten extra.** Met Universiade aktuell; Internationale golfkampioenschappen van Duitsland te Frankfurt; WK-wielrennen op de weg te Chambéry.

17.00 **Treffpunkt.** Kletterfestin Stätten.

17.30 **Bild(n) der Chemie.** Cursus natuurkunde. Afl. 7: Katzenaugen - Farbenspiele - Kochrezepte. (herh.).

18.00 **Lindenstrasse.** Duitse serie. Afl.: Fromme Lügen. Met Joachim Hermann Luger, Marie-Louise Marjan, Irene Fischer e.a.

18.30 **Christliche Frauengestalten.** Vandaag: Cecily Saunders.

19.00 **Glaskasten.**

19.26 **Das Sandmännchen.**

19.30 **Europa unterm Hakenkreuz.** Stedte und Stationen. 13-delige documentaire serie over Europa in de tijd van het Derde Rijk. Afl. 1: Auschwitz...und sonntags Wunschkonzert. (herh.).

20.15 **Dr. Entaklemmer.** Blijspel uit 1875 van Thaddeus Troll naar L'Avare van Molière.

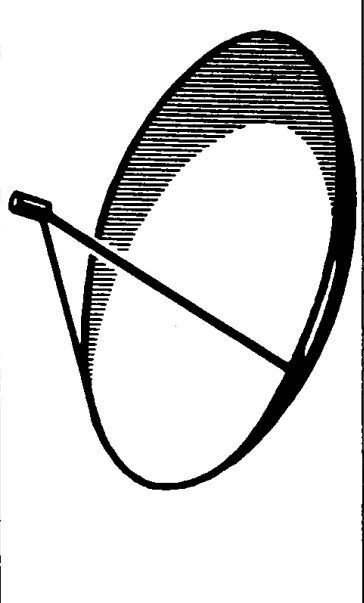
22.20 **Südwest aktuell-Neues.**

22.25 **Nachtcafé.**

23.55 **Nieuws.**

00.00 **IFA-Talkshow.** Presentatie: Hannelore Gadatsch en Carola Wedel.

01.30 **Laatste nieuws**

RTL Plus

08.00 **Konfetti.** Kinderprogramma met Nicole Bierhoff.

08.30 **Heathcliff, der Kater.** Tekenfilmserie. Afl.: Das zweite Programm / Der Flaschengeist.

08.55 **Dennis.** Tekenfilmserie. Afl.: Wowing for Dennis.

09.20 **Die Jetsons.** Tekenfilmserie. Afl.: Judy hebt ab.

09.45 **Klack.** Kinderspelprogramma met Nicole Bierhoff.

10.15 **California Clan.** Amerikaanse serie. (herh.).

11.00 **Explosiv.** Magazine met Olaf Kracht. (herh.).

11.40 **Bornemanns Nähkästchen.** Brieven behandeld door Winfried Bornemanns.

11.50 **Tekenfilm.**

12.05 **Die Jetsons.** Tekenfilmserie. (herh.).

12.30 **Klassik am Mittag.** M.m.v. het RTL-orkest.

13.00 **Heute bei uns.**

13.05 **Messe - Markt - Meinung.** Live-programma vanaf de IFA. Presentatie: Willie Knupp.

14.00 **Rapido.** Sommertour '89, muziekmagazine voor de jeugd. Presentatie: Ingo Schnoll.

14.45 **Der fesche Hubert.** Tsjechische speelfilm uit 1984 van Ivo Novak, met Karel Hermanek, Petra Kostka, Oto Lackovic e.a.

16.15 **Adel verpflichtet.**

16.45 **Spiegel.** Speelprogramma met Uwe Hübner.

17.15 **Dance.** Dansshow gepresenteerd door Martina Menningen.

17.45 **Niemand ist Perfekt.** Amerikaanse serie. Afl.: Marathon.

18.15 **Anpfiff.** Die Fussball-Show. Voetbal.

19.00 **Sport Depesche.** Presentatie: Petra van Oyen.

19.05 **Anpfiff.** Vervolg.

20.00 **RTL aktuell.** Actualiteiten.

20.15 **Silber, Banken und Ganoven.** Amerikaanse speelfilm uit 1978 van Ivan Passer, met Michael Caine, Cybill Shepard, Louis Jordan e.a.

22.00 **Dall-As.** Hoogtepunten uit dit speelfilmprogramma.

23.00 **Flotte Teens und heisse Typen.** Italiaanse speelfilm uit 1975 van Silvio Amadio, met Gloria Guida, Anita Sanders, Kirsten Baker e.a.

00.25-00.30 **Bethuperl.**

SAT 1

06.00 **Guten Morgen mit SAT 1.** 09.00 SAT 1 Blik. 09.05 SAT.1 Teleshop.

09.30 **Wirtschaftsforum.** 10.00 SAT 1 Blik. 10.05 Die Waltons. Afl.: Die Wunschtraum. 10.50 Teletip Geld.

11.00 SAT 1 Blik. 11.05 Piratenblut. Amerikaanse avonturenfilm. 12.30 IFA News 12.40 Der Optimist. Oostenrijkse komedie uit 1938. 14.00 Ihr Horoskop. Aansl.: Programma-overzicht. 14.05 Familie Feuerstein. Afl.: Haushälterin gesucht. 14.30 Mister Ed. Afl.: Auto oder Kutsche? 14.55 Der Goldene Schuss. 15.05 Die Waltons. Afl.: Olivias Wunschtraum. 15.50 Teletip Garten.

16.00 SAT 1 - Teleshop. 16.25 Der goldene Schuss. 16.35 Bonanza. Afl.: Das Geschäft seines Lebens. 17.25 Teletip Reise. 17.35 SAT 1 Blik. 17.45 Programma-overzicht. 17.50 Das Imperium - Die Colbys. Afl.: Der Prozeß.

18.45 SAT 1 Blik. 19.00 Auf Videosehen. 19.30 MacGyver. Afl.: 60 Millionen an der Angel. 20.25 SAT 1 Wetter.

20.30 Make-up en Pistolen. Afl.: Ein mörderischer Geschäft. 21.25 SAT 1 Sport. 21.30 Unser Boß ist ein Dame. Italiaans/Frans/Duitse komedie uit 1966 van Dino Risi met Senta Berger, Mario Adorf, Nino Manfredi, Claudine Auger, Ralf Wolter, Toto e.a. 23.10 SAT 1 Blik. 23.20 Viva Maria. Frans/Italiaanse speelfilm uit 1965 van Louis Malle, met Brigitte Bardot, Jeanne Mo-

TV-KANALEN, GOLFLENGTE

Kabel- en CATV-abonnements voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart wit programma

●● = stereo geluidsweergave

oo = tweetalig bij stereo-app

TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26, 29, 46, 51, 53 en 57

Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60

Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59

Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46

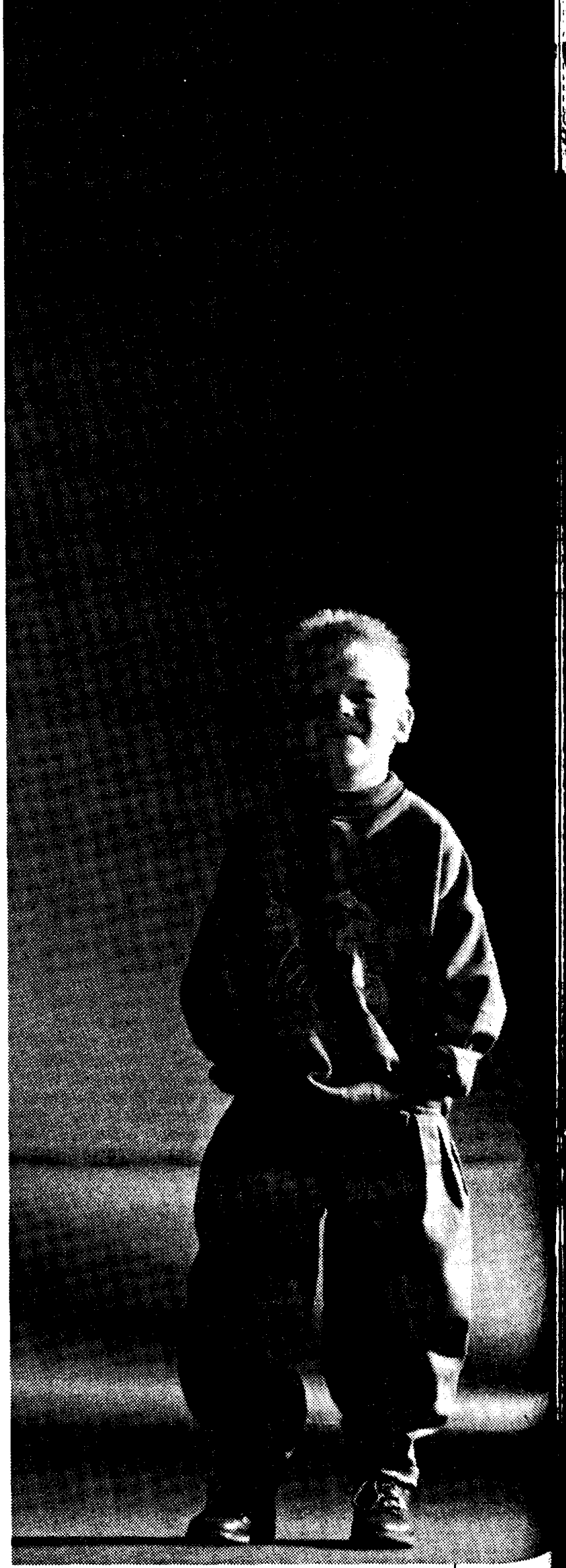
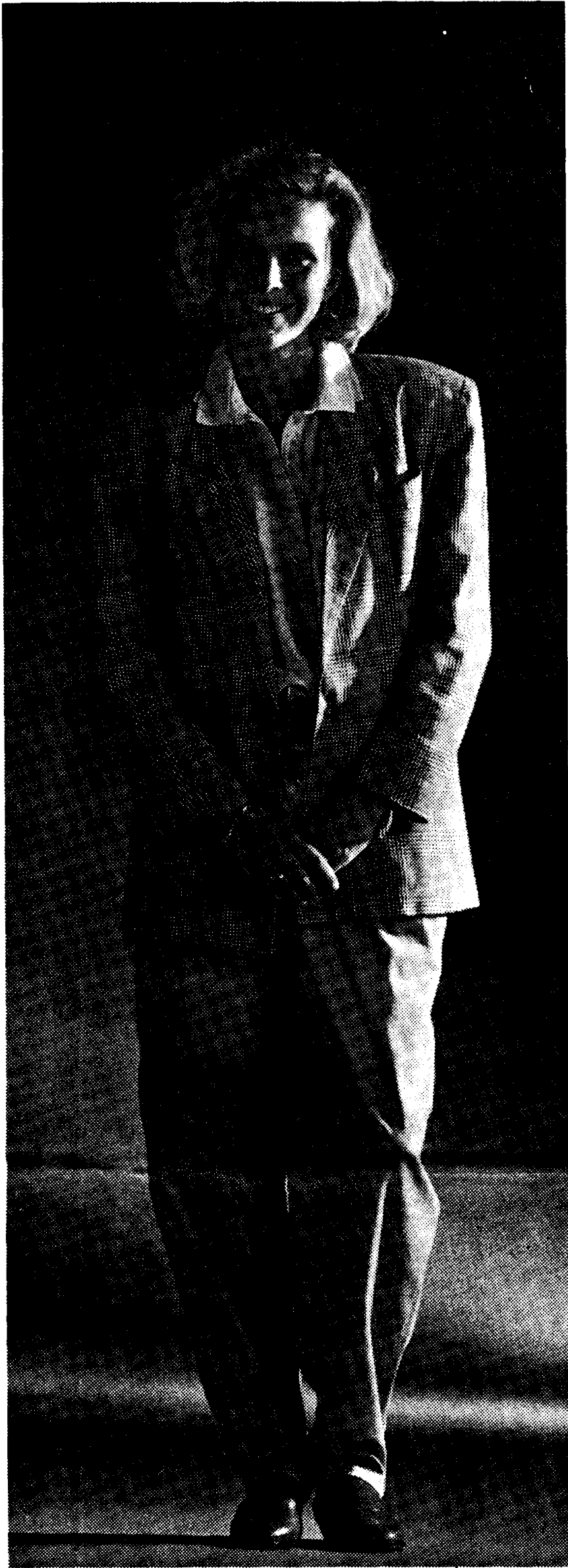
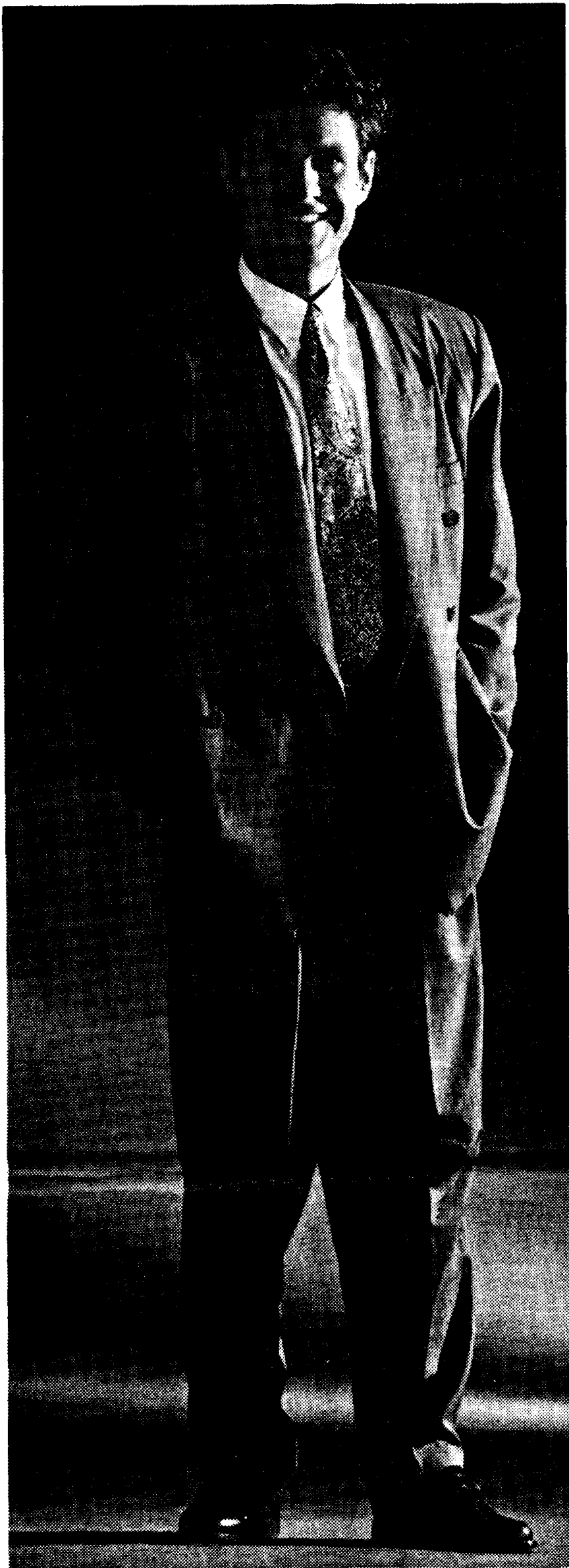
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37

Met die voordelige FBTO ziektekostenpolis staan we mooi met de mond vol tanden.

Als FBTO hebben we de tanden eens flink in onze Ziektekostenverzekering gezet. Met als belangrijk resultaat de mogelijkheid om ook volwassenen vanaf 27 jaar tandartsdekking te verlenen. Met ingang van 1 januari aanstaande is het zover!

Voor niet meer dan f. 225,- per persoon weet u zich verzekerd van een complete tandartsdekking. We kunnen u die voordelige voorziening echter uitsluitend aanbieden in combinatie met een FBTO Ziektekosten-verzekering.

Het kiezen voor een FBTO Ziektekostenpolis is nu dan ook interessanter dan ooit. Bijvoorbeeld ook vanwege de zeer gunstige premie. Gevolg van het feit dat de FBTO rechtstreeks met u werkt. En dat bovendien zonder winstoogmerk. Daarnaast zijn we best een beetje trots op onze souplesse. Zo hoeft u van ons geen

nota's voor te schieten. Stuur ze maar gewoon naar ons op dan zorgen wij soepeltjes voor verdere afhandeling. Maar dat is nog niet alles. Een FBTO Ziektekostenpolis is ook interessant vanwege de unieke FBTO Alarm Service. Zonder een centje meerpremie heeft u recht op persoonlijke hulpverlening bij moeilijkheden in het buitenland. 24 Uur per dag en 7 dagen per week.

Kortom, als u liever de zekerheid heeft van een complete soepele, zeer voordelige Ziektekostenpolis -bovenstaand gezin bijvoorbeeld betaalt inclusief tandartsdekking slechts f. 252,-* per maand - dan hoeft u nog maar één ding te zoeken: uw pen. Om snel even de bon vrijblijvend in te vullen.

Naar het telefoonnummer van de FBTO hoeft u trouwens ook niet te zoeken: 058-911890. Voor die aantrekkelijke FBTO Ziektekostenpolis met de pijnloze premie.

De FBTO ziektekostenpolis. Beter voor minder geld.

GETRAPTE PREMIE FBTO ZIEKTEKOSTENPOLIS (p.p. 3e klasse)
Bepalend voor de premie is de leeftijd per 1 januari. Premies per 1 januari 1989.

LEEFTIJD SKLASSEN	ABC-pakket		ABC-pakket met f. 500,- eigen risico per gezin		ABC-pakket met f. 1.000,- eigen risico per gezin	
	maand	jaar	maand	jaar	maand	jaar
Kind. tot 18 jaar	38,65	446,-	38,65	446,-	38,65	446,-
Kind. van 18 t/m 26 jaar	77,31	892,-	77,31	892,-	77,31	892,-
Volw. tot 27 jaar	87,36	1.008,-	70,89	818,-	57,03	658,-
Volw. van 27 tot 35 jaar	99,23	1.145,-	82,33	950,-	68,03	785,-
Volw. van 35 tot 40 jaar	111,02	1.281,-	93,69	1.081,-	78,95	911,-
Volw. van 40 tot 45 jaar	122,89	1.418,-	105,13	1.213,-	89,96	1.038,-
Volw. van 45 jr. en ouder	134,68	1.554,-	116,48	1.344,-	100,88	1.164,-

Tandheelkundige hulp. Voor volwassenen vanaf 27 jaar f. 225,- per persoon per jaar

* Voor postkodelg. 16 t/m 18 en 76 t/m 99 gelden lagere tarieven.
 • Premies exclusief de wettelijke bijdrage Moos en Pooling. Deze bedragen: 0 t/m 19 jaren f. 61,80, 20 t/m 64 jaren f. 123,60 per jaar.
 • Voor toetreding vanaf 50 jaar geldt een premietoelag.
 • Voor akseptatie geldt de leeftijdsgrens van 64 jaar.

• Voor het vierde kind en volgende kinderen, in de leeftijdsgroep 0-27 jaar, wordt geen premie berekend, echter wel de wettelijke bijdragen.
 • Premiebedragen voor 2e klasse B op aanvraag.
 • Premies met f. 1.500,- of f. 2.000,- eigen risico op aanvraag.
 • Poliskosten f. 8,-. Premiewijzigingen voorbehouden.

* PRIJS IS GEBASEERD OP EEN EIGEN RISIKO VAN f. 1000,-

Bon voor vrijblijvende offerte. Ja stuurt u mij z.s.m. alle informatie en een vrijblijvende offerte voor de FBTO Ziektekostenpolis.

Naam: _____
 Adres: _____
 Postcode: _____ Woonplaats: _____
 Telefoon overdag: _____ 's Avonds: _____
 Beroep: _____
 Geb. datum man: _____ Geb. datum vrouw: _____
 Leeftijd kinderen: _____ jr. _____ jr. _____ jr. _____ jr.
 Gewenste verzekerde klasse: ☐ 3e klasse ☐ 2e klasse B
 Verhoogd eigen risico ☐ Nee ☐ Ja, nl. ☐ f. 500,- ☐ f. 1.000,- ☐ f. 1.500,- ☐ f. 2.000,-
 Tandartsdekking ☐ Ja ☐ Nee
 Ik ben op dit moment ☐ verzekerd via het ziekenfonds
☐ particulier verzekerd bij: _____ LM 00
 Stuur deze bon in een open envelop zonder postzegel naar:
 FBTO Ziektekostenpolis, Antwoordnummer 10, 8900 VC LEEUWARDEN.

FBTO
058-911890

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHIEF-EDITIEREDACTIE: HANS TOONEN. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37. TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5. TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42. TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENLAAN 4, TEL. 045-311719.

Veteranen (1)

En ja, hoor! De oproep van de oproep van Frank Alfiero, New Jersey, in deze kolom zoek naar Joke en Magda Alshoff uit Heerlen, heeft succes. Joke is nu inmiddels Jo, is de vijftig al gepasseerd (foto). „Je wordt gezocht.“ De een kennis hem op, doelen op het stukje in de krant. „Eerst snapte ik niet, waar het ging, want op mijn werk werken ze me wel eens vaker. Maar toen ik de foto bij het artikel zag staan, herinnerde ik mij de tijd, toen we pas bezig waren. En Frank kan ik ook goed voor de geest halen. Nam me wel eens mee van de Ruisstraat, waar wij woon- en naar de Saroleastraat, waar hadden de Amerikanen toenmalige Hollandiatheater in gebruik als vermaakcentrum, waar allerlei bands en orkesten optraden. En in hun historische kantine, het Casum, heb ik zowaar mijn eerdonuts gegeten.“

Veteranen (2)

Jammer nou, dat Jo Alden tijdens de komende bevestigingsfeesten vanwege een ziekte niet thuis is en dus Frank Alfiero niet kan ontmoeten. Maar mijn zus Magda zal de meebrenge, die mijn vader van Frank heeft gekregen, en deze weer naar het front in Nederland moest. Ik zie zijn beelder gezicht bij het vertrek duidelijk voor me.“

Raets

De jonge Weense Kerkraader Norbert Horak fietst in zijn zomervakantie heen en weer tussen Oostenrijk en zijn woonplaats. Vorig jaar voor de eerste keer en momenteel be- dacht hij zich weer in Kerkra- der. Norbert Horak werd twintig jaar geleden in Kerkraade gebo- ren en op zijn zesde verhuisde naar de Oostenrijkse hoofd- stadt.

Fiets (2)

Overigens zijn Norberts ouders geen onbekenden in deze streek. Vader Horak was voor het vertrek naar Wenen uitba- der van -heel toevallig- het Kerkraade Bleyerheider- café. Verder beheerde hij een twee jaar het Simpelveld- café Het Poortje. Momenteel voerde Norbert chefkook van het Vlaamse hotel Astoria in We- nese.

Fiets (3)

Norbert spreekt accentloos Nederlands en doet hij zo'n twaalf- den over de route van 1.200 kilometer, waar heel wat zware beklimmingen bij ingegre- pen zijn. Na in de Oostelijke streek vele bezoeken te heb- ben afgelegd vertrekt Norbert de fiets naar Wenen. Maar de fiets jaar rekenen we weer hem.

Van onze verslaggever
HEERLEN - De provincie is in principe bereid om tijdelijk PNL-gelden beschikbaar te stellen voor de sanering van het westelijk deel van In de Cramer, waar het zogenaamde Themacentrum Wonen oftewel de 'meubelboulevard' moet komen. Heerlen wil snel met de bouw van het Themacentrum op In de Cramer beginnen. De sanering van het door de vroegere autohandelaren sterk verontreinigde terrein laat echter op zich wachten.

Heerlen zou weliswaar al vóór de sanering kunnen beginnen met de bouw van het Themacentrum, maar dan moet de verontreinigde grond van het westelijk deel tijdelijk een stuk verderop opgeslagen worden. Dat is zo duur dat er een tekort van 1,4 miljoen gulden zou ontstaan op de begroting

Ook houtbedrijf moet wijken voor Themacentrum Sanering In de Cramer mogelijk met PNL-geld

van het project.
Dat gat kan met de financiële hulp van de provincie gedicht worden. Maar deze heeft wel twee voorwaarden gesteld. Ten eerste moet het ministerie van EZ, donateur van de PNL-gelden, met de voorfinanciering instemmen. Daarnaast moet het ministerie van VROM toegeven uiteindelijk het leeuwendeel van kosten van de sanering te zullen betalen. De problemen zijn feitelijk ontstaan omdat minister Nijpels de verantwoordelijkheid voor grote saneringen als die van In de Cramer wil overdragen aan de provincies. In afwachting van meer duidelijkheid hierover

heerst er momenteel een impasse. Mogelijk brengt een ambtelijk advies van het ministerie van VROM over de vervuiling meer duidelijkheid. Het wordt binnen twee weken verwacht.
Dat de gemeente zeer nadrukkelijk haast maakt met het vrijmaken van In de Cramer blijkt ook uit het feit dat Heerlen een nieuw terrein heeft gekocht voor hout- en impregneerhandel Windels. Op deze manier moet deze uiterlijk 1 december van In de Cramer verdwenen zijn.
De procedure is als volgt: Heerlen koopt voor twee ton een stuk grond op het iets verderop gelegen handelsterrein Antwerpen en verkoopt dat vervolgens 'gezien het dringende karakter van de kwestie' met 40.000 gulden verlies door aan Windels. Overigens moet de raad, die de transactie nog goedkeuren.

Zonder buit op de vlucht

HEERLEN - Bij de klantenservice van C&A in Heerlen meldde zich gistermiddag een man die een broek en een leren jack terugbracht. Hij wilde het daarvoor betaalde bedrag van bijna zeshonderd gulden contant terug hebben. Bij controle bleek dat de kleding 's morgens was gekocht door twee andere mannen. Zij betaalden de goederen met cheques.
De verkoopster vertrouwde de hele zaak niet en waarschuwde een beveiligingsbeambte. Bij het zien van de geüniformeerde beambte nam de man de benen, stapte in een gereedstaande auto (merk Toyota, kenteken DR-54-JP) en reed weg. Bij nader onderzoek bleek dat zowel de cheques als de auto waren ontvreemd.

Feest op Wendelwiek

LANDGRAAF - De RK. basisschool De Wendelwiek in Landgraaf is gisteren door wethouder Gybels heropend. De school heeft een face-lift gekregen. Er zijn twee nieuwe lokalen bijgebouwd en er zijn nieuwe directie- en administratieruimten gekomen. Door de aanpassingen kunnen de drie kleuterklassen van het Eikske naar het hoofdgebouw aan de Wendelstraat verhuizen.
Ook het dak, de deuren, de speelplaats en de ramen zijn opgeknapt. Twee bestaande lokalen zijn uitgebreid. Een daarvan gaat dienst doen als speelzaal voor de kleuters, de ander als gemeenschapsruimte.

Vandaag is er in de school een open dag. Om 11.00 uur beginnen de finales van een play-back wedstrijd. 's Middags is er een fancy-fair. Om 14.00 brengt de harmonie St-Michael een serenade.

Dronken man veroorzaakt fikse botsing

BRUNSSUM - Een 34-jarige inwoner van Landgraaf veroorzaakte gistermorgen om acht uur een frontale botsing op de Nieuwenhagenerweg in Brunssum. De man had tot vier uur donderdagnacht een feestje gevierd en viel op weg naar huis in slaap achter het stuur van zijn auto. De auto belandde op de andere kant van de rijbaan en botste frontaal op een tegenligger bestuurd door een 22-jarige man uit Nieuwenhagen. Beide personen moesten in het ziekenhuis worden opgenomen. De twee voertuigen zijn total-loss. Tegen de dronken chauffeur werd proces verbaal opgemaakt.
Meteen na het ongeluk ontstond een file op de Nieuwenhagenerweg. Een Brunssumse politieauto, die langs de wachtende rij auto's reed, kwam in botsing met een auto die de file wilde verlaten. Bij die aanrijding deden zich geen persoonlijke ongelukken voor.

'Graffiti-kunstenaar' moet schade herstellen

BRUNSSUM - Na een tip van een Brunssumse winkler kon donderdag een 16-jarige jongeman uit de plaats worden aangehouden. De jongen bekende meerdere zakenpanden in Brunssum beklad te hebben met graffiti-kunst.
De jeugdige 'kunstenaar' zal een alternatieve straf krijgen opgelegd. Hij moet de schade zelf herstellen door de verf te verwijderen en wat andere klusjes op te knappen. Van verdere gerechtelijke vervolging wordt afgezien.

(ADVERTENTIE)

MOTEL HEERLEN

Wij gaan weer brunchen!
Vanaf 3 september verzorgen wij voor u een complete zondagmiddagbrunch. Wij serveren u o.a. heerlijke salades, fine vlees- en visgerechten, seizoensspecialiteiten en een heerlijk dessertbuffet voor

- f 27,50 p.p.
- Kinderen tot 12 jaar
- f 13,50

Het geheel wordt muzikaal omlijst door onze huispianist.
Voor informatie omtrent data en reserveringen: graag tijdig contact met onze receptie.
Motel Heerlen, 045-719450

Theater van de Vogul

●Heel wat kinderen trotseerden gisteren op de Markt in Schaesberg de regen om te kijken naar het Theater van de Vogul. Wat heet kijken. De Vogul formeerde ter plekke een kinderorkest en liet dat de 265-ste symphonie van Beethoven spelen. Toen de vogel vroeg of er misschien een dokter tussen het publiek zat stak een klein meisje schuchter haar vingertje op en sprak: 'Ikke'. En al mocht de Vogul voor de kinderen een beetje angstaanjagend zijn, het 'vliegende' paard maakte veel goed. Cultuur Avontuur duurt nog tot en met zondag.

Foto: DRIES LINNSEN

Bokkerijder onthuld bij markt Schaesberg

LANDGRAAF - Wethouder They Gybels van de gemeente Landgraaf zal komende zondag een beeld onthullen bij de Schaesbergse Markt. Die markt en het nabijliggende winkelgebied zijn onlangs grondig gerenoveerd. Deze dagen is het centrum van Schaesberg dan ook omgetoverd tot een klein Parijs.

Het beeld dat Gybels zal onthullen is gemaakt door de Rimbursse kunstenaar Paul Driessen en stelt een bokkerijder voor. Onder in de sokkel is het oude gemeentewapen van Schaesberg geplaatst. Die plaquette hing vroeger tegen het Schaesbergse gemeentehuis. Sinds de opening van het gemeentehuis in Op de Kamp heeft de plaquette in een kluis gelegen.

De gemeente Landgraaf heeft de opdracht gegeven voor de vervaardiging van het beeld. De Schaesbergse ondernemers leverden een financiële bijdrage. Bij de provincie

Garagebedrijf Raets in clinch met provinciebestuur 'Wrakken' moeten weg

Van onze correspondent
HOENSBROEK - De afdeling rechtspraak van de Raad van State zal aanstaande dinsdag uitspraak doen of 152 gestalde auto's bij het Hoensbroekse garagebedrijf en APK-keuringstation Raets aan de Verlengde Klinkertstraat wrakken zijn of niet. De gemeente Heerlen en Gedeputeerde Staten tolereren geen andere lokaties voor sloopauto's dan die welke drie jaar geleden in het Autowrakkenplan Limburg zijn vastgelegd. Dit vooral om een precedentwerking te voorkomen.
Eigenaar Giel Raets (33) moet eigenlijk een beetje lachen om die angst voor die vermeende precedenten. Tenminste als de gemeente uitgaat van het klassieke beeld van een autosloperij zoals iedereen dat wel kent. „Als ik een kleine rekensom maak voor het industrieterrein De Weggebekker, waar de Heerlense autosloperijen geconcentreerd worden, dan heb ik zo mijn gedachten. Een kavel kost daar al gauw 180.000 gulden. En dan moet er ook nog een loods op komen. Wie van de autoslopers 'oude stempel met uitkering', krijgt bij de bank zoveel krediet? En wie moeten dan die vele potentiële slopers zijn waarvan de gemeente gewag maakt? Die kunnen dan alleen in de illegale sfeer bestaan!“
Vijf jaar geleden begon de Hoensbroekenaar met APK-keuringen 'klaar terwijl u wacht'. Nu keurt hij 20.000 auto's per jaar. Werd een voertuig afgekeurd dan moest Raets, om de reparatie goedkoop te houden, naar een sloopbedrijf om het te vervangen onderdeel daar te betrekken. Nu koopt hij oude auto's op en geeft de eigenaar een vrijwaringbewijs. Goede onderdelen van die 'oudjes' slaat hij op in een loods en gebruikt ze weer bij reparaties. Het overblijvende gedeelte gaat direct naar de schroothoop. „Dat is het verschil met de wrakken zoals die op het kamp stonden. Die bleven daar tot dat ze helemaal kaal waren.“ De 152 auto's met een geldig kentekenbewijs staan keurig in gelid achter het bedrijf van Raets. Volgens Raets kan hij uitbreiden als zijn werkwijze goedgekeurd wordt.

Zondag a.s. bent u weer van harte welkom. Zondag 27 augustus a.s., van 14.00 tot 17.00 uur is deze expositie voor iedereen gratis toegankelijk. Twee, in hun werk nauw verbonden, Belgische beeldhouwers en een hoogst originele Maastrichtse schilder maken de voorlaatste expositie van deze serie tot een opmerkelijke gebeurtenis. Plaats van handeling: de centrale hal van het Abp hoofdkantoor, Oude Lindestraat 70, Heerlen. Tot zondag.

150 Jaar Limburg. Het Abp viert dit met 6 bijzondere exposities, waarvoor in totaal 15 kunstenaars uit Nederlands en Belgisch Limburg zijn uitgenodigd.

KUNST GENIETEN
Deze maand exposeren bij het Abp:

SABINE BORGERHOFF Hasselt, 1960
In soms grote objecten, samengesteld uit vele materialen, vertolkt deze beeldhouster haar persoonlijke levensfilosofie en symboliek. Ze werkt en exposeert samen met haar vriendin en collega:

MARINA JANS Hasselt, 1959
Ook haar uitdrukkingsmiddel is het vrije, ruimtelijke werk waarbij conventies geen belemmering hoeven te vormen. Elementen uit de alchemie en druïdetekens zitten vaak in het werk van beiden verborgen.

RUUD LAMMERINK Enschede, 1959
Zijn collages van fotografie en schilderkunst ontlenen hun spanning aan de aloude tegenstelling tussen werkelijkheid en abstractie. De grote klassieke schilders vormen een belangrijke inspiratiebron.

Wij zien u graag komen.

Daar zijn wij alweer met onze alombekende

INRUILACTIE

Uw gebruikte meubelen zijn geld waard. U wordt vrijblijvend gehaald. Eventueel gemakkelijke betalingsvoorwaarden.

MOONEN B.V.

Meubelfabriek en Woninginrichting
Houtstraat 24, Klimmen, tel. 04375-1204

Wij bedanken familie, buren, vrienden en bekenden voor bloemen, h. missen en het betoondste medeleven bij het overlijden van mijn man, onsz vader en opa.

Johan Bosch

Mevr. Bosch-Boumans
Kinders en kleinkinderen

Met grote verslagenheid namen wij kennis van het plotselinge overlijden van ons zeer gewaardeerd bestuurslid, de heer

Fons Mattheij

Wij dragen goede herinneringen aan de wijze waarop hij jarenlang de motor van onze vereniging was.

Wij zullen hem dankbaar gedenken en wensen zijn echtgenote en kinderen veel sterkte toe.

**Bestuur en leden van
E.L.K.S. Limburgia**

Hub Debets
echtgenoot van
Ria Hanssen

Hij overleed in de leeftijd van 56 jaar.

Kerkraide: **B. Debets-Hanssen**
Hub en Sylvia Debets-Habets
Ricky
Kitty en Nico Groten-Debets
Paul en Desi
Familie Debets
Familie Hanssen

6461 HH Kerkraide, 28 augustus 1989
Oulperstraat 19

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 29 augustus om 10.00 uur in de parochiekerk St.-Catharina te Kerkraide-Holz, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heeren, Imatenraderweg 10.
Blijvenkomst in voornoemde kerk. Er is geen condoleren.
Voor vervoer van de kerk naar het crematorium is gezorgd.
Maandag, 28 augustus zal de overledene bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van 18.30 uur in bovengenoemde kerk.
De overledene is bijgebaard in het streekmortuarium, gelegen op het terrein van de Lúckerheidekliniek, 54-Pieterstraat 145 te Kerkraide-Chevremont.
Gelegenheid tot afscheid nemen van 18.00 tot 19.30 uur.
Mocht men wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, gelieve deze aankondiging als zodanig te beschouwen.

Pé Kerkstra
echtgenoot van
Troutje Kerkstra

Nuth: G. Kerstse
Beek: Jan en Sjaak
Familie H.
Familie B.

6361 CH Nuth, 28 augustus 1989
St.-Bavostraat 34

Gelegenheid om van onze overleden, dierbare vader, de heer **Pé Kerkstra**, te afscheid te nemen, wordt gegeven op maandag 28 augustus 1989 om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Theresia te Swalmen-Boukoul.

werd door een vrouw
 id, is op 75-jarige leef-
 ons beoefenaar, mijn
 vader en schoonvader,
 sten
 t van
 opmans
 Keesmans
 a Korten-Snoek
 rsten
 opmans
 1900
 overleden afscheid te
 10 tot 12.30 uur in de
 Kerk van St. Jozef,
 en worden in de
 in, in den avond van 10
 12.30 uur
 nium voor geleendheid
 dekerkerker te schri-
 achte ontvangen ge-
 eis te beechangen

Bejaarde vrouw mes op keel gezet

een ongeluk dringend moest bellen. De resolute boodschap van de vrouw des huizes dat zij geen telefoon had, vormde geen beletsel de woning binnen te dringen. Toen hij bemerkte dat hij was belogen, greep hij de vrouw naar de keel en simultaan vervolgde een telefoonsprek. Onder het voorwendsel te willen betalen, greep de binnen-

dringer naar zijn binnenzak, waaruit hij echter een mes tevoorschijn haalde en dit onder het eisen van geld op haar keel zette. Haar bewering geen geld in huis te hebben, baatte niet. Nadat hij de vrouw in de kelder had opgesloten, doorzocht hij het hele huis. Het leverde hem 500 gulden aan buit op. Vervolgens ging hij er met de (zwarte)

fiets, met dubbele tussenstang, van het slachtoffer vandoor, nadat hij de radio keihard had aangezet om het hulpgeroep van de vrouw te overstemmen.

Getuigen

Gezien de ernst van het gebeuren verzoekt de Maastrichtse politie eventuele getuigen, die op de Lage Kanaaldijk nabij de ENCI een man met normaal postuur en middelblond sluit haar, gekleed in een jeansbroek en lichtkleurig overhemd, omstreeks 12 uur hebben zien lopen of daar enige tijd later hebben zien fietsen, zich met haar in verbinding te stellen, tel. 043-292222.

Statenleden bezorgd over aanpak milieu-maatregelen 'Provincie moet strenger optreden tegen Rockwool'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De provincie moet strenger optreden tegen Middenlimburgse steenwolfabrikant Rockwool Lapinus. Dat was de kern van de kritiek die gisteren te beluisteren viel tijdens de bespreking van de voortgangsrapportage over de aanpak van de milieuproblemen bij het bedrijf in Melick-Herbenbosch. „Het college van Gedeputeerde Staten mag best wat harder tegen Rockwool optreden. U bent nog wat lief voor el-

kaar”, zei het PvdA-statenlid Assendelft gisteren in de statencommissie milieu en volksgezondheid. Zijn zorgen werden geëld door andere statenleden, die bij Rockwool een vinger aan de pols willen blijven houden.

waaronder de vergunning is verleend, uit kan komen. Zo staat niet vast of Rockwool wel aan de strengere normen voor de uitstoot van

zwaveldioxide kan voldoen. Als het bedrijf daar op termijn niet binnen blijft, gaan provincie en Rockwool weer aan tafel zitten. Assendelft vindt dat te gemakkelijk geformuleerd. „Nood maakt vindingrijk. Als het bedrijf voor het blok gezet wordt, komt er wel een oplossing.”

Hij wees erop dat de omgeving (het statenlid woont zelf in de buurt van Rockwool) nogal wat last heeft van de steenwolproductie, een al jaren voortdurend probleem. Via een milieu-actieplan, waarvoor het initiatief enkele jaren geleden is genomen en dat uitloopt in een nieuw vergunningstelsel, hopen provin-

cie en bedrijf de problemen drastisch te kunnen aanpakken.

De Rockwool-directie vindt echter bij nader inzien dat de nieuwe vergunningen te zwaar zijn, maar er is geen schorsingsverzoek bij de Raad van State ingediend. Volgens deputé Mastenbroek moet Rockwool dan ook nu al aan de voorwaarden uit de vergunningen voldoen.

Te zwaar

De gedeputeerde wees de kritiek van de hand als zou de provincie het Rockwool nu nog te gemakkelijk maken. Hij gaf als voorbeeld de opstelling van de provincie toen het bedrijf eind vorig jaar met volslagen nieuwe (veel hogere) cijfers over de uitstoot van verontreinigende stoffen kwam. „We hebben ons daar niets van aangetrokken”, aldus Mastenbroek.

Verder meldde hij dat de Rockwool-directie in een brief op 15 augustus j.l. wilde terugkomen op de aanvankelijk overeengekomen nieuwe milieunormen. Maar ook nu blijft de provincie op haar strepen staan, aldus Mastenbroek. „Het is de provincie ernst om de overschrijdingen terug te brengen.”

Hij vond overigens dat er geen reden was om aan te nemen dat het bedrijf niet of minder hard werkt aan de verbetering van de situatie.

De politie onderzoekt de achtertuin van de woning waar een deel van de schietpartij is geweest. Foto: JEROEN KUIT

Dader loste vier tot tien schoten

Vervolg van pagina 1

De politie kreeg van meerdere buurtbewoners de melding binnen over de schietpartij. Eerder zou er met flessen zijn gegooid. Slachtoffer Y.B. had het met drie mede-onderhuurders aan de stok gekregen over de vernieling van de inboedel. De 36-jarige E.A. L., de huurder van het pand, raakte nog vóórdat er schoten vielen bij de ruzie betrokken.

In totaal zijn er vier tot tien schoten gelost, eerst aan de voorzijde van het huis, later aan de achterzijde. Wie precies geschoten heeft, staat niet vast. Gebruikt is een 765-pistool dat door de politie in de buurt van de woning is aangetroffen.

De politie trof bij aankomst de gewonde Y.B. aan, die werd afgevoerd naar het ziekenhuis in Roermond. Kort daarop brachten twee mannen H.L. in het ziekenhuis binnen die door een buikschot zwaargewond

was. Hij had ernstig bloedverlies geleden en een langdurige spoedoperatie kon voorkomen dat de man overleed. Levensgevaar was gisteravond echter nog niet geweken.

Van de twee begeleiders van de slachtoffers bleek hun betrokkenheid bij de schietpartij. Voor moord c.q. doodslag en openlijke geweldpleging zijn aangehouden de 30-jarige Y.B. en de 36-jarige E.A. L. uit Roermond, een illegaal verblijvende vreemdeling van wie de identiteit nog niet vaststaat. De ernstig gewonde H.L. die nog in het ziekenhuis verblijft, had geen vaste woon- of verblijfplaats. Een vierde verdachte is nog voortvluchtig.

Niet alleen het wapen is door de politie veilig gesteld, ook een aantal patronen en hulzen. In het huis bleek een enorme ravage aangericht. De schade belooft naar schatting tussen de tien- en vijftienduizend gulden.

Limburgse Tuinen weer open

HEERLEN - Vandaag en morgen zijn de 'Drie Limburgse Tuinen' weer open voor het publiek. Het zijn de tuinen van mevrouw Greve, De Doom 50 in Heerlen-Welten, van de heer en mevrouw Eyck-Voncken, Kasteel Wijlre in Wijlre en van mevrouw Van Roosmalen, Sint Pieter 24 in Rekem. Belgisch Limburg.

De toegang bedraagt twaalf gulden voor alle drie de tuinen. Bij De Doom in Heerlen is een routebeschrijving naar de twee andere tuinen verkrijgbaar. De tuinen zijn beide dagen open van 10 tot 17 uur.

ABP koopt helft kantoorflat VS

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) is voor vijftig procent eigenaar geworden van One Memorial Drive Ltd. Partnership in de Verenigde Staten. Deze combinatie van bedrijven is eigenaar van een 22 verdieping tellende kantoorflat in Cambridge. Deze verdiepingen, waarvan drie ondergronds, zijn bestemd als parkeergarage. De kantoorruimten zijn volledig verhuurd aan 21 bedrijf.

De kantoorflat staat op de oever van de Charles River, recht tegenover het centrum van Boston. Het ABP heeft voor het 58%-eigendomsbelang 70 miljoen gulden betaald. Daarmee is het bedrag dat het ABP in buitenlandse onroerend goed heeft geïnvesteerd gekomen op bijna een half miljard. In de toekomst wil het ABP in het buitenland nog meer vastgoed aankopen.

Acties tegen sluiting mijn Sophia-Jacoba

HUCKELHOVEN - De ondernemingsraad van de steenkolenmijn Sophia-Jacoba in het Duitse Huckelhoven is gisteren begonnen met een reeks protestacties tegen de dreigende sluiting van hun mijn. De eerste actie vond plaats in Dusseldorf op de Königsallee. Komeps in werkkleding deelden van tien uur 's ochtends tot drie uur 's middags protestfolders uit aan het winnend publiek.

Verdachten overval 63-jarige vrouw spreken elkaar tegen Uitlokker beroving wacht zware eis

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De Heerlense advocaat mr. R. Bedaux stond gisteren voor een moeilijk parket, hij had de verdediging van twee verdachten op zich genomen, terwijl een van hen zou getuigen om voor de ander een ontlastende verklaring te kunnen afleggen. Mr. Bedaux haalde zich daarmee de kritiek van zowel het openbaar ministerie als de rechtbank op de hals, die zich afvroegen of de advocaat daarmee tegenstrijdige belangen diende.

De kwestie speelde gisteren tijdens een rechtszaak in Maastricht tegen drie verdachten van een overval op een 63-jarige vrouw, die in juni j.l. in haar winkel in Dieteren op geweldadige wijze werd beroofd van ruim 900 gulden. De vrouw werd geslagen en van de trap af geschopt. Binnen enkele dagen waren drie verdachten opgepakt, een 26-jarige man uit Beek en twee 19-jarige jongens uit Sittard.

Aanvankelijk ontkennden de twee jongens hun betrokkenheid. Later gaven ze toch een gedetailleerde verklaring aan de politie af. De man uit Beek was met het idee gekomen, de twee jongens zouden de vrouw van haar geld beroven.

Ontkenning
Gisteren kwam een van de twee Sittardenaars echter op zijn verklaring terug; hij ontkende nu dat de 26-jarige inwoner van Beek, zijn halfbroer, bij de beroving van de overval betrokken was. De verdachte zei dat de verklaring was opgenomen terwijl hij daartoe toen niet in staat was. Omdat het vermoeden rees dat de Sittardenaar zijn halfbroer wil ontlasten, hield rechtbankpresident hem voor dat hij ook nog meeneede te wachten stond als hij - als getuige voor zijn halfbroer - een andere verklaring zou afleggen. „Als verdachte mag u liegen wat u wilt, maar als getuige staat u onder eed”, aldus president mr. Nolet.

Deze woorden hadden geen effect; de Sittardenaar bleef bij zijn nieuwe verklaring. De andere 19-jarige jongen bleef echter wel bij hetgeen in het proces-verbaal was weergegeven, zodat de twee elkaar tegenspreken.

Na enkele schorsingen van de - inmiddels in tweeën gescheiden - rechtszaak, besloot de rechtbank de

verbalisanten als getuigen op te roepen. Mr. Bedaux liet tegelijkertijd weten voor een van zijn twee cliënten vervanging te zoeken, aangezien toch tot aanhouding was besloten. Een van de redenen dat hij optrad voor de beide halfbroers, was immers dat hij zo kort voor de zitting geen vervanging kon krijgen.

Alle drie verdachten (één was kort na de aanhouding weer in vrijheid gesteld, de andere zitten nog vast) moesten op 13 september opnieuw voorkomen. De rechtbank wees een verzoek van mr. Bedaux om voorlopige vrijlating van de Beekenaar af. De raadsman veronderstelde dat deze verdachte geen hogere gevangenisstraf zou krijgen dan de maanden die hij in voorarrest heeft doorgebracht. Maar officier van justitie mr. Kolkert zei meteen al dat daar geen sprake van zou zijn. „U moet niet aan een straf in maanden, maar in jaren denken”, zei hij vooruitlopend op de eisen die hij in september zal stellen. De van uitlokking verdachte Beekenaar zal dan ook een hogere eis tegen zich horen dan zijn halfbroer, die verdacht wordt van de feitelijke beroving.

Heerlen trekt vergunningen twee cafés in
Van onze verslaggever
HEERLEN - Het college van Heerlen heeft besloten om de vergunningen van café De Aker en van de Sonja-bar in te trekken. Al eerder had burgemeester Van Zeil de twee zaken tijdelijk laten sluiten op grond van de APV. Beide cafés waren trefpunten van drugshandelaren en -gebruikers.

Na uitvoerige bestudering en overleg met de eigenaren kwam het college tot de conclusie dat het van kracht blijven van de vergunningen gevaar zou opleveren voor de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid. De intrekking van de vergunningen gaat meteen van kracht. Als de eigenaren in beroep gaan, betekent dat niet dat het besluit geschorst wordt.

Regiokantoor VGZ/ZZZL Zuid-Limburg

MAASTRICHT - In het kader van de fusieproces tussen ziekenfondsen en de 'Onderlinge Waarborgverzekering' is opgericht Stichting Regiokantoor VGZ Zuid-Limburg. Tot directeur van het regiokantoor in Maastricht is benoemd J.H. van der Steen; per 1 november zal hij in functie treden. Tot datum is mr. P. Ingwersen nog interim-manager van het ZZL.

Bestuur van Regiokantoor VGZ Zuid-Limburg zal bestaan uit een aantal bestuursleden van het ZZL, te vervullen met twee nieuwe leden. Bestuur van het ZZL zal een eenzijdige unie vormen met de Stichting Regiokantoor VGZ Zuid-Limburg.

● Jos van Rey: „Ik wist hier niets van, maar ik vond het wel fantastisch.”

Foto: JEROEN KUIT

Campagne 'Stuur Jos naar Den Haag' Voorkeursactie voor Kamerzetel Van Rey

Van onze verslaggever

ROERMOND - Alle kiesgerechtigde Limburgers moeten hun politieke voorkeur desnoods maar voor één keer verloochenen en op 6 september massaal het hokje voor de naam van Jos van Rey rood kleuren. Want de bij de VVD in ongenade gevallen Van Rey moet koste wat kost opnieuw in de Tweede Kamer worden gekozen. In de Roermondse Oranjerij gaf het actiecomité „Stuur Jos naar Den Haag” gisteren het startschot voor een groot-scheepse campagne die Van Rey minimaal 30.000 voorkeurstem-

men en dus een Kamerzetel op moet leveren.

Opvallend is dat in het actiecomité vrijwel geen partijgenoten van Van Rey zitten. Voorzitter Ton Bonsel uit Venlo is een CDA'er in hart en nieren en hij weet zich gesteund door een aantal zakenlieden en slechts een enkele liberaal. De partijpolitiek staat bij het comité dan ook niet voorop, maar de volksvertegenwoordiger Van Rey.

Bonsel: „Een man die geweldige verdiensten heeft voor Limburg. Altijd in de weer, altijd voor

iedereen aanspreekbaar. Daarom moet Van Rey gewoon terug komen in de Tweede Kamer. De politieke kleur doet er even niet toe. Het CDA zal het op 6 september zonder mijn stem moeten doen, die gaat naar Van Rey...”

Te kort

Het actiecomité 'Stuur Jos naar Den Haag' vindt dat de VVD Van Rey op z'n zachtst gezegd te kort heeft gedaan door hem naar een onverkiesbare 27ste plaats te verwijzen. Op de affiches en stickers die het comité inmiddels op grote schaal heeft laten verspreiden,

6 SEPTEMBER

zoekt men dan ook tevergeefs naar de naam van de liberale partij. 'Stem Jos van Rey, lijst 3 nr 11' luidt de oproep op de speciaal ontworpen biljetten. Maar volgens Bonsel heeft de VVD-top daar geen enkele moeite mee. De VVD-Limburg juicht het initiatief zelfs toe.

De voorkeursactie, die ook bestaat uit een advertentiecampagne in kranten en huis-aan-huisbladen, wordt gefinancierd door bedrijven en particulieren. Hoeveel geld er te verteren is, weet Bonsel niet. „We krijgen nog steeds toezeggingen binnen. We zien wel waar het schip strandt...”

Overigens is Bonsel de eerste om toe te geven dat het aantal van 30.000 voorkeurstemmen normaal gesproken geen haalbare kaart is. „Dat zijn er wel erg veel, hoewel ik blijf geloven dat het kan. Maar ook als we op 15.000 voorkeurstemmen uitkomen, mogen we tevreden zijn. Dan zal het de VVD in ieder geval duidelijk worden dat men bij het bepalen van de lijstvolgorder zorgvuldiger te werk moet gaan. Want wat er met Van Rey is uitgehaald kan ik met de beste wil van de wereld niet democratisch noemen.”

Fantastisch

Van Rey zelf genoot zichtbaar van de moeite die wordt gedaan om hem alsnog aan een Kamerzetel te helpen. „Ik wist hier helemaal niks van. Een paar dagen geleden werd ik gebeld dat er een actiecomité was gevormd. De meeste van die mensen zie ik vandaag voor het eerst. Ik vind het fantastisch.”

PvdA bezoekt Landgraaf

LANDGRAAF - De PvdA grijpt aanstaande zondag de Franse jaarmarkt in Schaesberg aan om nog wat zeltjes te winnen voor de Kamervoorkeuzingen op 6 september. Naast een aantal lokale socialisten is ook PvdA-Kamerlid Thijs Wolters van de partij. Op de markt wordt zelfs ijs in PvdA-kleuren verkocht: aardbeien met vanille.

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

contactlenzen-
brillenspecialzaak

De minst zichtbare
brillen zijn.....
onze contactlenzen!

P. HOPPENBROUWERS
EMMALEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984
Met onze bekende
garanties

Richting
Emmastraat
20 m voorbij
ABN-Bank

Hier vindt u de betere merken meubelen

Welkom bij Van Sloun Interieur. In Roermond, Sittard, Geleen en Valkenburg. Limburgs meest complete speciaalzaak. Van Sloun Interieur is leverancier van alle betere merken. Vaak exclusief voor geheel Limburg.

Kom u overtuigen in onze showrooms. Op een grote oppervlakte tonen wij u een representatieve collectie klassieke en moderne kwaliteitsmeubelen en slaapkamers. Levering met prijsgarantie, d.w.z. bestel niet duurder dan elders (ook België en Duitsland.)

Bent u op zoek naar de betere meubelmerken dan is de kortste weg naar kwaliteit: Van Sloun Interieur.

II van Sloun Interieur
ROERMOND

II van Sloun Interieur
Slaapadviescentrum
SITTARD

II van Sloun Interieur
GELEEN

II van Sloun Interieur
WALKENBURG

van sloun interieur

HERKENT U AAN DE KWALITEIT

GELEEN, Annastraat 19, tel. 04490-52865

ROERMOND, Minderbroederssingel 33/Zwartbroekstr. 20, tel. 04750-10110

SITTARD, Industriestraat 23, tel. 04490-13663

WALKENBURG, Reinaldstraat 1, tel. 04406-12705

gevestigd

de praktijk van tandarts I.m. retera is per 1 juli 1989 overgedragen aan

J. de vries tandarts

behandeling volgens afspraak

tel. 045-714552

akerstraat 91, 6417 bk heerlen

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15 en 16 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

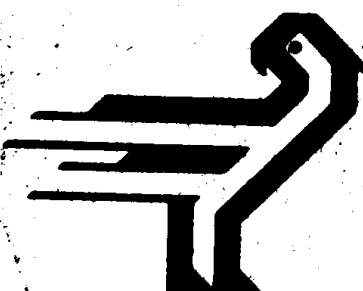
Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

VOORLOPIG IS GELD HET ENIGE MEDICIJN TEGEN AIDS.

Er is nog geen medicijn tegen aids. Maar er wordt naar gezocht. En tegen de dood. Een race die we moeten winnen. En waarin geld tijd betekent. Pak uw pen en geef het onderzoek naar aids een financiële injectie.

AIDS FONDS: GIRO 8957
(Starten op bankrekeningnummer 70.70.70.228 bij o.c.)

Heerlenweg 158
Postbus 21
6430 AA Hoesbroek
Telefoon 045-211841

BV SPERWER ZUID

De Sperwergroep is een samenwerkingsverband van 450 levensmiddelenbedrijven.

Voor de groothandel B.V. Sperwer Zuid te Hoesbroek zoeken wij een:

MAGAZIJNMEESTER

Deze nieuwe medewerker zal binnen het totaal van de goederenstroom verantwoordelijk zijn voor o.a.:

- coördineren van de werkzaamheden m.b.t. goederen en voorraadbeheer;
- leidinggeven aan een 20-tal medewerkers;
- het (mede)voorbereiden en in gang doen zetten van zaken als: magazijnorganisatie, efficiënt voorraadbeheer, groepsprestatienormen

U rapporteert in deze functie aan het hoofd fysieke distributie.

Om deze functie met succes te kunnen uitoefenen moeten kandidaten minimaal over de volgende kwaliteiten beschikken:

- kunnen functioneren op MBO-niveau;
- ervaring in de levensmiddelen distributie welkom;
- kennis van logistieke automatisering;
- bekend zijn met intern. transportmateriaal, opslag-systemen en planning;
- goede contactuele eigenschappen.

Sollicitatieprocedure:

Indien uw belangstelling uitgaat naar deze functie kunt u uw sollicitatie, voorzien van een uitgebreid curriculum vitae, binnen 14 dagen richten aan de directie van B.V. Sperwer Zuid, Postbus 21, 6430 AA Hoesbroek.

Voor nadere informatie omtrent de functie kunt u contact opnemen met B.V. Sperwer Zuid, de heer H. Kempen, tel. 045-211541.

Begravenis- en krematieverzorging

HEERLEN e.o. HOENSBROEK e.o.
v.h. CROMBACH v.h. OTERMANS

ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID

Een stijlvolle en zorgvuldige begeleiding. Ruime parkeerplaats op eigen terrein. Stemmige opbaar- en ontvangruimten. Begravenis- en krematieverzekeringen. Tevens verzorging van complete koffietafel. Koopsommen en wilsbeschikkingen.

Heerlen e.o.
Olenestraat 30 - Postbus 2755
6401 DG Heerlen - Tel. 045-714427.
Waarin opgenomen: J.G. Boon. Tel. 045-416814.
DAG EN NACHT BEZIEKBAAR.
J.S. Post, gedipl. uitvaartverzorger.

Hoensbroek e.o.
Nieuwstraat 118
6431 KW Hoensbroek - Tel. 045-211094
DAG EN NACHT BEZIEKBAAR.

ZELFBEDIENINGSGROOTHANDEL

BV KEPU z.b. groothandel is in 15 jaar uitgegroeid tot een van de grootste horeca-groothandels van Zuid-Nederland. Onze afnemers zijn de kleine horeca, restaurants, hotels, instellingen, bedrijfskantines en grootverbruikers. Ons pakket bevat zowel food en non-food, tevens hebben wij een van de modernste distributiesystemen. Voor uitbreiding van ons verkoopteam zoeken wij

- chauffeurs
- cassières

Sollicitaties maandag en dinsdag voor 13.00 uur, tel. 045-210806 en vragen naar de heer Jelles.

BV Kepu z.b. Groothandel,
Ganzewilde 175A, 6413 GE Heerlen.

AUTOTECHNISCH MEDEWERKER m/v

welke in staat is door te groeien tot technisch bedrijfsleider.

Wij zoeken een of meerdere kandidaten:

- praktische ervaring en inzicht;
- goed geschoold, representatief;
- de juiste motivatie, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid;
- leeftijd 25-35 jaar.

Wij bieden een job met toekomst.

Sollicitaties richten aan:

Autobedrijf Kompierv B.V.
Akerstraat 150
6417 BR Heerlen
L.v. de heer Brouwer

Als een der führenden Innenausstatter suchen wir

Decorateurs und Polsterer

mit Liebe zum Detail und Blick für qualifizierte Lösungen auf technischem Niveau mit guten Zeugnissen, guter Allgemeinbildung, gepflegtem Äußeren und großer Einsatzfreude. Telefonische Bewerbungen an Woytschatsky.

Woytschatsky
Anspruchsvolle
Innenausstattung
5100 Aachen
Johannisstraße 2
Tel.: 0241/31487/27188

Wir stellen ein:

Betonpumpenmaschinist

mit Führerschein Kl. 2

Bewerbung erbitten an:

Willy Dohmen GmbH & Co KG
Tief-, Straßen-, Hoch- u. Stahlbetonbau
Hansenbuschstr. 46, 5132 Übach-Palenberg
Tel.: 0940-2451-57031-4

Deltech BV is een jong, dynamisch, expanderend bedrijf, gespecialiseerd op het gebied van persluchtbehandeling.

Wij zoeken op korte termijn een:

CAD TEKENAAR (M/V)

voor:

- het uitwerken van engineering tekeningen;
- het maken van schema's, grafieken en tabellen.

Voor deze functie vragen wij:

- CAD-ervaring;
- praktijkervaring;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid in Nederlands en Engels.

Schriftelijke sollicitaties binnen 8 dagen richten aan:
Deltech BV
Langs de Heij 20
6136 KR Sittard
T.a.v. mev. B. Spruit

- Tief- und Straßenbau -

Wir stellen zum baldmöglichen Termin ein:

Baggerfahrer
Kfz-Schlosser
mit Führerschein
Kl. 2 u. GGVS
für Service- u.
Tankfahrzeuge

Wir bieten:
Einen sicheren Arbeitsplatz
Leistungsgerechte Bezahlung
Gute Sozialleistungen
Betriebliche Altersversorgung
Angenehmes Betriebsklima

Bitte rufen Sie uns an unter:

LUBE & KRINGS GmbH
Neudörfer Str. 6 - 5100 Aachen
7.30-17.45 Uhr
Tel.: 0940-241-100001
nach 19.00 Uhr:
Tel.: 0940-241-43516

- Metallverarbeitende Abteilungen -

Wir stellen zum baldmöglichen Termin ein:

Stahlbauschlosser
mit Schweißkenntnissen
Maschinenschlosser
mit Schweißkenntnissen

Betriebschlosser
mit Schweißkenntnissen
Kfz-Mechaniker
für Nutzfahrzeuge

Vorrichter für Rohrleitungsbau nach Isometrie

Wir bieten aus:
Rohrnetzbauer
Rohrinstallateur
Kfz-Mechaniker

Wir bieten:
Einen sicheren Arbeitsplatz
Leistungsgerechte Bezahlung
Gute Sozialleistungen
Betriebliche Altersversorgung
Angenehmes Betriebsklima

Bitte rufen Sie uns an unter:

LUBE & KRINGS GmbH
Neudörfer Str. 6 - 5100 Aachen
7.30-17.45 Uhr
Tel.: 0940-241-100001

- Tief- und Straßenbau -

Wir stellen zum baldmöglichen Termin ein:

Straßenbau-Schachtmeister
Kanalbau-Schachtmeister
Schwarzeisenbau

Wir bieten aus:
Straßenbauer
Kanalbauer

Wir bieten:
Einen sicheren Arbeitsplatz
Leistungsgerechte Bezahlung
Gute Sozialleistungen
Betriebliche Altersversorgung
Angenehmes Betriebsklima

Bitte rufen Sie uns an unter:

LUBE & KRINGS GmbH
Oster, 30 - 5100 Herzogenrath
7.30-18.30 Uhr
Tel.: 0940-2407-3001

dens GEVRAAGD

Wij zoeken vrouwen die opgeleid willen worden tot manager (Middle Management).

Wij bieden een opleiding die:

- * een geïntegreerd inzicht geeft in de verschillende aspecten van management;
- * beantwoordt aan de groeiende vraag vanuit het bedrijfsleven naar goed opgeleide mensen met leidinggevende kwaliteiten;
- * de loopbaanmogelijkheden verhoogt door het ontwikkelen en vergroten van managementkwaliteiten;
- * kiest voor vrouwen die in deze functies steeds meer gevraagd worden.

Cursusinhoud:

Deze dagopleiding duurt een half jaar en vindt plaats bij het Advies- en Studiecentrum te Heerlen. De lessen worden dagelijks gegeven van 9.00-14.00 uur. Start 2 oktober. Kinderopvang aanwezig. Maximaal aantal deelnemers 20.

In samenwerking met het GAB te Heerlen is een eventuele tegemoetkoming in de studiekosten mogelijk. In de opleiding wordt o.a. aandacht besteed aan: organisatiekunde, marketing, informatica, en reclame en financieel management.

Toelatingseisen:

- minimaal een afgeronde HAVO/WVO-opleiding, of
- een afgeronde MBO-opleiding met relevante werkervaring op HBO denk- en werkniveau;
- beschikken over potentiële leidinggevende kwaliteiten.

Voorlichtingsbijeenkomst:

De voorlichtingsbijeenkomst vindt plaats op vrijdag 8 september 1989 van 10.00-12.00 uur, Diepenbroekstraat 15 te Heerlen.

Om hieraan te kunnen deelnemen dient u zich telefonisch aan te melden. Dit kan dagelijks van 9.00-16.00 uur onder nummer 045-712106 of 712856.

Voor onze relatie, de Glasrij, een Industrieel Handelsbedrijf met ruim 160 medewerkers te Heerlen, wordt ter ondersteuning van de directie op korte termijn gezocht een:

Directiesecretar(is)esse

Functie:

- het verrichten van algemene secretariële werkzaamheden, zoals het redigeren van concepten en verzorgen van de directiecorrespondentie, het bijhouden van de agenda en het notuleren van directievergaderingen;
- het onderhouden van contacten met en het ontvangen van relaties;
- het „altijd“ aanwezig zijn bij afwezigheid van de directeur.

Functie-eisen:

- opleiding VWO met voortgezette beroepsopleiding;
- ruime ervaring in vergelijkbare functie;
- goede sociale contactuele vaardigheden met commerciële inslag;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid;
- redelijke beheersing van de moderne talen;
- organisatorische capaciteiten;
- bereidheid tot flexibele inzet;
- leeftijd minimaal 25 jaar.

Salaris:

- salariering en secundaire arbeidsvoorwaarden afhankelijk van opleiding, ervaring en gebleken geschiktheid.

Schriftelijke sollicitaties voorzien van curriculum vitae en pasfoto kunt u binnen twee weken richten aan: Ud - Adviesgroep - t.a.v. ir. C.N. de Jong, Chabitslaan 18, 6213 GK Maastricht

auto caubo VAG Audi

Uw partner voor al uw autozaken

Wij bieden u aan:

Peugeot 205 XS te eig.	78	18.450,-	1.341,-
Opel Corsa, als nieuw 14.000 km	77	14.950,-	1.368,-
Opel Kadett 1.2 BC 4-drs. 34.000 km	76	18.450,-	1.428,-
Ford Escort 1.4 CL 28.000 km	75	18.450,-	1.367,-
Opel Kadett 1.6 S te eig. silver met.	74	14.950,-	1.348,-
Citroën BX 16 TRS te eig.	73	10.900,-	1.284,-
Volkswagen 340 te eig. 41.000 km	72	14.950,-	1.340,-
Audi 100 CC 130 PK Atrac metaal.	71	24.000,-	1.671,-
Opel Omega 28.000 km nieuw, ulv.	70	22.950,-	1.584,-
Jeepster Lancer 1.5 GLX 4-drs	69	13.950,-	1.328,-

Bovengestelde prijzen zijn per maand.
6 maanden 100% garantie. 15 dagen onruilgarantie.

Valkenburg 04406-15041 Mechelen 04455-1592

De Stichting LIOSE is de steunfunctie-instelling voor het sociaal-cultureel en educatief werk in Limburg.

LIOSE voert zo spoedig mogelijk een project Molukse Meidenwerk uit voor de duur van een half jaar en zoekt daarvoor een

PROJECTMEDEWERKER

Wij vragen:

- afgeronde opleiding HBO Hoger Sociaal-Agogisch Onderwijs;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid;
- goede communicatieve eigenschappen;
- aantoonbare affiniteit met meidenwerk;
- het bezit van een rijbewijs B en een auto.

De voorkeur gaat uit naar een vrouw van Molukse afkomst.

Wij bieden:

- rechtstreekse CAO-Welzijnswerk en salariering sociaal-cultureel werk;
- inscholing in een SBA-functie (salarisverhoging 30 tot en met 40);
- een aanstelling voor de duur van een half jaar, voor 40 uren per week.

De projectmedewerker voert zelfstandig onder verantwoordelijkheid van het hoofd van de afdeling

- advisering en begeleiding van de volgende taken uit:
- verrichtingen van een inventariserend onderzoek naar het werk met Molukse meisjes in de provincie Limburg;
- schrijven van een nota op een in samenwerking met de Molukse vrouwenorganisaties te organiseren

Nadere informatie over de te vervullen functie kan tijdens kantooruren worden ingewonnen bij het hoofd van de afdeling advisering en ontwikkeling, de heer J. van Lieshout, of bij de personeelsfunctionaris, de heer M. Speijers, telefoon 043-215162.

Bondige sollicitatiebrieven voorzien van een curriculum vitae worden tot uiterlijk 4 september 1989 ingewacht door de Stichting LIOSE, Postbus 1155, 6201 BD Maastricht.

COMAN BV, raadgevende ingenieurs te Heerlen, met circa 70 medewerkers, is een multidisciplinair, onafhankelijk, raadgevend technisch ingenieursbureau. De dienstverlening omvat het kosten- en kwaliteitsbewust adviseren, ontwerpen, begroten en begeleiden tijdens de uitvoering van projecten, zowel voor nieuwbouw, restauratie, renovatieprojecten als ook onderzoeksgang binnen bepaalde situaties en studies voor bestemmingsplannen ten behoeve van de

INDUSTRIE EN BOUW

Om verder gestalte te geven aan een adequate financiële beslissingsbasis, zoeken wij op korte termijn contact met ambitieuze kandidaten voor de functie van

ADMINISTRATEUR M/V

een financieel beleidsbepaler die cijfers commercieel weet te vertalen.

De functie:

- u draagt zorg voor de uitvoering van de dagelijkse administratieve werkzaamheden;
- u maakt deel uit van het managementteam en u rapporteert rechtstreeks aan de directie;
- u maakt zelfstandig financiële analyses van de bedrijfsprocessen, die uitmonden in voorstellen voor verbeteringen;
- verder bent u verantwoordelijk voor de periodieke administratieve verslagleggingen;
- u onderhoudt contacten met de financiële instellingen;
- op basis van cijfers geeft u, gevraagd en ongevraagd, adviezen aan de directie en het management.

Uw profiel:

- een zelfstandige, initiatiefrijke, alerte en enthousiaste persoonlijkheid;
- een planmatige werkwijze, waarmee u voor het bedrijf het overzicht behoudt;
- goede contactuele vaardigheden en teamspirit;
- diploma HEAO BE of SPD I + II;
- enige jaren administratieve ervaring, bij voorkeur in de branche met genoemde taken;
- ervaring met en goede kennis van PC-toepassingen;
- leeftijd tussen 27 en 35 jaar.

Indien u zich in dit profiel herkent, kunt u uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van een uitvoerig c.v. en recente pasfoto, binnen 10 dagen na beden sturen aan directie COMAN BV, raadgevende ingenieurs, p/a postbus 3013 te 6202 NA Maastricht.

m/v

DE LIMBURGSE
PERSONEELS
GIDS

Remmers Bouwchemie B.V.

Remmers Nederland

is een zelfstandige dochteronderneming van een der belangrijkste Europese producenten van milieuvriendelijke bouwverven, bouwchemische- en houtbeschermingsproducten.

Toepassing in nieuwbouw, renovatie, onderhoud, restauratie.
Afnemers zijn o.a.: aannemers, betonreparatiebedrijven, stucadoors, vloerenleggers, gevelreinigingsbedrijven, impregneerbedrijven.

Door de enorme groei van ons bedrijf en uitbreiding van activiteiten zoeken wij voor Limburg een

Vertegenwoordiger/ technisch adviseur

Geboden wordt:

- beschermd rayon;
- aantrekkelijke honorering;
- goede technische en commerciële ondersteuning;
- uitstekend documentatie- en referentiemateriaal;
- bedrijfsauto en onkostenvergoeding.

Gevraagd wordt:

- bekendheid met de branche en het rayon;
- in staat zijn een goed technisch advies te geven;
- een goede commerciële instelling om doelstelling te realiseren.

Reacties gaarne aan:

Remmers BV

Postbus 142, 7900 AC Hogeveen
Voor tel. informatie: 05280-67651

Gevraagd

Administratief medewerker m/v

voor onze afdelingen verkoop en autoverhuur

Leeftijd ± 21 jaar, middelbare schoolopleiding met ervaring in administratie en automatisering.

Aanmelden: schriftelijk met pasfoto
Autocentrum Collaris BV
t.a.v. dhr. W. Collaris
Schelsberg 45
6413 AA Heerlen
Tel. 045-720202

ST. GREGORIUSZIEKENHUIS
VERPLEEGHUIS SCHUTTERHOOF
BRUNSSUM

Het verpleeghuis Schutterhof beschikt over 108 bedden, verdeeld over 6 verpleegafdelingen, waarvan er 3 bekend zijn voor geriatrische zieken en 3 voor psychogeriatrische bewoners.

Binnen de verpleegdienst van het verpleeghuis ontstaat m.i.v. 1 oktober op een psychogeriatrische verpleegafdeling een vacature voor een

Waarnemend afdelingshoofd

Functie-informatie:

De aan te treden functionaris zal onder meer worden belast met:

- de zorg voor een goed woonklimaat;
- begeleiding van (begeleiding) ziekenverzorgenden en stagiaires;
- begeleiding van bewoners en familieleden;
- het waarnemen van het afdelingshoofd bij afwezigheid;
- het toezien op de van het afdelingshoofd.

Functie-eisen:

- Kandidaten dienen in het bezit te zijn van het diploma A/B-verpleegkundige of HBO-V en te beschikken over goede contactuele eigenschappen;
- Ervaring opgedaan in een verpleeghuis strekt tot aanbeveling.

Gelet op de eisenstelling van de afdelingsleiding, zal bij gelijke geschiktheid van de kandidaten de voorkeur gegeven worden aan een vrouw.

Het salaris zal worden vastgesteld op basis van functiegroep 15, minimum f 2475,- en maximum f 3900,- bruto per maand.
De prestatie eisen voorwaarden zullen gelden conform de CAO Ziekenhuizen.

Inlichtingen over deze functie worden degenen verzocht door de heer W. Hoopes, hoofd verpleegdienst verpleeghuis, tel. 045-276595.

Schriftelijke sollicitaties vóór 9 september te richten aan de personeelsdienst van de stichting H. Gregorius, postbus 255 6440 AG Brunssum, t.a.v. mev. Y. Dassen, personeelsfunctionaris.

Hero

SCHIFFERS/food B.V. te Hoensbroek is een dochteronderneming van HERO NEDERLAND B.V.

Schiffers/food b.v. realiseert in coördinatie met andere werkmaatschappijen, de productie, opslag en het transport in binnen- en buitenland van een breed assortiment frisdranken onder de merknaam "Hersch".

De onderneming, met een productie van 140 miljoen liter per jaar is in de ruim 75-jar van haar bestaan, uitgegroeid tot een van de leidende frisdrankproducenten in Nederland, met een sterk groeiend aandeel in de Nederlandse frisdranken export. Door innovatie op verpakkingsgebied is Schiffers/food B.V. uitgegroeid tot een van de belangrijkste P.E.T. fabrikanten in Europa. Schiffers/food B.V. heeft een personeelsbestand van 135 werknemers.

Voor ons distributiecentrum zoeken wij een

HOOFD FYSIEKE DISTRIBUTIE (m/v)

die verantwoordelijk is voor de opslag van het gereed produkt, het intern transport en het onderhoud van het vrachtwagenpark. Het transport gaat naar klanten in binnen- en buitenland, via het centrale distributiecentrum in Breda of rechtstreeks. Daarnaast ligt het accent op de optimale ondersteuning van de productie en de expeditie. Hij rapporteert rechtstreeks aan de Plantmanager.

Functie-eisen:

- Opleiding op HBO-niveau
- Kennis van en meer dan 5 jaar ervaring met logistiek management van bulkproducten
- Improvisatie-vermogen
- Leeftijd tussen 30 en 40 jaar

Voor de afdeling productie zoeken wij een

LIJNCHEF BOTTELHAL (m/v)

die mede verantwoordelijk is voor de kwaliteit van het bottelen en voor het rendement van de produktiemiddelen. Hij onderhoudt hiertoe contacten met de afdelingen Siroopkamer, Bedrijfsbureau, Magazijn en Onderhoudsdienst.

In de bottelhal wordt in 3-ploegendienst gewerkt; daarom deelt de Lijnchef zijn verantwoordelijkheid met 3 collega's. Samen geven zij leiding aan ongeveer 40 mensen. Hij rapporteert rechtstreeks aan de Chef Bottelhal.

Functie-eisen:

- Opleiding MTS-procestechniek of gelijkwaardig
- Leidinggevende capaciteiten
- Improvisatie-vermogen
- Leeftijd tussen 28 en 35 jaar.

BOTTELAARS (m/v)

ervaren bedieningsvakmensen die in staat zijn zelfstandig onze moderne bottelmachines te bedienen.

Procedure:

Hebt u voor een van de functies belangstelling, stuur dan binnen 2 weken uw sollicitatiebrief voorzien van een curriculum vitae. Voor de functies Hoofd fysieke distributie en Lijnchef bottelhal kan een psychologisch onderzoek deel uitmaken van de selectieprocedure.

Bréven ontvangen wij graag op het volgende adres:
Hero Nederland B.V., Afdeling Personeelszaken
Teteringsedijk 227, 4817 ME BREDA

herschimark je dorst maar niet...

Knappe bloemkool zoekt A.G.F.-chef (m/v)

Natuurlijk verkoopt zo'n prachtige bloemkool bijna vanzelf als hij in één van onze super-vers-markten uitgesteld ligt. Zeker als de prijs goed is. En dat laatste is onze commerciële mensen wel toe-vertuoud, maar....

- Wie zorgt ervoor dat elke bloemkool er perfect bij ligt?
- Wie bewaakt zijn kwaliteit, zodat iedere klant graag terugkomt?
- Wie geeft het juiste advies erbij?
- Wie kan tevreden klanten hoe-veel bloemkolen (en tomaten en bananen en sinaasappelen enz. enz.) er morgen verkocht worden?
- Wie houdt de hele afdeling aard-appelen, groenten en fruit in optimale conditie?

Kortom, wat is een le klas bloemkool nog helemaal zonder 'n le klas A.G.F.-chef (m/v)?

Jan Linders heeft voor enkele van zijn super-vers-markten nog plaats voor kwaliteitsbewuste A.G.F.-chefs (m/v). Onder leiding van de supermarkt-manager is de A.G.F.-chef verantwoordelijk voor het hele reilen en zeilen van de afdeling:

- het voorraadniveau
- de presentatie
- de kwaliteitsbewaking
- de bruto-winst
- de omzet

Voor zo'n omvangrijk takenpakket is naast kennis en ervaring in de A.G.F.-branche ook organisatie-talent en commercieel gevoel vereist. Mannen en vrouwen tussen 18 en 35 jaar, die aan het bovenstaande profiel beantwoorden kunnen hun sollicitatie-brieven sturen aan:

Jan Linders b.v.

T.a.v. het Hoofd Personeelszaken,
Postbus 72, 8864 ZH Bergen (L.)

LIPS

In de productiedepartement van Lips Heerlen b.v. kunnen op korte termijn worden geplaatst:

kotteraars, draaiers en monteurs

Wij bieden voor deze functies:

- een aantrekkelijk salaris volgens de CAO-normen voor de grootmetaalindustrie;
- verantwoordelijk en gevarieerd werk in een prettige werksfeer;
- 23 dagen verlof;
- reiskostenvergoeding;
- de mogelijkheid deel te nemen aan de bedrijfsopbouwregeling;
- 13 ATV-dagen.

Wij vragen:

- gedegen vak kennis en enige jaren praktische ervaring;
- MTS- of LTS-opleiding, aangevuld met een of meerdere Bemetel-cursussen of een opleiding die hierna gelijkwaardig is;
- kennis in het bewerken van gevarieerde producten in verschillende materiaalsoorten.

Belangstellenden kunnen verdere informatie inwinnen bij Lips Heerlen b.v., de Kouwen 1, 6433 AG Hoensbroek, tel. 045-217070, afdeling personeelszaken, de heer Fredrik.

Lips Heerlen is een modern geoutilleerde machinefabriek, gespecialiseerd in de toelivering van machinaal bewerkte machineonderdelen en het in licentie vervaardigen van een brede rang kwaliteitsproducten. Het bedrijf heeft daarnaast een eigen programma van hoogwaardige technische producten voor de scheepvaart en offshore-activiteiten.

_____

Hofman, Smits en Diliberto met koorts in bed Virus velt Rodaspelers

Van onze sportredactie

KERKRADE - Roda JC-trainer Jan Reker weet nog niet exact welke elftal hij morgen op Kaalheide laat opdraven tegen de verrassende koploper RKC. De Kerkraadse selectie wordt gestermd door een vervelend virus, dat al vijf slachtoffers heeft gemaakt. Hanssen en Van der Waart zijn inmiddels voldoende hersteld om morgen van de partij te zijn, maar Hofman, Smits en Diliberto lagen gisteren nog met koorts in bed.

De manager Hens Coerver is onzeker of genootdrietal kan tegen de Waalwijkers. Van der Waart en Hanssen verspreiden het ziektebeeld vrij snel. De medische staf zal er alles aan doen om iedereen fit te krijgen, maar of de lukt is twijfelachtig. Als Jos Smits zondag nog niet hersteld is, moet Jan Reker mogelijk een beroep doen op Sijp Dijkstra. De kort geleden aangetrokken Pool Henryk Kwesta is namelijk nog niet volledig hersteld van een spierblessure.

opschoner

RKC krijgt Roda een verrassende koploper op bezoek. De ploeg van trainer Leo van Veen speelt ergvallend en heeft in André Hoek met zes treffers in vier wedstrijden de topscorer van de eredivisie geleverd. Andere bekende namen zijn Van der Wiel, Schapendonk en Brard. Hens Coerver: „Ik verwacht dat RKC ook zondag ergvallend zal spelen. Ze hebben immers niks te verliezen”.

Voorproefje amateur- competitie

ERLEN - Precies een week voor de officiële begin van de voetbalcompetitie bij de amateurs bijten de spelers van de Limburgse voetbalverenigingen morgen de spits af. Venray, de seizoenkampioen, en Limburg (periode-titel) spelen volgende zaterdag in het KNVB-bekerwedstrijd tegen respectievelijk AZ Helmond Sport, waardoor hun competitiestart een week is verjaagd.

De goede prestaties van vorig seizoen zijn de verwachtingen bij de Limburgse voetbalverenigingen. Vanmorgen vertrekt de Brunssumse ploeg al naar Zeeland waar de ploeg morgen de eerste tegenstander zal zijn. Debuterend Limburgse coach Mick Vliegen: „Vandaag heeft zich de laatste maand richting versterkt en heeft ambities richting betaald voetbal. Het zal een moeilijke voor ons worden. Venray ontvangt op eigen veld het vorig seizoen als tweede eindigde Halsteren. Venraytrainer Ruud Wouters: „Wij zijn weer vooruit, maar met zo'n groot aantal nieuwe spelers weet je tevoren niet wat het wordt.”

sport kort

KRON - Ben Crenshaw nam de titel van de eerste dag van de wereldgolf. Het prijzengeld bedraagt in totaal 1.000.000 dollar voor de winnaar. De Amerikaanse legende de eerste achtien holes af in 64 slagen; zes onder par. De landgenoot Jodie Mudd kwam eindigde in 67 en Mike Reid, die vorig seizoen won na een playoff tegen Tom Watson, kwam binnen als derde in 68.

ORONTO - Martina Navratilova is de grootste enthousiasme bezig aan de voorbereiding op de open Amerikaanse tenniskampioenschappen. Ondanks een haperende service slaagde zij zich voor de kwartfinales van de Canadese Open in Toronto met een overwinning van 6-3, 6-3 op de Canadese Helen Kelesi. Gabriela Sabatini won vlot van de Oostenrijkse Barbara Paulus met 7-5, 6-0.

OSMALEN - Na twee ronden in het WK dammen voor dames te Rossum gaan Lewina, Van Lith, Wanen en Golebejeva samen met maximale winst aan de leiding. Zij versloegen gisteren respectievelijk Paske, Polman, Minkina en Leonard.

In 1988 werd hij uitgeroepen tot wielrenner van de eeuw. Tien jaar eerder had hij afscheid genomen van het peloton, dat hij geleidelijk had. Daarna werd hij, ook al was de start allesbehalve florisant, een geslaagd zakenman. In Brusselse randgemeente nampte hij een rijwielabriek uit de grond, waarin momenteel een tienduizend personen werk vinden. De export van de fietsen, uitgerust met de laatste technologie, wordt genoemd naar de succesrijke wielrenners van weleer, bekend om zich niet tot Europese landerijen beperken. Eddy Merckx verlegde in zijn onbegrensde grenzen van het cyclisme. De rang naar het succes, dat hij bij de amateurs al gestalte gaf met de wereldtitel 1964 in Sallanches, bezorgde hem de bijnaam 'de koninklijke kannibaal'. Een eretitel, die meer dan welke andere superlatieven duidelijk maakte hoe vaak de meedogenloos hij zijn tegenstanders verpletterde.

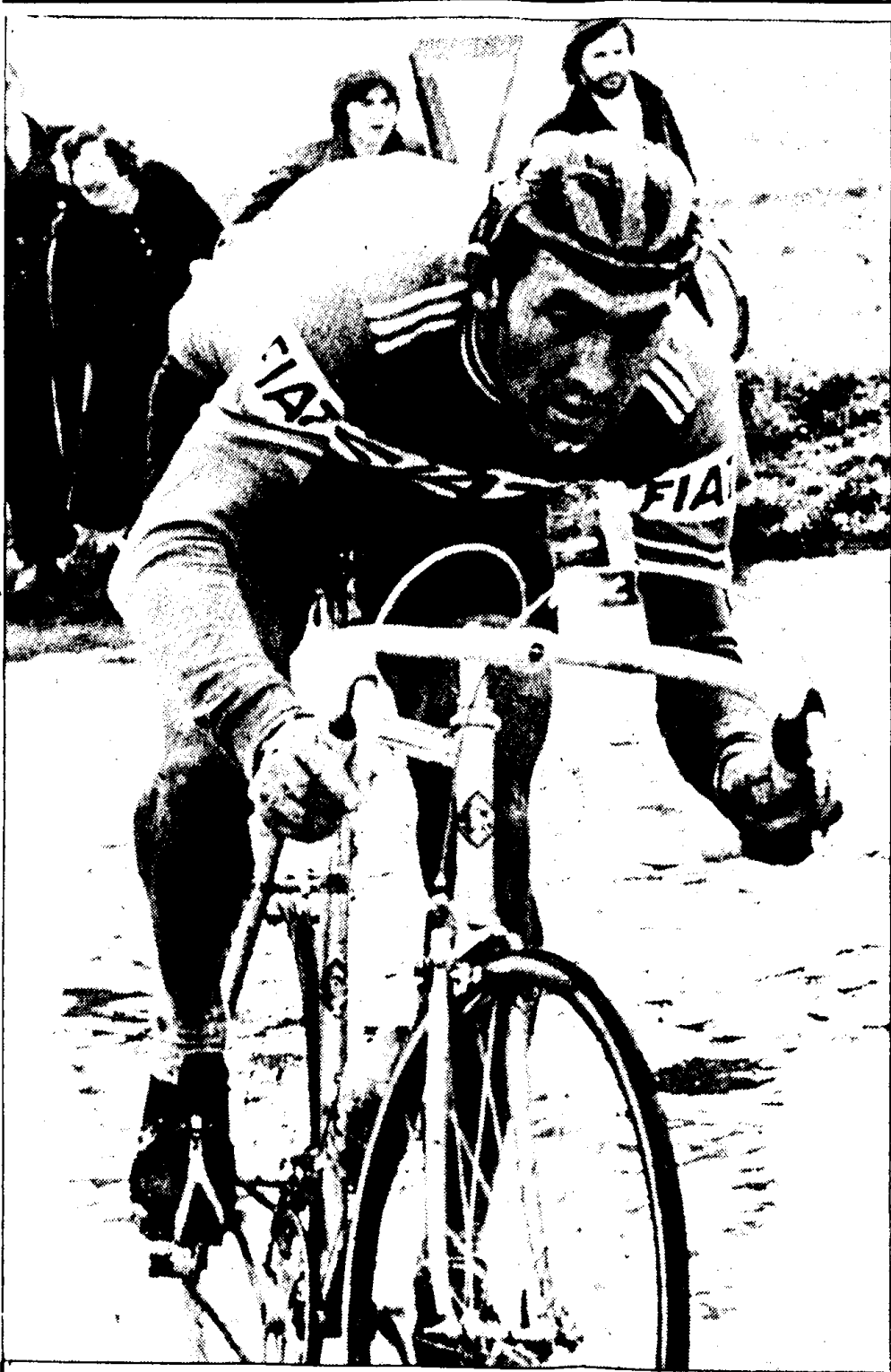
MVV kan morgen in Amsterdam een op en top gemotiveerd Ajax verwachten. De Amsterdammers zinnen op revanche voor de 1-2 nederlaag tegen Sparta vorige week en de twee verliespartijen tijdens het internationale toernooi van Valencia. Bovendien heeft Ajax nog een appeltje te schillen met MVV, dat vorig seizoen in Maastricht de Amsterdammers een belangrijk punt afsnoopte in de race om het landskampioenschap.

Reijners: blessure

Fortuna Sittard zal de komende twee weken Roger Reijners moeten missen. De middenvelder heeft last van een spierblessure. Om te voorkomen dat de kwetsuur beduidend ernstiger zal worden heeft Reijners het dwingend advies gekregen twee weken niet te spelen. Over de bij Fortuna meetrainende Nigeriaanse vluchteling Sjors Ogbodo zal volgende week een beslissing genomen worden. De Nigeriaanse vluchteling trainde afgelopen twee weken gedeeltelijk met het eerste elftal mee. Of hij echter in aanmerking zal komen voor een contract wordt door manager Opgehoord betwijfeld.

Fortuna reist vandaag al af naar het hoge noorden, waar het elftal van Han Berger morgen aantreedt tegen Groningen. Vandaag wordt het kamp opgeslagen in Norg, om de reistijd naar Groningen morgen te bekorten.

De wedstrijd Den Bosch-Feyenoord wordt op dinsdag 19 september (18.30 uur) gespeeld. De ontmoeting was aanvankelijk vastgesteld voor zondag 17 september. De burgemeester verbood de wedstrijd, omdat er op die dag een marathon in Den Bosch wordt gehouden.

● Eddy Merckx in Parijs-Roubaix, een van de talrijke foto's uit het boek.

boek

Eddy Merckx, mijn levensverhaal

Robert Janssens, een Belgische wieljournalist, die Merckx' loopbaan van begin tot einde meemaakte, heeft in zijn boek de vele hoogtepunten van de revue laten passeren. De vijf overwinningen in Tour de France, Giro d'Italia en Luik-Bastenaken-Luik kregen een speciale plaats, net als de drie wereldtitels, het werelduurrecord in Mexico, de zeven hoofdprijzen in Milaan-Sanremo, de zegetochten in Parijs-Roubaix, noem maar op. Waar Merckx startte, streed de concurrentie dikwijls voor de ereplaat-

sen. Het boek is echter veel meer dan alleen een verhaal over de sportieve agressiviteit of de topprestaties uit een carrière, die achthonderd wedstrijden en vijfhonderdvijftig zegenpalen omvatte. Eddy Merckx heeft na zoveel jaren meer van zijn gevoelens prijsgegeven dan hij ooit, op het toppunt van zijn roem deed, ooit al beseftte hij toen uiteraard beter dan wie ook welke uitstraling juist hij gaf aan de beroepswielersport. Met Merckx van start naar finish

W.V.

Francorchamps scheidt kaf van koren

Berger bij de tijd

Van onze medewerker

FRANCORCHAMPS - Gerhard Berger hoopt dat aan de desastreuze reeks Formule 1-opgaves een einde is gekomen. De Oostenrijker was gisteren tijdens de eerste tijdtraining voor de Grote Prijs van België voorlopig het snelste. Berger is niet te benijden, aangezien hij tien keer achter elkaar de GP-eindmeet niet

haalde met zijn Ferrari, reden waarom hij bij dit team dan ook op de schopstoel zit. In de regen op Francorchamps eiste hij echter met zijn Ferrari met een gemiddelde van 190.569 km/uur voorlopig de eerste startplaats voor zich op. Berger had slechts zeven ronden nodig om een tijd van 2.11.102 op de klokken te zetten.

Na een lange pechreeks is ook regerend wereldkampioen Ayrton Senna terug in de race. De Braziliaan gaat met zijn McLaren-Honda weer volop in de aanval om titel te prolongeren. Voor dag en dauw moesten de teams die dit seizoen nog geen WK-punten hebben behaald, gisteren deelnemen aan de voor kwalificaties om tot de tijdtraining te worden toegelaten. De eerste vier rijders van de voor kwalificatie gaan door. Echter van de dertig rijders in de tijdtraining vallen de vier laatste af.

Van de 41 ingeschreven teams worden er morgen 26 tot de start van de race toegelaten. De voor kwalificatie op een droge baan werd door het team van Onyx-Moneytron met de

Zweed Stefan Johansson en de Belg Bertrand Gachot moeiteloos gehaald. Ook de de stal van Gerard Larrousse, Lola-Lamborghini, mag vandaag aan de tijdtraining deelnemen. De Duitse teams zitten echter in zak en as. Het team van Günther Schmid, vroeger in actie met het kansloze ATS, hoeft wegens de WK-punten in de Grand Prix in de USA niet aan de voor kwalificaties deel te nemen.

In de tijdtraining valt Rial voorlopig nog buiten de prijzen. De Duitse rijder Volker Weidler heeft al het veld

moeten ruimen voor Philippe Raphanel. Deze was echter nog langzamer dan teamgenoot Christian Danner. Voor het team van Zak Speed, voorzien van Yamaha-motoren, was de teleurstelling nog groter. Zowel de Duitser Bernd Schneider als de Japanner Aguri Suzuki konden zich niet kwalificeren. Toen bleek dat de resultaten wederom slecht waren, reisde het team van Erich Zakowski, vroeger erg succesvol in de toerwagenracerij, meteen af. Ook de teams van Osella, Coloni en AGS konden onverrichterzake hun wagens inpakken, evenals het Eurobrun-Judd team van de schatrijke Zwitserse gokautomatenexploitant Walter Brun.

Uitslag eerste tijdtraining: 1. Berger/Ferrari 2.11.102 (190.569 km/uur); 2. Senna/McLaren-Honda 2.11.171; 3. Mansell/Ferrari 2.12.042; 4. Patrese/Williams-Renault; 5. Prost/McLaren-Honda 2.12.721; 6. Warwick/Arrows-Ford 2.13.005; 7. Boutsen/Williams-Renault 2.13.030; 8. Nakajima/Lotus-Judd 2.13.677; 9. Nannini/benetton-Ford 2.14.117; 10. Arnoux/Ligier-Ford 2.14.344.

Fifa vreest Olympische concurrentie

SAN JUAN - Het Olympisch voetbaltoernooi van 1992 in Barcelona zal het moeten doen zonder sterren als Gullit en Maradona. Antonio Samaranch, voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité (IOC), heeft zijn pogingen opgegeven 's werelds beste voetballers bij de Spelen te laten meedoen. De tegenstand van de internationale voetbalfederatie, de Fifa, is te sterk gebleken. De Fifa is bang dat het voetbaltoernooi van de Olympische Spelen zal uitgroeien tot een regelrechte bedreiging van het eigen WK-voetbal en houdt vast aan een Olympische leeftijdsgrens tot 23 jaar. Het IOC zal die leeftijdsbeperking zeker accepteren, omdat anders het gevaar bestaat, dat de Fifa zich helemaal terugtrekt van de Olympische Spelen.

Wielerfestijn Op de Bossen

EYGELSHOVEN - Een ludieke 'dikke banden-race' is een van de krenten uit de jaarlijkse 'Wieler-sportdag op de Bossen' in Eygelshoven. Het cyclo-festijn in de Kerkraadse wijk, immers populair bij jong en oud, is zondag 3 september aan zijn dertiende editie toe. De wielersportdag, een gezellig, sportief produkt van 'Wielercomité op de Bossen', geldt als een van de weinige rondes, waarin nu eens niet de licentiehouders de dienst uit maken, maar de ware vrijetijdsfietzers.

Er is een ruime plaats gereserveerd voor de jeugd van 7 t/m 16 jaar, opgesplitst in vijf categorieën. Voor de veteranen is er startgelegenheid in twee groepen, boven 35 en boven 45 jaar; er is een ploegentijdrit en de senioren completeren het programma met een wedstrijd over 55 kilometer. De 'dikke banden-race' is een 'open koers' over 4,5 kilometer. Gert Lennartz, comitévoorzitter: „Iedereen kan er aan mee doen, mits

het vehikel wordt voortbewogen door lichaamskracht en mits het voldoet aan de geldende veiligheidsvoorschriften.”

De wedstrijden zijn op het volgende parcours: Terheidestraat (start en finish), Bongardstraat, Mgr. Nolensplein, Clemensstraat, Coelgroevenstraat, Prins Hendrikstraat en Tripstraat. De eerste start voor de jong-

ste jeugd is om 10.00 uur, de 'dikke bandenrace' begint om 11.30 uur, de veteranen boven 35 jaar om 14.15 uur, ploegentijdrit om 15.00 uur, veteranen boven 45 jaar om 15.45 uur en de senioren trekken de toelips aan om 16.30 uur. Voor alle categorieën gelden beperkte inschrijfgelden. De toegang is gratis. Informatie en inschrijven in café Smile, Coelgroevenstraat 7, Eygelshoven (tel. 045-454841).

(ADVERTENTIE)

EEN SCHONE SCHEPPING, EEN BETER MILIEUBELEID

Christelijke politiek houdt een zorgvuldig beheer van Gods schepping in. Te lang hebben wij de schepping misbruikt voor de instandhouding van onze consumptiemaatschappij. In plaats van een wegwerp-economie wil de SGP een hergebruik-economie. Verder moeten er hogere milieueisen worden gesteld aan landbouw, industrie en vervoer. Hierbij zullen de lasten eerlijk moeten worden verdeeld. In plaats van een reiskostenforfait wil de SGP een openbaar vervoer-forfait.

Maakt u zich zorgen om de schepping? Stem dan SGP.

Voor meer informatie of aanvraag van ons verkiezingsprogramma: SGP Voorlichtingscentrum, Laan van Meerdervoort 165, 2517 AZ 's-Gravenhage. Tel 070 - 46 86 88 / 45 62 26.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
Willem II-Volendam
Den Bosch-FC Utrecht
Morgen 14.30 uur:
Ajax-MVV
NEC-PSV
Roda JC-RKC
Groningen-Fortuna Sittard
Sparta-Vitesse
Den Haag-Twente
Haarlem-Feyenoord

RKC	4	3	1	0	7	9-4
Utrecht	3	3	0	0	6	6-1
MVV	4	3	0	1	6	9-4
Roda JC	4	2	0	1	6	9-7
Fortuna Sittard	3	2	1	0	5	4-1
Volendam	4	2	1	1	5	5-4
Ajax	3	2	0	1	4	10-4
Sparta	3	1	1	1	3	4-4
Twente	3	0	3	0	3	3-3
NEC	3	1	1	1	3	4-5
PSV	2	1	0	1	2	7-7
Den Haag	2	1	0	1	2	2-5
Groningen	3	1	0	2	2	4-4
Willem II	4	0	2	2	2	6-8
Vitesse	3	0	1	2	1	4-8
Feyenoord	3	0	1	2	1	1-6
Den Bosch	3	0	0	3	0	1-8
Haarlem	4	0	4	0	1	6

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:
Wageningen-Cambuur
Heerenveen-SVV
VVV-AZ
Emmen-NAC
Eindhoven-Heracles
Helmond Sport-GA Eagles
Telstar-DS
Morgen 14.30 uur:
RBC-Veendam
Graafschap-PEC Zwolle

SVV	4	4	0	0	8	11-2
Heerenveen	4	3	1	0	7	8-3
NAC	4	3	0	1	6	11-5
AZ	4	3	0	1	6	10-8
Excelsior	4	1	3	0	5	7-6
Wageningen	4	1	3	0	5	7-6
Telstar	3	2	0	1	4	6-3
Heracles	3	2	0	1	4	5-3
VVV	4	2	0	2	4	4-3
RBC	3	1	1	1	3	5-5
DS	4	1	1	2	3	7-8
PEC Zwolle	4	0	3	1	3	2-3
Eindhoven	4	1	1	2	3	8-10
Emmen	4	1	1	2	3	6-8
Graafschap	4	1	1	2	3	5-9
GA Eagles	3	1	0	2	2	1-4
Veendam	4	1	0	3	2	4-6
Cambuur	4	0	1	3	1	3-9
Helmond Sport	4	0	0	4	0	4-13

roda jc-rkc

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Blom

Roda JC (selectie): Smits, Verhagen, Fräser, Hanssen, Trost, Broeders, Groenendijk, Diliberto, Hofman, Van Loen, Van der Waart, Bolesta, Van der Luer, Senden, Haan, Douven, Dijkstra. **Gebleeserd:** Sanchez Torres, Blattler. **RKC** (opstelling): Teeuwen, Gouda, Joore, Brard, Bogers, Hutten, Hoekstra, Moniz, Van Hintum, Schapendonk, Van der Wiel.

ajax-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Schuurmans

Ajax (opstelling): Menzo, Blind, Larsson, Wouters, Frank de Boer, Winter, Ronald de Boer, Witschge, Van 't Schip, Fischer, Roy. **MVV** (opstelling): De Haan, Linders, Van Berge-Henegouwen, Thal, Quaden, Vincent, Delahaye, Smeets, Verbeek, Francois, Lanckohr. **Reservebank:** Van den Boogaard, Benneker, Meijers, Huntjens, Roumans. **Gebleeserd:** Arts, Uitman, Driessen.

groningen-fortuna

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Van der Niet

Groningen (opstelling): Tukker, Boekweg, Koevemanns, Wilson, Olde Riekerink, Van Dijk, Ten Caat, Groeleken, Roossien, Meijer, Eijkelkamp. **Fortuna Sittard** (opstelling): Hesp, Boessen, Duut, Liesdek, Frjns, Van Helmond, Mordang, Brusselers, Farrington, Sneekes, De Vries. **Reservebank:** Körver, Kicken, Deckers, Custers. **Gebleeserd:** Clayton, Maessen, Elieveld, Reijners.

vvv-az

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Egbertzen

VVV (opstelling): Rook, Nijssen, Verberne, Weerts, Derrix, Driessen, Reynierse, Peters, Van Mierlo, Boere, Stewart. **Reservebank:** Hermkes, Wolter, Lennkens, Rinjink, Pas. **Gebleeserd:** Rutten, Polman, Korsten.

AZ (opstelling): Koistra, Stroes, Vonk, Den Turk, De Visser, Van Opzuizen, Kool, Reuser, Groot, Roos, Cocu.

buitenland

BUDELSLIGA

Vandaag 15.30 uur:
Hamburg-Kaiserslautern
Köln-Leverkusen
Karlsruher SC-St. Pauli
Homburg-Bremen
Mönchengladbach-Dortmund
Nürnberg-Düsseldorf
Bochum-Stuttgart
Frankfurt-Urdingen
Mannheim-Bayern München
Tweede Bundesliga:
Blau Weiss Berlin-Alemannia

oefenvoetbal

Obbicht-Almania	1-8
(Almania winnaar nederlaagtoernooi Obbicht).	
VANDAAG:	
Caesar-VV Kampen	16.00 uur
Heksenberg-Miranda	19.00 uur
VV Born-De Ster	16.30 uur
MORGEN:	
Bekkereld-Leonidas	14.30 uur
RKBSV-RKVVM	14.30 uur

'Ik voel me door alle ongemakken enorm gemotiveerd'

Van onze sportredactie

CHAMBÉRY – Alle aandacht voor het morgen te verrijden WK wielrennen op de weg voor professionals gaat uit naar twee Fransen: Laurent Fignon en Charly Mottet. Zij zijn de uitgesproken favorieten om de regenboogtrui van Maurizio Fondriest over te

nemen. Steven Rooks, kopman van het Nederlandse twaalfstal, zal de laatste zijn die hoge inschatting tegen te spreken. Mottet (renner van de streek) heeft thuisvoordeel; Fignon hunkert naar de enig resterende goedmaker op zijn dramatische Tourverlies. Maar Rooks realiseert zich

dat ook hem in Chambéry een van de mooiste kansen op de wereldtitel wacht. Lastig parkoers, steeds terugkerende klim. Het beperkt het kransje kanshebbers tot een stuk of vijftien. Onder wie ook Le Mond, Hampsten, Delgado, Indurain, Lejarreta, Echave, Fondriest, Bugno, Argentín,

Criquiellion, Rolf Sörensen, Millar, en wie weet Bauer, Da Silva, Zimmermann en Richard. Steven Rooks heeft een woelig seizoen achter de rug: kiespijn, virus, valpartijen en bloedvergiftiging. Meer dan eens moest hij praktisch weer vanaf nul beginnen. Zoals hem volgend jaar (mét

de onafscheidelijke Gert-Jan Theunisse) een 'herstart' wacht bij de ploeg-Post. Een gesprek, aan de vooravond van het WK, over extra motivatie en nieuwe impulsen, maar ook over beleggen en.. zwemdiploma's.

● Steven Rooks: „Op het parkoers van Chambéry ben ik één van de vijftien kanshebbers. De rest is volkomen kansloos”.

Wie Steven Rooks pakweg acht jaar geleden zou hebben verteld, dat hij in 1990 een miljoen per jaar zou gaan verdienen, was door de flegmatieke Westfries voor stapelgek verklaard. Een keer of vijftig het minimumloon, een keer of vijftig ook zijn eerste profcontract, honderd maal hetgeen hij in de bouw mee naar huis kreeg.

Hij schuift een beetje ongemakkelijk op zijn hotelbed heen en weer. De gedachte eraan maakt hem verlegen; zijn transfer van PDM naar Panasonic in die kontekst te bespreken, zelfs ietwat gegeneerd. „Vroeger, toen we nog in Friesland woonden was ik een waterrat. Ik zat altijd bij de badmeester. Op m'n vijfde had ik al een diploma, op m'n twaalfde had ik ze allemaal, tot die van bordjes duiken aan toe. Ik waterpolode ook. Als m'n ouders niet waren verhuisd, had ik dit waarschijnlijk nooit meegemaakt. Had ik nu baantjes gezwommen voor medailles”.

Slavernij

Vierhonderd piek voor een Nederlands record, of twaalfeneenhalf mille voor twee uurtjes toeren op een lichtlopend, vast verzetje (binnenblad, 16 tandjes achter) tijdens de criteriumdans; het maakt nogal een verschil. Rooks is, kunnen Jan Janssen, Joop Zoetemelk, zelfs Johan van der Velde en Peter Winnen deemoedig getuigen, precies op het juiste moment geboren. De slavernij in de profwielersport is voorgoed afgeschaft, wie iets kan mag dromen van een jacht in de Mediterranée.

De goudkoorts heeft Steven Rooks niet veranderd. Behalve dan, dat hij nu meer weet dan ooit, wat hij precies wil. Zijn aanstaande derde, en mogelijk definitieve acte bij Peter Post vindt hij een logisch gevolg van zijn groei naar volwassenheid. Hij had een nieuwe, driejarige uitdaging nodig om te trachten één keer de Tour te winnen.

Hij loopt nog eens chronologisch langs de laatste weken. Hij wist tijdens de Tour al voor 100 procent, dat Theunisse zou weggaan bij de ploeg-Gisbers en besloot tot hetzelfde toen hij de conclusie trok, dat Kelly en Alcalá wel konden beloven een Tour voor 'de tweeling' te rijden, maar dat toezeggen iets anders blijft dan doen. „Eerzucht neem je niemand af”.

Raas

Menigeen dacht, dat Rooks naar Raas zou overstappen. De wederzijdse flirt dateerde al van begin '88. Hij haakte evenwel mét Theunisse in bij

Post; de 'siamezen' werden niet gescheiden. Raas verwijt Rooks dat het is misgelopen, Rooks legt de feiten in een andere volgorde.

„Raas is me een beetje tegengevallen. Voor de Tour en tijdens de Tour zocht hij steeds contact, maar toen Theunisse beter dan ik bleek te rijden, hing hij iedere dag bij Theunisse aan de bel. Hij was ineens meer in Theunisse gaan zien; wat-ie natuurlijk mag, maar ik vond het geen prettige praktijken. Pas toen Theunisse hem

duidelijk maakte dat het Post werd, begon hij mij weer te bellen. Beetje laks, want toen had ik al met Post gesproken en was de zaak voor mij over”.

De 'broederschap' was meteen gered, publicitair voor elke partij ogenschijnlijk ook de beste constructie. Het was niet het absolute uitgangspunt; twee keer een miljoen (wordt gezegd) is immers niet voor iedere sponsor haalbaar. Maar het samen-blijven had veruit hun beider voorkeur.

Rooks: „Wie weet nog hoeveel klassiekers Post dit voorjaar heeft gewonnen? Twee of drie...? Hij heeft tegenover ons bekend, dat hij per sé een revanche wil in de Tour; dát is hij gaan inzien als dé belangrijkste wedstrijd, en die wedstrijd geeft hij aan ons. We mogen zelf ons voorbereidings-programma uitkiezen”.

Post, er is wat Rooks betreft een verleden. Maar: „Ik zie niet, waarom het opnieuw mis zou lopen. Ik praat nu vanuit een ander niveau, mijn zeggenschap zal groter zijn. Het enige probleem van Post is, dat hij nerveus wordt als er eens iets misloopt. Maar als je allebei met je volle verstand te werk gaat hoeft het niet te onttaarden”.

Afstomping

Rooks verwacht veel van de komende drie jaar. Hij wil alles in dienst van de Tour stellen. Voorbij winter dreigde een afstomping, een sleur. „Ik sportte wel, maar zocht het in andere dingen: tennis, paardrijden, vakantie. Ik denk, dat ik nog steeds niet op mijn maximum ben in de tijdritten. Gisbers heeft het over altijd tien minuten verspelen op het vlakke, maar als ik schematisch aan krachttraining ga doen, moet ik meer macht kunnen kweken”.

Rooks beschouwt de overstap naar Panasonic als dé impuls, die hij nodig had om zich bijvoorbeeld medio november, december te pijnigen op het rijksweg-viaduct bij Warmenhuizen. „Drie keer in de week er tegenop met de grote versnelling, buitenblad en een 13 of 12-pignon achter. Moser deed het als voorbereiding op zijn werelduurrecord, Hinault reed in zijn grote jaren ook zo hard mogelijk tegen een berg op tot hij omviel. De volgende dag probeerde hij weer honderd meter verder te komen. Het is enorm geestdodend, maar het kan zes minuten schelen in de Tour”.

Het waren niet alleen Post en

Raas, die naar Rooks' benen dongen, ook het buitenland had bovenmatige interesse. Maar o.a. de organisatie van de Nederlandse ploegen hield hem hier. „Ik heb nog geen Tour gewonnen, dus ik zit niet in de salarisklasse van een Delgado, Le Mond, Fignon. Als je nou over verschillen van vijf ton begint te praten, dan zou je stom zijn niet voor het buitenland te kiezen. Maar met tien, vijftig mille, maximaal een ton heeft het geen zin”.

Extra kracht

Steven Rooks is content, dat het 'pact' met Theunisse ook de komende drie jaar is veilig gesteld. „Je bent elkaar heel goed gaan aanvoelen. Het geeft een soort extra kracht, als de een de ander naast zich weet in het hooggebergte. Al hebben we beiden op de fiets eigenlijk een ander temperament, en schelden we mekaar ook wel eens verrot. Maar je neemt het van elkaar, omdat je weet dat er niks achter steekt. Je bent bezig elkaar te sturen. Gert-Jan is een paar jaar jonger, en ook een paar jaar driftiger. Hij laat het graag zien, dat hij goed rijdt. Dat moet je juist niet doen; laat de anderen maar gissen. Bewaar je krachten maar tot de finale, als je er echt wat aan hebt”.

Als het aan Rooks ligt en dat ligt het, maar hij moet de kalender nog even goed op de mogelijkheden bestuderen, speelt een flink deel van zijn Tour-voorbereiding zich volgend jaar af op de hoogten van Colombia. In januari hoopt hij er al een dag of tien naartoe te kunnen voor een reeks klimkoersen. En dan medio mei-juni de Ronde van Colombia, Tour de Suisse, Tour de France.

Zuid-Amerika, geheel ongewoon is het niet. Je loopt er sneller een virus op dan in Europa; PDM-renner Frank Kersten heeft dit voorjaar weken op het randje gelegen, is er maanden door gevelde geweest. Rooks: „Ze hebben daar ook vijfsterren hotels. Als je gaat moet je natuurlijk elk risico uitsluiten. Ik denk dat het

grootste gevaar daar schuilt in het verkeer. Bogota is de grootste chaos die je je kunt voorstellen. Maar vorige week trainde ik in Noordholland, en toen knalde ik ook tegen een vrouw op”.

Drie jaar nog 'volle bak', en daarna? „Dan ben ik er 32, en wordt het tijd aan iets anders te gaan denken. Er is nog een ander leven, hé. Let wel, dat je tien jaar lang heel wat moet laten vallen: niet met vakantie in de zomer, niet naar het strand, niet gaan surfen, niet naar de kroeg, niet roken of drinken. Dat hou je als wielrenner nog allemaal te goed”.

Knetemann

Dus, na drie jaar einde carrière? Rooks: „Ik zal niet meteen stoppen, wil met kleinere wedstrijden rustig afbouwen. Zoals Knetemann heeft gedaan. Als renner moet je een harde les trekken uit wat Oosterbosch is overkomen. Je moet een getraind sportlichaam niet van de een op de andere dag stopzetten, en het een paar maanden later weer even onverwacht dwingen te presteren. Dan breng je het aan het schrikken, doe je iets onverantwoord”.

Maar eerst nog het 'scheepsrecht' bij Post; derde maal, juiste maal? Rooks is het ernst; hij wil er zelfs tijdelijk voor uit Noord-Holland verkassen. De 'expeditie'-Neerpelt (België) gaat weliswaar niet door, maar Rooks denkt er wel hard over met zijn vriendin een zomerhuis in de buurt van Theunisse te gaan betrekken.

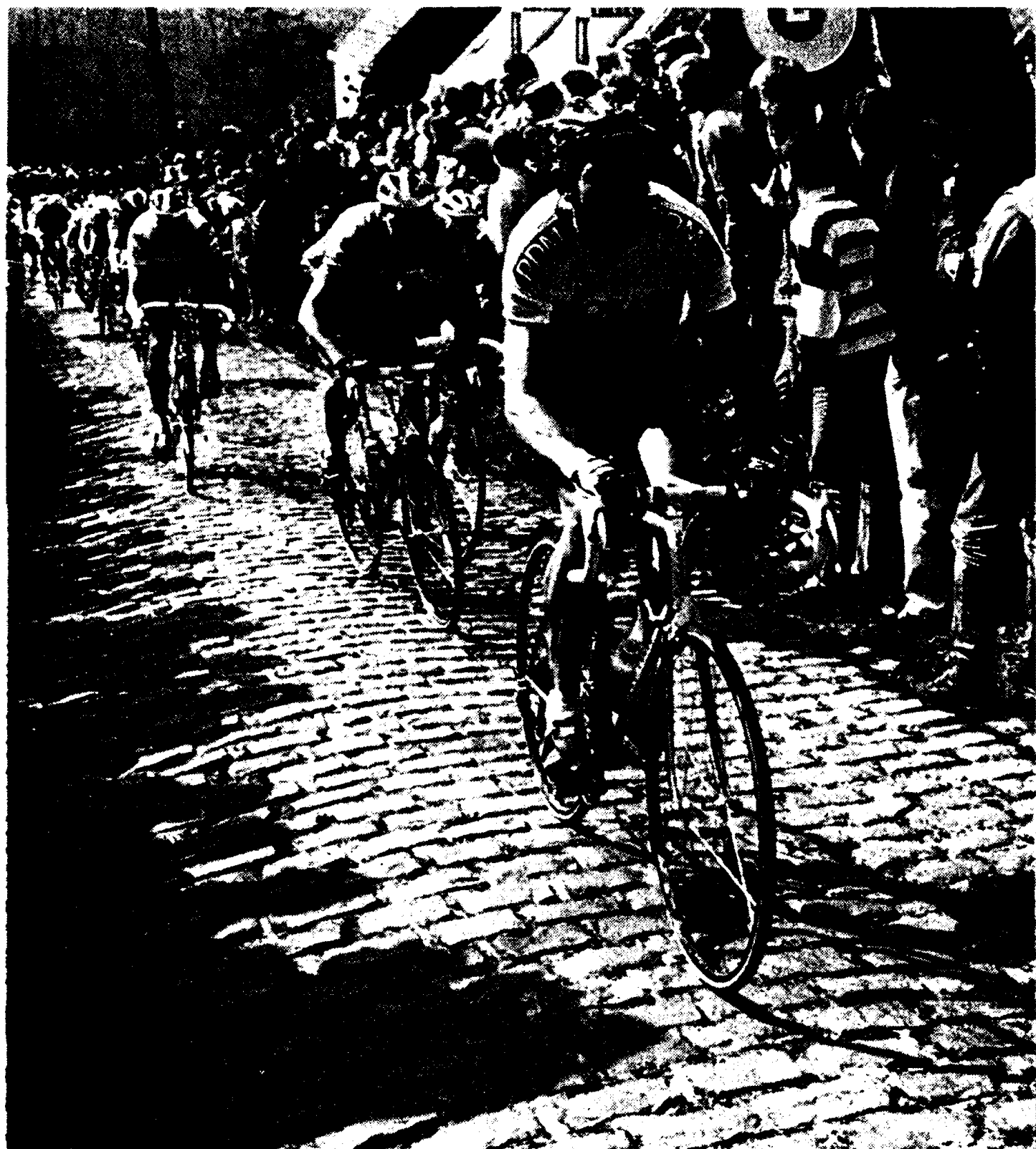
„Ik heb in België vier hectare grond gekocht; 3000 meter bouw en 1000 meter agrarisch. Beetje als belegging. We zouden er kunnen gaan wonen, maar heb er geen zin in om Marianne te laten vereenzamen, terwijl ik in feite slechts naar het zuiden wil om wat gezelligheid te trainen. In Warmenhuizen zit ik altijd maar in m'n eenzaam te pieren. Daarom denk ik er maar aan een poosje in de buurt van Gert-Jan te gaan wonen”.

Chambéry

Vroegere wielrenners plachten hun huis soms de naam mee te geven van hun mooiste overwinning. 'Chambéry' zou in die gewoonte niet misstaan. Rooks weet, dat hij normaal gesproken de enige Nederlander is, die zich morgen 21 maal in de schaduw (?) van Fignon en Mottet tegen de Cote de Montagnole mag optrekken.

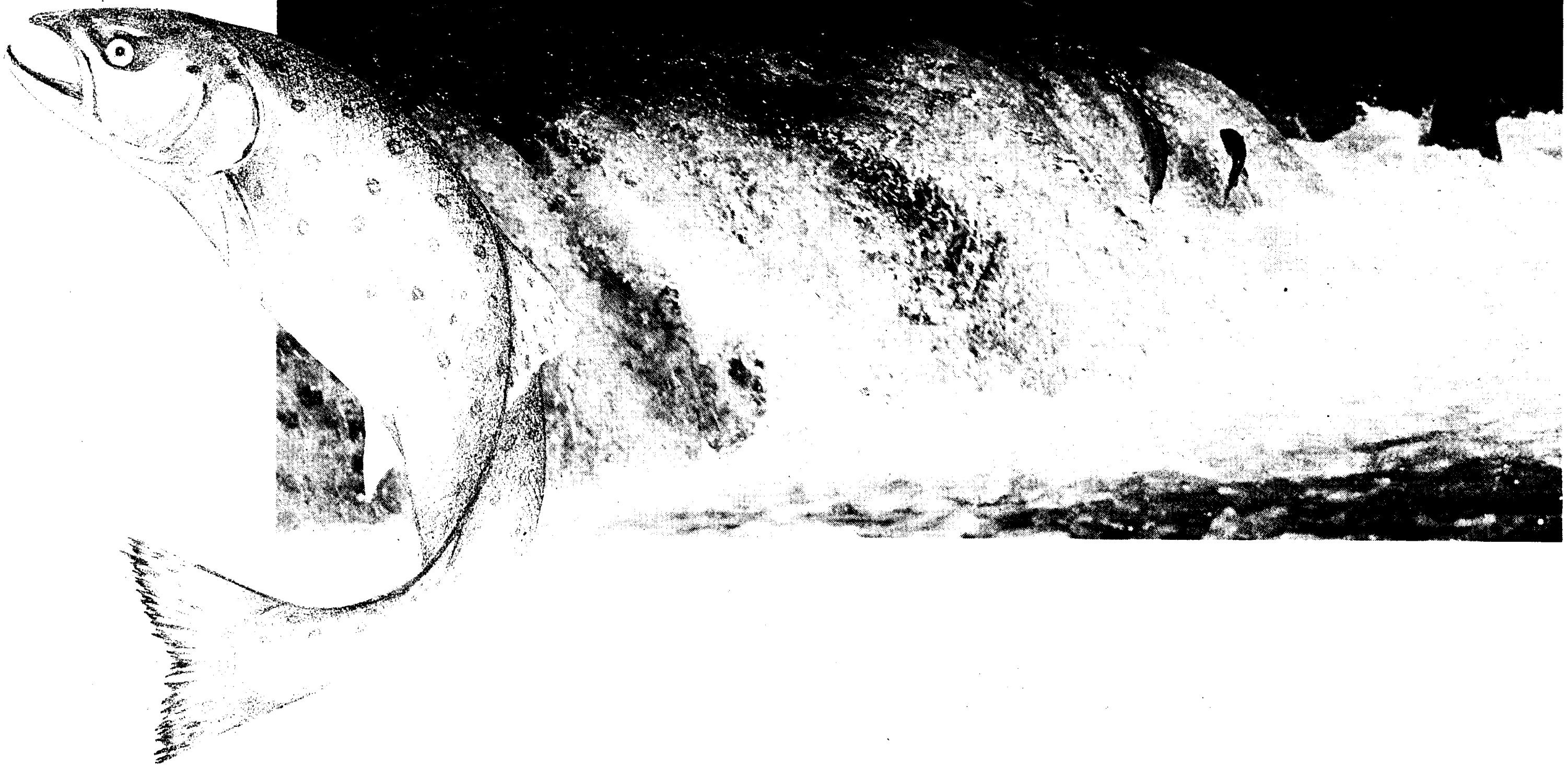
Hij had graag een niét door buikgriep aangevreten Theunisse naast zich geweten. „In je eentje raakt gauwer gestrest”. Maar hij constateert ook: „Dat mijn uitgangspositie beter is dan vorig jaar. Toen liep het maandenlang op rolletjes, dan weet je dat het op een over is. En dat gebeurde vlak voor Ronse. Nu voel ik me door al dat ongemak enorm gemotiveerd. Ook omdat het een parkoers is waarop ik één van de vijftien ben, en de rest kansloos is”.

Een wereldtitel, hij zou het een mooi afscheidscadeau vinden voor PDM. Hij benadrukt het nog maar eens: „We gaan niet met elkaar uit elkaar. Dan was ik ook wel aan Van Orsouw gaan trekken. Maar ik heb geen zin in herrie of procedures. Er rijden ook nog Belgen als Van Holsen of Museeuw rond die Post erbij zou kunnen nemen”.

● Rooks sleurend aan de kop van het peloton. Morgen hoopt hij eenzelfde hoofdrol te kunnen vertolken.

● Zo stellen we ons de zalm voor: met grote sprongen tegen een stroomversnelling op, naar de paaiplaats. Op de foto zijn trouwens zalmen uit de Stille Oceaan te zien, een aan 'onze' zalm nauw verwante soort.

Foto
BLNELUX
PRESS

et verhaal gaat dat dienstmeisjes aan het eind van de negentiende eeuw pas dan bereid waren een baan te aanvaarden, als ze de garantie kregen dat ze niet vaker dan twee maal in de week zalm moesten eten. Als het niet waar is, dan is het in ieder geval een mooi bedachte illustratie bij de ongelooflijke overvloed aan zalm die in de tweede helft van de vorige eeuw de Rijn tot de zalmrijkste rivier ter wereld maakte.

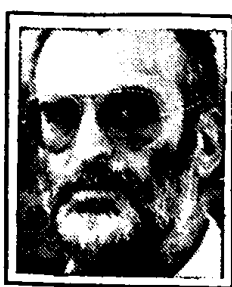
Op dat moment ging het al rap bergafwaarts. Nog voor de opkomst van de grote industrieën langs de rivier en zijn zijtakken, nog voor de opkomst van de grote metropolen aan de oevers en nog voor dat de boeren hun landerijen rijkelijk beestooiden en besproeiden met kunstmest en landbouwgif, nog voor die tijd was het al grondig mis met de stand van Salmoniden in de Rijn.

Want nog voor onvoorstelbare hoeveelheden uiterst genepige chemicaliën en zware metalen en de excrementen van mens en dier de rivier zuurstofloos maakten en hem veranderden in het grootste open riool van de wereld, nog voor die tijd was de laatste zalm al beland op de zalmmarkt van Kralingseveer, waar nog rond 1900 blijkens een foto uit de oude doos zalmen tot een gewicht van een kilo of vier te koop lagen, zover het oog reikte.

Want de zalm – en de forel en alle andere verwante soorten roofvissen – stellen weliswaar prijs op zuurrijk en schoon water, van nog groter belang is een vrije toegang tot kristalheldere beekbodems met een grindbedding, waarin het goed paaien en eieren leggen is. De geleidelijke kanalisering van de Rijn en de bouw van sluizen en stuwen in het hele stroomgebied maakten die paaiplaatsen ontoegankelijk voor de zilveren springers, en daarmee was voor de zalm de lol er vanaf. Hij verdween, voorgoed, dacht men. In 1915 werd nog 500 ton aangevoerd, in 1940 nog 20 ton, en vlak

na 1950 werd de laatste Rijnzalm gevangen. Het heeft dus nog lang geduurd want in 1913 waren de meeste paaiplaatsen al onbereikbaar. In 1953 verdween de laatste, door de bouw van het zijkanaal door de Elzas en de verstuwung van de Moezel.

door

sante brun

Sindsdien moest je naar Noord-Noorwegen of naar Alaska, of naar de afdeling ingeblikte vis in de supermarkt, om zalm te zien. (In Alaska is het trouwens een andere, zij het nauw verwante vissoort). Toch was in het midden van de vorige eeuw al bekend hoe je zalm moet kweken, maar veel aandacht werd er niet aan besteed: er was 'wilde' zalm genoeg. Pas de laatste jaren worden ze op enige schaal gekweekt en kun je weer zien bij de visboer, vaak met een loodje in het 'oor' met 'Norway' er op.

En intussen groeide het image van de zalm als een symbool van een schone rivier, zoals de grote panda het symbool is van een onbedreigde natuur. Op de Theems in Engeland schijnen alweer zalmen gesigna-

leerd te zijn, die zouden vanzelf zijn teruggekomen. Als maatstaf voor de reinheid van de Rijn is al jaren geleden de terugkeer van de zalm genoemd. De zeeforellen die in Nederland worden gebruikt als kweekmateriaal voor proefnemingen, zijn trouwens in de Maas gevangen.

Maar als we er op moeten wachten tot de zalm vanzelf terug komt, dan zullen we nog zeer lang kunnen wachten, aldus dr Lex Raat, hoofd van de afdeling onderzoek van de Organisatie tot Verbetering van de Binnenvisserij in Nieuwegein; zijn organisatie is al enige tijd bezig met onderzoek naar de omstandigheden waaronder zalmen en forellen weer volop in Maas en Rijn zouden kunnen voorkomen. Vanaf september start een project dat gericht is op de Rijn. OVB heeft van het Zwitsers chemisch bedrijf Sandoz een half miljoen gulden gekregen voor een project dat ruim drie jaar gaat duren, en waarvoor OVB – een organisatie die grotendeels wordt betaald door de sportvisserij – al de grondslag heeft gelegd.

Een andere organisatie, die 135.000 gulden kreeg uit het Sandoz Rijnfonds, het International Centre for Water Studies, heeft onder leiding van ir Jan Dogterom o.a. al vastgesteld dat de Rijn sinds enige tijd weer een 'normaal' zuurstofpeil heeft; goed voor de vis, goed voor het zelfreinigend vermogen van de Rijn. De rivier, zegt Dogterom, komt langzaam uit het diepe dal waarin hij zich in de eerste jaren zeventig bevond. „Maar helaas hebben we de laatste jaren geen daling meer mogen waarnemen van de hoeveelheid zware metalen in het water,” zegt Dogterom, wiens organisatie de laatste jaren vier expedities op de Rijn en zijrivieren uitvoerde. Op tientallen plaatsen waar afval in het water wordt geloosd werden uitgebreide proeven gedaan, en daarbij bleek dat met name de zijrivieren als Neckar en Main flink bijdragen aan de belasting met zware metalen. Volgend jaar zomer gaat Dogterom weer.

Maar die vervuiling, die was dus niet de belangrijkste oorzaak van het verdwijnen van de zalm en de

● Deze zeeforel, nu stamvader van tienduizenden zeeforellen in de experimentele kwekerij van OVB in Lelystad, werd ooit gevangen in de Maas.

● Het Middenlimburgse riviertje de Swalm, waarin ideale paaiplaatsen voor zalmen en forellen te vinden zijn.

● Dr Lex Raat: een andere rivier, een andere zalm.

forel. De vis kan niet meer naar de paaiplaatsen komen, daar gaat het om. Wat te doen? „We zijn al enige tijd bezig met proeven in Nederlandse rivieren en beken die geschikt zijn als paaiplaats,” zegt Raat. „In de Achterhoek en in Midden-Limburg, bijvoorbeeld. We hebben daar interessante resultaten bereikt.” Het is de bedoeling dat de op die plaatsen uitgezette jonge zalmen en zeeforellen ooit naar zee zwemmen, en dan om te paaien terug zullen komen naar de plaats waar ze ooit werden uitgezet, een Nederlandse beek dus. Want uit vroeger onderzoek is al gebleken, dat de zalm terugkeert naar de plaats waar hij zelf als kind 'gespeeld' heeft; hij heeft niet, als de paling, een geheugen voor de plaats waar zijn voorouders paaiden. Het is dan de bedoeling dat de zalm zelf voor zijn verdere voortplanting zorgt. Als dat allemaal lukt is de Rijn zelf aan de beurt, en zullen de zalmen het 'hogerop', tot aan Schaffhausen toe, moeten gaan zoeken.

„De zalm die ooit weer in de Rijn terugkomt zal nooit meer de oorspronkelijke Rijnzalm zijn,” zegt Raat. „Niet alleen omdat die gewoon niet meer bestaat, maar vooral omdat de Rijn de Rijn van vroeger niet meer is.” Een andere rivier, een andere zalm, ook dat is al lang bekend. Er zijn zalmen die vanuit Zweedse rivieren komen maar nooit de oceaan op gaan, er zijn zelfs zalmen die heel tevreden zijn met het Zweedse meer waarin ze permanent leven; maar de Rijnzalmen gingen vroeger op volwassen leeftijd de oceaan op en mengden zich vrolijk met hun Noordamerikaanse soortgenoten – om na verloop van tijd terug te keren naar hun geboortegrond.

Een onderdeel van Raat's project is: het vinden van een zo goed mogelijk in de Rijn en zijn zijrivieren passende zalmvariëteit. „Vroeger bestond de zalmbevolking van de Rijn feitelijk uit een aantal 'stammen', die allemaal hun eigen paaiplaatsen hebben. Daar moeten we weer naartoe.”

De zalm gebruikt de rivier waar hij

tegenop zwemt naar zijn paaiplaats – soms lijkt het wel: hoe meer obstakels hoe liever – nauwelijks als voedselbron, maar alleen als een soort 'snelweg'. Hoewel de vis grote obstakels en snelle waterstromen kan overwinnen (het is ook een vorm van selectie: alleen de sterksten krijgen nageslacht) zijn sluizen en stuwen onoverkomelijk. Er is al veel geëxperimenteerd met vistrappen, maar ook daar is nog veel studies naar nodig. „Een gezellig vistrapje maken kan iedereen wel,” zegt Raat. „Maar een vistrap die de zalm ook kan vinden en wil gebruiken is wat anders. Hij kiest vermoedelijk de sterkste stroom, en als die naast de vistrap loopt, dan zwemt de vis naar de stuw en niet naar de trap... Momenteel worden de resultaten met vistrappen bestudeerd die in Frankrijk zijn geboekt.

Daarna komen de paaiplaatsen, die beslist ondiep en kraakzindelijk moeten zijn, en een grindbodem hebben, want de jonge zalmen blijven er enkele jaren wonen. De waterstand is er vaak veel te hoog geworden, het water is soms vuil, het grind is er weggebaggerd. Er zijn nog problemen genoeg.

Het is duidelijk dat veel internationale samenwerking nodig is om het project te doen slagen. Raat is er overigens niet pessimistisch over, al is het niet uitgesloten dat Sandoz over een paar jaar nog eens over de brug moet komen. De vice-voorzitter van de Raad van Bestuur van die onderneming, dr Hans-Peter Sigg, wilde deze week op een persconferentie in Zürich nog niet zeggen, of zijn fonds, dat oorspronkelijk 10 miljoen Zwitserse francs bevatte, na uitputting weer wordt aangevuld. Maar de 'Wiedergutmachung' van het Schweitzerhalle-incident uit 1986, waarbij met bluswater tonnen bestrijdingsmiddelen van Sandoz in de Rijn terecht kwamen, levert het chemisch concern zoveel positieve publiciteit op, dat ook de OVB de toekomst met vertrouwen tegemoet gezien mag worden. De Hollandse sportvisser staat, vermoedelijk tot zijn verbazing, hand in hand met de Zwitserse chemiegigant te zorgen voor de terugkeer van de zilveren springers in de Rijn...

Limburgs Dagblad

piccolo's

Voor meer resultaat!

045-719966

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's en Reuze-Piccolo's kunnen telefonisch worden opgegeven via **045-719966**, schriftelijk aan bovenstaand adres of persoonlijk aan de balie van onze kantoren van 8.30-17.00 uur.

Telefonisch opgeven van advertentieteksten kan -in de regel- tot 12.00 uur vóór de dag van plaatsing (ook voor zaterdag).

Schriftelijke opgave is mogelijk via de 1e post op de dag vóór plaatsing.

Via de balie van onze kantoren geldt een sluitingsstijp van 10.00 uur vóór de dag van plaatsing en voor de krant van zaterdag en maandag op donderdag 17.00 uur.

Piccolo's worden geplaatst over 1 kolom met altijd één woord in hoofdletters. Prijs f 1,15 per millimeter hoogte. Rubrieken 'Proficiat' en 'Vermist' gevonden f 0,95 per millimeter hoogte.

Rubrieken 'onroerend goed' f 1,40 per millimeter hoogte. Rubriek 'bedrijven/transacties' f 1,50 per millimeter hoogte.

Reuze-Piccolo's worden geplaatst over 1 of 2 kolommen met een keuze uit 4 lettercorpsen met minimaal één woord in een grotere letter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk.

Prijs f 1,55 per millimeter hoogte per kolom.

Voor advertenties op rekening worden géén administratiekosten berekend.

Advertenties voor de rubrieken 'Proficiat', 'Vermist', 'Gezocht', 'Mededelingen', 'Woningruil', 'Kamers aangeb.', 'gevr.', 'Kontakten/Klubs', 'Huwelijk/Kennismaking', 'Braderieën/Markten' en 'Bingo/Kiemen' worden UITSLUITEND tegen kontante betaling of vooruitbetaling van bovenstaand postgiro- of banknummer geaccepteerd, waarbij tevens voor de rubrieken 'Proficiat', 'Huwelijk/Kennismaking' en 'Kontakten/Klubs' legitimatie VERPLICHT is.

Advertenties onder nummer, toeslag f 7,50 per plaatsing.

Bewijsnummers voor verzoek en tegen betaling.

Alle prijzen zijn exclusief B.T.W.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties. Fouten in telefonisch opgegeven advertenties of fouten ontstaan door onduidelijk handschrift van de opdrachtgever behoeven door ons niet te worden gecompenseerd. Correcties en/of vervalorders worden onder voorbehoud geaccepteerd en uitgevoerd.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door 261.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

156399

Vermist/Gezonden

Verloren te Hoensbroek Akerstraat een Gouden ring met steentjes. Indien iemand deze gevonden mocht hebben, bel dan tel. 045-252427.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes t snelt kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Mededelingen

oproep

wil iedere crediteur en/of belanghebbende die een gezamenlijk onderzoek wensen in

het faillissement van e.k.m.

Elias b.v. en Elias

kabelwerken b.v.

zich schriftelijk melden aan: van Elk, Postbus 26, 6550 ZG Weert.

Zaterdag 2 september as.

verschijnt het

Limburgs Dagblad

huis-aan-huis

in de gehele Oostelijke- en Westelijke Mijnstreek (Cebuco-gebieden 45 en 49) in een

oplage van 192.000 exemplaren

Dat betekent: zaterdagmorgen 2 september het Limburgs

Limburgs Dagblad bij zo'n 110.000 huishoudingen EXTRA

in de bus, ZONDER EXTRA KOSTEN voor u!!!

Haak dus op zaterdag 2 september in met uw advertentie!

Bel voor meer informatie of uw advertentie-opdracht

045-739380.

Extra oplage, extra bereik,

géén extra kosten!!!

Personeel aangeboden

Gedipl. Meubelmaker

20 jaar met ervaring, 5jarige opleiding St. Jansberg te

Maaseik zoekt werk in klein ambachtelijk meubelbedrijf of

restauratieatelier. Br. o.n.r. B1768, Limburgs Dagblad,

Postbus 3100, 6401 DP, Heerlen.

AANNEMER realiseert voor

alle nieuwbouw, verbou-

wingen, renovatiewerken.

Referenties aanwezig. Tel.

0490-49787, 19.00-21.00

uur.

Voor al Uw BOUW-

PLANNEN; Ontwerp, begro-

tingen, berekeningen, vergun-

ningen en subsidie aanvran-

gen. Tel. 045-460392.

Personeel gevraagd

M & P

Uitgever van het zakelijk telefoonboek vraagt voor de

bewerking van haar gebieden in Zuid Limburg

Top-verkopers(sters)

die minimaal f 1.000,- p.w. willen verdienen. Indien

bovenstaand u aanspreekt en u bent in het bezit van een

auto schrijf dan direct naar M & P.

Afd. P.Z. Postbus 9594, 4801 LN Breda.

Motel Stein Urmond vraagt

enthousiaste weekend- en avondhulp voor bediening en

afwaskeuken. Min. leeftijd 18 jaar.

Tel. reacties 04490-38573.

Wilt u zelfstandig worden

Mini cartrax

Concept wordt voor u geregeld. Ook bestaat de mogelijk-

heid dit als bijbaan te beginnen. Voorwaarden:

telefoon, auto, eenmalige kosten, kapitaal f 5.000,-.

Maak gebruik van deze kans

Neemt u contact met ons op

Vanaf zaterdag 9.00 tot 12.00 uur

H K Exploitatie, maatschappij

Kerkstraat 65 A, Dieren, 04499-4510.

In ons bedrijf is plaats voor

Slager - Slagersleerling

Solicitatie naar tel. afspraak tussen 8 en 18.00 uur

Tel. 04490-43702.

Jean Baggen,

Burg. Lemmenstr. 8 Geleen.

Confectie-atelier MURA B.V. Maasheuvel 42

6116 BT Roosteren vraagt:

Naaister

Strijkster

Kandidaten dienen over voldoende atelierervaring

te beschikken.

Leerling naaisters

Leeftijd t/m 19 jaar.

Gaarne uitsluitend telef. reacties onder nr. 04499-1142

Vroom & Dreesmann Heerlen kan in de komende

maanden op tijdelijk basis enkele enthousiaste

en representatieve

Seizoen- en

donderdag/zaterdag hulpen

plaatsen. Leeftijd voor seizoenshulpen bij voorkeur

17-23 jaar en voor do/za-hulpen 18-19 jaar.

Werkijd voor seizoenshulp gemiddeld 20 uur p.w.

wisselende dagen en voor do/za-hulp de donderdagavond

en de zaterdag.

Solicitaties bij de personeelmanager, mevrouw L.

Bemelmans, op woensdag 30 augustus tussen 10.00-

12.00 uur en 14.00-17.00 uur en op donderdag 31

augustus tussen 14.00-16.00 uur en

17.30-20.00 uur pand Promenade.

Voegersbedrijf H. Knubben

heeft direct werk voor:

Ervaren voegers/koppenzetters

Goede salariering. Inl. 045-411431.

Gako

is en winkelteten in Dames- en Herenmode met

momenteel 34 vestigingen in Nederland.

Gako

zoekt voor haar nieuw te openen vestiging

Zuid-Limburg

Filiaalhouder(ster)

met ervaring

Ass. Filiaalhouder(ster)

met ervaring

Gako's bedrijfsstrategie: grote verkoop, lage prijzen.

Gako presenteert 2 keuzes: halen i betalen.

De grootste collectie kostuums van Nederland tegen de

laagste prijzen en een enorme keuze in damescollectie.

Omzet, dat is Gako

Een en ander brengt met zich mede, dat de mensen

die wij zoeken moeten beschikken over:

dynamiek en doorzettingsvermogen en ervaring.

Kort en goed: moderne flexibele zakenmensen.

Leeftijd vanaf 25 tot 45 jaar.

Reageer snel, schrijf voor een afspraak naar:

Gako hoofdkantoor:

Gako Misteergroep

Kon. Wilhelmijnplein 12-14

1062 HK Amsterdam

S.v.p. met pasfoto, t.a.v. Dhr. E. Corver.

Dakdekkers gevraagd

Ervaren zelfstandig werkende pannendekker

en leerling bitumineuze dakdekker/pannendekker

direct te plaatsen.

Solicitaties tussen 18.00 en 20.00 uur. Tel. 045-228724.

DE KLOE

OIRSBEK B.V.

vakwerk in dakwerk

04492 - 17 99

Provincialeweg Zuid 96, 6438 BH Oirsbeek.

Jonge dynamische supermarkt vraagt

medewerkster/cassière m/v

min. 24-30 uur p.w.k. Onze eisen: klantvriendelijk, liefst

enige ervaring, leeftijd 16-18 jr. Bellen voor soll. op vrijdag

25-8, 16-17 uur. Maandag 28-8 van 15-17 uur.

Tel. 045-416185.

Met spoed gevraagd

1e automonteur

met alle benodigde diploma's, liefst met ervaring, moet

zelfstandig kunnen werken. Alleen na tel. afsp.

04490-20303 Autobedrijf Wolters Heerlenweg 39 Sittard.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt

Produktiemedewerkers m/v

van 18 tot 65 jaar voor een bedrijf in Roermond die zelf

wil bepalen hoeveel uur per week ze werken. Denk u aan

8 uur of alleen de weekenden? (geschikt voor studenten) en

voelt u meer voor 40 uur? Alle kan. Wij bieden een afwisselende baan in ploegdienst, goede salariering en reis-

kosten vergoeding. Voor vervoer kan worden gezorgd.

Voor informatie:

04490-14222, Mariëtte Schutgens

Sittard, Rosmolenstraat 4.

Inwonende gezelschapsdame

ter verzorging van alleenstaande, bejaarde dame

Br.o.n.r. B01709 LD Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Gezocht : ondernemende dames!

Onze organisatie van afslank- en figuurcorrectiestudio's in

de Benelux, zoekt ondernemende dames, die door per-

soonlijke inzet en met ondersteuning van de licentiehou-

der, een studio zelfstandig leiden en een goed inkomen

willen verdienen.

Aangeboden wordt:

1. figuurcorrectie met gegarandeerd succes

2. gepatenteerde (Zwitserse) licenties

3. gebiedsbescherming

4. interne opleiding

Ziet u dit als uw kans om een eigen onderneming te starten

neem dan voor informatie en referenties contact op met:

DUO Beheer BV, Vrijhof 16B te Maastricht.

Tel. 043-250540.

Als u het graag gezellig maakt

dan hebben wij een

leuke baan voor u!

Fair Play zoekt representatieve vrouwen, die graag zien

dat de mensen plezier hebben en die ervan houden een

hartelijke, gezellige sfeer te scheppen.

Herkent u zich hierin? En bent u tussen de ca. 25 en 40

jaar? Dan is de functie van gastvrouw in een van de Fair

Play Amusementscenters in MAASTRICHT of HEERLEN

misschien de behoorlijke, doet u nu dan een cassiërewerk

en verzorgt een hapje en een (alcoholvrij) drankje. Maar

het allerbelangrijkste is dat u een gastvrouw bent die vriende-

lijk optreden, meewerkt aan een prettige sfeer.

Omdat de Fair Play Amusementscenters 7 dagen per week

geopend zijn, beschikken ze over een team van meerdere

gastvrouwen. Hierdoor kan met persoonlijke wensen reke-

ning worden gehouden en zit u niet perseksueel aan een

40-urige werkweek. Wel horen er weekenddiensten bij en

zult u, bij vakantie of ziekte, soms in moeten springen voor

een collega.

Fair Play is een grote onderneming, die in heel Nederland

Amusementscenters exploiteert. Als medewerkster van Fair

Play bent u verzekerd van goede sociale voorzieningen en

verdiend u een uitstekend salaris.

Interesse? Stuur dan een sollicitatiebrief met recente pas-

foto. Vermeld in rechterbovenhoek FP1.

Directie Fair Play BV

Tunnelweg 112, Postbus 3009, 6460 HA Kerkrade.

Dan nemen wij zo vlug mogelijk contact met u op.

Gevraagd

Arts

voor insemiinatie-centrum.

Werktijden voornamelijk 's morgens.

Br.o.n.r.o. B-1794 L.D. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Voor direct gevraagd

Ervaren Chauffeurs

Fa. Gebr. Blijlevens, Industrieterrein "De beitel", Heerlen

Telefoon 045-420012

Kapper/ster

gevr. moet zelfst. kunnen

werken, creatief zijn en

event. leiding kunnen geven

Lt. t/m 25 jr. Br.o.n.r. B-1719

L.D., Postbus 3100, 6401

DP, Heerlen

Lasbedrijf

Bert Bloemberg

zoekt

A- en E-lasgers (foto)

Monteurs en pipfitters

Op de vraag wie de frieten heeft uitgevonden moet zelfs het Europees Octrooibureau het antwoord schuldig blijven. Maar ook al worden frieten in Angelsaksische landen 'French fried' genoemd, zelfs de Fransen zijn het erover eens dat de frieten in België hun onstuimige opmars zijn begonnen.

Het klassieke vierkantige frietje wordt, binnenkort veelzijdiger. Er is een zeskantige friet in de maak. Twee Belgen – een Vlaming en een Waal – betwisten elkaar het peetvaderschap. Onafhankelijk van elkaar maakten zij een metalen mal waarvoor patatten in honingraatvorm werden gestanst. In vereniging stelden geraadpleegde wetenschappers vast dat de zeskantige friet minder vet bevat, minder verbrandingen vertoont en beter de aardappelsmaak behoudt. Koortsachtig onderhandelen deden uitvinders met fabrikanten over de productie van hun vindingen. Hun wedloop heeft de pikanterij van een kwestie tussen Nederlands- en Franstalig België. Vandaar dat de Franstalige pers meer aandacht schonk aan de Waal en de Nederlandstalige aan de Vlaming.

Die Vlaming is Robert Stroobandt, 47 jaar. „Ik was 15, toen ik van een peispomp, een conservenblik en een verdraad mijn eerste stoommachientje maakte. Ik was er fierder op dan op de zeskantige friet: in feite maar een oliedrom idee." Omdat in de patatcommerce een goede boerham te verdienen was, trad hij na zijn militaire dienst de voetsporen van zijn vader. Jaarlijkse omzet: een paar miljoen kilo plant- en eetaardappelen.

In 1970 nam Robert Stroobandt de zaak van zijn vader over. Hij was inmiddels gehuwd met de dochter van een aardappelhandelaar uit Stavele. Zijn zonen willen in ieder geval geen aardappelhandelaar worden. Uit de verhalen van hun vader hebben zij begrepen dat de klad zit in de aardappelhandel. Robert Stroobandt verweet niet dat zijn omzet in 20 jaar tijd ongeveer is gehalveerd.

„Ik zit niet meer in de goede streek. Ik had veel kleine boeren, aan wie ik plantaardappelen leverde en van wie ik de eetaardappelen kocht. Voordat de winstmarges steeds kleiner werden, gingen vele boeren variëren. Daarom moet ik mijn aardappelen van te ver halen. De grote aardappelbedrijven liggen rond Loperinge, Ieper, Doornik. Oudevaarde en in de polders aan de kust naar Zeeland.”

Vandaar dat Robert Stroobandt zelf aardappelen ging verbouwen. Zijn perceel omvat 16 ha. Tweederde van de oogst wordt tot chips verwerkt, de rest gaat in de vrije handel. In 1978 begon hij bovendien een wijnhandel. Hij heeft een neef-wijnbouwer in Bordeaux die hem de wijn.

Een nacht in februari had Robert Stroobandt behoefte aan een 'druppel'. Hij kon niet slapen. „Ik overdenkte hoe van het achterste van de nek weer in de locomotief te geraken. Plots werd ik zo wit als een paard. Ik had het gevonden. Een zeskantige friet! Mijn vriend Pythagoras hielp me bij de berekeningen. Het verschil in omtrek tussen een vierkantig en een vierkantig oppervlak van dezelfde grootte is 6,938 %. Een zeskantige friet zou dus ongeveer 7 % vet kunnen worden bespaard. Ik was me ogenblikkelijk bewust van het belang van de vinding. Omdat ik weet wat voor een massaproduct friet is. Als die zeskantige friet nog niet bestaat, dan zijn we er. „Ik tegen mijn vrouw. Een Octrooi- en Merkenbureau in Kortrijk zou de zaak verder afhandelen. Nooit zou ik zo braaf geweest als tijdens de laatste crocusvacantie in Tirol. „Ik zit zo, ik denk en ge weet dat ge er niet iemand over mag spreken. „Vandaag heb ik dan ook zes lastige vanden achter de rug. Ik ben flink vermagerd.”

Volgens het Benelux Merkenbureau in Den Haag was de zeskantige friet nog nergens geregistreerd. Toen was het tijd voor een praktijkproef. De Technische School van Brugge maakte het zeshoekige snijmes en leraren leerden van de Brugse Hotel-school voerden smaaktesten uit. Hun conclusies waren overwegend positief. „Dr. ir Jan Debevere, hoofd van het laboratorium voor Technologie, Chemie en Microbiologie van de Universiteit van Gent analyseerde de six-side-friet, zoals Robert Stroobandt zijn zeskantige frieten noemt. Samenvattend concludeerde de professor dat de nieuwe vorm herkenbaar is tot op 100 % van de consument; dat de six-side-friet geen randverbruining vertoont; minder contactoppervlak met vet heeft en daardoor plussinus procent minder vet bevat; homogener kan worden gebakken, waardoor aardappelsmaak beter geprononceerd blijft en een dunner uitzicht vertoont voor een zelfde lengte en volume als de vierkante friet.

● De Vlaamse uitvinder Robert Stroobandt uit Beernem (links op foto) met echtgenote en de zonen Johan en Benoit die in ieder geval geen aardappelhandelaar willen worden. Uit Stroobandt's metalen mal kwam de six-side-friet.

Vlaming en Waal vechten om het zeskantige frietje

● De Waalse uitvinder Giuseppe Bonsignore uit Herstal (links op foto) met zoon David, Freddy Linotte uit Grivegnée die de zeskantige frietens in productie heeft genomen en zaakwaarnemer Didier Houben (rechts op foto).

Tijdens de diamanten bruiloft van de ouders van Robert Stroobandt werd de six-side-friet in vele toonaarden bezongen. Een fotograaf van het dagblad Het Volk had zijn oren niet in de zak. Hij had de primeur. Het ondergewaardeerde bericht verscheen op een van de binnenpagina's van de editie van 8 augustus. Twee dagen later stond de aankondiging van de officiële presentatie van de six-side-friet op de voorpagina. De conferentie was gesitueerd in 'De Gouden Meermin' op de Markt in Brugge. Niet minder dan vijf Belgische en Franse televisiecamera's volgden de vinding rond de Stroobandt-six-side-friet. Er werd een Stroobandt-wijn bij geschonken. De Kamer van Koophandel van Brugge had een perscommuniqué opgesteld. Ook de trotse peetvader van de six-side-friet had werk gemaakt van zijn maiden-speech. Hij raakte echter van zijn a propos, toen werd gemeld dat buiten op de stoep een man stond met een emmertje zeskantige frieten die een Waal twee jaar voordien al had uitgevonden.

Zijn naam: Giuseppe Bonsignore uit Herstal, 43 jaar geleden geboren op Sicilië geboren. Hij was tien, toen hij met zijn moeder naar België emigreerde. Na de lagere school vond hij emplot in de carrosseriebouw. Ook hij heeft drie kinderen. De jongste – David, van 12 jaar – vroeg op een middag aan tafel waarom frieten vierkant zijn. De opmerking leidde tot de metalen mal, waarmee de eerste zeskantige frieten werden gestanst. Voor die vinding kreeg Giuseppe Bonsignore de zilveren medaille op Eureka, de wereldbeurs van uitvindingen, onderzoek en industriële vernieuwing die van 26 september tot

4 oktober 1987 in Brussel werd gehouden. Duizenden bezoekers mochten van de zogenoemde 'La Roll-friet' proeven – zo genoemd, „omdat zeskantige frieten bij het bakken ongeveer rond worden”, verduidelijkt Bonsignore. „Maar alleen de Chinese begrepen het belang van mijn vinding. Geen enkele krant in Wallonië reageerde. Ik had er zeven aangeleverd. Ook fabrikanten zagen het belang niet.”

door

Jan van Lieshout

Het was zaak de vinding wetenschappelijk te onderbouwen. Het onderzoek van het Centre d'Enseignement et de Recherches des Industries Alimentaires et Chimiques (Centrum voor onderwijs en onderzoek voor de voedings- en chemische industrie) in Brussel, eind 1987/begin 1988, was niet bevredigend. Daarom machtigde Giuseppe Bonsignore zijn vriend Didier Houben om met een geïnteresseerde fabrikant in Brussel aan de Rijksuniversiteit van Gent een nieuw onderzoek te laten instellen.

Didier Houben, 43, geboren in Tongeren, volgde de Kunstacademie in Luik; bracht de flower-power tijd in Amsterdam door; exploiteerde in Tongeren vijf café-restaurants en handelt sedert zijn scheiding in twee

dehandse auto's. In die branche leerde hij Giuseppe Bonsignore kennen. „Naast het onderzoek aan de universiteit van Gent, nota bene in hetzelfde laboratorium, waar ook de frieten van mijnheer Stroobandt werden geanalyseerd, werd in een frituur bij het station van Tiel een smaaktest gehouden. Er komen daar veel chauffeurs. Zij kennen de smaak van het huis. Tiel ligt niet ver van Beernem. Heeft een van de proevers er met Stroobandt over gesproken? Heeft iemand van de universiteit van Gent de vinding van Bonsignore laten uitlekken? Ik kan het niet hard maken, maar het riekt naar industriële spionage,” oppert Didier Houben die de afgelopen dagen naarstig heeft gespeurd naar het dossier dat was afgeleid, omdat de exploitatie van de zeskantige friet door de Brusselse firma niet was doorgestaan. „De documenten zijn het overtuigend bewijs dat wij de zeskantige friet al voor mijnheer Stroobandt op de universiteit van Gent hebben laten onderzoeken.”

Dat is ook de catalogus van de 16e Salon Internationale des Inventiones et des Techniques nouvelles die van 15 tot 24 april 1988 in Genève werd gehouden. Daarin staan de voordelen van de zeskantige friet netjes op een rij. Het Instituut Ernest Malvoz in Luik, dat in augustus 1988 de La Roll-friet uitstelde, preciseerde een en ander. Het stelde vast dat de zeskantige friet 15 tot 31 kilocalorieën per 100 gram minder dan de vierkantige bevat. Op 16 mei van dit jaar werd Giuseppe Stroobandt het octrooi op de zeskantige-frietensnijmachine verleend. Op 24 september 1987 had hij de aanvraag ingediend. Omdat een andere

uitvinding Giuseppe Bonsignore en Didier Houben bezig hield – een vinding die meer stof zal doen opwaaien dan de zaak Stroobandt –, zo voorstellen zij – werd geen haast met de exploitatie van de geotrooierde snijmachine gemaakt. Dat veranderde, toen de autohandelaren in kranten lazen dat op woensdag 16 augustus tijdens een persconferentie in Brugge 'de wereldpremière van de six-side-friet' zou plaats vinden. Onder het mom van journalist verifieerde Didier Houben de berichtgeving. IJlings werden kopieën gemaakt van het rapport van het Instituut Ernest Malvoz en van de oorkonde die Giuseppe Bonsignore op de uitvindingsbeurs in Brussel was uitgereikt. Erminia Bonsignore stante een emmertje zeskantige frieten, waarmee Didier Houben die woensdagmorgen koers zette naar Brugge. Giuseppe Bonsignore wilde een confrontatie met zijn concurrent ontlopen. Hij kent zijn zuidelijk temperament.

Zijn raadsman, Leon Wembalola, had Robert Stroobandt inmiddels per deurdwarsersexploit laten weten dat Giuseppe Bonsignore de enige houder van een uitvindingsbrevet voor een zeskantige-frietensnijmes is en dat de Vlaming met de presentatie van zijn six-side-friet een niet te schatten schade zou berokkenen. De advocaat van Giuseppe Bonsignore verzocht 'Roland' Stroobandt daarom de persconferentie in 'La Civièrre d'Or' af te gelasten. (De persconferentie was overigens niet in 'La Civièrre d'Or', maar in 'De Gouden Meermin' – in het Frans: 'La Sirène d'Or', twee deuren verder, gesitueerd.)

Didier Houben vatte er post met zijn emmertje zeskantige frieten en docu-

mentatie. Hij weigerde zich op verzoek van de Stroobands te verwijderen. Gewaarschuwde politie gedoogde dat hij met de pers confereerde.

Robert Stroobandt beaamt dat 'd'n Italiaander' hem danig in verlegenheid had gebracht. In zijn telefoongesprekken maakt 'de kaper op de kust' voortdurend front.

„Wien is 't?” begint hij pakweg zijn tiende telefoongesprek. „'t Is niet waar! God, och God! De Kamer van Koophandel van New York die zijn diensten aanbiedt. Ik had gedacht jaloezie te zullen ontmoeten, maar ik kom sympathie tegen.”

Hij vraagt een time-out voor de voorbereiding van een telefonisch vraaggesprek dat een Canadees radiostation even later met hem voert. Het moet in het Frans. De uitvinder getuigt van de transatlantische belangstelling. „Keerzijde van de medaille is dat ik op zondag vuile kleren moet aantrekken en op werkdagen mijn zondagse pak. Zondag heb ik de tarwe afgedaan. De patattenoogst heb ik moeten uitstellen om alle bezoek te kunnen ontvangen.”

Onder de bezoekers was ook Didier Houben, de zaakwaarnemer van Giuseppe Bonsignore. „Ik kom hier niet als vijand, maar als zakenman,” lichtte hij zijn missie toe. Vraag was, „of partijen niet beter samen aan tafel konden gaan zitten en de koek verdelen in plaats van advocaten te spekken?”

Robert Stroobandt hield de boot af. „D'n Italiaander heeft een snijmachientje. Mij gaat het om de friet. Als ge een koeksjesijzer deponereert, is daarmee nog niet het koeksje gedeponereerd.”

Namen van frietenfabrikanten, met wie de Vlaming onderhandelt, wil hij niet noemen. De Waal maakt daarvan geen geheim. De SA Linotte in Grivegnée heeft zijn frietenstans in productie genomen en de SA Gerom in Limbourg bij Verviers komt deze maand nog met de zeskantige frieten op de markt.

„De octrooiaanvraag van mijnheer Bonsignore had wel degelijk betrekking op een toestel om er frieten mee te snijden,” geeft ing. Brussel ing. Antoine Conderys van het Bureau voor de Industriële Eigendom desgevraagd als zijn commentaar.

Op 10 augustus diende Robert Stroobandt een octrooiaanvraag voor 'een zeskantige friet en een snijrooster' in.

Normaal vinden na deponering een nieuwheidsonderzoek en een technisch onderzoek plaats. „Maar,” aldus Conderys, „vanwege gebrek aan personeel laten wij dat aan het Europees Octrooibureau in Den Haag over. Wij volstaan met toekening van een classificatienummer. Het octrooi wordt daarom niet geweigerd. Mochten er achteraf problemen komen, dan beslist de rechter.”

Volgens een woordvoerder van het Europees Octrooibureau in Den Haag, dat zo'n 1.500 mensen voor nieuwheidsonderzoek in dienst heeft, blijft een octrooiaanvraag anderhalf jaar in een geheim stadium. „Het is dan voor niemand ter inzage. Komt er in die tussentijd iemand met eenzelfde vinding dan wordt mijnheer X erop geattendeerd dat er reeds een octrooiaanvraag van mijnheer Y loopt. Stoort X zich daar niet aan en wordt Y het patent verleend dan kan X via een deurdwarsersexploit schade claimen.”

„Fundamenteel is het snijrooster van mijnheer Stroobandt hetzelfde als het snijtoestel van mijnheer Bonsignore,” geeft ing. Conderys toe. „Het octrooi van mijnheer Stroobandt kan derhalve niet worden verklaard, omdat de techniek reeds op uitvindingsbeursen is getoond.”

„Als mij het patent wordt ontstolen, ben ik Stroobandt Robert, zoals voordien. Als ik het hou, ook. Maar als ik het kwijt speel, heeft Den Haag zich ongelooflijk belachelijk gemaakt,” vindt de aardappelhandelaar uit Beernem.

Met 'Den Haag' bedoelt hij het Benelux Merkenbureau en het Benelux Bureau voor Modellen en Tekeningen. Beide bureaus staan los van het Europees Octrooibureau. Ze gaan over de bescherming van merken en modellen. Blijkbaar deponeerde het bemiddelende Octrooi- en Merkenbureau in Kortrijk daar de aanvraag tot bescherming van het frietenmerk en -model van Robert Stroobandt. Slechts op een schriftelijke aanvraag na is op overmaking van f 29,- aan het Benelux Merkenbureau en f 38,- aan het Benelux Bureau voor Modellen en Tekeningen kan daarover informatie worden verstrekt, mits gepubliceerd – wat na een recente aanvraag vaak niet het geval is.”

„Stroobandt kan in ieder geval geen beroep op bescherming doen als zijn model – in dit geval de vorm van de friet – niet nieuw is,” aldus een woordvoerder van het Modellenbureau.

„Als blijkt dat een ander mij vóór is geweest, moet ik het sportief plooien,” verzucht de uitvinder van de six-side-friet die overigens niet van plan is om de rest van zijn leven 'detective in de doolhof van patenten' te spelen.

ander-

Zijds

Een Proevelap

„Zo blij ben ik nou ook weer niet met al die Hollanders op ons Preuvenemint,” kreuende deze week een collega. „Want ze zitten op onze terrassen, ze drinken van ons bier en ik ben al helemaal niet van plan om komend weekend ook maar één woord Hollands in Maastricht te praten.”

Dat is dan jammer voor die Maastrichtenaars, maar alles heeft z'n prijs. En geld stinkt niet, en al helemaal niet in de stad van Philip, Sjeng, Jules, Benoit, Co, Ber en Beppe.

Want is een Hollandse Proevelap à raison van f 1,75 soms minder waard dan een eigen Preuvenemint? Nou dan.

Julie wilden toch zo graag het Balkon van Europa worden? Julie hebben toch te pas en te onpas geroepen en geschreven dat er maar één stad in Nederland is? Julie moesten toch zo nodig het centrum van de Benelux worden? Julie wilden toch zo graag die Bourgondiers uithangen die het feesten hebben uitgevonden en niet het werken. En nu komen ze, en 't is weer niet goed.

Had dan ook je mond gehouden, boven Mook.

Sterker, jullie krijgen ze ook nooit meer weg.

Tegen de tijd dat de Sint Servaas en de Sint Jan met wit goud gerestaureerd zijn (want het is ooit begonnen om een nieuwe klok te kopen), komt het woord Preuvenemint alleen nog voor in dialectboeken die bij De Slegte liggen. 'Oud Maastrichts bankbiljet, eind twintigste eeuw verdronken door Proevelap', zo ongeveer zal de omschrijving luiden.

„Het is het Preuvenemint van vroeger niet meer,” zei diezelfde Maastrichtenaar. „Dit is ook nooit onze bedoeling geweest.” Maar dat is hetzelfde als je kind dagelijks een pond Engelse drop mee naar school geven en je er dan over verbazen dat het op z'n tiende al met een kunstgebit rondloopt.

Nu is het te laat om te klagen. En een weg terug is er niet. In de gegeven omstandigheid is het dus raadzaam om er maar gewoon het beste van te maken, samen, als fijne Nederlanders onder elkaar, die van verre zijn gekomen, met touringcars, met de NS en met lunchpakketten, en die er niet voor terugdeinzen om dit weekend voor een geeltje aan proevelappen te vertimmeren.

Het wordt tijd dat Piet van Zeil zich sterk maakt voor een Preuvenemint in Heerlen.

Loop je als bezoeker ook niet het risico dat je elkaar voor de voeten loopt?

jos van wersch

Auto's

BMW

Te k. BMW 315, bwj. '83, kl. lapis blauw, km.st. 95.000. Tel. 045-242924.

BMW 316, bwj. '82, bijz. mooi, APK 6-90, f. 5.950,-. Tel. 045-458944.

BMW 2002 bwj. '74, techn. 100%, pr. f. 600,-. Tel. 04454-1632.

Te koop BMW 320 i km. 77.000, bwj. '84, kl. antraciet. Tel. 043-633000.

Te koop BMW 735i, model '82, automaat, LPG, veel extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 04405-3205.

Te k. gave BMW 316, bwj. '76, f. 850,-, tel. 045-316940.

Te k. BMW 320 i met vele acc. o.a. sportvelgen, Recaro stoelen etc. Pr. f. 17.500,-. Tel. 04490-19980.

Te k. BMW 518, bwj. '78, APK 3-90, pr. f. 1.750,-. Tel. 045-423906 na 18.00u.

BMW 323 i, bwj. '84, kl. antraciet, veel extra's. Tel. 045-317516 na 18.00 uur.

BMW 320 6 cil., bwj. '81, APK gek., grismetallic, div. extra's, 100%, pr. f. 5.950,-. Tel. 04490-14855.

BMW 323 i, verlaagd en sportiv, bwj. '80, i.z.g.st. APK 8-90, vr.pr. f. 6.750,-. Erensteinstr. 5, Kerkrade.

BMW 318i, zeer mooie auto, extra's, bwj. '81, f. 6.850,-. 04490-10165.

Citroën**Schitterende****Chrysler****Daihatsu**

Te koop Ford ESCORT XR3i, bwj. '82, i.z.g.st. f. 8.750,-. 04490-23830.

Te koop Ford ESCORT 1300 Bravo, bwj. '83, div. extra's, i.z.g.st. f. 7.950,-. 0440-23318.

Te k. Ford TAUNUS 2 GL V6, bwj. '79, 4-drs. Te bevr. Fossileierf 596, Heerlen.

Ford FIESTA XR2i, bwj. '85, wit, nw. model, div. extra's, 045-325647, na 16.30 u.

Ford ESCORT 1.3 L, 5-drs., div. extra's, '82, pr. f. 6.750,-. Tel. 045-458126.

Te k. Ford SIERRA 16 L Laser, bwj. '84, 78.000 km., APK gek., pr. f. 11.750,-. Tel. 04451-2014.

Te k. TAUNUS 1.6 GL gr. met. al., bwj. '80, nw. mod. APK, 100%, vr.pr. f. 1.600,-. 045-413116 na 16.00 uur.

Te k. BMW 732i, autom., bwj. '80, alle extra's, t.e.a.b., LPG, inr. mog., event. bijbet. op Golf nw. mod. Tel. 045-713300, Na 19.00 uur, 04490-50693.

Te koop BMW 320 6 cil. bwj. '81, gas, kl. blauwmet. i. pr. div. acc. vr.pr. f. 6.750,-. Tel. 045-459440.

Liefhebbers auto BMW TOURING, bwj. '73, Tel. 045-312318.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Chevrolet

Te k. Ford ESCORT 1.4 Bravo, kl. zwart, bwj. '88, vele extra's, pr.n.o.t.k. 045-443720.

Sport. FIESTA 1.1 L, sportw. 70.000 km. f. 3.950,-. Hamerstr. 39, Heerlen.

Te k. Ford TAUNUS bwj. '81, autom. met LPG, zeer mooi. Belvaar 15 Landgraaf. Tel. 045-314281.

Ford ORION 1.6 bwj. '84, 81.000 km, i.p.r.st. Tel. 045-750575.

Ford Sierra STATIONCAR 2.3 CL D, 5-drs., nw. model '88, wit, donkergras, centr. vergr. spec. imperial, i.z.g.st. vr.pr. f. 17.500,- incl. BTW. Tel. 045-423265.

Te k. Ford Sierra STATIONCAR 2.0 L, 5-drs., groenmet., trekhaak enz., verk. in splinter nw. st., te eigeenaar f. 12.500,-. Tel. 04455-2588.

Ford Sierra 1.6 L STATIONCAR, 5-d, LPG, '87, rood, absoluut als nw., f. 14.750,- incl. BTW 045-423265.

Te koop Ford ESCORT 1300 L, bwj. '82, i.z.g.st. kl. wit, veel extra's, vr.pr. f. 7.250,-. 04490-17423.

Te k. Ford ESCORT 1.3 L, zwart, heel mooi, '82, Garage Coenen Tel. 04743-1574.

Te k. Ford ESCORT 1300 L, bwj. '80, nw. model, kl. d. blauw, LPG en trekh. f. 4.500,-. 045-242106.

Honda**Lada****Opel****Leijenaar's Autocentrale****Opel Rekord****Opel Rekord****Opel Corsa**

Te k. v. 1e eig., Opel KADETT GSI, 2.0 i/tr./130PK, bwj. 2-1-'87, Veel access. Nw.pr. f. 43.500,-. vr.pr. f. 24.500,-. 04498-56850.

Te k. Opel MANTA HB bwj. '79, zeer mooi, vr.pr. f. 2.400,-. Caumerboord 23, Heerlen

Peugeot**Pontiac****Renault****Saab****Skoda****Subaru****Suzuki****Toyota****Leijenaar's Autocentrale****Talbot****Triumph****Volkswagen****Leijenaar's Autocentrale**

VW GOLF LX, 5-drs. bwj. '84, f. 8.950,-. 04490-13467.

Te k. VW GOLF diesel, antr. grijs, bwj. '86, 72.000 km., pr. f. 17.950,-. Tel. 04492-3971 na 19.00 uur.

VW GOLF diesel type '81, i.z.g.st. f. 4.700,-. Tel. 045-227554.

Te k. GOLF CL luxe uitv., bwj. '83, LPG, antr., 5-drs., f. 7.000,-. 045-451270.

Te koop VW GOLF Turbo diesel, bwj. '87, kl. wit, i.st.v. nw. Vr.pr. f. 26.000,-. Tel. 04490-12341.

Te k. VW GOLF bwj. '84, kl. wit, met radio, 15.000 km. f. 18.000,-. 04750-15980.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Volvo**Leijenaar's Autocentrale****terugname van financieringsbank****Diversen****AUTOPARK KERKRADE**

STER GARANT

GELEEN

Merk	Type	Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Audi	100 CC	'85	f. 55.000,-	f. 18.000,-
BMW	320	'83	f. 40.000,-	f. 10.500,-
BMW	728i	'81	f. 80.000,-	f. 7.000,-
Mercedes Benz	190	'85	f. 83.000,-	f. 36.500,-
Mercedes Benz	190D	'85	f. 62.000,-	f. 31.500,-
Mercedes Benz	190E	'86	f. 72.000,-	f. 37.700,-
Mercedes Benz	200D	'85	f. 72.500,-	f. 36.000,-
Mercedes Benz	200	'87	f. 72.500,-	f. 47.500,-

HEERLEN

Merk	Type	Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	190	'85	f. 61.000,-	f. 35.000,-
Mercedes Benz	2000	'88	f. 75.000,-	f. 39.750,-
Mercedes Benz	3000	'86	f. 110.000,-	f. 82.500,-
Volvo	360 GL	'86	f. 32.000,-	f. 15.500,-
Mercedes Benz	2000	'86	f. 64.750,-	f. 32.500,-
Mercedes Benz	1900	'87	f. 65.000,-	f. 42.750,-

De nieuwe klasse voor de nieuwe eigenaar.

MAASTRICHT

Merk	Type	Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	190D 2.5	'87	f. 72.000,-	f. 46.500,-
Mercedes Benz	260SE	'87	f. 122.000,-	f. 58.000,-
Mercedes Benz	200D	'85	f. 65.000,-	f. 29.000,-

Opel Kadett

Merk	Type	Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	1.3S	'87	f. 28.500,-	f. 18.500,-
Mercedes Benz	2000	'87	f. 64.750,-	f. 37.500,-
Mercedes Benz	190D	'87	f. 62.500,-	f. 44.500,-
Mercedes Benz	190E	'87	f. 70.000,-	f. 49.750,-
Mercedes Benz	300SE	'87	f. 135.000,-	f. 75.000,-

Mercedes Benz

Merk	Type	Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	190D	'87	f. 64.000,-	f. 39.750,-
Mercedes Benz	190E	'87	f. 64.000,-	f. 39.750,-
Mercedes Benz	3000	'86	f. 110.000,-	f. 82.500,-
Volvo	360 GL	'86	f. 32.000,-	f. 15.500,-
Mercedes Benz	2000	'86	f. 64.750,-	f. 32.500,-
Mercedes Benz	1900	'87	f. 65.000,-	f. 42.750,-

Ford

Merk	Type	Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	300SE	'85	f. 150.000,-	f. 85.000,-
Opel Senator	2.5E	'86	f. 60.000,-	f. 29.500,-
BMW	324d	'86	f. 50.000,-	f. 28.000,-
BMW	524 Turbo D	'86	f. 70.000,-	f. 27.500,-
Volvo	740 GLE LP	'87	f. 72.000,-	f. 39.750,-
Mitsubishi	1.6 GLX LP	'87	f. 29.500,-	f. 19.500,-
Renault	R25 TS	'86	f. 39.000,-	f. 19.500,-

Mercedes

Merk	Type	Bwj.	Nieuwpr.	Onze pr.
Mercedes Benz	300SE	'85	f. 150.000,-	f. 85.000,-
Opel Senator	2.5E	'86	f. 60.000,-	f. 29.500,-
BMW	324d	'86	f. 50.000,-	f. 28.000,-
BMW	524 Turbo D	'86	f. 70.000,-	f. 27.500,-
Volvo	740 GLE LP	'87	f. 72.000,-	f. 39.750,-
Mitsubishi	1.6 GLX LP	'87	f. 29.500,-	f. 19.500,-
Renault	R25 TS	'86	f. 39.000,-	f. 19.500,-

Mercedes

||
||
||

Een groot aantal kerken in ons land verkeert in vervallen staat. De katholieke Sint Eusebiuskerk in Arnhem is hiervan een goed voorbeeld. De kerk staat al een paar jaar leeg. Er zitten gaten in het dak, en de goten lekken, waardoor het metselwerk is aangetast. Regelmatig vallen brokken steen uit de gewelven naar beneden. Plannen om de kerk af te breken stuiten echter op bezwaren van activerende buurtbewoners.

Nostalgie houdt veel kerken nog overeind

● De Eusebiuskerk in Arnhem: verboden toegang, wegens instortingsgevaar. Foto PETER DRENT

bouwen op te knappen. „Met het geld kunnen de gebouwen die dat nodig hebben gezond gemaakt worden. Daarna kan door goed onderhoud het verval onder controle worden gehouden,” aldus de Jong.

Ondanks de teruglopend kerkbezoek in Nederland neemt de kerk nog steeds een belangrijke plaats in, vertelt de Jong. Misschien niet meer als ruimte voor de eredienst, maar als oriëntatiepunt in het landschap. Een kerkgebouw vormt vrijwel altijd het hart van dorp of oude stadswijk. Ook hechten inwoners vaak veel gevoelswaarde aan zo'n gebouw, volgens de Jong. „Dat kan variëren van mensen die er gedoopt of getrouwd zijn, tot iemand die het gebouw waardeert om de oudheidkundige waarde. Om die redenen is het belangrijk dat de gebouwen zo goed mogelijk bewaard blijven.”

Bescherming

Bijna tweeduizend kerkgebouwen staan onder bescherming van Monumentenzorg. Het gaat om gebouwen die in de late middeleeuwen en de eerste helft van de negentiende eeuw zijn gebouwd. De rijksdienst verstrekt restauratiesubsidies volgens de Rijkssubsidiering Restauratie Monumenten (RRM), die sinds 1986 wordt uitgevoerd, en onderhoudssubsidies volgens de

Rijkssubsidiering Onderhoud Monumenten (ROM).

Daarnaast wordt vaak een beroep gedaan op gemeenten of op particuliere fondsen. Die voorzieningen blijken echter bij lange na niet voldoende. De restauratiering kwam vaak neer op een premie op

het verwaarlozen van het onderhoud.

Met de financiële injectie van 130 miljoen gulden over 5 jaar moet het behoud van de kerken voor de toekomst worden veilig gesteld. Blijft het probleem dat de leegloop van de kerken een maatschappelijk ver-

schijnsel is. Subsidie lijkt vooral een uitstel van de executie. Ir. P. van Dun, hoofd van de afdeling Techniek van Monumentenzorg, is daarom niet onverdeeld gelukkig met de extra subsidie voor de kerkgebouwen. Enerzijds ziet hij de noodzaak in van grondige restauratie, maar persoonlijk omschrijft hij

de subsidie als 'dweilen met de kraan open'.

Van Dun: „Vroeger waren kerken echte ontmoetingsplaatsen voor de plaatselijke gemeenschap. Nu lopen ze leeg en worden in stand gehouden met gemeenschapsgeld, maar verder wordt er niet veel mee gedaan. Soms een concert mis-

schien, als het maar in de 'gewijde sfeer' blijft. De subsidie overbruggt een periode van tien, vijftien jaar. Daarna komt hetzelfde probleem weer terug. Het gevaar bestaat nu dat de gemeenschap het onderhoud van de kerken helemaal aan de overheid overlaat. Daarom vind ik een realistische benadering van dit probleem op zijn plaats, en moeten er snel andere oplossingen gezocht worden.”

Een goed alternatief is volgens Van Dun het opzetten van stichtingen, die het beheer van een kerk overnemen. De stichting knapt het gebouw op, en verhuurt het weer voor allerlei activiteiten, een soort kerkverhuurbureau, dus. Stichtingen in deze vorm bestaan onder meer in Groningen.

Discotheek

Het multi-funcioneel gebruik is een andere mogelijkheid. Steeds meer kerken in Nederland worden gebruikt voor andere dan de religieuze doeleinden waar ze eens voor gebouwd zijn. In Dordrecht is de voormalige Bonifatiuskerk omgebouwd tot een swingende discotheek. In een ander kerkgebouw in dezelfde stad huist tegenwoordig een grootwinkelbedrijf.

Aan de Utrechtse Oude Gracht worden appartementen gebouwd in de oude Martinuskerk. En in Woudsend, in zuid-west Friesland, kan men kalfsoester Hawaiienne, cotelet Suisse en tournedos nuttigen tenmidde van de koorbanken van een tweehonderd jaar oud doopsgezind kerkje. De voormalige consistorie, waar vroeger de Kerkeraad vergaderde, wordt nu gebruikt voor besloten feesten en partijen.

Van Dun pleit al jaren voor het veranderen van de oorspronkelijke bestemming van kerkgebouwen, zodat het zijn oorspronkelijke waarde als gemeenschapshuis weer terugkrijgt. Een grote, dagelijks terugkerende boeken- of rommelmarkt in een kerk zou al heel aardig zijn, suggereert hij. De kerkelijke bestuurders zijn echter meestal niet blij met creatieve oplossingen voor de leegstaande gebouwen. Zij willen de situatie zo houden als hij nu is. Een mentaliteitskwestie, die op den duur zal moeten veranderen, vindt de ambtenaar. „We zijn nog te preuts met onze kerkgebouwen, maar als het zo doorgaat veranderen ook de kerkbesturen wel van mening. Want dan komt de keuze: of slopen, of van bestemming veranderen.”

Historicus De Jong ziet ook in dat geld beschikbaar stellen alleen niet genoeg is. Hij meent dat de injectie dan ook gezien moet worden als een 'overbruggings-uitkering'.

„Het probleem van de ontkerkelijking zal waarschijnlijk alleen maar groter worden. Daarom moet er nu gezocht worden naar een oplossing. Deze extra subsidie is slechts een tijdelijke oplossing. Hiermee wordt een halt toegevoegd aan het probleem, zodat er naar alternatieven gezocht kan worden. Als we nu niets zouden doen, zou het lot van veel Nederlandse kerken al bezegeld zijn.”

monique brandt

De consument steekt zijn geld in elektronica

Het aandeel van de elektronische industrie in onze dagelijkse bestedingen is ongelofelijk groot. Als we alleen datgene in ogenschouw nemen dat te maken heeft met de zogeheten 'consumenten elektronica', dan hebben we het over een bedrag van naar schatting 4 miljard gulden in 1989 op een totaal van 280 miljoen. Allemaal aankopen dus op het gebied van radio, TV, CD-spelers, HiFi-torens, stacks en racks.

En dan te bedenken dat 1989 voor de consumenten-elektronica niet zo'n goed jaar is. Dat blijkt uit cijfers van Philips, een bedrijf dat met zijn diverse verkoop-organisaties vermoedelijk zo'n 60 pct van de Nederlandse markt in handen heeft. Voor 1989, met zijn extreem koude zomer geldt namelijk de oude koopmanswijsheid: 'Vrouwje, handel dood'. Oftewel bij voor weer is men minder geïnteresseerd in een HiFi-set omdat de bestedingen meer met strandgenoten en dergelijke te maken hebben.

Omdat Philips zo'n geweldig marktaandeel heeft - en dat graag wil behouden - doet men minutieus onderzoek naar de bestedingen van het publiek. Nieuwe producten zijn daarbij van levensbelang en verder natuurlijk of de consument wel bereid is voor zulke nieuwigheden te betalen. Dat blijkt het geval, als het om nieuwe TV's bijvoorbeeld gaat. Voor de koper in een groot aantal gevallen een Teletekst-module aan-

geschaft. Bij grootbeeld toestellen zelfs in 70 tot 80 pct van de aankopen. Daardoor zijn in Nederland totaal al 40 pct van de toestellen met Teletekst uitgerust.

Uit de cijfers blijkt ook, dat consumenten gek zijn op CD's en CD-spelers. Dit betrekkelijke nieuwe product zal eind van het jaar een penetratie van 46 - 47 pct bereikt hebben. In de helft van de Nederlandse huishoudens is dan een CD-speler aanwezig. Een ongekend hoog aantal als men bedenkt dat er pas sinds 1983 CD-spelers in Europa op de markt zijn.

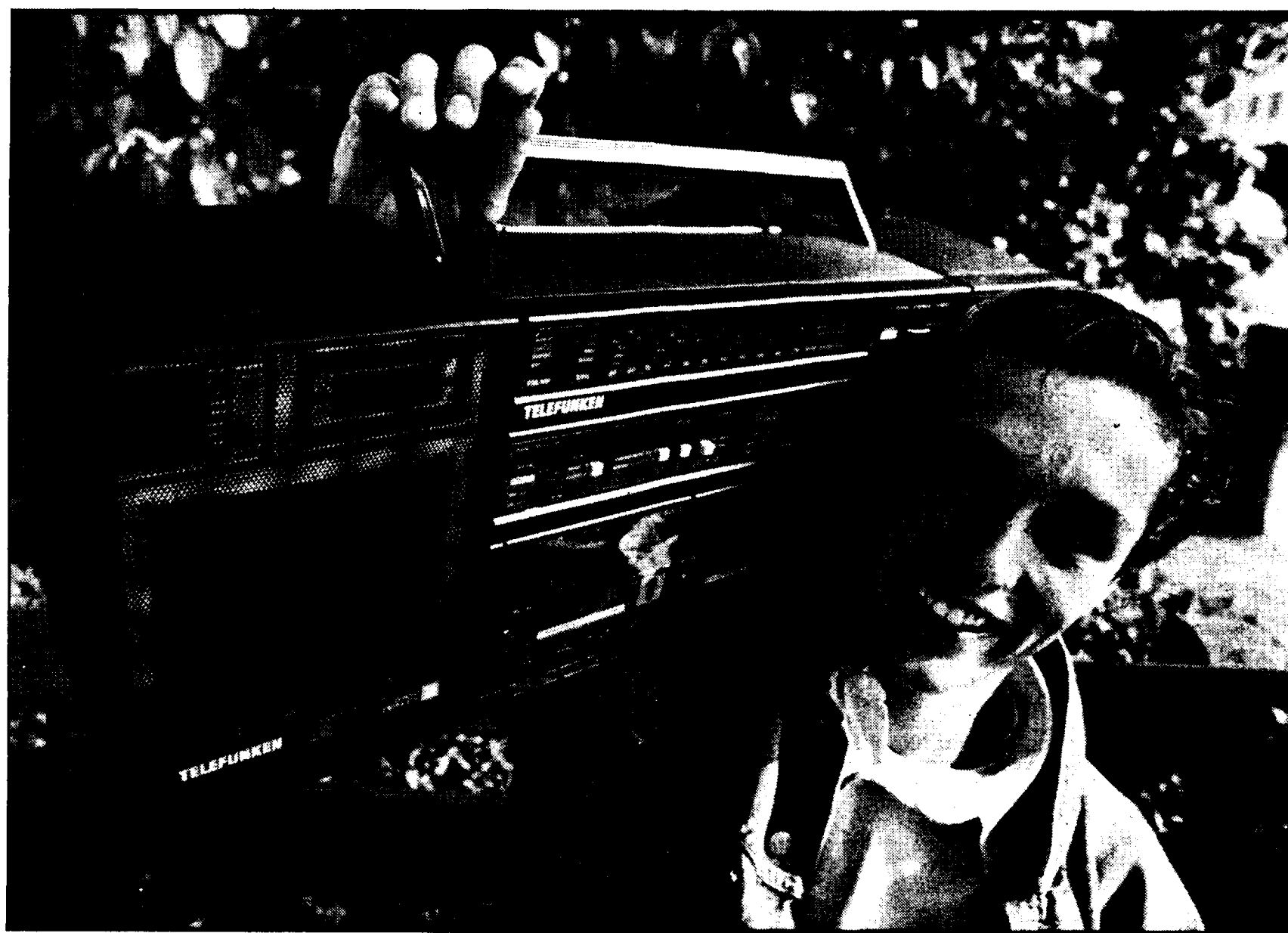
Liefde

Waarnemers zijn verbaasd over die grote liefde voor de CD-speler in ons land. Nederland overtreft zelfs West-Duitsland, dat toch al jaren met kleuren-TV's, koelkasten en dergelijke de Europese ranglijst aanvoert. Alleen Japan is ons nog de baas en volgens het Philips marktonderzoek komt dat omdat er in Japan zoveel draagbare CD-spelers (Discman's) worden verkocht.

Reden genoeg om zich voluit op dat marktsegment te storten, want, zegt Philips, vooral jongelui zullen in toenemende mate zo'n draagbare CD-speler aanschaffen.

De jeugd is voor de elektronische industrie in toenemende mate een doelgroep. Het blijkt dat de tijd definitief voorbij is dat zoon of dochter genoeg neemt met de oude radio - of de zwartwit-TV - van Pa en Ma. Zij schaffen zich eigen audio- en video-apparatuur aan met gespaard of verdiend geld. De uitmontering van die radio, TV of andere apparatuur is nogal afwijkend van wat hun ouders aanschaffen. De jeugd verlangt een andere aanpak.

Zo ontstaan nieuwe producten zoals het portable geluidscentrum, of zoals het bij onze nationale industrie genoemd wordt: de soundmachines. Dit draagbare geluidscentrum komt voort uit de portable radio. Eerst werd een cassette-speler ingebouwd. Maar de cassette-speler vereiste stereo-weergave en als spoedig namen de jongelui alleen nog maar genoeg met de portable

● Soundmachines: steeds groter en mooier. Foto MARCEL VAN HOORN

als hij over twee, liefst vier, krachtige luidsprekers beschikte.

Van de oorspronkelijke opzet: een draagbare radio of muziekcentrum bleef weinig over toen men er nog twee luidsprekers aan toevoegde (Sharp heeft zo'n combinatie met zes knoppen van luidsprekers), een tweede cassette-deck, een CD-speler of -schrik niet - een tweede CD-speler (ook Sharp). In principe zijn zulke soundmachines bedoeld om mee te nemen. Er zitten daarom batterijen in, maar die zijn snel leeg wanneer men de volume-regeling opendraait. Spottenderwijs spreekt men in Amerika daarom van 'getto-

blasters': herriechoppers voor op straat.

Windtunnel

De soms zeer uitgebreide soundmachines zijn natuurlijk prima geschikt voor de wat kleinere kamer van zoon en dochter en kunnen plezierig worden meegenomen naar een vriendje of vriendinnetje. Daar en thuis kunnen ze gewoon op het lichtnet worden aangesloten. De futuristische vormen van de apparaten doen vermoeden dat ze tegenwoordig allemaal - net als auto's - in de windtunnel zijn ontworpen. Een handelaar: „Ze moeten wel aerodynamisch zijn ontworpen met

van die prachtige afgeronde hoeken en vloeiende vormen: omdat ze meestal op de fiets worden meegenomen...”

Het is goed om aan de vooravond van de Internationale Funkaustelling in Berlijn te weten waar de voorkeur van de consument naar uitgaat. Op deze, met de Firato afwisselende tweemaandelijkse tentoonstelling, zal daar ter dege rekening mee worden gehouden. Philips liet uitzoeken waar de consument in de komende twee jaar geld voor denkt te zullen uitgeven. 26 pct, een kwart dus, denkt aan een (nieuwe) kleurentelevisie. Minder dan een kwart

(22 pct) wil een compact disc-speler. Bij precies een vijfde deel (20 pct) van de Nederlandse huishoudens staat een videorecorder op het verlanglijstje.

Pas op de vierde plaats staat de aanschaf van een computer (17 pct), direct gevolgd door een (nieuwe) HiFi-installatie (16 pct). Hekkesluiters bij de voorgenomen aanschaf een videocamera of camcorder. Slechts 7 procent wil in de komende twee jaar tot aankoop van zo'n apparaat overgaan.

hugo van der heem

Monique kreeg een Ferrari cadeau, zomaar voor haar verjaardag

● Monique Sluyter: uitblazen in Zaanstad.

Als je de top wilt bereiken moet je maar een ding doen. Werken, werken en nog eens werken."

Met het winnen van een miss-verkiezing kwam haar leven in een nieuwe fase. „Ik mocht een cursus voor mannequin/fotomodel volgen. Ik slaagde cum laude. De mensen vonden dat ik door moest gaan. Volgens de school had ik de uitstraling die topmodellen hebben. Ja, en dan moet je gewoon brutaal zijn. Niemand zit tenslotte op Monique Sluyter te wachten. Dus, Panorama geschreven of ze nog een goed model konden gebruiken. Dat balletje ging rollen. Vervolgens verscheen ik in Viva. Op een volgende miss-verkiezing liep ik iemand van een modellenbureau tegen het lijf. Die stond er op dat ik me bij hem inschreef."

Gokspel

De volgende stap was een klus in Italië. Monique werd gekozen uit een groot aantal concurrenten en moest direct aan de slag. „Zo ben ik

dus bij Colpo Grosso (Grote Slag) gekomen. Een quiz waarin kandidaten fikse bedragen kunnen winnen. Zeg maar: een gigantisch gokspel met een hele show eromheen."

Monique vormt met een aantal collega's een soort mascottes. „Wij hebben een bepaald teken op ons kostuum. Elke kandidaat kiest een meisje. En die tekens hebben weer met gokken te maken. Het is in Italië een razend populair programma, dat dagelijks op de buis verschijnt. Inmiddels heeft ze aan een aantal reclamespotjes meegewerkt en ook modebladen tonen steeds meer interesse in dat Nederlandse koppie.

Even wat anders. Hoe zit het nu met die Ferrari?

Monique lacht. „Het is echt zo. Ik was onlangs jarig en mijn manager/bewonderaar had steeds beweerd dat ik een Ferrari zou krijgen."

Van je manager?

„Ja, dat is een schatrijke advocaat die er lol in heeft jong talent op weg

te helpen. Vanaf het begin heeft hij steeds geroepen dat ik 'het' volgens hem heb. En hij heeft woord gehouden. Die auto staat nog in Italië. Nee, er mee naar Holland komen, zat er niet in. Ik moet eerst maar eens met zo'n beest leren rijden."

Van het razendsnelle leven in Milaan naar een flat in het niet bepaald swingende Zaanstad. Het is een stap die Monique Sluyter met grote regelmaat doet.

„Gelukkig heb ik de mogelijkheid om me terug te trekken. Ik heb een rustige, doodnuchtere vriend die me geweldig steunt. Italië is fantastisch, Milaan prachtig. Maar als je week in week uit in het gekkenhuis van de show-wereld leeft, is dit hier een verademing. Ik stap dan ook graag op het vliegtuig richting Zaanstad. Lekker rustig. Een paar dagen zonder al die Italiaanse ze-nuwlijders om je heen."

leo van gelderen

Diepploegen hielp niet tegen straling

Met onderploegen van de radioactieve toplaag hebben de Russen in 1957 geprobeerd, de straling krijgt te raken van de grond die was besmet na een ongeluk met een opslagplaats van kernafval in de Oeral. Dat lukte uiteraard niet. Dat staat in het rapport dat de Sovjetunie onlangs heeft gepubliceerd naar dat ongeval. Zes Russische deskundigen hebben het rapport van veertien pagina's geschreven. Het wordt door het Internationale Atoom Energie Agentschap te Wenen verspreid.

In het rapport staat dat er een explosie is geweest in een opslag-tank met kernafval, waarbij een grote radioactieve wolk is vrijgekomen. Een gebied van 15.000 vierkante kilometer werd besmet en 10.000 mensen werden geëvacueerd. Een deel van het besmette gebied is nog steeds verboden voor landbouw.

Koeltanks

Vlak na de Tweede Wereldoorlog werden er militaire installaties gebouwd voor de productie van kernwapens in het zuidelijk deel van de Oeral. Het ging om kerncentrales en opwerkingsfabrieken.

De Russen hadden toen in het geheel geen ervaring met kerncentrales.

Er is geen onderzoek gedaan naar schadelijke effecten voor personeel en omgeving. Een van de rapporteurs, als eerste auteur B. V. Nikipelov, concludeert dan ook dat een heroïsche en bovemenselijke inspanning is geleverd, die een schadelijke invloed heeft gehad op de gezondheid van het personeel.

Het ongeval gebeurde op 29 september 1957, toen een hoeveelheid zeer giftig en radioactieve kernsplijtstof vrijkwam en explodeerde, door fout in het koelsysteem van de gekoelde tanks waarin het was opgeslagen. Radioactieve stoffen werden de lucht ingeblazen en verspreiden zich over delen van de provincies Chelyabinsk, Sverdlovsk en Tyumen. Ongeveer eentiende van de hoeveelheid van het radioactief materiaal dat bij het ongeluk in Tsjernobyl vrijkwam, verspreidde zich in de Oeral.

Volgens het Russische rapport werd een gebied van 15.000 vierkante kilometer, waar 270.000 mensen woonden, besmet. In ongeveer een kwart van het gebied bedroeg de stralingsdosis in de beginperiode 150 millirem per uur. Ter vergelijking: kort na het ongeluk in Tsjernobyl bedroeg de stralingsbelasting voor de nabijge omgeving 15 millirem per uur. Volgens het Nederlandse Besluit Stralenbescherming mag een mens hooguit 100 millirem per jaar ontvangen. Bij kernongevallen is volgens minister Nijpels van Milieu een hogere dosis acceptabel, zonder directe schade te veroorzaken.

De Russische autoriteiten hebben na verloop van zeven tot tien dagen 600 mensen geëvacueerd uit steden en dorpen in het meest besmette gebied. In de achttien maanden daarop werden nog eens 10.000 mensen geëvacueerd. Het rapport gaat niet in op de vraag waarom zo lang met evacuatie werd gewacht en welke verschijnselen de evacuatie op dit late tijdstip nodig maakten.

In totaal werd een gebied van 105 kilometer lengte en acht tot negen kilometer breedte geëvacueerd. We kunnen hieruit opmaken dat de windrichting na het ongeluk betrekkelijk gunstig was. De steden Sverdlovsk en Chelyabinsk werden niet direct door de radioactieve wolk getroffen. De 800.000 inwoners van elk van deze steden hoefden derhalve niet geëvacueerd te worden.

Toegangsverbod

Onmiddellijk na het ongeluk werd in het meest besmette deel een regeling vastgesteld om het gebruik van de besmette gebieden voor landbouw sterk te beperken. Ook werd bijna alle mensen de toegang tot het besmette gebied verboden. Na de voltooiing van de evacuatie in 1959 werd deze regeling uitgebreid tot een gebied van 1000 vierkante kilometer.

Om besmetting van landbouwproducten tegen te gaan, werd landbouw verboden op 59.000 hectare in de provincie Chelyabinsk en 47.000 hectare in de provincie Sverdlovsk. Er werden zogenaamde deactiveringsmaatregelen toegepast, die vooral bestonden uit diep-ploegen: de besmette oppervlaktelaag kwam daarmee 50 centimeter diep te liggen. Dat bood dus geen enkele oplossing, zo merken de Russische rapporteurs op. De stralingsbelasting voor de inwendige organen van de mens werd daardoor met niet meer dan een factor twee geredu-

ceerd. Ook de andere, niet met name genoemde deactiveringsmaatregelen leverden povere resultaten op.

Vanaf 1961 werd landbouw langzamerhand weer toegestaan. Het gebied met een toegangsverbod werd in 1962 verkleind van 1000 naar 220 vierkante kilometer. Heden ten dage mag in de provincie Chelyabinsk op 40.000 hectare van de destijds besmette grond weer landbouw bedreven worden. Dat betekent derhalve dat nog steeds een verbod van kracht is voor 19.000 hectare.

Brigades

Van het besmette gebied van 15.000 vierkante kilometer werd 14.000 vierkante kilometer niet geëvacueerd. Speciale brigades gaven de achterblijvers medische en psychologische bijstand en voorlichting. Zij adviseerden de mensen onder meer zich regelmatig te wassen. Ook werd voedsel met een te hoog stralingsgehalte in beslag genomen.

Het Russische rapport vermeldt dat volgens de stralingsnormen die na Tsjernobyl in de Sovjet-Unie gelden, de bevolking in het besmette gebied vier jaar lang te hoge straling heeft opgelopen. Dit is diplomatieke taal voor: na het ongeluk van 29 september 1957 had geen 1000 maar 4000 vierkante kilometer gebied ontruimd moeten worden.

Tsjernobyl

De westerse vakpers berichtte in 1976, dus negentien jaar later, voor het eerst over het ongeluk. De toenmalige Russische dissident Jzores Medvedev publiceerde de erover. De Russische overheid bleef zwijgen. De kernindustrie in de westerse wereld ontdekte dat er een ongeluk zou zijn gebeurd.

Pas nu, na 32 jaar, geeft de Russische overheid informatie, maar op de bewering van Medvedev dat er honderden doden zouden zijn gevallen, wordt niet ingegaan. Evenmin wordt uitsluitend gegeven over het feit dat op landkaarten van het getroffen gebied uit 1973 zo'n 30 dorpen niet meer voorkomen, die er in 1954 nog wel op stonden. Wel geeft het Russische rapport aan, dat aan de hand van het ongeluk richtlijnen zijn opgesteld voor evacuatie en andere noodmaatregelen, waar gebruik van is gemaakt toen het ongeluk in Tsjernobyl plaats vond.

herman damveld

Laat de katalysator maar komen

Over een paar jaar herbergt een industrieterrein in de Oostelijke Limburgse regio een van de weinige fabriekjes waar het duurste edelmetaal uit afgedankte katalysatoren wordt gewonnen. Tenslotte als de plannen van ing. J. Patelski uit Maastricht gerealiseerd kunnen worden. Hij is volop bezig met het opzetten van een netwerk in heel Nederland voor de inzameling van de auto-uitlaatstukken. In elke katalysator zit namelijk platina, ongeveer één gram en die wil Patelski er op vernuftige wijze uit gaan halen.

Vanuitgaande dat in ons land dagelijks zo'n half miljoen auto's worden vervangen (en van een waarde van 30 gulden per gram), moet het herwonnen platina straks per jaar naar schatting 15 miljoen gaan opbrengen.

De voorlopig is het nog niet zover. Gebruikte katalysatoren zijn immers nog nauwelijks te krijgen, omdat auto's er pas sinds enkele jaren mee uitgerust worden en ze in Nederland geacht worden het 100.000 kilometer uit te houden. Reekat, het bedrijfje dat Patelski eind dit jaar oprichtte voor de recycling van katalysatoren, bezit nu nog maar één tweedehands ka-

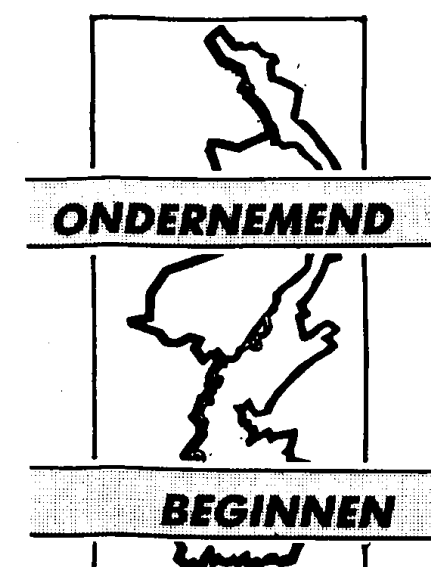
talysator. Een defecte nog wel, die door Volvo Car ter beschikking was gesteld.

Over anderhalf jaar echter moet de recycling van de katalysatoren op gang zijn gebracht. Patelski werkt met een partner behalve aan een inzamelsysteem ook nog aan het proces om het platina uit de katalysator te halen. Het edelmetaal zit in een dunne laag over het sponsachtige, keramische binnenstuk heen. Het is de bedoeling dat het keramiek wordt vernalen tot poeder en dat het platina eruit wordt gehaald, vermoedelijk op elektrochemische wijze.

Goedkoper

Patelski doet hier nog wat geheimzinnig over omdat andere bedrijven die platina uit katalysatoren winnen, een andere methode gebruiken: verhitte. Een oven is echter in aanschaf en gebruik duur. „Die weg willen wij niet op. Onze methode is eenvoudiger en goedkoper," aldus ing. Patelski.

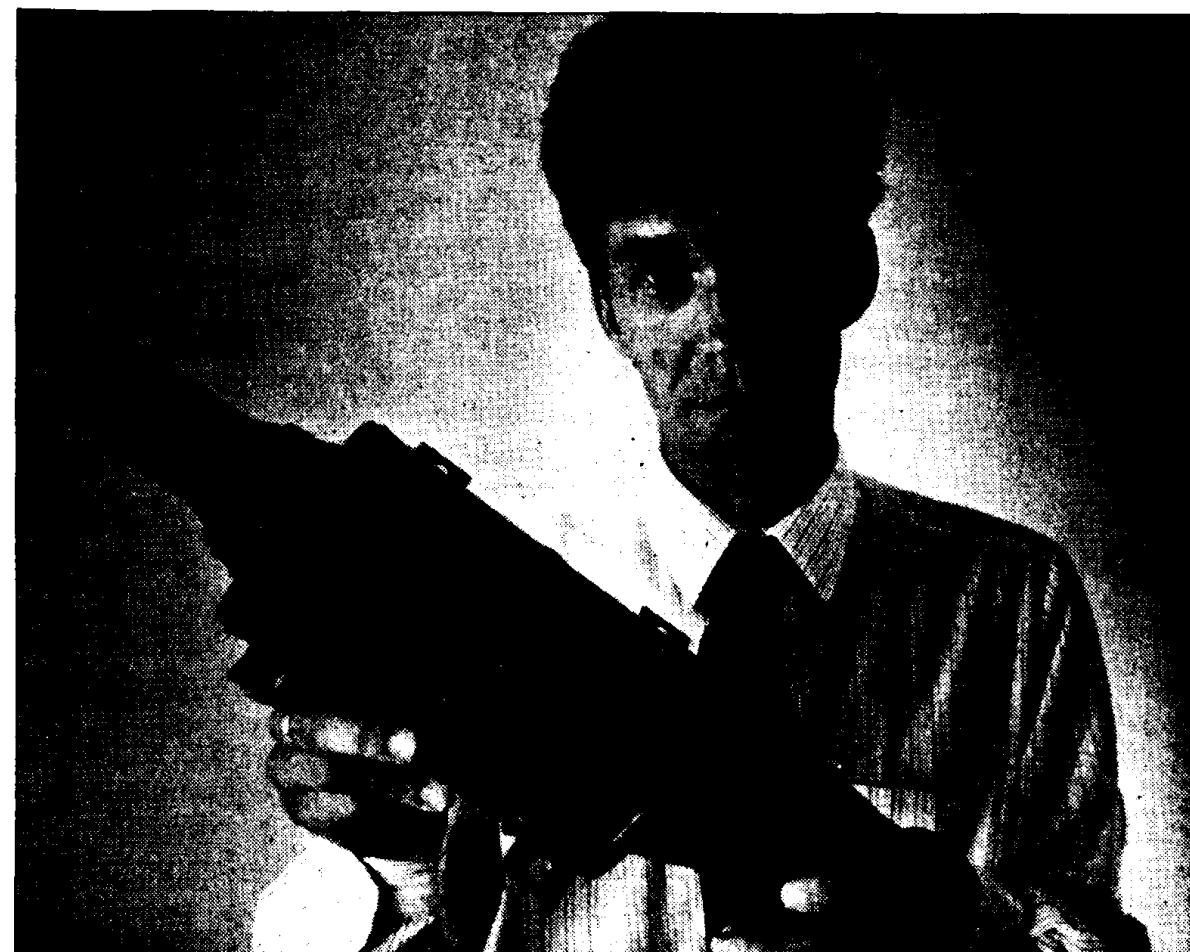
De katalysatoren moeten straks komen van garagebedrijven, slopers en importeurs. Voor de inzameling richt het recyclingbedrijf zich op één steunpunt per provincie, een inzamelaar van chemisch afval. Verder heeft Patelski zich gewend tot alle provinciebesturen met het ver-

Voor suggesties voor deze rubriek, schrijf naar: Limburgs Dagblad, redactie economie, postbus 3100, 6401 DP Heerlen, of bel 045-739263.

zoek de slopers te verplichten katalysatoren te demonteren voordat het autowrak naar de shredder (schrootinstallatie) gaat.

Van sommige provincies heeft hij al een positief bericht ontvangen. Andere tonen zich niet bereid tot een dergelijke verplichting. Patelski herinnert aan krantenberichten die melden dat BMW 295 gulden voor een defecte katalysator terug zou betalen. Hij nam toen meteen met

● Patelski en zijn enige katalysator.

Foto: WIDDERSHOVEN

de Beierse fabriek contact op. Bij navraag bleek, aldus Patelski, dat BMW 10 procent korting gaf als een nieuwe katalysator gemonteerd moest worden (kosten: circa 3000 gulden).

Om de voorgenomen recycling van katalysatoren landelijk bekendheid te geven, organiseerden de oprichters van Reekat een paar maanden geleden een symposium in Utrecht, waaraan overheid, slopers en autofabrikanten deelnamen. Daaronder ook Volvo en met dat bedrijf heeft Patelski al wat contacten kunnen leggen. De Bornse autoproducent is bereid de defecte katalysatoren, jaarlijks zo'n 250 stuks, aan Reekat af te staan.

Tot voldoening van Patelski vertelde een ambtenaar van het ministerie van VROM dat het aantal auto's met katalysatoren de komende jaren flink gaat stijgen. Nu al vormen zij de helft van de totale autoverkoop in Nederland en in 1994 zullen alle nieuwe verkochte auto's katalysatoren hebben.

Milieu

Ing. Patelski werkt sinds een paar jaar in de recyclingindustrie. Vorig jaar nam hij ontslag als bedrijfsleider bij Verol Recycling in Maastricht. Per 1 januari 1989 had hij al twee bedrijfjes opgericht: de com-

manditaire vennootschap Reekat en een eenmanszaak, Miko Milieutechniek. Het is duidelijk dat Patelski brood in de milieusector ziet.

Miko staat voor Milieu Konsulent. Patelski adviseert bedrijven die problemen hebben met (chemisch) afval en helpt hen zodanig bij de aanpak van de problemen. Een lucratieve bezigheid, zeker voor de toekomst, meent hij. „In deze tijd is het haast niet te vermijden: elke industrie produceert zijn eigen rommel, maar er zal toch voor gezorgd moeten worden dat de rotzooi opgeruimd wordt."

Het is vooral het midden- en klein-

bedrijf dat, aldus Patelski, niet in staat is om eventuele afvalproblemen zelf aan te pakken. Soms heeft dat financiële oorzaken, in andere gevallen ontbreekt de deskundigheid. Sinds de start dit jaar heeft hij een 16-tal klanten binnengehaald, deels relaties van zijn voormalige werkgever. „Het probleem is dat ik nu alles zelf moet doen. Je kunt geen vijf klussen tegelijk voor iets anders stil laten liggen."

Eén van zijn opdrachtgevers was Bates Cepro, een zakkenfabriek in Maastricht. Voor dit bedrijf schreef hij een afvalstoffenplan. Daarin staat hoe groot de afvalbelasting is en waar het afval precies vandaan komt en naar toe gaat. Verder heeft de jonge ingenieur een cursus geschreven voor werknemers van een leverancier in Doetinchem van olie- en waterscheiders. En hij is 'huisadviseur' van de vereniging van Nederlandse scheepsclassificatiebedrijven (firma's die de onderste ruimte in vrachtschepen voor de binnenvaart schoonmaken).

Oost-Europa

„Eigenlijk had ik drie bedrijven willen oprichten," zegt de energieke Patelski. In Nederland is immers genoeg aan het milieu te doen, zeker nu de stemming er goed in zit. Maar Patelski blikt alweer verder de toekomst in („dat is ook niet vreemd, met zo'n naam"), richting Oost-Europa. „Stalin heeft altijd gepredikt dat er zware industrie moest komen. Voor milieu was er geen plaats. Het is pijnlijk en kwalijk: er is daar weinig tot niks geregeld. De industrie in de DDR verbrandt volop bruinkool, maar ik kan je verzekeren dat de ontzuwingsinstallatie daar niet is uitgevonden."

han brinkman

_____

Tot k. 3 VOUWWAGENS va. De Reu Trianon 5.50 m. '84.

Wet VERKOPEN? Advocaat
teer via: 045-719966.

06-320.330.80
Viditfel pag. 611. 50 ct p.m.

Club Doma-SM
Live uit de kelder!!
Slaafse meiden dl. 2
06-320.323.50 - 50 ct p/m

06-320.331.63 (50 c.p.m.)

**Teenage
sex**
06-320.331.73 (50 c.p.m.)

Video-sex-club
Frimousses. Open dag v.
11-2 uur. Zond.v. 14-2 uur.
Kl. Gracht 10, Maastricht.

GEHOORZAAMHEIDS-
CURSUS voor honden ver-
wilt van Voerendaal naar
Manege, Prickart 40a
Scholtz. Start maandag 4
september. inl. 045-229030/
045-242961.

HONDENTRIMSALON
Cobbenhagen, Grasbroe-
kerweg 42, Heerten. Tel.
045-725260.

Week, Komeetstr. 25a Tree-
Tel. 045-211375.

Huw./Kennism.

MAN 66 jr., zkt. serieuze betrouwbare vriendin, ben in auto. v. auto. Br. nr. 1761 L.D., Postbus 3100, 6401 DP, Heerlen.

MAN, 26 jr., i.b.v. auto, vast baan, z.k.m. rustig besch. EUSIE 21-26 jr. voor ser. Br. nr. Br. nr. 1746, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

spontane ind. J.MAN 25 jr., houdt van romantiek, sport, zou graag met lief eerlijk en openhartig leren kennen, die hem door het leven zou laten gaan. Br. nr. B-1754, Postb. 3100, 6401 DP Heerlen.

MAN 49 jr. zkt. een vrouw, mag ook ind. zijn. Kind. g. bezw. Fin. Br. lfst.m. foto o.n.r. 1756 L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

MAN 28 jr. vaste werf, zelfst. wonend, spontaan, eerlijk zkt. langs deze J.VROUW om samen serieuze relatie op te bouwen en het leven zin te geven. Br. nr. B-1759, LD, Postb. 3100, 6401 DP Heerlen.

MAN, 36 jr., vast werk, eerlijk en zacht karakter, z.s.k.m. met J.VROUW, welkom. Br. m. foto o.n.r. Br. nr. B-1760, Dagbl., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

LEENSTANDEN Werkzaam bij Guikis Hoes, Hoek van Vlaanderen-Ophoven 17, organiseert iedere avond dans- en concerten. Zondag gratis. Bewijs verpl. inf. 0490-47962.

MAN 50 jr., klein van stuk, handicap, maar kan met alles, zou graag in contact komen met leuke vrouw. Ik heb zo men hoop liefde en warmte in huis en wil dat met jou delen. Wie mij eens o.n.r. 1796 L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Erkende Huwelijksbureaus

Nieuw in Limburg!

Het Partnerplan

van Stichting InterRelatie biedt u een grote kans van slagen bij het vinden van een partner. PERSONNELLE BEWELDING, PARTNERKRANT, ONTMOETINGSAVONDEN, EVENEMENTEN, REISPROGRAMMA, CURSUSSEN.

Voor vrijblijvende informatie kunt u contact opnemen met een van onze 85 consulentes. In uw omgeving: Heerlen/Kerkrade: Mevr. Vischers: 045-442873. Maastricht: Mevr. van Vliet: 043-624795. Geleen: Mevr. van Hoogdalem: 0490-54056. Roermond: Mevr. Slabbers: 04750-34511. Regiokantoor Limburg: 045-753178. Landelijk informatorium van 10.00-21.00 uur: 01807-10108. 7 dagen per week. Erkend door Raad van Toezicht.

Stichting InterRelatie

Woont u in Limburg?

en zoekt u een Limburgse partner? Nederlands grootste huwelijksbureau geeft u een grote kans van slagen. Wilt U meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster in uw omgeving (ook 's avonds/weekend).

Heerlen, mevr. Klein Nagelvoort: 045-740730. Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481. Maastricht, mevr. Savellberg: 043-612291. Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554. Roermond e.o. mevr. van Asten: 04759-2184. Weert, mevr. Janssen: 04950-36337.

Stichting Centrum Europe

Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van VWC

Stichting Mens en Relatie

Postbus 5050, 6401 GB, Heerlen.

SYLVIA 42 jr. Knappe vrouw met mooie groene ogen en mooi haar, gevoelig en lief, kan goed luisteren, natuurlijke, houdt van tuinieren, zkt. man met wie ze goed kan praten en een begripvolle relatie kan opbouwen. 045-726539.

LILLY 67 jr. Lieve zachte vrouw, weduwe, houdt van wandelen in de natuur, autorijes, televisie kijken, zkt. nette man om samen wat gezelligheid te hebben aan elkaar. 045-726539.

NIKKI 76 hr. Slanke weduwnaar, rustige, lakonieke man die vriendschaps leeft. Vriendelijke, markante persoonlijkheid die midden in het leven staat, kunstliefhebber, zkt. vrouw. Belanrijk: eerlijkheid, romantiek dingen uitpraten. 045-726539.

ZE EN VELE ANDERE INGESCHREVENEN UIT ZUID OOST NEDERLAND ZOEKEN EEN PARTNER VOOR EEN DUURZAME RELATIE. Reacties en info: 045-726539. Mevr. Luchtman) of 077-825386. Gratis brochure: Postbus 5050, 6401 GB Heerlen. Stichting Mens en Relatie is erkend RvT, een extra zekerheid voor een zorgvuldige werkwijze.

Bel de Vakman

Verstopte afvoer of riolering

R.R.S.

Betalings alleen bij succes!! Heerlen, Kerkrade, Brunssum en Maastricht Districtskantoor Limburg: Kapellerlaan 103, Roermond. Tel. 04750-11311.

Bel gratis 06-099.13.13.

Afvoer verstopt

Babit bv rioleringswerken Tel. 045-463892.

Afvoerproblemen?

Babit bv rioleringswerken Tel. 045-463892.

Daklekkage bel 045-219615 H Arndts dakservice

Video rep. alle merken. 045-463892.

Verenigingen uitkappen met zandstralen opnieuw inrichten impregneren tegen roest 045/218363/259492

TOELMATERIJ voor rioleringswerken. Bel 045-418820.

RIJTTEN en terrassen in tuinen van sierbeestering. Vrijblijvende prijsopgave. 045-459647.

uw dak en ZINK. Dakdekkersbedrijf Schripsema, Teutelerstraat 32, Kerkrade. Bel 045-459647.

Voor al uw NIEUWBOUW en verbouwingen: Bouwbedrijf Baburek. Tel. 045-216969.

DAKDEKKERSBEDRIJF De Nok, voor al uw dakdekkerswerkzaamheden, met de langste schriftelijke garantie. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-224459/753008.

Voor vakkundige DAKWERKZAAMHEDEN met garantie en gratis advies. Bel dakdekkersbedrijf M. Haas 045-451862.

Mijn keus was vlug gedaan, toen ik het bij STADSBEURS zag staan!!! Diepvries- en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen: 04490-45230. Service binnen 24 uur.

Voor al uw DAKWERKEN, bel gerust: 04490-53670 of 48523.

Voor kleine verbouwingen, stucadoors, tegelzetter, dakdekkers enz. Bel. 045-220929.

Baby en Kleuter

Te koop 2 KINDERLEDI-KANTJES met matras, te bevr. Fabritiusstr 7 Kerkrade

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel a.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Wilhelminastraat 3A. Open ma. 13.00-18.00 uur dinsdag-vrijdag van 9.00-18.00 uur zat. v. 10.00-17.00 uur. Tel. 04490-47446.

Unieke kans voor keukenkopers. Massale verkoop van honderden spiksplinter-nieuwe keukens van modern tot klassiek voor minder dan de halve prijs.

In ons centraal keukenmagazijn in Echt worden alle showmodellen keukens verzameld uit de Horn keukens-supers, in alle afmeting voor ongekend lage prijzen.

Kom geheel vrijblijvend kijken, er is vast een keuken voor u bij!

Horn keukenmagazijnen Loperweg 8, Echt

Tel. 04754-86188 Geopend maandag t/m zaterdag.

KEUKENS laag in prijs met garantie. R/J Handelsontw. Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Voor alles groot of klein? Moet U bij STADSBEURS zijn!!!

Gaat u verhuizen of uw huis renoveren? Voor een bij voorbaat mooie collectie vloerbedekking, gordijnen en zonwering gaat u naar HOWA Woninginrichting, M. Snijders, Nieuwstraat 12-14, Hoensbroek. Tel. 045-212900.

Te k. mod. witte TAFEL, bar, formica, met 4 witte barkrukken. 04490-27382.

Te k. antieke TERRASSTOELEN met tafels plm. 300 stuks Tel. 04406-12289.

Te k. tiener slaapk. f 400,- en 2 pers. SLAAPK. (zwart) f 250,- herensportkleding Peugeot f 350,-, 10 versn. 045-270825.

Te k. mooi gelooft eik. bankstel 3-1-1, tev. rolgordijn 1x2,40 en 1x1,20 en oude LP's uit '60e. 045-321239, na 17.00 uur.

Zwaar massief eiken EET-TOEK 6 stoelen, 1 jr. oud, v.r.p. f 1.675,-. 045-323830.

Te k. BOERENKAST licht eiken, donker eiken TV kast, pr.n.o.t.k. Tel. 045-426445.

Radio en Afspelaapparaat

Top Hi-fi

Te k. CD VIDEOSPELER m. platen en toebeh. Pr. f 1.100,-. Tel. 045-752546.

Computers

Te koop: MSX 1 en MSX 2 COMPUTER. Bel. 045-22276, na 16.00 uur.

5de MSX-BEURS op vrijdag 1 sept. en zat. 2 sept. Beursgeb. de Arend te Breeuwerstr. A'dam (bij C.S.). Inl. 020-167058.

Te k. C64 met datarec., monitor, PRINTER, 300 disks. Ook los. Tel. 045-215068.

Foto/Film

VIDEO-REPORTAGE van uw bruiloft of feest. Bel Foto De La Haye, Nieuwstr. 3, Hbroek. Tel. 045-211875.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Zonnehbanken/Zonnehemels

Zonnehemels

Grootste sortering div. uitvoeringen reeds vanaf f 899,-. Nu 4x gebogen hemel met 10 snelbruinlampen, ventilator, compleet met statief nu f 1.198,-. Erkend Riho-dealer. Ook reeds vanaf f 10,- p.wk.

Van Erp, Limbrichterstraat 18, Sittard, 04490-13531. Hoofdstraat 12, Kerkrade, 045-456999.

TV/Video

KLEURENTELEVISIES. Philips, Blaupunkt, ITT van af f 95,-. Radio/tv Frank Bv, Bokstr. 33 Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Te k. gevr. DEFECTE kleuren TV's vanaf '81 (typenr. vermelden) en def. VHS video's. Tel. 045-723712.

Philips KTV 66 cm bb. 12 voorkeuzezenders, v.r.p. f 200,-. Tel. 045-324295.

Goede KLEUREN tv's. Zeer grote sort. va. f 125,- met gar. Reeds 25 jr. het juiste adres. TV-Occ. centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Huishoudelijke artikelen

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop Koelen-vriezen-wassen-hiïf-stroo-keuren tv-video's etc.

Te koop grote KEUKEN-MACHINE Kitchen Aid; stalen broodmachine; prachtige tafellamp met versierde bol; mooie klok (scheepswiel); eiken hangkastje met porcel. potjes. Alles is nog ingepakt. Br. nr. B-1622, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Voor een KOELKAST, diepvries, wasautomaat of kookplaat. Het juiste adres "Vriesko" Sittardseweg 136, H'ten Tel. 045-727342.

Te koop DIEPVRIESKIST. Dorpsr. 26B Brunssum.

Te k. EXPRESSO koffieautomaat, f 400,-. Rancilio Semiort Line, 045-720202.

VERSTERKER Aristona 2x 170 w., f 200,-; versterker Sony 2x120 w., f 150,-; cassettedeck pioneer f 125,-; pick-up Saba f 100,-; gasst. indesit f 75,-; gasst. Etna f 50,-, te bevr. 045-459347.

Te k. VRIESKAST, merk Bosch. Tel. 045-421568.

IJSKAST f 95,-, gasforn. f 95,-, diepv. f 190,-, wasaut. f 250,-. 045-725595.

Te k. GASFORNUIS met oven, kl. def. aan lade. Tel. tuss. 13 en 17 uur. 045-423243.

Onze kwaliteit bewijst zich zelf met de jaren. Antiek SIMONS Dorpsr. 45A, Nuth (t/o ingang kerk, naast chin. rest.). Donderdag koopavond. Tel. 045-243437.

Prachtige grote antieke eiken KAST (Zuid-Duits) 150 jr. oud, v.r.p. f 5.500,-. Inl. 045-722844.

Te k. Franse JACHTTEET-HOEK en franse jachtkast en dekenkist. 04490-44626.

Te k. antieke inbouw OPEN-HAARD, pr. f 200,-; allesbrander f 200,-. Tel. 04492-1304.

Te k. KERK-ORGEL en Trapaaimachine. 045-751853 na 12 uur.

Wat VERKOPEN? Adv. teur. via: 045-719966.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Kachels/Verwarming

Barbas inbouw-openhaarden

kachels - inzethaarden

Jac Köhler

Rijksweg N 104 Sittard (bij ziekenhuis)

04490-13228-14862.

Buderus, Radson, Intergas, Nefit CV KETELS. Scherpe prijzen, goede service. Jac. Köhler, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, tel. 04490-13228/14862.

Kachels, grote keus, koop bij de vakman DE KACHEL-SMID, de beste en de goedkoopste Walem 21, Klimmen. tel. 04459-1638.

Te koop houten blokken voor potkachel, f 10,- per m3. Daemen HOUTWARENFA-BRIEK. Tel. 045-751253.

Muziek

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist

HOOFDSTRAAT 32 TEL 045124253 HOENSBRÖCK

(Bij de Markt)

Een vertrouwd adres voor: Keyboards, orgels, synthesizers blaas- en slaginstrumenten, gitaren, versterkers, orkestapparatuur, accordeons, midspécialisatie enz. enz. Altijd leuke aanbiedingen en occasions.

Koop bij de man die het ook bedienen kan!!!

Grote Orgel- en Keyboardshow

Als premiere voor Nederland en vooruitlopend op de internationale muziekbeurs zal

Peter Baartmans

De nieuwe orgel- en keyboardlijn van

G.E.M.

demonstreren op zaterdag 26 aug. v. 11.00-17.00 u. bij

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48 Stein. Tel. 04490-33227.

06- Muzieklijn 06- 320.326.30

Gezellige muziek gespeeld door: De Marjando's 24 uur dag en nacht.

06- 320.326.30 50 cent p.m.

PIANO of vleugel? Kopen of huren? De grootste keuze bij Van Urk. Vraag offerte. Bel. 010-4363500. Van Urk, Westersingel 42, R'dam.

Te koop electr. ORGEL 2 klaviers, merk Farsia, pr. f 1.800,-. Tel. 045-728792.

Te k. Blaupunkt VIDEO RTV 317, f 500,-. Tel. 045-726008.

Te koop t.e.a.b. BETAMAX C7E, video met 31 banden en cass.deck Englebert CDF-1. Tel. 04405-2121.

Wij vragen VIDEO'S VHS, kleurent.v.s., stereo-torens, brommers. Tel. 04406-12875.

Wat VERKOPEN? Adv. teur. via: 045-719966.

Te k. GITAARVERSTERKER 50 W. Tel. 045-421568.

I.v.m. uitbreid. en vern. ZANGINSTALLATIE te k. Pr. n.o.t.k. Bockstr. 34, Kerkrade-Holz.

Te koop compl. DRUMSTEL merk Pearl. Tel. 045-712700.

Wat VERKOPEN? Adv. teur. via: 045-719966.

Braderieën/Markten

Vandaag

Grote vrije markt

rondom Makado-Beek (toegang gratis).

10 september a.s.

Grote Rommelmarkt

Hanenhof Geleen

Org. Accordeonorkest Geleen.

Nog enkele stands te huur. Uitsl. voor verenig. en particul. Inlichtingen: F. van Gaans, 04490-40492.

JAARMARKT te Thorn op 17 september. Nog enige standhouders gevraagd. Inl. 01620-55776.

Wilt U niet lang wachten bij de telefoon, stel het dan bij STADSBEURS tentoon!!!

DRAF- en RENBAAN Limburg, standplaatsen te huur voor snuffelmarkt zondag 1 oktober 1989. Informatie tel. (045)-319191.

Wilt U veel moeite besparen kom het dan bij STADSBEURS halen!!!

Miss Latoja en Saroya een fantastische SHOW met een stuk erotiek. Ook bekend van TV. Wij werken o.a. met slangen, vogelspinnen, glas, gloeiend hete kolen etc. etc. ook een top-less act wordt getoond. Inf. 040-544708.

PARAGNOST biedt hulp in probleemsituaties Tel. afspr. 045-464189 tussen 10.00 en 12.00u of 20 en 21uur.

Door jonge masseuse totale ONTSPANNINGSMASSAGE met leuk gesprek en (fris) drankje. Eens geweest, u blijft komen. 045-353489.

Te k. COMPUTER Commodore 128 D en 70 prog. f 750,-. Rensjens Jan, Janssen 12 versn., alu onderdelen Shimano, 600, f 750,-. Draaibaar t.v. antenne f 70,-. 045-213452.

Te k. PERZIKEN. J.v. Melick, Leroppeperweg 13a, Lerop, St. Odilienberg. Tel. 04750-18268.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te k. GITAARVERSTERKER 50 W. Tel. 045-421568.

I.v.m. uitbreid. en vern. ZANGINSTALLATIE te k. Pr. n.o.t.k. Bockstr. 34, Kerkrade-Holz.

Te koop compl. DRUMSTEL merk Pearl. Tel. 045-712700.

Wat VERKOPEN? Adv. teur. via: 045-719966.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te k. GITAARVERSTERKER 50 W. Tel. 045-421568.

I.v.m. uitbreid. en vern. ZANGINSTALLATIE te k. Pr. n.o.t.k. Bockstr. 34, Kerkrade-Holz.

Te koop compl. DRUMSTEL merk Pearl. Tel. 045-712700.

Wat VERKOPEN? Adv. teur. via: 045-719966.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te k. GITAARVERSTERKER 50 W. Tel. 045-421568.

I.v.m. uitbreid. en vern. ZANGINSTALLATIE te k. Pr. n.o.t.k. Bockstr. 34, Kerkrade-Holz.

Te koop compl. DRUMSTEL merk Pearl. Tel. 045-712700.

Wat VERKOPEN? Adv. teur. via: 045-719966.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te k. GITAARVERSTERKER 50 W. Tel. 045-421568.

I.v.m. uitbreid. en vern. ZANGINSTALLATIE te k. Pr. n.o.t.k. Bockstr. 34, Kerkrade-Holz.

Te koop compl. DRUMSTEL merk Pearl. Tel. 045-712700.

Wat VERKOPEN? Adv. teur. via: 045-719966.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Gebit gebroken

Klaar terwijl u wacht.

Hoonhout

Akerstr. N 328, Hoensbroek

Tel. 045-228211.

Te koop draadloze telefoons va.

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

CCO

VOOR IEDEREEN DIE MET COMPUTERS WERKEN WIL

Informatica-opleidingen te: Heerlen, Maastricht, Nijmegen, Den Bosch, Tilburg, Breda, Eindhoven.

- Praktijkdiploma Informatica P.D.I. (met o.a. tekstverwerken/MS-DOS/DBASE-III)
- Basisdiploma A.M.B.I. 88 (HE0, HE1, HE2 + bv. HS4)
- Kantoorautomatisering (HS4)
- Datacommunicatie en netwerken (HP6)

Voor meer informatie nevenstaande bon ongetrukt afknippen en naar:
C.C.O. Antwoordnummer 33,
8400 VC Heerlen
of bel 045-717600.

dhr/mw/mej: _____ opl.: _____
adres: _____ tel.: _____
woonpl.: _____ nr: _____

CCO / centrum computer opleidingen / akerstraat 134 heerlen

Opleidingsinstituut
DE THERMEN
Postbus 18 Heerlen

Begin september starten de nieuwe cursussen:

- praktijkdiploma boekhouden;
- moderne bedrijfsadministratie;
- middenstandsopleiding.

Telefonische informatie:
045-312566

AUTOMATISERINGSOPLEIDINGEN die uw carrière versnellen

Praktijkdiploma informatica (PDI)
MG1, MG2, MG3

AMBI

II, HE1, HE2
HS2, HS4, T2

Pakkettrainingen

MS-DOS, Lotus 1-2-3, d-Base III+ en d-Base IV
WordPerfect 4.2 en WordPerfect 5.0

tekstverwerking kantoorpraktijk
Symphony, programmeren in d-Base
Unix, Oracle

Basis kennis informatica

MEAO informatica (niet in Roermond)

Cursusplaatsen: Sittard, Geleen, Stein en Roermond

Voor meer informatie:

Open Leercentrum Sité

Parklaan 4, Sittard

tel. 04490-90475 of 10349

OPEN LEERCENTRUM

Wie kiest voor een nieuw carrièreperspectief kiest voor het

AVOND-H.E.A.O.

De Hogeschool voor Economisch en Administratief Onderwijs Limburg aan de
Hayikstraat 5 te Sittard biedt de volgende studierichtingen:

- Bedrijfsconomie (BE)
- Bedrijfskundige Informatica (BI)
- Commercieel-economisch (CE)
- Economisch-juridisch (EJ)

De studieduur is 4 jaar bij 3 lesavonden per week.

Er zijn nog plaatsingsmogelijkheden.

Voor inlichtingen en aanmelding

Hogeschool voor E.A.O.
Limburg
Postbus 5069
6130 PG Sittard
Telefoon 04490-10641

In september a.s. starten in Sittard en Maastricht voor volgende opleidingen

- Economisch administratieve opleidingen
- Basisdiploma boekhouden
- Praktijkdiploma boekhouden
- Moderne bedrijfsadministratie (MBA)
- Deskundigheids SPD-I en II

- Dagopleidingen (Tilburg en Eindhoven)
- Deskundigheids SPD
- Modulen Avond-Heso

- Avond Heso Tilburg, Studietoestap Sittard/Maastricht
- Bedrijfs-economische richting
- Commercieel-economische richting

Door de modulaire opzet is gelijktijdige studie voor de Avond-Heso en SPD/NIMA mogelijk.

STUDIEVOELICHTING
WOENSDAG 6 en 20 september in het lokaal PABO
Boschlaanweg 24 te Sittard, tijd 18.00 - 20.00 uur.

Voor nadere informatie en gratis prospectus kunt U contact
opzoeken met de studietoestap:
Dhr. P. Oudejans, tel. 077-510111.
Tijdens kantooruren: secretariaat tel. 013-348643.

WETENSGESCHOOL
KATHOLIEKE LEERGANGEN

St. Jozefstraat 135,
5017 GG Tilburg

NIMA-A/B/C DIPLOMA?

Bent u ambitieus en wilt u in zeer kort tijd een degelijke basis leggen voor een succesvolle carrière in de marketing, vraag dan vandaag nog de NIMA-studiepakket aan. U leest hierin alles over de korte, intensieve marketing opleidingen volgens de unieke NIMA-methode. U kunt de lessen volgen in één van de volgende cursuspakketten: Amsterdam, Apeldoorn, Bergen op Zoom, Dordrecht, Eindhoven, Enschede, Heerlen, Maastricht, Rotterdam en Utrecht.

Stuur mij snel informatie over de cursus:
☐ Marketing NIMA-A ☐ Marketing NIMA-B
☐ Marketing NIMA-C ☐ Business Marketing

Naam: _____
Staat: _____

Postcode: _____

Adres: _____

Stuur deze bon in het naam envelopje onder coördinaat van:
NIMA-Marketing, Postbusnummer 20577, 2020 WB Rotterdam.

INSTITUUT VOOR MANAGEMENT
BETROUWENDE OPLEIDINGEN BV

Postbus 333
3071 HZ Rotterdam
Telefoon 010-4773995
Telefax 010-4773996

MTS HEERLE VERVOLGCURSUSSE

A. Bedrijfskundig assistent (VOA I)
Bedrijfskundig analist (VOA II)

B. Meet- en regeltechniek/
besturingstechniek

C. Informatietechnologie
informatie en/of technische informatica

Cursusduur: 1 jaar, 2 lesavonden per week

Cursuskosten: variërend van f 300,- tot f 475,-

Er zijn nog plaatsen beschikbaar voor de volgende cursussen:
Een MEAO'er zeker van een goede baan!!!

Middelbare Technische School
Schimmelpenninckstraat 1, 6415 GH Heerlen
Telefoon 045-720440

ALS STILZITTEN NIET UW STERKSTE PUNT IS, kies dan een opleiding met perspectief.

- Praktijkdiploma boekhouden
- MBO I en II
- Marketing NIMA A en NIMA B
- Bedrijfsrecht
- Middenstandsopleiding

Voor meer informatie:
Open Leercentrum Sité
Parklaan 4, Sittard, tel. 04490-90475 of 10349

OPEN LEERCENTRUM

Hogeschool heerlen post hoger technisch onderwijs

Voor onderstaand vermeldde cursussen, die in september starten, zijn nog plaatsen beschikbaar:

INDUSTRIËLE AUTOMATISERING
(2-jarige PHTO-cursus)

BESTURINGSTECHNOLOGIE
(2-jarige PHTO-cursus)

SCHAKELCURSUS BESTURINGS-
TECHNOLOGIE
(2-jarige cursus ter voorbereiding op de PHTO-cursus)

CAD
(halfjaarlijkse oriëntatiecursus, cursus AUTOCAD en ARKES)

De cursussen worden verzorgd door de administratie van de Stichting PHTO Hogeschool Heerlen,
Dr. Jaspersstraat 40 te Heerlen, tel. 045-734046.

WIL JE IETS ONDERNEMEN?

Doe dan de opleiding Doe-het-zelf, IJzerwaren en Gereedschappen of Parfumerie.

Wil je een opleiding volgen waar je werkelijk iets aan hebt?

Of heb je al plannen om voor jezelf te beginnen? In beide gevallen is een cursus bij het IMO de juiste start. Het IMO is het ruim 60 cursuspakketten het gespecialiseerde instituut op het gebied van avondonderwijs voor toekomstige ondernemers. Wil je ook iets gaan ondernemen? Wil de bon in en stuur 'm op. Bellen mag ook.

IMO
Begeleider
Telefoon 077-1960

Ja, ik wil iets gaan ondernemen. Stuur mij informatie over:

☐ alle IMO cursussen

☐ cursus IJzerwaren en gereedschappen

☐ cursus Parfumerie

☐ cursus Doe-het-zelf

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Staat: _____

Telefoonnummer: _____

Plaats: _____

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

BIJ HET IMO HAAL JE 'T ZO!

Informatica

Postbus 333
3071 HZ Rotterdam

Telefoon 010-4773995

Telefax 010-4773996

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

Stuur deze bon in een naam envelopje onder coördinaat van:
IMO, Antwoordnummer 70041, 2017 WB Rotterdam.

GEBRUIKTE AUTO'S WAAR U VAN OPAAN KUNT.

laat ze leren
voor één tientje
per maand!

terre des hommes
GIRO 252525

BEERLAAN 414
2662 BJ - DEN HAAG
TELEFOON 070-637940

MERK/TYPE	BOUWJ.R.	KLEUR	UITV.
Opel Kadett GSi 2.0	1987	staalgrijs	5-drs.
Lada 2107	1986	wit	4-drs.
Opel Ascona 1.6 S	1984	grijsmet.	5-drs.
Opel Rekord 2.0 S	1984	groenmet.	4-drs.
VW Polo	1982	roodmet.	3-drs.
Opel Kadett Caravan diesel	1988	blauw	5-drs.
Opel Kadett 1.3 S	1985	blauwmet.	3-drs.
Opel Kadett 1.6 S	1986	d.grijsmet.	3-drs.
Opel Rekord 2.0 S autom.	1983	grijsmet.	4-drs.
Opel Corsa 1.0 S	1986	d.blauw	3-drs.
Saab 900	1983	l.blauw	3-drs.
Fiat Uno	1988	wit	5-drs.
Subaru Mini Jumbo	1987	wit	4-drs.

MERK/TYPE	BOUWJ.R.	KLEUR	UITV.
VW Jetta	1983	grijsmet.	2-drs.
Alfa 33 1.5 TI	1987	zwart	5-drs.
Opel Rekord	1984	groenmet.	4-drs.
Opel Kadett 1.3	1987	zilvermet.	4-drs.
Opel Kadett Club	1987	eig.rood	4-drs.
Citroën Visa	1987	wit	4-drs.
Opel Kadett 1.3 autom.	1985	blauw	3-drs.
Opel Kadett 1.3 autom.	1985	rood	3-drs.
Opel Kadett GSi 2.0	5 mnd. oud	staalgrijs	3-drs.
Opel Ascona	1984	groenmet.	2-drs.
Opel Ascona	1982	blauwmet.	2-drs.
Opel Kadett, 5-bak	1984	wit	3-drs.
Mazda 323	1986	groenmet.	4-drs.

WAGEN VAN DE WEEK.

MERK/TYPE	BOUWJ.R.	KLEUR	UITV.
Citroën BX 14 RE	1987	wit	5-drs.

Opel dealer

LOVEN KERKRADE

O.L. Vrouwestraat 89. Tel. 045-453030

OK-INRUILWAGENS, BETROUWBARE GEBRUIKTE AUTO'S VAN DE OPEL-DEALER.

• 10.000 km garantie, met een maximum van 3 maanden. • 1.500 km testen, met een maximum van 2 weken • gratis inspectiebeurt

to caubo VAG Audi VW
uw partner voor al uw autozaken

AANTREKKELIJKE INRUILERS APK gekeurd

Opel D roodmet.	f 3750,-
Opel GLD blauwmet.	f 5950,-
Opel GLX 4-drs. metallic	f 2450,-
Opel GLS 2-drs. 1e eigen.	f 2950,-
Opel LS 4-drs. metallic	f 2450,-
Opel GLS 4-drs. groenmet.	f 4250,-
Opel Manta 19 S mooi	f 2400,-
Opel Taunus 2000 GL 2-drs.	f 1500,-
Opel Civic automaat	f 2950,-
Opel 140 Y LPG	f 2650,-
Opel 5 GTL 3-drs.	f 1450,-
Opel Kadett 12 N 3-drs.	f 3750,-
Opel 2105 5-drs.	f 1900,-
Opel break GL stationcar	f 3950,-
Opel 9 GTS 4-drs. rood	f 5850,-
Opel 104 5-drs.	f 3900,-
Opel Rekord 4-drs. 20 S trekh.	f 3750,-
Opel Passat L diesel 5-drs.	f 6950,-
Opel Kadett 1.3 SR wit	f 6450,-
Opel 7316	f 6450,-

04406-15041 Mechelen 04455-1592 2271

Jos Bogman Ford

Kerkrade

Wegens uitbreidingsverbouwing
ruimen wij op!!!
Vandaag, zaterdag, grootse A-1
opruimingsshow

Alle buiten geshowde auto's nu tegen
spectaculaire prijzen

Jos Bogman Ford

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittern, Vaals e.o.

De gemakkelijkste manier
van financiering
via uw dealer

Hamstraat 70, Kerkrade
045-423030

Oakline 2000: brengt dressoir weer thuis

Lange tijd is het oude vertrouwde
dressoir verdronken door andere
wandmeubelen. Maar het is nu
helemaal "terug van weggeweest".
Het eiken OAKLINE 2000 meubelprogramma bevat twee modellen: het hier afgebeelde drie-deurs model met opzet (170 x 90 x 50 cm.) en een vierdeurs uitvoering (225 x 90 x 50 cm.). Alle randen zijn afgerond, hetgeen het aanzien nog stijlvoller en sympathieker maakt.

MEGROMA

meubelen

BEATRIXHAVEN MAASTRICHT
GALJOENWEG 35 TEL. 043-630505

BEATRIXHAVEN 22

DE SITTARDSE KADETTENPARADE

Donderdag 24/8 18.00-21.00 uur
Vrijdag 25/8 10.00-18.00 uur
Zaterdag 26/8 10.00-17.00 uur
Maandag 28/8 10.00-18.00 uur

Opel Kadett „D” 5-drs.	1982	bruin	77.000 km
Special 1.2 S	1984	rood	82.000 km
Special 1.2 S	1984	goud	75.000 km
GLS 1.6 S	1984	zilver	89.000 km
Special 1.2 S	1984	blauw	40.000 km

Opel Kadett speciale uitvoeringen	1986	wit	33.000 km
3-drs. Magic 1.3 N	1987	blauw	43.000 km
3-drs. Club 1.3 N	1987	rood	54.000 km
3-drs. GSI 1.6 i	1988	wit	31.000 km
3-drs. GS 1.3 N	1987	blauw	48.000 km
4-drs. Limited 1.3 N	1987		

Opel Kadett „Sedan” 4-drs.			
	1986	blauw	11.000 km
4-drs. LS 1.2 S	1986	wit	60.000 km
4-drs. LS 1.3 N	1986	zilver	20.000 km
4-drs. GLS 1.3 S	1988	wit	42.000 km
4-drs. LS 1.6 i			

GÖTTGENS SITTARD

Haspelsestraat 20 Tel. 04490-16565

„PROMOTIE GEMAAKT, BUURMAN...?”

Het aardige van de Opel Omega is dat hij vrijwel direct geassocieerd wordt met succes.

Dat dit met de Omega 2.4i Diamond helemaal het geval zal zijn, is niet meer dan logisch. De wagen is immers standaard reeds voorzien van stuurbalkversterking, een in hoogte verstelbaar 4-spaaks lederen stuurwiel, 4 lichtmetalen velgen met brede 195/65 banden, een stereo-inbouwset, getint glas, geïntegreerde mistlampen voor, hoofdsteunen achter,

centrale deurvergrendeling en veiligheidsgordels achter.

Daarnaast beschikt de stationwagon over een dakreling, een afdekzeil voor de bagageruimte en handbediende niveauregeling.

Stuk voor stuk zaken die bewonderaars van de Omega 2.4i Diamond de indruk geven dat u (of uw werkgever) behoorlijk in de buidel heeft moeten tasten. Zij zullen zich dan ook

niet voor kunnen stellen dat deze zeer opvallende verschijning voor f 49.450,- bij ons in de showroom staat.

Hetgeen direct iets zegt over z'n lease-prijs. Die is zo laag dat u wat ons betreft geen promotie gemaakt hoeft te hebben om uw werkgever om een Omega 2.4i Diamond te verzoeken.

Overigens, u rijdt al Omega vanaf f 36.030,-.

Look at Opel now!

DE OPEL-DEALER ZEKERHEID VOOR ALLES

AUTOBEDRIJF

LOVEN KERKRADE

Prijzen zijn incluis BTW, exclusief overname van afleveringskosten.

O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade, tel. 045-453030

e willekeurige bezoeker aan Spa zal het niet een-twee-drie merken, maar de bevolking van dit vooral door zijn bronwater beroemde stadje in de Belgische Ardennen is in rep en roer. Oorzaak van de algehele commotie is de al ruim twee weken durende staking van het personeel van het plaatselijke casino, volgens ingewijden niet minder 225 jaar oud en het eerste in Europa. De werknemers, en met name de croupiers, pikken het niet meer. Zij voelen zich behoorlijk in hun hemd gezet door de directie, die onlangs een van de vier zaalchefs de deur uitwerkte.

Dat was de bekende druppel die de emmer deed overlopen. Want dat het personeel niet tevreden is met het gevoerde directionele beleid, dat is duidelijk.

Voor de directe oorzaak van het huidige conflict moeten we ongeveer drie maanden terug gaan, zo wordt ons allengs duidelijk wanneer we begin deze week praten met enkele stakende croupiers die hebben postgevat voor de muziekschool van Spa.

Daar vindt onder leiding van een door 'Brussel' gestuurde bemiddelaar een eerste gesprek plaats tussen de directie van het casino, een vakbondsbestuurder en een personeelsafvaardiging om tot een verzoening tussen beide strijdende partijen te komen. De Belgische staat houdt toezicht op de casino's in het land, vandaar de bemoeienis van een door de regering gestuurde bemiddelaar.

Eén van de croupiers voor de muziekschool, Serge Hayen, zet intussen voor ons alle gebeurtenissen van de laatste tijd nog eens op een rijtje, daarbij geassisteerd door meeluisterende collega's. De 30-jarige Hayen is nu drie jaar in dienst bij het casino in Spa en was daarvoor werkzaam als croupier in Luxemburg. Hij kent dus het 'wereldje'. Dat hij echter in zo'n chaotische situatie zou belanden, had hij in zijn stoutste dromen nooit kunnen dromen. Over een gokje gesproken.

Gevangenis

„Onze baas, directeur Van Florep,

belandde zo'n drie maanden geleden in de gevangenis, omdat hij betrokken zou zijn geweest bij bepaalde malversaties,” verhaalt Hayen. „Een zaalchef, Jean Delhougne, heeft destijds een en ander aan het licht gebracht. Van Florep werd op borgtocht vrijgelaten en de toegang tot het casino ontzegd. Zijn vriendin, ene mevrouw Simoens, nam het roer over. Het duurde dan ook niet lang, of Jean Delhougne werd op het matje geroepen en vervolgens ontslagen na een belachelijk incident. Hij zou een consumptie hebben genuttigd op de rekening die normaal bestemd is voor klanten,” aldus het relaas.

Voor het personeel is nu echt de maat vol. „De directie maakt fouten en een goede zaalchef krijgt de papieren,” zegt een vrouwelijke croupier.

Volgens Hayen zal de directie heel wat water bij de wijn moeten doen, wil het conflict tot een oplossing worden gebracht. „Wij vinden allereerst dat de bewuste zaalchef onmiddellijk weer in dienst moet worden genomen. Voor mijn part krijgt hij een andere functie aangeboden, maar hij moet terugkomen, dat is echt een harde eis. Die man heeft hier zegge en schrijve 26 jaar tot volle tevredenheid gewerkt en nu zou hij op straat komen te staan na zo'n belachelijk akkiefetje.”

Vuile was

Eén van de stakers oppert dat Delhougne eigenlijk een promotie zou moeten krijgen, omdat hij bepaalde onverwikkelijke zaken naar buiten

SPA

storm in een glas bronwater

heeft gebracht. „Hij heeft de vuile was buiten gehangen, dat klopt. Maar dat werd ook eens hoog tijd. Er is hier allang geen sprake meer van een goed werkklimaat. Er wordt al jaren links en rechts geroemd, en nu krijgt degene die de zaak aan het rollen brengt, de kous op de kop. Dit is echt te gek voor woorden. Die man heeft een gezin met drie kinderen. Daar moet toch ook brood op de plank komen. Vandaar onze woede. Delhougne moet weer worden aangenomen.”

Andere eisen van de stakende croupiers zijn de herinvoering van kleedinggeld en een verbetering van de salarissen. Hayen: „Wij verdienen nu niets, dat is duidelijk. Maar de laatste jaren werd er continu op onze salarissen gekort. Daar moet nu maar eens een einde aan komen.”

De algemeen directeur, de Duitser Breidenbroich, heeft zich volgens de actievoerders nog nooit in het casino laten zien. „Wij hebben altijd

te maken gehad met Van Florep en die heeft volledige volmachten. Dat moet echt afgelopen zijn. Die man heeft de zaak alleen maar laten verloederen. Er wordt te weinig aan klantenbinding gedaan en van enige mate van reclame voor ons casino is al helemaal geen sprake. Dat kan toch niet goed gaan, zo.”

Tevergeefs

Breidenbroich nam het casino negen jaar geleden over. Per jaar betaalt hij 22 miljoen franks aan de gemeente Spa, die eigenaresse is van de gebouwen. Volgens de stakende croupiers heeft Van Florep al diverse malen geprobeerd om de jaarlijkse pachtom lager te krijgen, maar tevergeefs. Hayen: „Nu dat steeds maar weer niet lukt, zijn wij de klos, dunkt me.”

Wat de stakers vooral stoort, is het feit dat de directie niet rechtstreeks met het personeel over de problemen wil praten. „Met Van Florep

was geen overleg mogelijk en nu met zijn vriendin, die niet meer en minder dan een soort marionet is, bestaat al helemaal geen fatsoenlijk contact. Zelfs toen Van Florep in de cel zat, had hij nog alle touwtjes in handen. En nu gaat alles via de advocaat, maître Bourgeois. Wij eisen gewoon een fatsoenlijk overleg tussen directie en werknemers, opdat alle problemen uitgesproken kunnen worden,” benadrukt Hayen.

Even verder, bij het casino, staat een toerist naar het toch ietwat bouwvallige complex te kijken. Het houtwerk van met name het theater is hier en daar dringend toe aan een nieuw verlaagje en sommige ramen en deuren hangen er maar wat bij. Rondom het gebouw is de duivelpoep rijkelijk aanwezig.

Toeristen

„Vergane glorie, meneer,” zegt de toerist, die dus een Nederlander blijkt te zijn. „Vergane glorie. Ik ben hier een aantal jaren ook al

eens geweest en toen zag het er al net zo uit. Men heeft kennelijk geen centen om de zaak op te knappen.” En hij voegt zich bij het gezelschap dat kennelijk hoort bij de enige bus die voor het 'Etablissement Thermal', vlak naast het casino, staat.

De touringcar is van een bekende busonderneming uit het oosten van ons land en rijdt voor Nederlands grootste touroperator. De passagiers hebben zich links en rechts genesteld op de talrijke terrasjes in het centrum van Spa en genieten vooral van koffie of een glaasje prik. Nederlands is sowieso de voertaal aan de tafeltjes bij de cafés en restaurants, want toeristen uit andere landen zijn er bijna niet. Het zijn voornamelijk Nederlandse kentekenplaten wat de klok slaat.

De ober van het pal naast het casino liggende restaurant 'Les Jardins de la Mamma' heeft een duidelijke mening over de stakingsactie van het casinopersoneel. „Dit is niet goed voor Spa. Het casino hoort bij deze plaats en dus hoort die zaak fatsoenlijk te draaien. Het wordt mijns inziens tijd dat de gemeente zich duidelijker met de gang van zaken gaat bemoeien. Dat is, denk ik, intussen wel de mening van de bevolking.”

Geen last

De man verzekert ons overigens dat het restaurant waar hij werkzaam is, niet echt te lijden heeft van de stakingsactie. „Het casino ligt nu al een tijd plat, maar dat kost ons echt niet zoveel klanten. Wij zijn volkomen onafhankelijk. De mensen komen hier toch wel op het terras zitten, zeker bij dit weer. Het casino heeft een eigen restaurant dat pas 's avonds opengaat. Daar hebben we geen last van. We wachten maar af hoe de zaken hiernaast zich verder ontwikkelen.”

Daar staan we even later voor een gesloten deur. Het casino gaat pas om drie uur 's middags open. Dan maar via de dienstingang achterom. In het directiekantoor worden we te woord gestaan door twee vriendelijke secretaresses, die niet echt weten wat te zeggen en te doen.

„Wij geven liever geen commentaar,” klinkt het bedeesd uit de mond van een van de twee dames. „Bovendien zijn wij ook niet bevoegd om onze mening over de huidige situatie te geven. We wachten maar af. Ik hoop alleen dat het spoedig tot een oplossing komt. Zo werken is maar niks.”

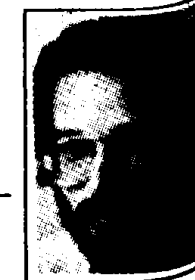
Bedompt

In het gebouw, waar de bordeauxrode vloerbedekking op diverse plaatsen loslaat en de vloerplanken onder je voeten herhaaldelijk een onbestemd geluid produceren, hangt een wat bedompte sfeer. Buiten de twee secretaresses lopen er alleen nog een paar poetsdames rond, die ons vriendelijk maar beslist laten weten geen mening te hebben over de stand van zaken.

„Was het maar voorbij,” verzucht er eentje. „Nee, wij staken niet. Wij hebben niets met die actie te maken. Die is uitgegaan van de croupiers en die hebben op hun beurt het barpersoneel gedwongen om mee te doen. Zo is het gegaan, meneer.”

Volgens Serge Hayen staat de bevolking van Spa massaal achter de actie van het casinopersoneel. „Wij hebben een aantal dagen geleden een soort enquête gehouden in de stad en daaruit bleek dat men ons sympathiseert. Wij zijn langst deuren gegaan en hebben ook wat pamfletten de mensen op de hoes gebracht van de huidige ontwikkelingen in het casino. Natuurlijk ren er inwoners die het geen zier interesseert wat er allemaal is gebeurd, maar in het algemeen wordt het directiebeleid afgekeurd.”

door

luc somers

Hayen legt nog even uit dat het personeel niet voor de eerste keer actie is gekomen tegen het gevoerde directionele beleid. „In de afgelopen negen jaar was het al twee keer eerder raak. En beide keren ging het ook om iets onbenulligs. Zo heb ik het feit dat de directie geen toestemming gaf voor de croupiers beschikbaar te stellen enige tijd geleden aanleef. Dat is toch bijna niet te geloven?”

Afgewezen

Intussen zijn de strijdende partijen afgelopen week enkele malen bij elkaar gekomen, maar is er nog geen oplossing voor de problemen in zicht. De standpunten lijken zelfs te verhardten, nadat woensdagavond een voorstel werd gelanceerd dat door de stakers volledig was afgewezen. Delhougne zou een maand worden geschorst, daarna vijftien dagen verplicht verlof moeten nemen en daarna weer in het casino mogen komen werken, niet zaalchef maar als croupier. Die gradatie wordt vooralsnog niet geaccepteerd door het personeel.

„Wij willen dat Delhougne wordt gerehabiliteerd,” herhaalt een van hen. „Wij vinden dat hij niet moet boeten voor deze uit de hand gelopen kwestie. De directie zoekt een zondebok en denkt dan dat les opgelost is. Maar zo werkt het niet. Wij zetten onze actie voort tot dat wij tevreden zijn gesteld.”

Bemiddelaar Frédéric Delistriëus dus nog lang niet klaar in Spa. Hij geeft hij de hoop niet op. Hij wacht wel degelijk dat er een verzoening zal plaatsvinden. Voor maandag aanstaande is dan ook zoveelste vergadering gepland.

Ingewikkeld

De man die het openbaar toilet de kiosk bestiert, reageert met schouderophalen als hem wordt gevraagd zijn mening te geven over de patstelling in het casino. „Dat interesseert me echt niet, meneer. Zien wel. Veel te ingewikkeld voor me. Ik begrijp er in elk geval meer van.”

● De receptie van het Casino in Spa: al weken betreedt niemand het bedaagde pluche.

Foto: WIDDERSHOVEN

Limburgs WOODENBLAD

Stroomhuisje

Bent u toe aan de 'grote verandering'?

Badkuip of douche: een persoonlijke keus

● Zoveel ruimte heeft lang niet iedereen voor badkamer. Maar ook op een kleiner oppervlak kan iets goeds worden geschapen. Als er maar een beetje wordt uitgekiend...

U hoeft geen psycholoog te zijn om te weten dat van baden een heilzame werking uitgaat. De manier waarop men een bad neemt is echter zeer persoonlijk. De een geeft de voorkeur aan een kuipbad, waarin je onbekommerd het warme water aan alle kanten om je heen voelt, de ander prefereert de tikkende waterdruppels van de douche.

Een badkamer is helaas in menige woning een afknapper zonder kraak. Het is niet alleen de badkamer, maar ook de badkamer te gaan inrichten. We moeten we eerst vaststellen wat mogelijk is. De keus van de modellen, de badkuip, douchebak, wastafel, clozet en eventueel een bidet is door de beperkte ruimte vaak beperkt.

Een badkuip dient aan een aantal voorwaarden te voldoen. In een ligbad moet je ontspannen kunnen liggen. Een zitbad, het woord zegt het zelf, dient om gemakkelijk zittend te kunnen baden. Hoekbaden bieden het voordeel van gemakkelijk in- en uitstappen. Deze laag uitgevoerde badkuipen zijn tevens geschikt als douchebak.

In de afgelopen jaren is het kunststofbad in populariteit toegenomen. De algemene gedachte dat kunststof veel nadelen heeft is inmiddels achterhaald. Geëmailleerde badkuipen van gietijzer of plaatstaal worden ook nog wel toegepast; deze zijn weliswaar stevig en stabiel maar ook zwaar en duur.

Het sanitair dient met zorg te worden gekozen en ingepast. Uiteraard willen we het liefst een wasbak met een royaal bassin. Deze moet zo tegen de wand worden gemonteerd dat er ruimte is voor een plankje en een flinke spiegel met een lamp bovenaan. Neem als het even kan een wastafel op een zuil, dan is de afvoer mooi weggewerkt. Tot een van de handigste accessoires behoort een toiletkast; daarin kunnen de toiletbenodigdheden keurig uit het zicht worden opgeborgen.

Verreweg de meeste mensen wassen hun handen en gezicht het liefst onder stromend water. Deze wens wordt vervuld door middel van een moderne mengkraan. Op die manier kan het waswater worden gemengd tot iedere gewenste temperatuur.

Uitermate geschikt voor de badkamer is een closetcombinatie die is voorzien van een geïntegreerde afzuiginstallatie. Hierin is een geruisloze en goedgekeurde ventilatie ingebouwd. Via spoelkanalen wordt de vieze lucht zonder omwegen afgeblazen zonder dat er een speciaal luchtkanaal nodig is. Een dergelijke ventilatie heeft vooral z'n nut wanneer een badkamer door meerdere personen 'vlak achter elkaar' wordt gebruikt.

Bij het kiezen van een badkamer-vloer moet aan een aantal zaken gedacht worden. De vloer moet bestand zijn tegen de nodige aandacht worden besteed. Is de keus op een tegelvloer gevallen, dan kiest u vanzelfsprekend de vloertegels samen met de wandtegels. Het formaat kan enigszins afwijken. Tegels van verschillende fabrikanten kunnen onderling in maat verschillen. Wandtegels kunnen niet op de vloer worden geplaatst.

legd; door hun andere constructie kunnen ze snel beschadigen en zelfs breken.

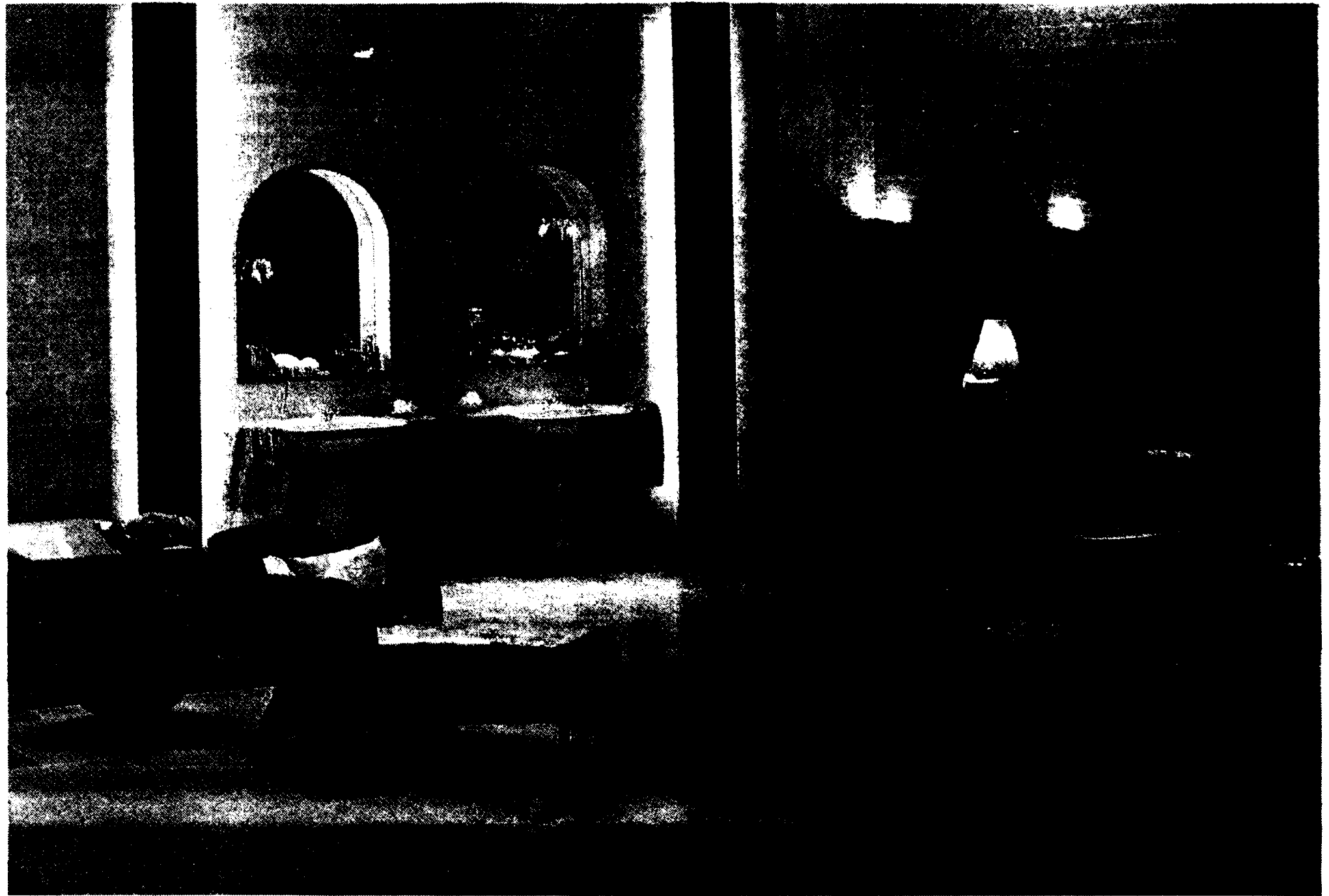
Niet elke tegel is geschikt voor de badkamer. Verstandig is het daarom u hierover door een vakman te laten adviseren. Naast betegelde vloeren zijn er andere materialen zoals kurk, graniet, rubber etc. Welk systeem ook wordt gekozen, de aansluiting vloer/wand moet waterdicht zijn. Daarvoor moet een waterkerend materiaal ter dikte van de vloer tegen de wand worden opgezet.

Als finishing-touch zijn er de bekende bijpassende accessoires zoals badmatten, handdoeken, gordijnen, krukjes etc. Als het vertrek door de betegeling en de vloerbedekking al vrij kleurrijk is, kunnen witte, crème of grijze accessoires fijntjes staan.

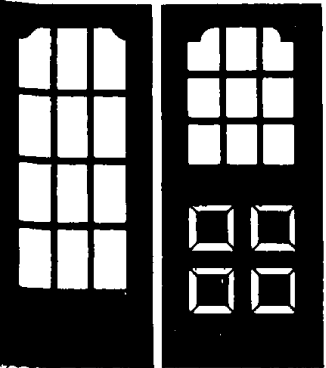
Adviseren

Laat u voordat u de 'grote verandering' begint in ieder geval van tevoren uitgebreid inlichten over modellen, kleuren en prijzen. Bezoek enkele sanitaire showrooms, hier doet u de nodige inspiratie op.

Handige doe-het-zelvers krijgen zelf een complete badkamer voor elkaar; anderen slagen hierin gedeeltelijk. Het aansluiten van gasapparaten en sanitair moet door een vakbekwaam en erkend installateur gebeuren. Dit is in het belang van uw eigen veiligheid en die van uw gezin. Vooral waar het een badkamer betreft kan een 'goedkoop mannetje' u duur komen te staan als het een of ander niet goed blijkt te functioneren. Reclameren is bij zo'n prutser niet mogelijk; dat kan wel bij een erkend bedrijf.

(ADVERTENTIE)

Stijldeuren
Voordeuren
Buitendeuren
Geurten
Hoensbroek
Hommertweg 27
045-212531

Het Zonnehuis in Castricum is de eerste premiekoopwoning die door toepassing van zonnecellen op het dak onafhankelijk is van het openbare elektriciteitsnet en daar dan ook niet is op aangesloten. Wel is het huis aangesloten op het openbare gasnet.

Deze woning, een uniek experiment van het Provinciaal Bureau Energie (PBE) in Noord-Holland in samenwerking met de rijksoverheid, stroom-, gas- en installatiebedrijven, zal 12 september door Prins Claus officieel worden geopend.

Met dit experiment wil het PBE aantonen, dat in Nederland de zon lang genoeg schijnt om elk huis te voorzien van electriciteit. Een uitzonderlijk duur huis, maar een eenvoudige woning, die ook voor mensen met een gemiddeld inkomen betaalbaar is.

Demonstratieproject

De oliecrisis in 1973 is voor energietechnologie mede aanleiding geweest om zich versneld te bezinnen op alternatieve energiebronnen. Er werd op beperkte schaal reeds gebruik gemaakt van zonne-energie, d.w.z. door middel van zonnecollectoren. Deze verzamelen zonnewarmte om water voor boiler of cv-installatie te verwarmen.

Zonnecellen (fotovoltaïsche) daarentegen zetten zonlicht om in elektrische stroom.

Op het demonstratieproject in de nieuwbouwwijk 'Albertshoeve' is een groot aantal dakpannen (23 m²) vervangen door donkerblauwe 'gebakken silicium' zonnecellen, samengebracht in een aantal panelen.

De hierin opgewekte electriciteit wordt opgeslagen in een aantal accu's met een opslagcapaciteit voor ca. 3 dagen en een gelijkspanning van 24 Volt.

Eventuele tekorten uit het winters zonaanbod worden aangevuld met een miniatur aardgasaggregaat van 0,5 kW elektrisch en 4 kW thermisch vermogen.

Dank zij de bereidwillige medewerking van de gemeente Castricum en de grote betrokkenheid van het PBE is besloten een van de zeven personeelsleden, Evert Sjoerdsma, met zijn gezin het huis te laten kopen om er zelf in te gaan wonen.

Aan het hoekhuis is een extra ruimte bijgebouwd om bezoekers te ontvangen en uitgebreid informatie te geven over de werking van het Zonnehuis.

Ideaal

Evert Sjoerdsma zag daarmee zijn ideeën over een milieuvriendelijke energiebron in vervulling gaan. Niet zo zeer de zorg voor uitputting van de bekende fossiele energiebronnen, maar de vrees voor een onherstelbare aantasting van het milieu door overvloedig brandstofgebruik was de belangrijkste reden.

Hij heeft verder een belangrijke bijdrage geleverd aan zowel het ontwerp als de technische inrichting van de woning.

De systemen voor zonne-energie worden nog steeds goedkoper. In 1973 kostten zonnecelpanelen nog 200.000 gulden per kW. Momenteel is dat teruggebracht tot 10.000 gulden en een verdere daling tot beneden de 2.000 gulden ligt in het verschiet. Terwijl de kosten voor fossiele energiebronnen door verdergaande milieumaatregelen zullen stijgen.

PBE verwacht dan ook dat zonnecellen rond de eeuwwisseling qua prijs concurrerend kunnen zijn met de electriciteit van het openbare net.

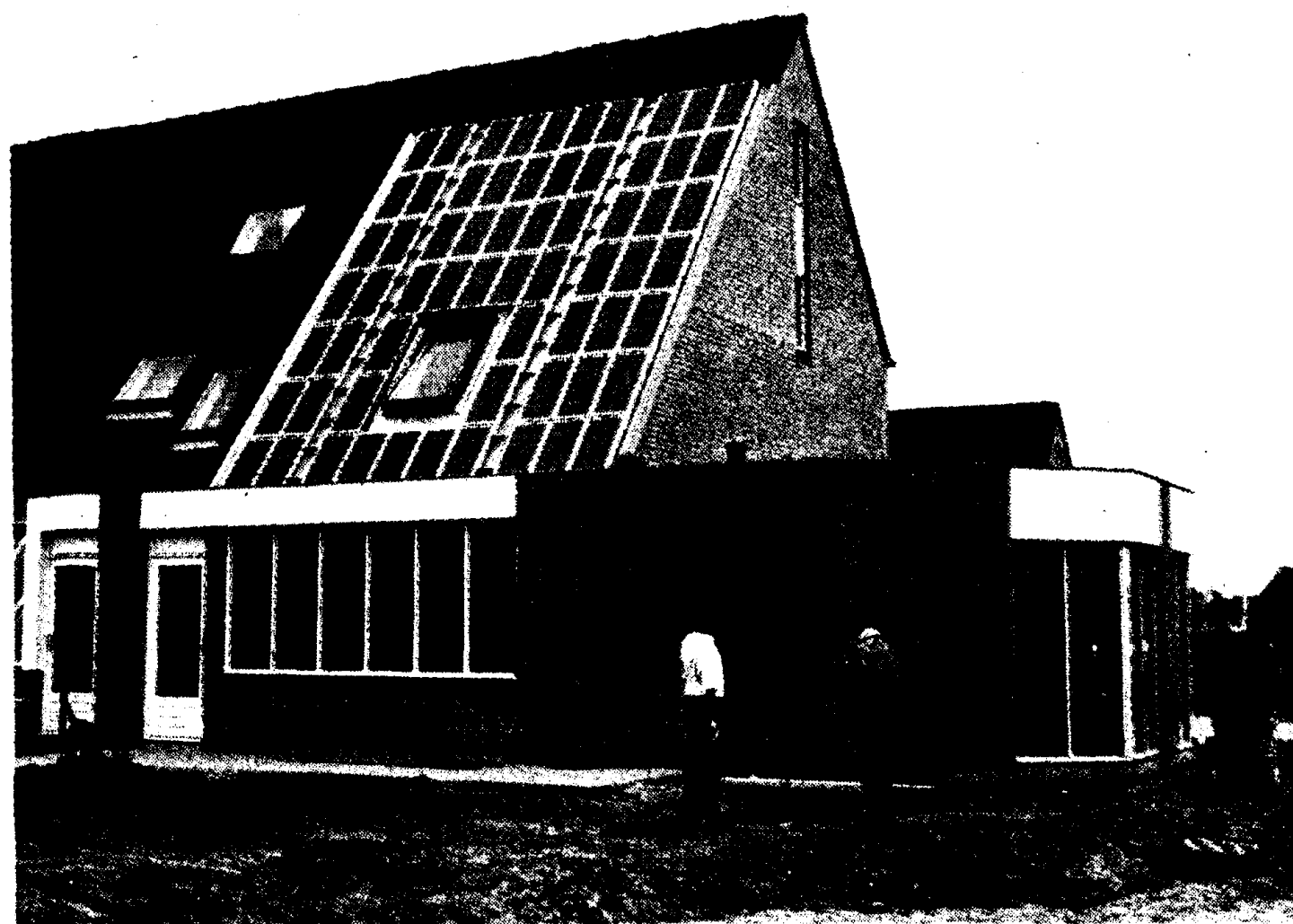
Passieve energie

Om daarop vooruit te lopen moet een groot deel van de in de toekomst te bouwen huizen op de zon zijn geïntendeerd. Uit een studie van TNO blijkt dat een betere situering van huizen en meergezinswoningen ten opzichte van de zon een besparing aan stookkosten oplevert van 10 tot 30 procent.

Volgens diezelfde onderzoekers is het zelfs mogelijk 80 procent van een stedebouwkundig plan zo in te richten dat het maximale profijt kan worden gehaald uit de warmte van de zon.

Normale premie-C woning met bijzondere kenmerken

Eerste huis met 'eigen' electriciteitsopwekking

● Het resultaat van een gezamenlijke aanpak is, op enkele details en de groenvoorziening na, gereed voor bewoning.

Een woning op het zuiden verbruikt volgens TNO per jaar 100 tot 150 kubieke meter aardgas minder dan dezelfde woning op het westen. Wordt die woning

ook nog 'zongericht' ontworpen dan kan deze vorm van passieve zonne-energie zelfs een besparing tot 400 kubieke meter aardgas opleveren.

De zonnewoning kan door zijn technische installatie jaarlijks over 2.400 kWh electriciteit beschikken. Om de winter door te komen is de woning voorzien

van een elektrische uitrusting die aan 1.000 kWh per jaar genoeg heeft. Deze opzet is bepalend geweest voor de keuze van een verwarmingssysteem zonder elektrische hulpenergie.

Om het energieverbruik voor verwarming zo laag mogelijk te houden is het huis iets zwaarder geïsoleerd dan de aangrenzende woningen. Het PBE heeft berekend dat de woning per jaar niet meer dan 1.000 kubieke meter aardgas zal verbruiken.

De woningverwarming is gebaseerd op twee gevelkachels voor de benedenverdieping. Boven zijn geen kachels geplaatst.

Het huis is tevens voorzien van een uitgebalanceerd ventilatiesysteem met een uiterst hoog rendement aan terugwinning van warmte. Via een ingenieus systeem van kantenkleppen staat de verbruikte af te voeren lucht warmte af aan de binnenstromende verse koele lucht. Daardoor blijft de temperatuur in huis zodanig dat er voor de bovenverdiepingen geen kachels nodig zijn. Bijkomend voordeel van dit systeem is, dat in de zomermaanden de warme buitenlucht wordt afgekoeld.

Het op gas werkende 'nood-aggregaat' levert stroom bij een tekort aan zonlicht alsmede warmte. De warmte van de koellucht blijft via het ventilatiesysteem in de woning.

Apparatuur

Het dagelijks electriciteitsverbruik voor huishoudelijke apparatuur is gebaseerd op een 24 volts gelijkspanning installatie. Er bestaat momenteel reeds ap-

paratuur, lampen, tv's e.d. Maar die zijn doorgaans slechts geschikt voor gebruik in caravans of op boten.

Voor incidenteel gebruik kunnen 220 volts-apparaten via een 'omvormer' geschikt gemaakt worden voor 24 volt.

In de winter functioneert de (absorptie)koelkast op aardgas. Het eventuele tekort aan energie voor de zonneboiler in die periode wordt gecompenseerd door een kleine op gas werkende generator.

Nog te duur

Een woning met dergelijke voorzieningen is echter te duur om rendabel te kunnen zijn, omdat de prijs voor de praktisch onkwetsbare zonnecellen met bijbehorende installaties te hoog is.

Het huis is voor de normale prijs van een premie C-woning aan Evert Sjoerdsma verkocht. Het PBE betaalde f 60.000,- voor de extra kosten ten behoeve van ontwikkeling van het huis en zonnecellen. Ook de inrichting van de aan het huis vastgebouwde informatieruimte voor belangstellenden heeft de totale bouwkosten met f 30.000,- verhoogd.

Zowel de installatie als de presentatieruimte worden beheerd door het PBE, c.q. Sjoerdsma om metingen te verrichten en op afspraak geïnteresseerden informatie over het project te geven.

Castricum

Het Zonnehuis in de nieuwbouwwijk 'Albertshoeve' is gesubsidieerd door de Provincie Noord-Holland en de rijksoverheid. Het gemeentebestuur van Castricum en woningbouwvereniging 'Stichting Eigen Woning' bezit verleenden ook zonder aarzeling hun medewerking.

De woning is een ontwerp van het Architectenbureau Nootebos en Van Eijk te Castricum. In overleg met alle betrokkenen werd een verkaveling gerealiseerd met zuidelijke oriëntatie voor alle 35 woningen van het bouwplan met een representatieve plaats voor de zonnewoning. Daarmee is het bewijs geleverd dat zongericht verkavelen niet duurder is.

hub meijer

DICK ROSBACH ONROEREND GOED

Beukenstraat 8, 6456 AM Bingleade
Tel. 04492-2619

BRUNSSUM
Nabij centrum gelegen, geheel gerenoveerd, mooi groot halfvrijstaand herenhuis. Ind.: ruime woonkamer, open keuken met inbouwapp., ruime werk/etkamer, luxe badkamer, 5 slaapkamers, dubbele garage, berging, kelder, mooi aangelegde tuin. Tot. opp. ± 430 m².
Vraagprijs: f 200.000,- k.k.

BRUNSSUM
Mooie bouwplaats, gelegen nabij het centrum en geschikt voor het bouwen van een woonhuis. Totale perceelsoppervlakte ± 720 m². Frontbreedte ± 11 meter.
Prijs: nader overeen te komen.

HEERLEN
Zeet mooie verbouwde woning met c.v., garage en geheel onderkelder. Ind.: woonkamer met open haard, open keuken met inbouwapp., 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en douche, waskeuken en sauna, terras met barbecue.
Dit pand moet u bezit van binnen zien.
Vraagprijs: f 115.000,- k.k.

OIRSBEK
Rustig gelegen, goed geïsoleerd, halfvrijstaand woonhuis met grote garage. Ind.: L-vormige woonkamer, keuken met inbouwapp., bijkeuken, kelder, 3 slaapkamers, badkamer met douche, zolder, voor- en achtertuin.
Vraagprijs: f 125.000,- k.k.

Voor eventuele informatie en/of aanbiedingen, gelieve u contact op te nemen met ons kantoor, maandag t/m zaterdag van 09.00-18.00 uur.

Gronsveld - Eijsden

Notaris mr. H.Ch.M. van Sijpe te Eijsden
zal op vrijdag 8 sept. a.s. om 14.00 uur ex art. 1223 BW publiek verkopen in de zaal van restaurant Grand-Mère, Helmstraat 16, Maastricht, in één zitting, bij opbod en afslag:

cafépand met schuur, Rijksweg 79 te Gronsveld, gemeente Eijsden, groot ± 3.95 are.

Aanvaarding: na betaling koopsom en kosten. Koper dient zelf de ontruiming te bewerkstelligen, event. met groosse veilingakte.
Koopsom: 10% te voldoen binnen 8 dagen na toewijzing, het restant met de kosten uiterl. 27 okt. a.s.

Bezichtiging: event. via notaris-kantoor. Van toepassing zijn de Algemene Verkoopvoorwaarden onroerend goed 1987, met inachtneming v.d. in de akte opgenomen afwijkingen.
Legitimatie en het schriftelijk aantonen van financiële goedheid zijn bij het bieden verplicht.
Intl.: not.kant. mr. van Sijpe, Kerkstraat 19, Eijsden, tel. 04409-1477.

HOENSBROEK
Dubbel woonhuis (beide ruim van inhoud), gelegen op een perceel van 800 m² plus een loods van 60 m² en diverse garageboxen. Bekende renovatie noodzakelijk. Ideaal voor de doe-het-zelver. Prijs voor beide panden samen f 175.000,- k.k.

HEERLEN
Stapel ruim HERENHUIS (halfvrijstaand) met garage/berging en prachtige tuin. Gelegen op loopafstand van het centrum. Ind.: souterrain: kelder. Beg. grond: hal met garderoben, gang, woonkamer (40 m²), keuken met inbouw, toilet, berging, kast. Eerste verd.: overloop, 3 slaapkamers, waarvan 1 met balkon, badkamer met ligbad, 2e toilet, bergkast. Tweede verd.: zolder (vaste trap). Zolder is opgesplitst in 2 slaapkamers en berging. Gas-c.v. (ketel '84). Bouwjaar 1934. Perceel 437 m². Prijs f 215.000,- k.k.

HOENSBROEK
Ruim half vrijstaand woonhuis met inbandige garage en fraaie tuin. Ligging hartje centrum. Bouwjaar 1959. Ind. souterrain: kelder, ruime garage. Beg. grond: entree, toilet, grote woonkamer, keuken. Eerste verd.: overloop, 4 slaapkamers, balkon, badkamer met 2e toilet. Tweede verd.: zolder (vaste trap) met 5e slaapkamer, gas-c.v. Dubbele beglazing. Rolliken. Dit zeer ruime pand moet u bezit van binnen zien. Prijs f 159.000,- k.k.

DRS. DE LA HAYE
Makelaardij O.G. - Taxaties
Verzekeringen - Hypotheken
Hoofdstraat 88 Hoensbroek
045-223434
66k zaterdag: 10-12.30 uur

Te koop

LANDGRAAF te koop, woonhuis met loodsen. Modern woonhuis, volledig ingericht met alle voorzieningen. Loodsen: koude loodsen met kantoorvoorzieningen. Koopprijs f 635.000,- k.k.

HEERLEN, winkel/woonhuis te koop. Vraagprijs f 129.000,-.

Zadelhoff Makelaars
Makelaars & Taxateurs o.p. Speciaal in de huishouding
Van Houtendijk 7 - 6211 CC Maastricht
Zadelhoff vertegenwoordigt door geheel Nederland
043 - 256 633

centraal stofzuigstelsysteem Nieuw

ET ELEK-TRENDS
Het centrale stofzuigstelsysteem
TECHNISCH BURO NIEUWSTADT
Het moderne reinigingssysteem

Geluidarm
Hygiënisch (bacteriën buiten woning)
Grote zuigkracht (keuze uit 3 motoren aangepast aan de installatie)
Zonder stofzakken
Kortere stofzuigtijden
Zelf te installeren
Dealer voor Limburg.

Markt 18
Tel: 04498 - 5380

Technisch Buro Nieuwstadt

Stuur de bon in voor meer informatie:

Naam: ..... Tel: .....
Straat: .....
Plaats: .....
Ongelofwaardig op te sturen in een open enveloppe met aankruising:
[ ] Centraal stofzuigstelsysteem
[ ] Dakgoten [ ] Kozijnen
T.B.N. Antwoordnummer 30601, 6100 VL Nieuwstadt.
Geen postzegel nodig.

Nieuw centraal stofzuigstelsysteem

TE HUUR CAFE BRANDWAPEN SCHAESBERG

Het Brandwapen, gelegen aan de Markt 7 te Schaesberg, is een zeer goedlopend cafébedrijf. Het object omvat een café met zaal en kegelbaan, alsmede een woning.
De huidige exploitant is om gezondheidsredenen genoodzaakt de exploitatie over te dragen.

Geïnteresseerden die beschikken over de vereiste horecavestigingpapieren en enig beginkapitaal ter financiering van de overname van de inventaris, worden verzocht te schrijven naar:

Koninklijke Brand Bierbrouwerij b.v.
Postbus 1
6320 AA WIJLRE

Nadere informatie op werkdagen:
de heer R. Koulartz,
tel. nr. 045-461377
(8.30-10.00 uur)

VAESRADE

Vaesradeweg
Uniek gelegen op heuvel, halfvrijstaande bungalow. Ind.: souterrain, geheel onderkelder. Parterre: entree/hal, toilet, woonkamer met openhaardpartij, semi-open aanbouwkeuken, gang, 2 slaapkamers, badkamer met douche en v.w.
VRAAGPRIJS f 188.000,- k.k.

STEIN

Gerichtstraat
Vrijstaand woonhuis met garage en tuinhuisje. Ind.: entree/hal, garderobe, toilet, woonkamer, luxe aanbouwkeuken met eetkeuken ca. 32 m², overdekt terras. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, toilet en v.w. 2e verd.: vliegtrap zolder/berging.
PRIJS OP AANVRAAG.

MAASBRACHT

Semi-bungalow met garage
Ind.: souterrain: kelderruimte. Parterre: entree/hal, toilet, woonkamer, slaapkamer, badkamer met ligbad, toilet en v.w. 1e verd.: overloop, 2 slaapkamers, zolder/berging.
PRIJS OP AANVRAAG.

MAKELAARDIJ ONROEREND GOED BEËDIGD TAXATEUR

BIERMANS
Doktersweg 14, 6101 EB Echt
Postbus 115 - 6100 AC Echt
Telefoon 04754-85006

HEERLEN-CENTRUM

Zeer ruim, geheel te renoveren tussenwoning met kl. tuin, verwarmd middels kachels, prov.kelder, woonk., keuken, 5 slpk., badk.
Vr.pr. f 95.000,- k.k.

GELEEN-ZUID

Zeer fraai gelegen, uitgeb. hlf. vrijst. whs. met gar., berging, kelder, fraaie parketvl., living met openh., luxe inger. keuken, 2 gr. slpk., 1 kl. slpk., badk., bad.
Vr.pr. f 155.000,- k.k.

TE HUUR

In het centrum v. Geleen gelegen appartement 2e + 3e verd. met ruime living (parket); keuken, 3 slpk., badk., zolder, kelder.
Huurprijs f 800,-/mnd.

VOORN STEENBAKKERS
Dr. Schoepmanlaan 41, Beek
04490-75815

Makelaardij onroerend goed

MAAK WERK VAN UW HUIS

HEERLEN Jongmansweg 32
Appartement met c.v. op 3e etage gelegen, zonder lift. Goede staat van onderhoud. Ind.: berging in souterrain. 3e verd.: royale woonkamer m. open keuken va. 37 m² opp., 2 slpk., badk. m. ligbad, v.w., toilet en wasmachineaansluiting. Aanv. direct.
Prijs f 73.000,- k.k.

HEERLEN Uterweg 90
Woonhuis met c.v., garage en tuin. Bjr. 1976. Geheel rolloken. Perc.opp. 179 m², tuin op het zuidwesten. Ind. o.a.: hal, woonkamer ca. 33 m², keuken, berging, 3 slpk. en badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. Spoedig te aanvaarden.
Prijs f 115.000,- k.k.

HEERLEN-CENTRUM
HEERLEN, Bongaertslaan 22
Uitstekend gelegen vrijstaand landhuis nabij centrum met schitterende tuin (1.073 m²) en zwembad. Ind. o.a.: kelder, hal, dubbele garage, 170 m² met traa terras aan prachtige tuin (ca. 50 m diep), zwembad en tuinberging. 1e verd.: luxe badkamer, 3 slpk. 2e verd.: zolder, luxe en degelijke afwerking. Aanv. in overleg.
Prijs f 449.000,- k.k.

Exclusief wonen in 't groen

HEERLEN Petroniusstraat 22 (Aarveld)
Fraai gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: kelder. Beg. gr.: royale hal, L-vorm. living (ca. 50 m²), open keuken, 1e verd.: 3 slpk., badkamer en groot dakterras. Aanv. direct. Perc.opp. 356 m².
Prijs f 224.000,- k.k.

HOENSBROEK Slepstraat 30
Verrassend ruim halfvrijst. woonh. met c.v., garage en kleine tuin. Ind. o.a. beg. gr.: hal, zit-/eetkamer met niveauverschil (ca. 42 m²), open keuken, terras en plantenborder. 1e verd.: 4 slpk., badk. met ligb., toilet en v.w., wasruimte m. wasmachineaansluiting. 2e verd.: royale zolder. Ramen, kozijnen en deuren in hardhout. Bjr. 1975.
Prijs f 145.000,- k.k.

HOENSBROEK
Mooi gerenoveerd appartement (Markt, boven AH supermarkt, 4e etage). Ind.: entree, keuken met inbouw, bet. badkamer, toilet, woonkamer, 2 slaapkamers, berging (lift aanwezig). Gas-c.v. Prijs f 65.000,- k.k.

HOENSBROEK (nieuwbouwproject)
Aan de Nieuwstraat (op loopafstand van het centrum) worden twee halfvrijstaande woningen met garage gebouwd. Dit kleinschalige project van bijzondere architectuur kent de volgende indeling: begane grond: entree (met open trap), woonkamer (35 m²), keuken met inbouw en berging. Toilet. Eerste verd.: bad, 2e toilet, en vaste wastafel. Tweede verd.: zolder (vaste trap). Perc.opp. 310 m². Prijs f 162.000,- vrij op naam (excl. eenmalige bijdrage van f 5000,- belastingvrij). Woonlast circa 700,- per maand.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

HOENSBROEK
Diverse appartementen. Nu uw eigen appartement voor de prijs van een kamer. Prima lokatie, hartje Hoensbroek. Ind.: gang, keuken, badkamer, slaapkamer, woonkamer, gas-c.v. Berging aanwezig. Totale woonlasten (excl. stoken) ± f 350,- per maand. Prijs f 49.000,- k.k.

De bewoners van deze woningen krijgen een "onderscheiding".

HEERLEN, plan WELTEN
Het plan Welten. Het stadsdeel Welten, gesitueerd aan de rand van de binnenstad, is een begerenswaardige woonplek. Het plan is ruim opgezet met veel groenvoorzieningen. Na de eerste fase woningen die gerealiseerd en bewoond is, wordt gestart met de bouw van de tweede fase met een geheel eigen stijl.

Onderscheiding in vormgeving en architectuur.
Deze woningen zijn duidelijk anders dan de gebruikelijke woningtypen in deze prijsklasse. Architectenbureau Coppen B.V. uit Roermond heeft binnen deze prijsklasse woningen ontworpen die uit de gangbare woonvorm naar voren springen, met veel aandacht voor het uiterlijk.
De creatieve vormgeving blijkt uit de gevarieerde gevel- en dakpartijen, waardoor de woningen een exclusief karakter hebben gekregen.

Extra veel woonruimte.
De woningen zijn sfeervol en functioneel ingedeeld en er zijn verschillende typen, bijvoorbeeld:
• een L-vormige living van ca. 35 m² en een gesloten keuken (ca. 8 m²). Garage (ca. 17 m²) is inbandig bereikbaar. Enkele hebben een extra bergzolder (ca. 30 m²), via vaste trap bereikbaar.
• Een L-vormige living van ca. 43 m² inclusief open keuken, met extra bijkeuken. Garage bereikbaar via achtertuin.

Alle woningen hebben 3 slaapkamers, een badkamer met ligbad en een 2e toilet, alsmede een aparte zolderruimte bereikbaar via slaapkamer, zijn degelijk afgewerkt met hardhouten kozijnen en onderhoudsvrije gevelbetimmeringen. Natuurlijk zijn ze voorzien van spouw-, dak- en vloerisolatie.

De prijzen variëren van f 206.900,- v.o.n. tot f 236.900,- v.o.n.
Perceelsoppervlakten van 170 m² tot 255 m².

BON
Gaame vrijblijvend volledige informatie over de 10 woningen te Heerlen, Welten.

Naam: .....
Adres: .....
Postcode/Plaats: .....
Telefoon: .....
In ongelankeerde gesloten enveloppe zenden aan Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

Stienstra
Makelaardij onroerend goed - Hypotheken - Verzekeringen
Stienstra Makelaardij BV
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

Bedrijfs hypotheek en -financieringen. Daar heeft u specialisten voor nodig.

Wilt u daar meer over weten?

Dat kan. Bel ons maar eens.

043-637373

Lenting & Van Irsen
verzekeringen bv

Prof. P. Willemsstraat 21
6224 CC Maastricht
Postbus 4212
6202 WB Maastricht

NIEUW
SPAARHYPOTHEEK 7 JAAR VAST
met 2 jaar rentebedenktijd

Onze Spaarhypotheek scheelt u al gauw zo'n f1.000,- netto* per jaar

* Vergelijken met een annuïteitenhypotheek, hypotheekbedrag f130.000,- looptijd 30 jaar, rente 7%, fiscaal voordeel 42%.

Rentepercentages thans geldende hypothecaire leningen		
VANAF	Gemeente Garantie	Zonder Gemeente Garantie
7,4%	1 jaar vast	7,4%
	3 jaar vast	7,7%
	5 jaar vast	8,0%
	7 jaar vast	8,3%
Spaarhypotheek		
	5 jaar vast	8,2%
	7 jaar vast	8,3%

Onze Spaarhypotheek - door de Vereniging Eigen Huis "als best geteste" hypotheekvorm van dit moment - is een unieke levenhypotheek die u al gauw zo'n f1.000,- netto per jaar scheelt.

Voeg daarbij: * de huidige, lage rentestand;
* de uiterst stabiele maandlasten;
* de gegarandeerde eindwaarde;
* een maximaal fiscaal voordeel gedurende de hele looptijd;

en u zult met ons eens zijn dat terecht van een unieke hypotheek gesproken kan worden. Naast de Spaarhypotheek hebben wij uiteraard nog verschillende andere mogelijkheden. Zodat we ervan overtuigd zijn dat we ook u een passende hypotheek met de laagste rente kunnen bieden.

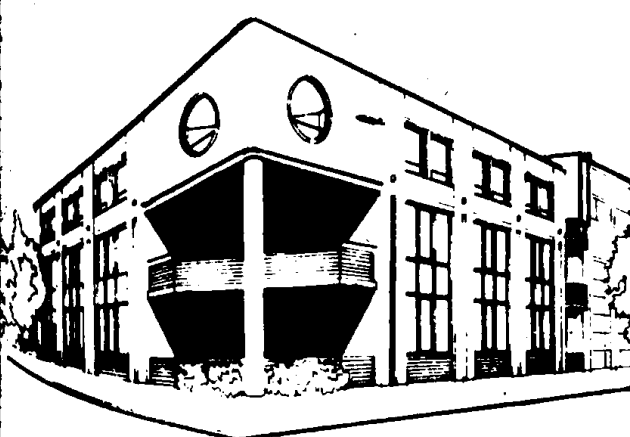
spaarbank limburg

pancratiusbank

Voor al uw bankzaken **Spaarbank Limburg - Pancratiusbank**

Kantoren Spaarbank Limburg. Hoofdkantoor: Markt 17-18, Maastricht, tel. 043-296666. Distriktkantoor: Spoorstraat 38, Venlo, tel. 077-541212. Bijkantoren: Maastricht (20), Amby, Beek, Berg en Terblijt, Blerick (3), Borgharen, Bunde, Cadier en Keer, Eijsden, Gronsveld, Heer (3), Meerssen, Roermond, Sittard (3), Tegelen, Vaals, Valkenburg, Velden, Venlo (3) en Venray. Kantoren Pancratiusbank. Hoofdkantoor: Geerstraat 22, Heerlen, tel. 045-716441. Overige kantoren te Heerlen (6), Hoensbroek, Geleen (2), Brunssum, Schaesberg en Kerkrade (2).

LANDGRAAF

Nog één appartement te koop

Op een prima locatie, op slechts enkele meters van het gemeentehuis, politiebureau en winkelcentrum, komt in het nieuwe hart van de gemeente Landgraaf een fraai appartementencomplex gereeds. Dit appartement biedt u een praktische indeling t.w.: woonkamer ± 25 m², keuken ± 7 m², slaapkamers ± 12 m² en 6 m², badkamer, apart toilet, gang, hal, balkon op het zuiden en berging op de begane grond.

Kosten: f 125.412,- v.o.n. *
Rijkspremie f 50.000,- *
Netto maandlast f 436,- *

* afhankelijk van inkomen en hypotheekvorm.

Inlichtingen/verkoop:

van maandag t/m vrijdag
van 9.00-17.00 uur en
volgens afspraak

Edisonstraat 9, 6372 AK Landgraaf, 045-316222

ABAZ

onroerend goed en taxatiebureau

BRUNSSUM
Het Ambacht
Geschakeld woonhuis met c.v. en carport. Ind. o.a. ruime woonkamer, keuken met goede installatie, drie slaapk., badk. met ligbad, zolder en tuinberging. Vraagprijs f 126.500,- k.k.

HEERLEN
Sittarderweg
Ruim, karakteristiek woonhuis met c.v. en zeer royale tuin achterom, bereikbaar met auto. Royale woonkamer en keuken, drie slaapkamers, badkamer en kelder. Vraagprijs f 127.000,- k.k.

NIEUWBOUW

HEERLEN-Wellen
Halfvrijstaande en vrijstaande herenhuizen met garage. Royale living met fraaie erker, versholven keuken. 1e verd.: drie slaapk. en badk. met ligbad. 2e verd.: bereikbaar via vaste trap. Optimaal geïsoleerd, waardoor 40% energiebesparing. Koopprijzen vanaf f 189.115,- vrij op naam.

KLIMMEN-RANSDAAL
Op fraaie locatie nabij station realiseren wij twee vrijstaande landhuizen volgens de Livingstone-formule. Karakteristieke architectuur met wolfsenden en roedenverdeling in de ramen. Ruime entree, woonkamer/keuken en bergzolder. Koopprijzen vanaf f 208.875,- vrij op naam.

OIRSBEK
In den Moel
Vrijstaande landhuizen met c.v. en garage, optimaal geïsoleerd en luxe afwerking. Koopprijzen vanaf f 219.500,- vrij op naam.

Int.: De Doorn 23, 6419 CW Heerlen

045-718731

SCHIMMERT

Notarissen mr. H.J.M. van de Weijer en mr. C.J. Leussink te Heerlen zullen op **donderdag 7 september 1989** om 15.00 uur, in café 't Weverke, Hooftstraat 77 te Schimmert, op verzoek van hun opdrachtgever, ex art. 1223 B.W. in het openbaar, bij opbod en afslag, in één zitting, verkopen: halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin, gelegen te Schimmert, gemeente Nuth, Bekerbaan 3, kad. gemeente Schimmert, sectie A nr. 3450, groot 3,47 aren.

Indeling pand:
Begane grond: entree, toilet, gr. woonkamer, keuken. Verdieping: 4 kamers, badkamer met ligbad en toilet. Het pand is voorzien van c.v. (gas).

De veiling zal geschieden onder de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van de Kon. Notariële Broederschap.

Aanvaarding:
Vrij van huur en geheel ontruimd, bij de betaling van de koopsom, hetwelk dient te geschieden op uiterlijk 1 november 1988.

Bezichtiging:
In overleg met het notariële kantoor.

Gegadigden dienen ter veiling een bewijs van hun financiële gegoedheid over te leggen.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen op het kantoor van de notarissen Van de Weijer en Leussink te Heerlen, Akerstraat 138-a. Tel. 045-714428.

Te huur aangeboden

CAFÉ TE HEERLEN (Zeswegen)

Voor inlichtingen tijdens kantooruren:
045-243900.

227472

HEERLEN, Koraalr 49, aan plantsoen gelegen mooi ruim woonhuis met voor- en achtertuin. Ind.: hal, keuken, woonkamer, terras, berging, 3 slpk., douche met v.w., zolder met vaste trap met slpk. c.q. hobbyruimte. Pand is geheel voorzien van thermopane en rolluiken. Bij 100% fin. f 600,- p. mnd.

HEERLEN, Thorbeckestraat 22, tussenwoning met c.v. Ind.: kelder, gang, toilet, voortuin, woonkamer, keuken (w.k. schrotenplafond), terras en berging, 2 slpk., badkamer met douche en toilet, v.w., zolder met vaste trap en slpk. c.q. berging. Dak en elektra vernieuwd. Bij 100% fin. f 485,- p. mnd.

BRUNSSUM, Kerkstraat 164, zeer luxe appartement incl. stoffering en alle apparatuur. Ind.: berging, hal, luxe keuken met app., luxe badkamer met ligbad + toilet + v.w., grote woonkamer (7 x 6,15 m), 2 ruime slpk. Vraagprijs n.o.t.k.

VAESRADE, Hommert 10 a, vrijstaand riant landhuis op 1855 m² grond. Ind.: 5 schietbanen, berging, kantine met c.v. en huurgeiser, hal naar boven, hal, w.k. met open eiken keuken, parket en schouw, luxe badk. met ligbad, douche, v.w. en toilet, 1 slpk., gr. bet. garage, voortuin, serre, terras, zt. gr. tuin, 2 slpk., open ruimte en berging. Alles schoonmetseiwerk, alarminst. en rolluiken. Vraagprijs f 340.000,- k.k.

Voor ons totale woningaanbod!
Vraag onze infolider

Assurantie-, financierings- en adviesbureau

van Oppen bv
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum,
tel.: 045 - 264543

maandag t/m vrijdag 9.00 - 12.30 en 13.30 - 17.30 uur
donderdagavond 18.30 - 20.30 uur en zaterdag 9.00 - 12.00 uur

TE KOOP

Pachtvrije boerderij (monument) met bijbehorende landerijen Hoeve "Vernelsberg" te Wittern, groot 22.2820 ha; de gebouwen zijn apart te koop; per 1 oktober te aanvaarden.

Inlichtingen en bezichtiging op afspraak.

ROEBROEK MAKELAARDIJ

Parallelweg Zuid 15, Hulsberg-Nuth
Tel. 04404-1707.

279532

Te huur

MAASTRICHT-CENTRUM

nabij het Vrijthof, representatief
bedrijfspand, bruto vloeropp. over
3 etages 520 m². Aanvaarding
oktober/november 1989.
Huurprijs f 72.000,- per jaar.

Zadelhoff Makelaars

Maastricht 043 - 256 633

Specialisten in bedrijfsruimte
Makelaars & taxateurs o.g.
Van Haseeltkade 7

TE KOOP:

KLIMMEN: halfvrijst. woonhuis met vrijst. appartem.gebouw. ind. o.a.: hal met toilet, woonk. met o.h., woonkeuken, 5 slaapk., badk., ruime zolder, garage, div. kelders. 4 appartem.: hal, woonk., slaapk., kitchenette, badk., toilet, onlangs gerenoveerd. huurobrp. p.j. f 34.000,-. woonhuis vrij opleverbaar.
Prijs n.o.t.k.

OIRSBEK: op goede locatie gelegen repr. kantoorruimte (ca. 150 m²) in goede staat van onderh. is event. te gebruiken als woonhuis met inpandige garage. loodsden (ca. 450 m²) perceelsopp. ca. 1450 m². het terrein is geasfalteerd en goed omheind.
Vraagprijs f 240.000,- k.k.

OIRSBEK: op goede stand gelegen vrijst. villa met mooie tuin (ca. 1450 m²), vrijbl. uitzicht. ind. o.a.: ruime hal, living (47 m²), keuken met div. app., stud.k., 4 ruime slaapk., 2 badk., ruime zolder via vliezotrap, inpandige garage. **Vraagprijs f 360.000,- k.k.**

(bezichtiging van panden na afspraak!)
deze panden zijn een kleine selectie van onze totale portefeuille.
documentatie van bij ons in verkoop zijnde panden sturen wij u gaarne op aanvraag toe.

MAKELAARSKANTOOR O.G.

DRS. SCHREINEMACHER B.V.
kommel 22, maastricht
telefoon 043-219157. tel. b.g.g. 21 6822.

Het afsluiten van een hypotheek

is één van de belangrijkste financiële beslissingen in uw leven.

Daarom is het goed om te weten dat

het Bouwfonds een nieuwe hypo-

theekvorm voert, waarmee u aan-

zienlijk kunt besparen op uw woon-

lasten: de SpaarVast Hypotheek.

De SpaarVast Hypotheek van

het Bouwfonds heeft een rentevast-

periode tot 30 jaar. U kunt dus

kiezen voor meer zekerheid op de

lange termijn en bovendien bespaart

u op den duur

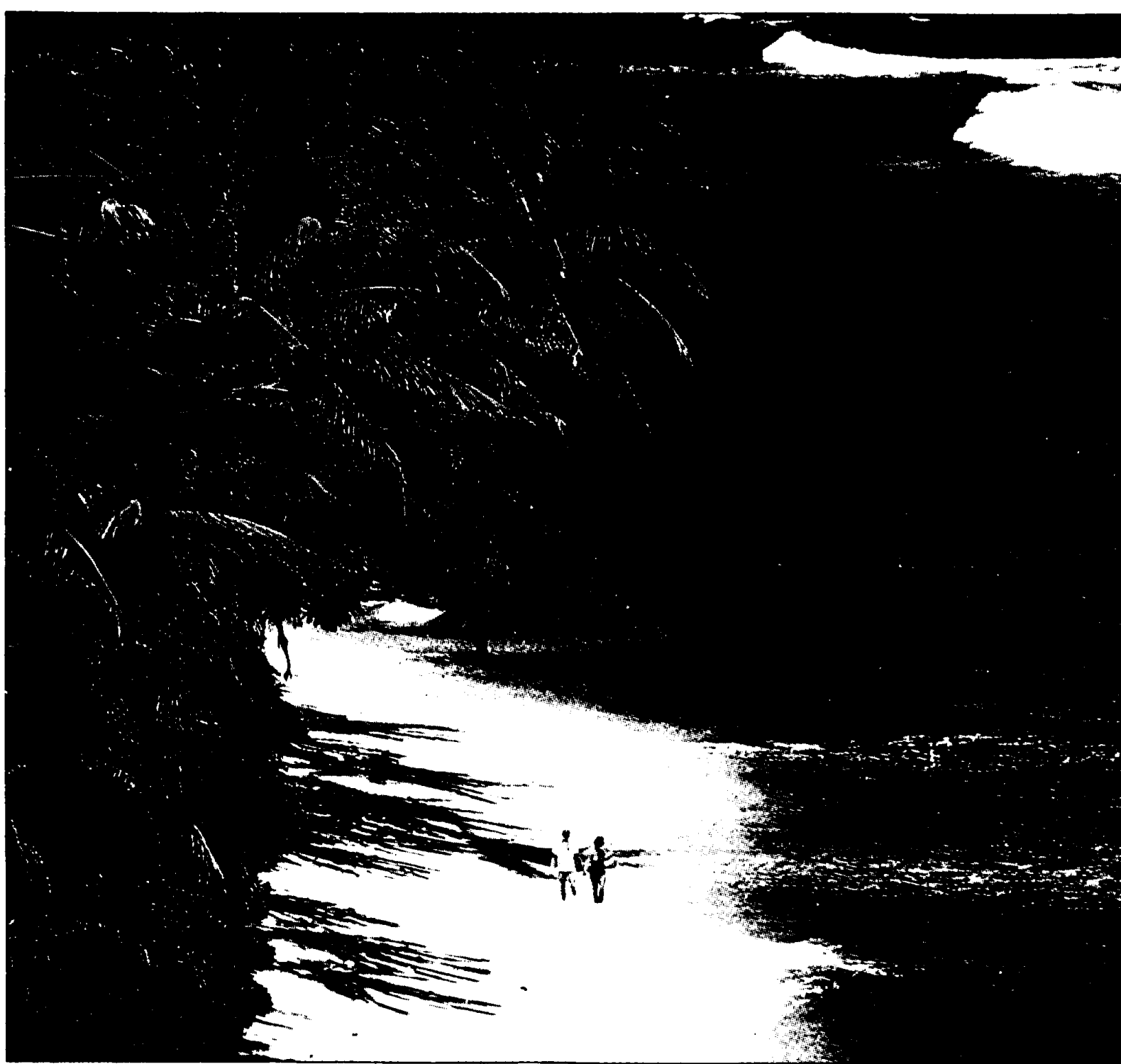
tienduizenden

guldens.

Dat geeft u behoorlijke armslag om

andere, persoonlijke wensen te

kunnen vervullen...

Met 'n SpaarVast Hypotheek van het Bouwfonds krijgt u meer ruimte voor leuke dingen...

'n Hypotheek van het Bouwfonds geeft meer armslag.

Bouwfonds Limburgse Gemeenten

Laat het Bouwfonds, uw

makelaar of verzekeringsadviseur

berekenen wat de SpaarVast

Hypotheek van het Bouwfonds in

uw geval aan voordeel oplevert.

Dat doen zij vrijblijvend en koste-

loos voor u.

COUPON

Stuur mij, geheel vrijblijvend, uitgebreide informatie over de SpaarVast Hypotheek van het Bouwfonds.

Naam: _____

Straat: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Mijn makelaar/verzekeringsadviseur is: _____

Stuur de bon in een ongefrankeerd envelop aan Bouwfonds, Antwoordnummer 28, 6160 AA Geleen

Voor nadere informatie kunt u gebruik maken van de coupon, of ons even bellen.

Geleen,
Jos Klinnenlaan 288,
Telefoon 04490 - 88588.
Roermond,
St. Christoffelstraat 10,
Telefoon 04750 - 16555.
Venlo,
Nijmeegseweg 28 (bij Trefcentra),
Telefoon 077 - 541945.

BRUNSSUM: Goed uitgevoerd (o.a. hardhouten kozijnen) en onderhouden halfvrijstaand gescheiden woonhuis met c.v.-gas, garage met zolder en met vrij uitzicht. Ind. o.a.: bet. hal, ruime woonkamer met open haard, bet. eetkamer voorzien van aanbouwkeuken met apparatuur. Ruime badkamer met ligbad, douche, 2e toilet, drie slaapkamers, via vaste trap naar zolder met 4e slaapkamer. Aanvaarding n.o.t.k. Prijs f 179.000,- k.k.

BRUNSSUM: hoekwoning met garage, c.v.-gas en tuin. Goed onderhouden ind. o.a.: woonkamer, ged. open keuken, 3 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad v.w. en toilet. Zolder bereikbaar via vlieztrap. Tuinberging. Vraagprijs f 124.000,- k.k.

BRUNSSUM: goed gelegen vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage, tuin en tuinhuisje. Goed geïsoleerd en goed onderhouden. Ind. o.a.: woonkamer, keuken met installatie, drie slaapkamers, badkamer met lichtbad, douche, vaste wastafel en toilet. Vlieztrap. Beschoten zolder met betonnen vloer. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 225.000,- k.k.

BRUNSSUM: vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, inpandige garage en tuin. Direct grenzend aan het winkelcentrum, rustig gelegen. Bouwjaar 1973. Ind. o.a.: kelder, woonkamer (open haard), eetkamer, keuken (installatie met apparatuur), vier slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche. Gedetailleerd dubbele beglazing. Vraagprijs f 249.000,- k.k.

BRUNSSUM - Op een Hees: rustig gelegen woonhuis met c.v.-gas, berging en tuin. Ind. o.a.: entree, toilet, garderobe, woonkamer, ged. open keuken met keukeninstallatie, 2 slaapkamers, luxe uitgevoerde badkamer met o.a. ligbad en douche. Goed onderhouden en goed geïsoleerd. Aanvaarding in overleg. Koopprijs: f 95.000,- k.k.

BRUNSSUM: luxe hoekwoning met dubbele garage en mooie tuin. Gehele pand is onderkelderd. Ind. o.a.: royale entree, toilet, ruime woonkamer met open haard, luxe keuken, bijkeuken, 1e verd.: 3 slaapkamers, douche, toilet. 2e verd.: 4e slaapkamer, badkamer met o.a. ligbad, apart toilet. Uitstekende staat van onderhoud. Aanv. in overleg. Vraagprijs f 290.000,- k.k.

HEERLEN-Centrum: groot herenhuis met praktijkruimte, c.v.-gas, garage en tuin. Ind. o.a.: diverse kelders, royale hal met trappenhuis, ruime living (ca. 55 m²) met parket, keuken, praktijk-kantoorruimten (totaal ca. 70 m²). 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verd.: 2 zolderkamers, grote zolderkamer. Prijs op aanvraag.

HEERLEN: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., goed uitgevoerde bedrijfs-hobbyruimte en tuin. Voor vele doeleinden geschikt. Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer met open haard, eetkamer met een goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur, drie slaapkamers, twee badkamers, zolder (vaste trap). Hobbyruimte 1e en 2e verdieping (totaal ca. 120 m²). Prijs: f 173.000,- k.k.

HEERLEN - Bekerveld: op loopafstand van het centrum zijn 15 royale en luxe appartementen gerealiseerd aan het prachtige Bekerveld. Parkeergelegenheid in het souterrain. Totale woonoppervlakte variërend van 140 tot 180 m². Optimale veiligheid en privacy. Ind. o.a.: royale living, complete luxe ingerichte -keuken, twee slaapkamers, twee badkamers, balkon. Nog slechts enkele appartementen te koop (twee appartementen met tuin). Koopprijzen variëren van f 366.000,- v.o.n. tot f 386.000,- v.o.n. "Inruil" van uw eigen woning is mogelijk. Voor serieuze belangstellenden ligt een uitgebreide brochure klaar.

COMPLEET INGERICHTE MODELWONING ingericht door **Lendfers Decoratie** te Heerlen. Bezichting hiervan uitsluitend na afspraak.

TE HUUR

HEERLEN-Centrum (Pancratiuskerk) - TE HUUR: type A: (nog 2 appartementen). Woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer, twee balkons, berging. Bruto opp. ca. 95 m². Huurprijs f 910,- per maand inclusief servicekosten. Type B: (nog 2 appartementen). Grote woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer, patio. Lift. Bruto opp. ca. 115 m². Huurprijs f 1375,- per maand inclusief servicekosten. Reservering nabij gelegen parkeerplaats mogelijk.

HEERLEN-Centrum: TE HUUR: appartement met garage-berging, c.v.-gas. Woonkamer met balkon, keuken, een grote slaapkamer, badkamer. Huurprijs f 1050,- per maand inclusief servicekosten.

HEERLEN - Ganzewald: rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en een goed aangelegde grote tuin (ca. 1100 m²). Ind. o.a.: kelder, ruime woonkamer met open haard, keuken, badkamer met o.a. ligbad en douche, vier slaapkamers, vaste trap naar zolder, alwaar een ruime slaapkamer. Rondom rolluiken. Vrij gehele pand voorzien van parketvloer. Goed onderhouden. Maximale privacy. Vraagprijs: f 179.000,- k.k.

HEERLEN - Graabroekveld: woonhuis met c.v.-gas en kleine tuin. Geheel onderkelderd. Woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 85.000,- k.k.

HEERLEN - Heerleheide: (naar winkelcentrum). Halfvrijstaand woonhuis met mogelijkheid voor garage, met berging en tuin. Geheel voorzien van dubbele beglazing en rolluiken. Ind. o.a.: woonkamer, eetkamer met een goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur, bijkeuken, vier slaapkamers, badkamer. Zolder. Prijs f 129.000,- k.k.

HEERLEN: hoekwoning met gas-c.v., tuin en mogelijkheid voor garage. Ind. o.a. sout.: het pand is geheel onderkelderd, diverse bergingen/hobbyruimte (droog). Part. en 1e verd.: woonkamer, eetkamer met een luxe keukeninstallatie met apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer. Vliering. Voorzien van rolluiken. Koopprijs: f 98.500,- k.k.

HEERLEN - Schimmetpennestraat: 12 royale A-woningen. Aannemer Peters uit Brunssum is gestart met het bouwen van ruime halfvrijstaande woningen met c.v.-gas, berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder. De premie A-regeling 1988 is op deze woningen van toepassing. Netto maandlast ca. f 629,-.

HEERLEN - De Erft: vrijstaand woonhuis met gas-c.v., inpandige garage en prachtige tuin met veel privacy (op 't zuidwesten gelegen). Uitstekend onderhouden. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken met installatie, drie slaapkamers, badkamer, grote zolderkamer. Sout.: garage, provisie- en wasruimte. Prijs: f 359.000,- k.k.

HOENSBROEK: aan voorzijde vrij gelegen woonhuis met gas-c.v. en achtergelegen garage. Prima materiaal gebruik. Ind. o.a.: bet. entree, ruime woonkamer met parketvloer, eetkamer met L-vormige aanrechtcombi, 3 slaapkamers, badkamer met douche en v.w., zolder. Aanv. n.o.t.k. Koopprijs: f 126.000,- k.k.

HOENSBROEK: zeer ruim halfvrij. herenhuis met tuin en garage. Geheel onderkelderd. C.v.-gas. Ind. o.a.: kelder, mooie entree met toilet, L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard (ca. 42 m²). Ruime keuken met aanbouwkeuken, 3 ruime slaapkamers, compl. badkamer, vaste trap naar zolder, berging, goede isolatie. Pand is goed onderhouden. Vraagprijs f 184.000,- k.k.

HOENSBROEK: Goed onderhouden tussenwoning met c.v.-gas, berging en zeer grote achtertuin. Ind. o.a.: betegelde hal, woonkamer met tegelver in open verbinding met keuken, 3 ruime slaapkamers, betegelde badkamer, zolder via vlieztrap. Aanvaarding n.o.t.k. Koopprijs f 110.000,- k.k.

HEERLEN: rustig aan aantrekkelijk gelegen tussenwoning met gas-c.v., garage en diepe achtertuin. Ind. o.a.: gang, provisiekelder, toilet, woonkamer, keuken, serre, 3 slaapkamers, betegelde douche, vaste trap naar zolder. Aanvaarding: direkt. Vraagprijs: f 98.000,- k.k.

KERKRADE-West - Terwindsen: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin (ca. 25 meter diep). Rustig en blijvend goed gelegen. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs f 148.000,- k.k.

KERKRADE: Goed onderhouden en centraal gelegen appartement op 2e verdieping met c.v.-gas en berging. Ind. gang, bet. toilet met fontein, woonkamer ca. 28 m² met ruim balkon, open keuken, twee slaapkamers, bet. badkamer met douche en vaste wastafel. Aanvaarding najaar 1989. Vraagprijs f 75.000,- k.k.

KERKRADE: Een vrij jonge woning (bouwjaar ca. 1987/1988) met inpandige garage. Goed geïsoleerd. Ind. o.a.: woonkamer, keuken met keukeninstallatie, drie slaapkamers, badkamer met douche, vlieztrap naar beplante en beschoten zolderkamer. Het pand is achterom bereikbaar. Goed onderhouden. Overdraagbare rijkspremie mogelijk. Prijs f 115.000,- k.k.

KERKRADE - Bleijerheide: goed onderhouden vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en zonnige tuin. Ind. o.a.: 2 kelders, betegelde hal, woonkamer, keuken met L-vormige aanrecht met ingebouwde apparatuur, drie slaapkamers, badkamer met douche, bergzolder. Aanvaarding: n.o.t.k. Vraagprijs: f 145.000,- k.k.

KERKRADE: gescheiden patio-bungalow met gas-c.v., inpandige garage en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer (ca. 38 m²) met lestenvloer en open haard, keuken, drie slaapkamers, goed uitgevoerde badkamer, souterrain: garage-berging. Ruime patio. Prijs: f 142.000,- k.k.

NIJEUWENHAGEN: rustig gelegen woonhuis met gas-c.v., berging en tuin, direct grenzend aan het nieuwe winkelcentrum van Landgraaf. Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer met open haard, eetkamer met een complete keukeninstallatie met apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Prijs: f 109.000,- k.k.

NIJEUWENHAGEN: zeer rustig aan natuurgebied gelegen goed onderhouden semi-bungalow. Geïsoleerd en ged. dubbele beglazing. Totale oppervlakte ca. 1000 m². Versaanderd ind. o.a.: entree, ruime woon-eetkamer ca. 55 m², ged. open keuken, drie slaapkamers, badkamer. Vaste trap naar geïsoleerde zolders en ruime logeerkamers. Sout.: grote inpandige garage, slaap-studeerkamer, sauna, berging c.v.-ruimte. Onderhoudsarm door gebruik nauwelijks materialen. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 358.000,- k.k.

NIJEUWENHAGEN: Vrijstaand woonhuis met mooie grote tuin, garage, c.v.-gas en berging. Ind. o.a.: prov. kelder, woonkamer met aparte eetkamer, moderne keuken met div. app., kantoorruimte, 1e verd.: 4 slaapkamers, badk. met ligb., douche en 2e toilet. Rondom kunststof kozijnen met dubbele beglazing. Goede staat van onderhoud. Vraagprijs f 178.000,- k.k.

SCHAEBSBERG: Goed onderhouden tussenwoning met garage, c.v.-gas en tuin. Ind. o.a.: woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, badkamer met douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: bereikbaar via vaste trap, zolder. Vraagprijs f 129.000,- k.k.

SCHAEBSBERG: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouwjaar 1976. Muren en dak zijn geïsoleerd. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, vier slaapkamers, badkamer, zolder (vaste trap). Vraagprijs f 138.000,- k.k.

SCHAEBSBERG: Vrijstaande bungalow met c.v.-gas, ruime inpandige garage (twee auto's), grote tuin (1440 m²) met groot zonneterras. Blijvend rustig gelegen. Ind. o.a.: royale hal (ca. 20 m²), ruime living met open verbinding naar de verwarmde serre (ca. 67 m²), open haard.

SCHAEBSBERG: Vrijstaande bungalow met c.v.-gas, ruime inpandige garage (twee auto's), grote tuin (1440 m²) met groot zonneterras. Blijvend rustig gelegen. Ind. o.a.: royale hal (ca. 20 m²), ruime living met open verbinding naar de verwarmde serre (ca. 67 m²), open haard.

SCHAEBSBERG: Goed gelegen gescheiden woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Ind. o.a.: ruime L-vormige woonkamer met parket, gedeeltelijk open keuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder bereikbaar via vlieztrap. Goede staat van onderhoud. Ged. rolluiken. Aanv. in overleg. Vraagprijs f 154.000,- k.k.

SCHAEBSBERG: Hoekwoning met tuin en c.v.-gas. Ind. o.a.: entree met toilet, woonkamer met plankenvloer, open keuken. 1e verd.: twee slaapkamers, badkamer met douche, vaste wastafel en aansluitpunt 2e toilet. Vaste trap naar de zolder met derde slaapkamer en berging. Prima geïsoleerd. Kleine achtertuin. Goed onderhouden. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 109.000,- k.k.

SCHAEBSBERG - Centrum: ruim vrijstaand woonhuis met c.v., garage en rondom tuin (ruim 1.300 m²). Ind. o.a.: diverse kelders, royale hal, woonkamer met erker (ca. 45 m²) met parketvloer, eetkamer, bijkeuken, drie ruime slaapkamers, badkamer, zolder (vaste trap) met zolderkamer. Prijs f 260.000,- k.k.

Winkel-bedrijfspannen met woonruimten

HEERLEN - Heksenberg: winkelwoning voor diverse doeleinden geschikt. Ind. o.a.: ruime kelder, verkoopruimte, woonkamer, keuken, werkplaats, dubbele garage, 1e verd.: woonkamer, keuken, twee slaapkamers, vaste trap naar beplante en beschoten zolder. Redelijke staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 192.000,- k.k.

HOENSBROEK: Winkelwoning met c.v.-gas en mogelijkheid voor inpandige garage. Ind. o.a.: kelder, winkel (ca. 35 m²), werkruimte (ca. 60 m²). 1e verd.: vier kamers, keuken, douche en toilet. 2e verd.: vier kamers, keuken, douche. 3e verd.: zolder. Aanvaarding direct. Prijs in huurhuur staat f 129.000,- k.k.

KERKRADE: Grenzend aan het centrum vrijstaand winkel-kantoorpand (ca. 66 m²) met bovenwoning, c.v.-gas, werkplaats-garage, patio. Vraagprijs f 149.500,- k.k.

NIJEUWENHAGEN: Ruim cafépand met zaal, bovenwoning, c.v.-gas, garage, berging/hobbyruimte en tuin. Prijs f 135.000,- k.k.

SCHAEBSBERG: Vrijstaand - modern woonhuis met c.v.-gas, bedrijfs- en kantoorruimte met c.v.-gas en tuin. Ind. woonhuis: sout.: twee kelders. Part.: royale hal, ruime woonkamer, eetkamer met apparatuur, bijkeuken, bergzolder. 1e verd.: vier slaapkamers, badkamer, bergzolder. Ind. bedrijfsruimte: twee kantoorruimten, toilet, doucheruimte, werk-magazijnruimte (totaal ca. 110 m²). Prijs f 365.000,- k.k.

SCHAEBSBERG: Op goed punt in het winkelcentrum (Streeperstraat), gelegen winkelpand met opt. ruime tuin en c.v.-gas, ruime kelders, winkelruimte ca. 40 m², woonkamer, keuken en opslagruimten. 1e verd.: grote woonkamer, keuken, badkamer, slaapkamer, vaste trap naar zolder met twee mansardkamers, goede staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Koopprijs f 149.000,- k.k.

SCHAEBSBERG: Vrijstaand woonhuis met aparte kantoorruimte, gelegen aan de rand van het industrieterrein "Strijdegeest". Woonhuis: ind. o.a.: hal, ruime woonkamer, eetkamer, compleet ingerichte eetkamer, 4 slaapkamers, compleet ingerichte badkamer, zolder, kelder. Kantoor: totaal ca. 80 m² met uitbreidingsmogelijkheid. Totale perceelsoppervlakte ruim 1400 m². Aanvaarding n.o.t.k. Vraagprijs f 435.000,- k.k.

Taxatie, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale

Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur

Heerlenseweg 22, 6371 HS, Postbus 31193, 6370 AD Landgraaf.

Pickée makelaardij bv

045-326767

BRUNSSUM

PRACHTIGE WONINGEN IN EEN PRIMA WOONKLIJMAAT

Bestemmingsplan "De Hemelder" in Brunssum heeft in korte tijd een prima reputatie als woon- en leefgebied opgebouwd. Op een uitstekende ligging in dit plan worden enkele vriendelijk ogende woningen gerealiseerd, gesitueerd in een licht glooiend terrein. Degelijk gebouwde en uitstekend afgewerkte woningen met o.m. een zit-/eetkamer, open keuken, 3 slaapkamers, badkamer met douche en vaste wastafel, een zolder en een berging met mogelijkheid voor een garage.

Koopprijs f 135.436,- v.o.n.
Rijksbijdrage max. f 41.000,- totaal, volgens premie-A-regeling

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maasricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713748

HULSBURG

Beneluxstraat

Halfvrijstaand woonhuis met garage, tuin en c.v.-gas. Indeling: hal, toilet met fontein, L-vormige woonkamer met zware lestenvloer en keuken met luxe aanbouwkeuken met elektrische oven/grill, gaskookplaat, wasemkap, vaatwasmachine en koelkast met diepvriesvak. 1e verdieping: badkamer met ligbad, 2e toilet, v.w. en 3 slaapkamers. 2e verd.: 1 slaapkamer en berging. Bouwjaar 1973. Perc.opp. 316 m². Vraagprijs f 172.000,- k.k.

KERKRADE-WEST

Constantijneik

Hoekwoning met tuin, berging en c.v.-gas. Ind.: hal, toilet, keuken en woonkamer. 1e verd.: 3 spts., c.v.-ruimte, berging en badkamer. Vraagprijs f 109.000,- k.k.

HULSBURG-ARENSGENHOUT

hoek Ravenboschstraat/Weth. Daemenplein

Nieuwbouw vrijstaand woonhuis met garage, tuin en c.v.-gas. Ind.: hal, toilet, m. font., woonkamer en keuken. 1e verd.: 3 spts. en badk. m. ligbad, 2e toilet en v.w. Zolder bereikbaar via vaste trap. Oplevering 3 februari 1990.

Koopprijs f 205.000,- v.o.n.

Inlichtingen:

STEENS ASSURANTIËN C.V.

Nuinhofstraat 70, Nuth

045-241534

TE KOOP

HEERLEN: "Nabij centrum gelegen mooi appartement met flinke tuin." Ind.: entree, woonk. (27 m²) m. vloer in blanke houten delen, woon/eetkamer, berging, 1 ruime slaapk. (4.10x3.85), 1 mansardkamer, badk. m. douche en v.w., vliering. Tuin ± 15x5. Vraagpr. f 82.500,- k.k. Aanv. in overleg.

HEERLEN: "Nabij centrum gelegen woonhuis!" Ind.: kelder, hal, woonk., grote keuken, serre, 3 slaapk., prov., badk. m. douche, zolder bereikb. via vaste trap. Vrijwel alle ramen/kozijnen in kunststof met dubbele beglazing. Achtertuin ± 25 m diep. Bj. 1935. Vraagpr. f 109.000,- k.k. Aanv. direkt.

HEERLEN: "Op 1e stand gelegen wit herenhuis op 864 m² grond!" Ind. souterrain: grote garage, waskelder, wijnkelder, prov. kelder. Parterre/verd.: L-vorm. woonk. (40 m²) m. open haard, L-vorm. woon-/eetkamer (45 m²), m. resp. ligb., vaste wast., douche en vaste wast., zolder, ged. nit. v.w. nardh. ramen/kozijnen m. dubbele beglazing. Voorz. v. energiezuinige c.v.-ketel en waterontharder. Bj. 1956. Het geheel verkeert in prima staat! Vraagpr. f 335.000,- k.k. Aanv. in overleg.

HULSBURG/ARENSGENHOUT: "Halfvrijstaand woonhuis, type landhuis, op 580 m² grond!" Ind.: hal, woonk. (43 m²) m. open haard, keuken m. app., bijkeuken, zeer ruime garage (9.00x3.50/5.00), 4 slaapk., badk. m. ligb., v.w. en 2e toilet, zolder. Bj. 1974. Geïsoleerd en ged. dubbel beglaasd. Achtertuin ± 30 m diep m. groot terras en vijver. Vraagpr. f 195.000,- k.k. Aanv. desgewenst direkt.

HOENSBROEK (slot Hillenradelaan): "Halfvrijstaand semi-bungalow op 965 m² grond!" Ind.: hal, toilet, woonk. (± 50 m²) m. parketvloer, keuken m. app., 3 moole slaapk., badk. m. ligb. en dubbele v.w., verwarmde garage (6x3/4.20) m. vliering. Bj. 1974. Geïsoleerd en ged. dubb. beglaasd. Uitst. ligging. Prijs f 275.000,- k.k. Aanv. in overleg.

TELEFOON ZATERDAG 045-417949 TUSSEN 10.00 EN 13.00 UUR.

TELEFOON MA. t/m VR. 045-710909

Valkenburgerweg 25A, 6411 BM Heerlen

NEDU

beheer o.g. makelaardij

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

045-326767

Brouwers b.v.

Maasricht, Beatrixhaven 2, W. Alexanderweg 2, 045-555555

Wijze, Industrieweg 5a, 0450 2220

Te koop

Heerlen, Heerenweg 34

Ruim tussengelegen woonhuis

gelegen tegenover de kerk te Heksenberg. Indeling: o.a. royale woonkamer, uitgebouwde keuken met apparatuur, kelder, ruime badkamer en 5 slaapkamers met bergzolder, eigen parkeergelegenheid. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

Inlichtingen: Kok Vastgoed Makelaars b.v. Tel. 045-712040 b.g.g. 04451-2131

STIENSTRA ZET DE DEUREN VOOR U OPEN

Ook als u (nog) geen huis wilt kopen, kunt u bij deze projecten een kijkje komen nemen.

EYGELSHOVEN, Waubacherveld

Riant wonen met het bos als "buur"

In Eygelschoven ligt het villapark Waubacherveld. Dit plan grenst aan het Burgemeester Boyensbos. Deze halfvrijstaande woningen hebben een royale indeling. Zo is de L-vormige living ca. 39 m² incl. open keuken. Alle woningen zijn voorzien van een garage. De verdieping tellt 3 ruime slaapkamers van resp. ca. 13 m², ca. 11 m² en ca. 8 m², en een badkamer met ligbad en mogelijkheid 2e toilet. Via een vaste trap is de zolder bereikbaar (oppervlakte ca. 33 m²).

Prijzen vanaf f 194.000,- v.o.n. De perceelsopp. ca. 225 m².

open huis

Zondag 27 augustus van 14.00 tot 16.00 uur. Adres: Boymansstraat 35.

LANDGRAAF, Op de Kamp

Zoekt u een huis dat meer biedt? Dan heeft u nu nog de mogelijkheid een van de laatste 3 woningen in Landgraaf "Op de Kamp" te kopen.

In dit centrum zijn diverse winkels gevestigd en niet alleen voor uw dagelijkse inkopen, zodat u op het doen van uw inkopen veel tijd kunt besparen. Ook voor gemeentelijke zaken kunt u uw auto thuis laten staan want het bestuurscentrum ligt op loopafstand.

Gesellige woningen: Meer ruimte door de ver doorgetrokken voorgevel. Op de begane grond is een doortzich-woonkamer met een uit het zicht gelegen keuken, geprojecteerd. Via het eigen perceel is de garage te bereiken.

De woningen zijn voorzien van 3 slaapkamers, waar- van 1 zit-/slaapkamer.

HUIZEN DIE FINANCIËEL NOG AANTREKKELIJK ZIJN OOK! Het ruim verstrekt na aankoop een hoge subsidie.

De hoogte hiervan is afhankelijk van uw inkomen en bedraagt max. f 44.000,-. Uitgaande van de max. subsidie bedraagt de NETTO MAANDLAST ca. f 525,-.

open huis

Heden 26 augustus van 14.00 tot 16.00 uur. Adres: Bachlaan 59.

open huis

</

_____

BON

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over:

Bootheken - Verzekeringen

machine aansluiting. Het paneel is
ged. voorzien van kunststof koz.
en thermop. begl.
Prijs f 139.000,- k.k. 4262

Prijs f 123.000,- k.k. 4297

W · BESTAANDE BOUW

Prijs f 180.000,- k.k.

• BESTAANDE BOUW

4305
BESTAANDE B

_____

2

n wij met de verhuur van 23 ruime
 en aan de Eglantier en 12 kleinere
 en-kapwoningen aan de Haselaar.
 sp. f 815,- en f 840,- per maand.

INFORMATIE?
 in:
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Beheer BV,
 01 DB Heerten.

KOK BEHEER BV

KOK GROEP

015 712010

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

AMSTENRADE, Beekstraat

Op goede locatie gel., uitst. onderh., halfv. herenh. met c.v., inp. garage en tuin op het zuiden. Ind. o.a.: woonk. met parket, mod. keuken met app., study, prov.-c.q. wasruimte, 3 slaapk., badk. met ligbad, v.w., 2e toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 179.000,- k.k.

BEEK, Oranjesingel

Uitst. onderh. halfvrijst. herenh. met c.v., aanbouw, kelder, garage en mooi aangelegde tuin met vijver. Perc. opp. 328m². Ind. o.a.: living met open haard, luxe keuken met app., 2 slaapk., badk. met ligbad, v.w., 2e toilet. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 149.000,- k.k.

BRUNSSUM, R. Thibaldstraat
Uitstekend gelegen halfv. woonh. met c.v., garage, carport en tuin (p. opp. 333 m²). Ind.: Ruime hal, toilet, woonk. met o.h., luxe keuken met app., serre, 1e verd.: 3 slaapk., badk. met ligb., v.w., 2e toilet, 2e verd.: grote zolder. Pand is voorzien van dak- en spouwisolatie, rolluiken en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 188.000,- k.k.

BRUNSSUM
Op goede locatie nabij centrum gelegen winkel-woonh. voor diverse doeleinden geschikt. Het winkelge-deelte bestaat uit een winkelruimte van ca. 38 m² en een magazijn. Terwijl het woongedeelte op de begane grond o.a. 2 woonk., keuken bevat en op de verdiepingen 6 slaapk., badk. en zolder. Meerdere gegevens en prijs op aanvraag.

GELEEN, Venbeek
Uitst. onderh. patio-bungalow met c.v., berging en mooi aangelegde patio. Ind. o.a.: royale living, open keuken, badk. met ligb., v.w., 1 slaapk., hobbyruimte. Ind. o.a.: Vraagprijs: f 132.000,- k.k.

GELEEN, Begoniasingel
Royaal en rustig gel., halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, grote garage en berging en mooie tuin, rolluiken. Ind. o.a.: keuken, bijkeuken, woonk. met houten vloer, luxe badk. met ligb. en v.w., 3 slaapk., zolder bereikbaar middels vaste trap. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 119.000,- k.k.

HEERLEN-WELTEN
Uitst. gelegen patio-bungalow met cv, garage en tuin (perc. opp.: 346 m²). Ind.: ruime entree, woonk. met o.h., keuken met app., bijkeuken, 4 slaapk., badk. met ligb., douche, dubbele v.w. en 2e toilet, berging. Pand verkeert in zeer goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

**Taxaties-Verzekeringen
Hypotheek-Financieringen**

Openingstijden:
werkdagen 9.00-17.30 uur
zaterdag 10.00-14.00 uur

HEERLEN, Welten

Op zeer goede locatie gelegen halfv. drive-in woning. Ind. o.a.: Sout.: hal, garage, berging. Beg. grond: L-vorm. woonk., keuken, 1e verd.: badk. met ligb., douche, v.w. en toilet, 3 slaapk., en zolder via vlieztrap te bereiken. Subsidie evt. overdraagbaar. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 175.000,- k.k.

HOENSBROEK, Burg. v.d. Kroonstraat
Rustig gel., halfvrijst. woonhuis met c.v., garage, berging en tuin. Ind.: kelder, hal, woonk. (± 48 m²), moderne keuken, 1e verd.: 3 slaapk., badk. met ligb., 2e verd.: ruime zolder, te bereiken via vlieztrap. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 155.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hommerterweg
Beleggingspand te koop. Geheel bestaat uit 11 kamers en verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: direct. Huuropbrengst op aanvraag. Prijs: f 200.000,- k.k.

HOENSBROEK, Pr. Willemsstraat
Rustig gelegen woonh. met c.v., grote garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonk. met o.h., luxe keuken met app., 1e verd.: overloop, 3 ruime slaapk., badk. met ligb., 2e toilet, 2e verd.: vaste trap naar grote hobbyruimte, berging. Gehele pand is geïsoleerd. Aanv.: i.o. Prijs: f 149.000,- k.k.

KERKRADE, Lindenlaan
Prima gelegen winkel/woonhuis met c.v. Ind.: Sout.: kelder. Beg. gr.: showroom (± 105 m²), kantoor, magazijn, 1e verd.: L-vorm. woonk., keuken, berging, toilet, dakterras (± 32 m²). 2e verd.: 4 slaapk., badk. met douche, v.w. en toilet. 3e verd.: vliering. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

KERKRADE-Haarnrade
Vrijst. woonh. met c.v., kelder en tuin met mogelijk voor garage. Ind.: Beg. gr.: hal, woonk., keuken en bijkeuken, 1e verd.: 3 slaapk., moderne badk. met ligb., toilet en v.w. en groot balkon. Zolder via vaste trap te bereiken. Gedeeltelijk geïsol. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 159.000,- k.k.

KERKRADE-TERWINSELEN, Oude Maar
Goed gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Perc. opp. ± 170 m². Ind.: hal, berging, toilet, keuken met app., woonk., gehele beg. grond voorzien van plavuizenvloer, overloop, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. en 2e toilet, berging. Vaste trap naar slaapk., c.v.-ruimte en berging. Het pand is voorzien van rolluiken en ged. van dubbele beglazing. Aanv.: i.o. Prijs: f 159.000,- k.k.

TERWINSELEN, Plusstraat
In winkelstraat gelegen winkelpand met zelfstandige bovenwoning. Perc. opp. 204 m². Pand ook bereikbaar vanuit de Tunnestraat. Uitbreidingsmogelijkheden voldoende aanwezig. Totale inhoud circa 800 m³. Goed onderhouden. Direct te aanvaarden. f 165.000,- k.k.

LANDGRAAF, Hoogstraat
Goed gelegen woonh. met c.v., garage en grote tuin. Ind.: 2 kelders, hal, toilet, badk. met ligb., v.w., woonk. (± 38 m²), keuken, 1e verd.: 2 slaapk., Aanv.: i.o. Prijs: f 100.000,- k.k.

LANDGRAAF, Hoogstraat
Nabij centrum gelegen woonh. met c.v., berging en binnenplaats. Ind.: o.a. entree, toilet, ruime woonk., keuken, badk. met douche en v.w. 1e verd.: 2 ruime slaapk., geheel verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs f 85.000,- k.k.

ECHT, Gildelaan

Op 1e stand gel., uitst. onderh., vrijst. landh. met c.v., div. kelders, garage met zolderruimte en mooi aangel. tuin. Perc. opp. ca. 650 m². Ind. o.a.: living met open hrd., royale mod. keuken, 4 slaapk., badk. met ligb., douche, v.w., 2e toilet, zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 349.000,- k.k.

Appartementen

BRUNSSUM, Pr. Hendriklaan
Nabij centrum gelegen appartement met c.v., berging en tuin. Ind.: hal, woonk., keuken, slaapk., badk. met ligbad, v.w. en toilet. Aanv.: i.o. Prijs f 78.000,- k.k.

HEERLEN, Geleestraat
In centrum gelegen riante appartement met c.v. en 2 balkons. Ind.: ruime entree, 2 toiletten, 2 doucheruimten, 3 slaapk., studie, waskeuken, moderne keuken met app., woonkamer ± 32 m². Aanv.: i.o. Koopprijs: f 185.000,- k.k.

Bouwkavels

AMSTENRADE, (B.P. Achter den Hof)
Op een gunstige locatie worden royale bouwkavels aangeboden voor de bouw van landhuizen en vrijstaande woningen. Oppervlakte vanaf ca. 340 m². Koopprijzen vanaf f 51.410,-.

BOCHOLTZ
In het prachtige nieuwbouwpand 'Kerkeveld' bemiddelend wij bij de verkoop van één bouwkavel. Opp. 403 m². Bestemd voor bebouwing met bung., landh. of vrijst. gezinswoning. Prijs f 52.060,- k.k. incl. BTW.

GELEEN, B.P. 'Dassenkuil'
Op zeer goede stand gelegen diverse bouwkavels voor vrijstaande en halfvrijstaande woningen. Opp.: v.a. 215 m², prijs: v.a. f 36.500,- v.o.n.

Te huur

MELICK, Edmond Jasperstraat
Halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonk., keuken, 4 slaapk., badk. met ligbad, zolder. Aanv.: direct. Huurprijs: op aanvraag.

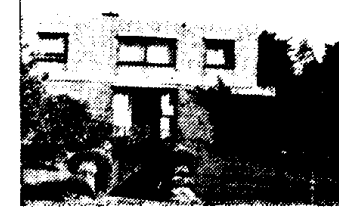

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 04490 - 11611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

douche en vaste wastafel. 2e verd.: zolderruimte. Aanvaarding in overleg.

verd.: 4 slaapk. en fraaie badkam. Aanvaarding vrijwel direct.

vaste wast. en 2e toilet. 2e verd.: zolder, te bereiken via vlieztrap. Aanvaarding in overleg.

3 slaapk. + badkam. 2e verd.: hobbyruimte te bereiken via vaste trap. Aanvaarding in overleg.

derruimte. Aanvaarding in overleg.

open haard 8.60x5.70/4.20, terras (voorzijde balkon), dichte keuken met complete installatie, bijkeuken, tuin met optimale privacy, tuinhuysje 10.00x4.00, 1e verd.: 3 slaapk., badk. met ligbad, douche, vaste wast. en 2e toilet, 2e verd.: zolderruimte en hobbykamer, grondoppervlakte ± 2500 m². Aanvaarding in overleg.

Woning of bedrijfspand verkopen?
Makelaar Ernens kan u van dienst zijn.
Geen verkoop - geen kosten.
Maak vrijblijvend een afspraak.

MEER DAN 19 JAAR ERVARING

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal

Tel. 045-752142

KUNSTSTOF en HARDHOUT
Witheim
Schmitz
GmbH
v. Siemens-Str. 6
Geilenkirchen
Gewerbegebiet
Tel. 024 51/80 69
Ramen
Deuren
Rolluiken
Zonneschermen
Bel voor vrijblijvende
prijsopgave:
heer Meerten,
tel. 045-322728

**Rolluiken
Jaloezieën
Zonneschermen**
Vrijblijvende prijsopgave
**MICA
ZONWERING**
Showroom:
Sittarderweg 116, Heerlen
Tel. 045-721658

TE KOOP

PARTIJ/WITTEM
Keurig onderhouden MODERN WOONHUIS met gas-c.v. en tuin m. berging + mog. garage. Ind.: hal, keuken, woonkamer, 3 slaapk., badkamer, ruime zolder (vaste trap) f 130.000,- MAX. PREMIE f 27.500,-.

- TE HUUR IN VALKENBURG**
  - zeer mooie woonboerderij f 1750,- p.m.
- TE HUUR IN GELEEN**
  - ruim app. m. c.v.-berging f 590,- p.m.
- TE HUUR IN GULPEN**
  - mooi gelegen woonhuis f 1050,- p.m.

EUSDEN
MONUMENTAAL HORECA-PAND zonder drankverplichting. Ind.: kelder, hal, café-restaurant (85 m²), keuken, bijkeuken, apart bovenhuis. f 245.000,- k.k.

KLIJMMENBARRIER
RUIM HALFVRIJSTAAND WOONHUIS op 2265 m² grond met op-rit en achtergelegen opslagloods/bedrijfsruimte. Prijs op aanv. in overleg.

MAASMECHELEN/BELGIË
Degelijk gebouwd STATIG VRIJSTAAND HERENHUIS op ruim 4000 m² grond. Ind.: kelders, hal, keuken, eetkamer, salon, 4 ruime slaapk., badk., ruime zolder (vaste trap) f 259.000,- k.k.

nicolai
makelaardij
tel. 043-254555*
stationstraat 20, maastricht

KIES
NU UW
WONING
aantrekkelijke
Premie A subsidie

Nieuw-Husken HEERLEN

Als u kiest voor deze fraaie Premie A koopwoningen, dan kiest u voor kwaliteit! Bij vele kopers bleek dat één blik reeds voldoende was om overtuigd te zijn van de volgende voordelen:
• Met G.I.W. garantie
• Komfortabele, grote living
• voor- en achtertuin
• dubbele beglazing
• hardhouten kozijnen
• vaste trap naar 2e verd.
• 3 ruime slaapkamers
• uitstekende isolatie
• zeer goed te bereiken via het rijkswegennet
Prijs v.a. f. 132.600,- v.o.n. max. premie A f. 44.000,-
Hypotheek f. 88.600,-

OPEN HUIS in de KIJKWONING!
RIETVELDSTRAAT 43 te HEERLEN op
ZATERDAG tussen 14.00 en 16.00 uur

MAKELAARDIJ RUYS DE BEERENBROUCKLAAN 6411 GB HEERLEN
aquina 045-715566

BESTAANDE BOUW

LANDGRAAF (Ubach o. Worms)
te k. rustig gelegen zeer goed onderhouden tussenwoning. Ruime gezellige woonkamer, keuken, voorraadkelder, berging, badkamer, toilet, 3 slaapkamers, c.v., betegelde woonkamer en keuken, achterzijde geheel voorzien van rolluiken. Deze woning moet u gewoon bezichtigen.
Vraagprijs f 97.500,- k.k. Aanvaarding in overleg.

NIJEUWBOUW

HULSBERG
Fraaie woningen met een garage of berging. Deze woningen zijn ook financieel gezien zeer geschikt voor tweeverdieners. Bel gewoon voor meer informatie!

NIJEUWENHAGEN
Mooie halfvrijstaande premie A-woningen met berging (garage is mogelijk); max. rijksbijdrage f 41.000,-
Voor 2-verdieners zijn ook mogelijkheden tot financiering zelfs als u geen subsidie zou krijgen.

Bel nu!
Bemiddeling in onroerend goed - verzekeringen - hypotheek
Tel. 04754-85999
(zaterdags van 10.00 - 13.00 uur geopend)
Gelre Gülick Vastgoed bv
Echt: Kerkveldsweg W 29A Heerlen: Akerstraat 96A
Bon:
Stuur mij informatie over woning(en) te:
Naam: .....
Adres: .....
Plaats: .....
Postcode: .....
Tel.: .....
In een ongefrankeerde enveloppe zenden aan: Gelre Gülick Vastgoed b.v. Antwoordrij 20004, 6100 AA Echt.

GEMAKKELIJK WONEN VOOR EEN MINIMALE PRIJS

Veel enthousiaste kopers hebben reeds voor deze woningen gekozen, waardoor reeds nu de helft verkocht is.

HEEFT U EEN EIGEN HUIS EN WENST VERBETERING? Informeer naar de mogelijkheid om huis te kopen

In Heerlen, plan 'A gen Giezen', is met de bouw van een 1e fase van 6 patibungalows gestart. De oplevering is gepland in het voorjaar van 1990.
De indeling is met recht sfeervol te noemen: Dit blijkt al uit de T-vormige living (incl. keuken ca. 34 m²) met een royale gaspui t.p.v. de eethoek. De bungalow heeft 2 ruime slaapkamers, waarvan één met toegang tot de patio. Een inpandige berging, een badkamer en een separaat toilet completeren de bungalow.
Prijzen van f 142.188,- v.o.n. tot f 156.539,- v.o.n. Netto maandlast ca. f 789,- bij 100% financiering.

INFORMATIE?
KOM NAAR HET INFORMATIECENTRUM OP DE BOUWPLAATS AAN 'A GEN GIEZEN'
ADRES: HOEK HEERLERBAAN, 'A GEN GIEZEN'
VANAF 28 AUGUSTUS TOT EN MET 1 SEPTEMBER VAN 17.00 TOT 19.00 UUR KUNT U HIER TEKENINGEN INZIEN, INDELINGEN BEKIJKEN ETC.

stienstra
Makelaardij onroerend goed Hypotheken Verzekeringen
Stienstra Makelaardij BV
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

hoeve van de verpleegkliniek "Klaver" en "De Zeven Brannen" op zeer korte termijn plaatsingsmogelijkheid voor een

MEDEWERKER MEDISCH SECRETARIAAT (m/v)

uur per week.

Informatie:

De medewerker zal worden belast met de volgende werkzaamheden:

- verrichten van alle voorkomende type- en kopieerwerkzaamheden;
- bijhouden van onderdelen van de patiëntadministratie;
- beheer van het medisch archief;
- voorziening van noodzakelijke overnamen van taken bij afwezigheid van de medisch-secretaresse.

Eisen:

- nieuwe medewerker worden de volgende eisen gesteld:
- afgeronde opleiding in de medisch-secretaresse richting, minimaal HBO-nv;
- 3 jaren ervaring in een soortgelijke functie, met name kennis van de terminologie is van belang;
- de ervaring in het werken met tekstverwerking (Word Perfect);
- standig en accuraat kunnen werken alsmede beschikken over goede contactuele eigenschappen;
- werkdag om - bij afwezigheid van de medisch-secretaresse - hele dagen werken;
- leeftijd tussen 25 en 35 jaar.

Vooroordelen:

- salaris voor deze functie bedraagt (bij een volledig dienstverband) maximaal f 2055,- en maximaal f 2993,- bruto per maand;
- Ziektekostenverzekering en de Algemene Burgerlijke Pensioenwet zijn in toepassing;
- recht op postrekening aansluitend aan die van de Gemeente Maastricht is in toepassing;
- belangen kunnen binnen 7 dagen solliciteren door een brief te sturen afdeling Burgerlijk Ambtenaar Maastricht, Postbus 241, 6200 AE Maastricht of de Personeelszaken.

STICHTING BURGERLIJK ARMBESTUUR MAASTRICHT

De verpleegkliniek "Klaver" en "De Zeven Brannen" ressorteren onder de Stichting Burgerlijk Ambtenaar, die tevens de bejaardenzorginstellingen "Molenhof" en "Lenculenhof" beheert.

WONINGVERENIGING 'GELEEN'

part-time

HUISMEESTERS M/V

ten behoeve van haar flatgebouwen in het centrum van Geleen.

Onze voorkeur gaat uit naar personen die, naast de bewaking en het toezicht op de gebouwen, in staat en bereid zijn in voorkomende gevallen kleine klusjes op te knappen.

Van kandidaten wordt verwacht dat zij bereid zijn om af en toe te gaan wonen.

Deze functie vergoet een groot gedeelte van de wachtdienst alsmede het houden van toezicht c.q. het handhaven van rust en orde in de gebouwen.

Wij denken daarbij aan personen in de leeftijd van ± 50 tot 60 jaar, die een pensioenverzoek gepensioneerd zijn.

Schriftelijke dan wel telefonische aanvragen worden graag binnen een week na het verschijnen van de tekst ingewacht bij de Woningvereniging 'Geleen', Hofdwaarsweg 45, 6161 DE Geleen, telefoonnummer 0430-88888.

MOURIK-theelen

De Theelen B.V., gevestigd te Echt, houdt zich bezig met het op het gebied van engineering, fabricage en montage van c.q. projecten ten behoeve van de industrie in het algemeen en de chemische en petrochemische in het bijzonder. Het wordt complexen projecten vervaardigd voor o.a. waterstaat en overige overheidsinstellingen, met name bouw, sluis, enz. Tevens worden in het kader van de dienstverlening aan de industrie en service werkzaamheden verricht.

De toename van onze activiteiten hebben wij vacatures voor ervaren:

PIJPFITTERS APPARATENBOUWERS CONSTRUCTIE- en E-LASSERS (Rö-niveau)

Wij bieden wij voor schoolverlaters met een SMTS-opleiding Werktuigbouw een goede opleiding voor hun toekomstige loopbaan.

Daarnaast is er een vacature voor een:

GLASSERSBAAS/INSPECTEUR

Instructeren, opleiden en inspecteren van onze lasser in alle voorkomende lasprocessen.

- Eigen vaardigheid in de diverse lasprocessen.
- Kennis van de theoretische aspecten.
- Vermogen om eigen kennis op anderen over te brengen.

Adres: Mourik-Theelen BV
Postbus 17
8100-AA Echt
0475-82900

De uw sollicitatie eveneens te richten aan bovengenoemd adres.

MOURIK-theelen

Voor onze afdeling Transport vragen wij een

opzichter uitvoering HS-stations

Kenmerk: TP/OHS

De afdeling Transport is bij de PLEM verantwoordelijk voor het transport van elektrische energie onder spanningen van 380-150-50- en 10 kV.

Taken: het onderhoud en beheer van transportinstallaties; oplossen van storingen aan deze installaties; leidt de uitvoering van nieuwbouw- en uitbreidingsprojecten; kan na een aantal jaren doorgaan naar de functie van chef uitvoering HS-stations waarbij de verantwoordelijkheid over één der 4 regio's van de sectie Onderhoud aan hem wordt toevertrouwd; voor de functie geldt de verplichting op zeer korte afstand van het Provinciaal Centrum te Roermond woonachtig te zijn.

Vereist: HTS-elektrotechniek (energietechniek); kennis van werktuigbouwkundige zaken; leeftijd 25-30 jaar.

Salarisuitloop: in de functie opzichter uitvoering HS-stations max. f 5.516,-.

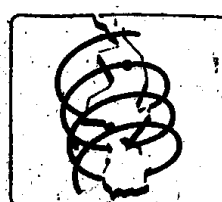
Standplaats: Roermond (Provinciaal Centrum).

Inlichtingen: de heer F. Somers, afdeling TP, 043-855784 of personeelsconsulent de heer S. Janassen, 043-855574.

De NV Provinciale Limburgse Elektriciteits Maatschappij te Maastricht draagt als openbaar nutsbedrijf zorg voor transport en distributie van de elektriciteit in het overgrote deel van Limburg. De PLEM heeft circa 1150 personen in dienst, verspreid werkzaam over de gehele provincie.

Sollicitatiebrieven: in de rechterbovenhoek voorzien van het kenmerk kunt u tot 14 dagen na publicatie in dit blad, richten aan het Hoofd van de afdeling Personeelszaken, postbus 3920, 6202 NX Maastricht. Onze vacatures staan voor mannen en vrouwen open.

Postbus 6004, 5980 AB Horst
Fabriekstraat 7, 5961 PK Horst
Telefoon: 04709-4222

SPIRAL RECLAMEVERSPREIDBUREAU

In onze verspreidorganisatie hebben wij plaats voor een:

ACCURATE AGENT CONTROLEUR M/V

Tot de taak van deze agent/controleur behoren o.a.

- het controleren van huis-aan-huis verspreidingen in de regio Kerkrade/Landgraaf;
- het contact houden met onze bezorg(st)ers;
- het aanmerken en instrueren van nieuwe bezorg(st)ers.

Voor genoemde werkzaamheden op free-lance basis zoeken wij iemand die de beschikking heeft over veel vrije tijd.

Onze voorkeur gaat uit naar gepensioneerde politiebetrokkenen.

Men dient in het bezit te zijn van een auto en telefoon.

Tevens vragen wij:

ACCURATE BEZORG(ST)ERS

voert wettelijk huis-aan-huis verspreiden van wettelijke en reclamedrukwerken. Minimum leeftijd 15 jaar. Goede bijverdienste.

Voor de functie van agent/controleur graag uw spoedig schriftelijke reacties aan de directie van Spiral BV, Postbus 6004, 5980 AB te Horst. Aanmeldingen voor bezorg(st)ers telefonisch (04709-4222) of schriftelijk.

ES Bittard

voor zo spoedig mogelijke indiensttreding

A. Een docent koken m/v

- taakomvang 28 lessen;
- uitbreiding tot een volledige weektaak behoort tot de mogelijkheden;
- de lessen hebben betrekking op Praktijk en Theorie, 3e leerjaar afdeling Horeca en op leerjaar 2 (Algemene Oriëntatie).

B. Een docent koken m/v

- taakomvang 8 lessen;
- de lessen hebben betrekking op Praktijk en Theorie
- leerjaar 3 en 4 van de afdeling Horeca;
- Op de vacature zijn de DOP-voorwaarden van toepassing (a.s. max. schaal 7,3);
- combinatie met vacature A is mogelijk.

Inlichtingen worden verstrekt door de directeur van de school, de heer J. Haverkamp.

Sollicitaties kunnen vóór 9 september a.s. worden gericht aan het bestuur van de school, p/a Rijksweg 244-70, 6134 AD Sittard.

ROMBOUTSCOLLEGE

R.K. Scholengemeenschap
Atheneum-Havo

(Schoolstraat 16), Postbus 280
6200 AG Maastricht, tel. 043-288616

Vraag met onmiddellijke ingang

DOCENT (M/V)

GODSDIENSTLEER

28 uur, vervangend wegens ziekte;

per 1 november, indien mogelijk eerder

DOCENT (M/V)

ECONOMIE en BEDRIJFSECONOMIE

28 uur, te grade; deze vacature ontstaat door ontslagnameer doopt.

Schriftelijke sollicitaties onder opgave van opleiding, behaalde diploma's, staat van dienst en referenties aan de rector, drs. H.M. Delec.

Gevraagd met spoed

CHAUFFEUR

met chauffeursdiploma. Ervaring in vervoer voor de dienstverlening.

VERHEY VLEES
Tel. 043-855574

LUBE & KRINGS GmbH

Abteilung Rohrleitungsbau

Wir sind ein führendes, mittelständisches Unternehmen mit ca. 300 Mitarbeitern und vorwiegend im Großraum Aachen tätig.

Wir suchen einen erfahrenen Ingenieur/Techniker als

KALKULATOR

für den industriellen Rohrleitungsbau.

Wir bieten eine leistungsorientierte Vergütung, betriebliche Altersversorgung und ein angenehmes Betriebsklima.

Sie sind interessiert?

Dann senden Sie uns bitte Ihre aussagekräftigen Bewerbungsunterlagen mit handschriftlichem Lebenslauf.

LUBE & KRINGS GmbH

Osler, 39 - 5120 Herzogenrath-Kölscheld - Z.Hd. Herm
Nacht - Tel.: 0449-241-169991

bureau
zuïdwijk

vraag met spoed gediplomeerde

VERPLEEGKUNDIGEN

en

ZIEKENVERZORGENDEN

die op afroep beschikbaar zijn t.b.v.

- aanvullende thuiszorg
- kranenverpleging
- psycho-geriatrische zorg
- verpleging van terminale patiënten (dag-, avond- en nachtdiensten)

Uitsluitend schriftelijke sollicitaties kunnen in behandeling worden genomen.

M. Zuïdwijk-Westerik
Willem Kloonastraat 8
6372 JZ Landgraaf

Scholengemeenschap De Raveling zoekt

DOCENT m/v

voor het vakgebied van de leerstof voor de

biologie

Le

natuurkunde

aan de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

afdeling van de

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (W.M.L.) te Maastricht verzorgt de drinkwatervoorziening in 67 gemeenten in Limburg. Jaarlijks wordt ca. 73 miljoen m³ water geleverd aan 330.000 afnemers. Bij de W.M.L. zijn momenteel ca. 410 medewerkers in dienst.

Ons elektrobureau is voor de uitvoerende werkzaamheden verdeeld in een groep Noord en een groep Zuid. Binnen de groep Noord is plaats voor een

ELEKTROTECHNISCH MONTEUR

Functie-inhoud:

Het verrichten van alle voorkomende elektrotechnische werkzaamheden, waartoe in de hoofdzaak behoren:

- het installeren, controleren en onderhouden van elektrotechnische besturings-, meet-, regel- en registratieapparatuur in pompstations en drukvermeerderingsinstallaties;
- het installeren, controleren en onderhouden van stroominstallaties;
- het bewaken en onderhouden van transmissie-installaties;
- het verrichten van wach- en storingsdiensten.

Functie-eisen:

- het bezit van het diploma MTS E;
- zelfstandig en in teamverband kunnen werken;
- het bezit van rijbewijs B;
- ervaring met bovengenoemde werkzaamheden strekt tot aanbeveling;
- leeftijd ca. 25 jaar;
- bij voorkeur woonachtig in de regio Beegden.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer F. Etman, hoofd van de afdeling elektrobureau, telefoon 043-217841, toestel 656.

Bij de afdeling productie-planning en grondzaken is op ons hoofdkantoor te Maastricht plaatsingsmogelijkheid voor een

MEDEWERKER GRONDZAKEN (M/V)

Functie-inhoud:

- werkzaamheden met betrekking tot zakelijke rechten, zoals overleg voeren met eigenaren en grondgebruikers van percelen waarin de aanleg van een waterleiding of het maken van een waarnemingsput is gepland;
- uitvoering schadevergoedingsregeling Verordening Grondwaterbescherming Limburg.

Functie-eisen:

- middelbare agrarische opleiding;
- praktische kennis van de agrarische bedrijfsvoering;
- goede contactuele eigenschappen;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid;
- in bezit van rijbewijs B;
- leeftijdindicatie: tussen 30 en 35 jaar.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd productie-planning en grondzaken, de heer ing. L. Schrijnemakers, tel. 043-217841, toestel 650.

Salaris

Het salaris is afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. Opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Ziektekostenregeling volgens IZA-regeling.

Rechtspositie volgens de collectieve arbeidsovereenkomst van de Werkgeversvereniging Waterleiding Bedrijven.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie aan de N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg, t.a.v. afdeling personeelszaken, postbus 1080, 6200 BB Maastricht.

SAMENWERKINGSVERBAND HEUVELLAND

Het Samenwerkingsverband Heuveland is een integraal samenwerkingsverband van de gemeenten Eindhoven, Gulpen, Maastricht, Venlo, Veldhoven en Geleen-Venlo.

Per 1 januari 1987 is de Rijksopleiding Basiseducatie in praktijk gegaan. De opleiding richt zich op de voorbereiding van de leerstof voor de basisschool. Het doel van de opleiding is het ontwikkelen van de leerstof voor de basisschool.

De planning en de programmering van de hiervoor bedoelde activiteiten zijn in eerste instantie een zaak van het bestuur van de basisschool. Het bestuur van de basisschool is verantwoordelijk voor de uitvoering van de basisschoolactiviteiten.

De gemeenten in het Heuveland streven naar een regionale aanpak van de Rijksopleiding Basiseducatie en zijn voornemens een Educatief Samenwerkingsverband voor de gehele regio in te stellen.

De Rijksopleiding Basiseducatie richt zich in haar algemeenheid op volwassenen met een educatieve achtergrond. Als bijzondere doelgroep zijn te noemen: vrouwen, geïmigreerde etnische minderheden, gehandicapten en ouderen.

Ten behoeve van het Educatief Samenwerkingsverband Heuveland wordt het bestuur van het Samenwerkingsverband Heuveland in contact te treden met:

- onafhankelijk voorzitter
- personen die de doelgroepen in de basisschool kunnen representeren.

Van kandidaten (m/v) wordt verwacht dat zij:

- op de hoogte zijn van relevante basisschoolactiviteiten in de scholingsactiviteiten, in het bijzonder de basisschool;
- op de hoogte zijn van de regionale situatie, in het bijzonder de doelgroepen in de basisschool;
- affiniteit hebben met de programmering van de basisschoolactiviteiten;
- bereid zijn overleg te vergaderen.

Zij die via andere wegen te kennen hebben gegeven in het Educatief Samenwerkingsverband Heuveland te willen nemen, behoeven niet aanmelding van deze advertentie niet opnieuw te maken.

Zij die het Samenwerkingsverband Heuveland wensen te ondersteunen op mogelijke kandidaten, worden verzocht dit laatste te melden.

Nadere inlichtingen kunnen u worden verstrekt door de persoonsleider Basisschool van het Samenwerkingsverband Heuveland, de heer drs. H.J. Kester, burgemeester van Maastricht.

De leden van het Educatief Samenwerkingsverband Heuveland zijn tevens verantwoordelijk voor het behoud van de leerstof voor de basisschool. Sollicitaties kunnen binnen 14 dagen na het verschijnen van dit bericht worden gericht aan het Samenwerkingsverband Heuveland, postbus 64, 6200 BB Maastricht.

SCHOTMAN ELEKTRO GROEP B.V.

zoekt voor de vestiging HEERLEN

een balie/magazijn-medewerker

Overzigtwoord:

- enig technisch inzicht.
- ETS of gelijkwaardige opleiding c.q. ervaring.
- leeftijd 19-23 jaar.

Indien u meent voor deze functie in aanmerking te komen en u de motivatie daarvoor heeft dan kunt u uw sollicitatie richten aan:

SCHOTMAN ELEKTRO GROEP B.V.
Postbus 2743
6401 DE Heerlen

Inlichtingen kunt u verkrijgen bij Dhr. A. Vos, tel. 045 - 71 47 43.

SCHOTMAN ELEKTRO GROEP

MAURER

Vereniging Licht van 8.00-17.00 uur en van 14.00-17.00 uur

Uitgeverij Licht van 8.00-17.00 uur en van 14.00-17.00 uur

Baughenlicht van 8.00-17.00 uur en van 14.00-17.00 uur

In Almere 14, 5180 Dordrecht Tel. 03-46242171024

Onroerend goed te huur gevraagd

Te h. gevr. **LOODS** of opslagruimte min. 100 m². Tel. 045-210523, na 18.00 uur.

Prof. golfinstructeur zoekt wegens overplaatsing werkzaamheden zo spoedig mogelijk **WOONHUIS** met 3 slprs. omgeving Vaals, Maastricht, Heerlen. Huur tot f 900,-. Tel. 045-726569

Te huur gevr. **WOONHUIS** of bungalow 2 a 3 slaapk. omg. Krade of Landgr. m.i. v. 1 okt. Tel. 045-463387.

Voor een van onze relaties zoeken wij een huurwoning of appartement in AAALS. U kunt contact opnemen met de heer P.A.J. Franken, Sittard Makelaardij B.V. Tel. 045-712255.

Onroerend goed te huur aangeboden

Kamer te huur
Kerkrade, Schaesbergerstraat 2.
Nog slechts 1 woonslaapkamer met medegebruik van keuken, douches en toiletten. Huurprijs f 370,- per maand incl. voorschotten energie- en servicekosten.
Direct te aanvaarden.

Inlichtingen en bezichtigingen
B.V. Makelaardij Onroerende Goederen

Peter van Bruggen
Heerlerbaan 50, 6418 CH Heerlen.
Tel. kantoor: 045-417085.

TE HUUR

Maastricht, Maconlaan 26
Halvrijstaand woonhuis met garage en o.a.: hall, toilet, woonkamer met open keuken, badkamer met ligbad en tweede toilet, 3 slaapkamers, zolder/hobbyruimte, kelder en dakterras.
Kale huurprijs f 1.250,- per maand.
Te aanvaarden per 1 oktober 1989

Maastricht, Bemelerweg 44A
Woonhuis met o.a.: entree, cv-ruimte, hobbykamer, garage, woonkamer, toilet, keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, zolder.
Kale huurprijs f 925,- per maand.
Te aanvaarden per 1 september 1989

Maastricht, Bemelerweg 48
Woonhuis met o.a.: entree, cv-ruimte, garage annex berging, woonkamer, toilet, keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, zolder.
Kale huurprijs f 900,- per maand.
Te aanvaarden per 1 oktober 1989

Inlichtingen en bezichtigingen

B.V. Makelaardij Onroerende Goederen

Peter van Bruggen
Heerlerbaan 50 te 6418 CH Heerlen.
Tel. kantoor 045-417085.

Niet veel tijd verslinden, bij STADSBEURS zult u het wel vinden!!!

Te huur zeer mooi maar vooral zeer goedlopend **CAFE** aangeboden in Kerkrade. Br. n.r. B-1733 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te huur ZIT/SLAAPK. keuken, bad, van douches, wc te schuiveld. Tel. 045-24408.

HEERLEHEIDE: te h. ben. woning met tuin, alle comf. voor nette oudere heer. 045-419144.

KANTOOR/winkel/prakt. nabij station M'richt plasm. 31 m². 043-251974.

Te h. aangeb. luxe 1-pers. **APARTEMENT** in Hoensbroek. De station, huurprijs f 500,-. Tel. 0949-2405-7247.

Te h. aangeb. zeer sfeervol ingericht, gezellig **CAFE**, alle mogelijkheden, in Hoensbroek, meer informatie tel. 0949-2405-7247.

Te h. ETAGE te Hopel, gem. Kerkrade, 4 kamers, douche, cv. etc. f 500,- p. mnd., excl. Tel. 045-721081.

Te h. **LOODS** met oprit 225 m² vloeropp., 150 m² verharding, 5 mtr. hoog. Incl. water en wc. f 1200,- p. mnd. in Landgraaf. Tel. 045-4218/414188/318708.

Te huur winkelwoonhuis met kelder, in centr. SITTARD. Winkelopp. 80 m², zeer lage huurprijs. Lage overnamekosten invent. en a-t. m. Rijksweg-C 29B, 6161 B Geleen.

Te huur **APPARTEMENT** v. geest. in Eygelshoven kantoor. f 500,-. 045-725667

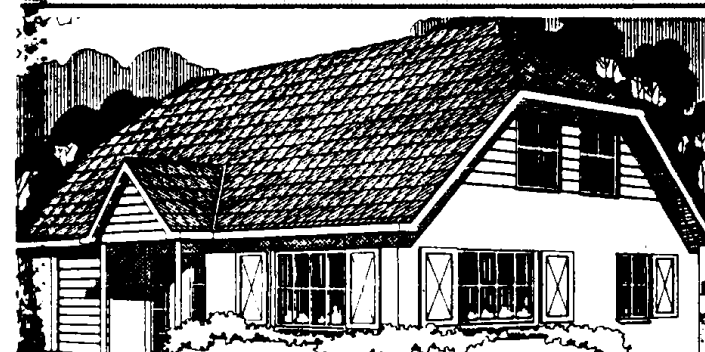
Te huur Geleen-Oost: groot renov. **HOEKHUIS** met garage. Huurprijs f 980,-. Tel. 04490-54761.

Vrijb. tijd, verbl. in buitenv. v. 89 tot mrt. '90 te h. in centr. Hrl. luxe gemeub. 4-kn. Hrl. Huurprijs f 1.000,- p. mnd. all-in. Br. n.r. B-1807, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te huur aangeboden **CAFE** te Heerlen (Zeswegen). Voor inlichtingen tijdens kantooruren. 045-243900.

HSBEEK Woonhuis 2 grote slaapk. geen garage, f 750,- p. mnd. excl. Tel. 0493-3440.

Onroerend goed te koop aangeboden

Gentiaan, in Landgraaf, rand Hoefveld op plm. 1.000 m² grond. Pr. f 298.000,- v.o.n. incl. grond.
Hamar. Info tel. 045-210719.

Te koop Cafépand

te Schinveld, Brunssumerstr. 8. Geen bouwverplicht. Ook voor andere doeleinden gesch. Incl. Scholl. 04746-1285 tussen 9.00 uur en 18.00 uur.

Landgraaf-Nieuwenhagen

Aantrekkelijk geleg. vrijst. woonhuis, voorz. van c.v. met twee garages, mooie voor- en achtertuin met veel privacy. Incl.: Beg. gr.: Woonk. met parketvl. opp. plm. 40m², stud.-kmmr., hal, toilet, keuken, bijkeuken, berging.
Verd.: Vier kamers met muurkasten, badkmmr. met 2e toilet. Recent nieuwe dakbed. met isolatie, voorzetramen.
Prijs f 265.000,- k.k. Tot opp. 924 m².
Inl.: Makelaars- en taxateurskantoor VAN WERSCH B.V. Mak. O.G. Stationstraat 54, 6461 EJ Kerkrade. Tel. 045-452234.

Bouwkavels Munstergeleen

Riante bouwkavels voor vrijstaande landhuizen/bungalows, mooie ligging in plan Steengrub-Vloedgraaf. Koopprijzen vanaf f 75.000,- v.o.n.
MULLENERS VASTGOED B.V. SITTARD
Tel. 04490-18911.

Limburgs Dagblad

Riante patio-bungalow Aambos-Heerlen

Nog slechts één fraaie bungalow vlak nabij het centrum, uitgevoerd in witte steen en voorzien van alle luxe. Prima indeling o.a. L-living 42 m², keuken, bijkeuken, luxe badkamer, 2 of 3 slaapkamers, garage, patio tuin.
Prijs f 285.000,- v.o.n.

aquina

Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheek - Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Tel.: (045) 71 55 66

U wilt een huis kopen?

U wilt uw huis verkopen? Vraag vrijblijvend info.

Onr. goed maatschappij Jac Stel

Verzekeringen - financieringen - hypotheeken. Schelsberg 132, Heerlen. Tel. 045-721866.

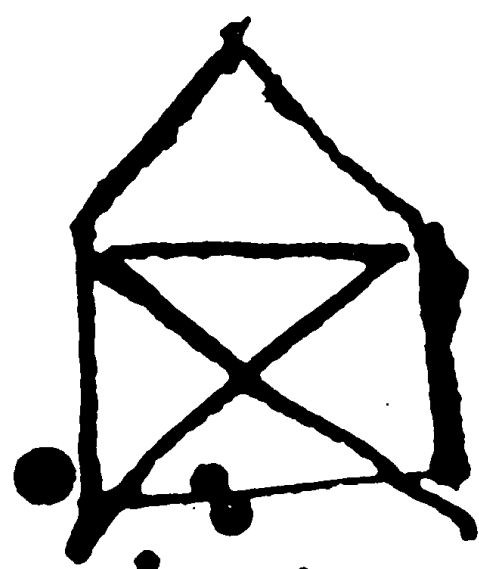
IDEAAL HUIS

v. jonge starters f 116.000,- k.k. in mooie wijk (1981), ruime woonk., slpks, badk. en premie. De koffie staat klaar, komt dit zien, Schaesberg Tasveld 21. 045-322217.

Club

omg. Aken, vr.pr. 12.000,- DM. 09-49-2451-67679.

"Uw ideale hypotheek staat nooit in deze krant"

Objectief kunnen kiezen uit de ruim 500 hypotheek-varianten, behoeft een passie voor de kleine lettertjes. Schakel daarom De Hypotheker in.

Hij biedt u op één adres een verrassend helder overzicht van alle hypotheekvormen en -aanbieders. En hij rekent u gratis voor welke hypotheek het predikaat ideaal verdient. Op basis van kennis en ervaring. Want de jaarlijks ruim 50.000 hypotheekadviezen zijn daarvoor een onmiskenbare garantie.

Venlo 077 - 547000
Maastricht 043 - 252522
Roermond 04750 - 18817
Heerlen 045 - 715354

De HYPOTHEKER

PAS DAN WEET U HET ZEKER

De Hypotheker. De grootste onafhankelijke hypotheekadviseur van Nederland

Zaterdag 2 september as.

verschijnt het

Limburgs Dagblad huis-aan-huis

in de gehele Oostelijke- en Westelijke Mijnstreek (Cebu-gebieden 45 en 49) in een oplage van 192.000 exemplaren
Dat betekent: zaterdagmorgen 2 september het Limburgs Dagblad bij zo'n 110.000 huishoudingen EXTRA in de bus, ZONDER EXTRA KOSTEN voor u!!!
Haak dus op zaterdag 2 september in met uw advertentie! Bel voor meer informatie of uw advertentie-opdracht 045-739380.

Extra oplage, extra bereik, géén extra kosten!!!

Riemst (Vroenhoven)

Maastrichterweg: Zeer ruime semi-bungalow met in pandige garage, uitgestrekte tuin met gemetselde shop en open berging. Optimale privacy! Perceelopperv. 4050 m².
Vraagprijs f 285.000,- k.k.
Makelaarskantoor Ruber, 04498-51900.

Brunssum

Cafépand met woonhuis

en tuin, op uitstekende ligging. Prijs slechts f 95.000,- k.k.

Livac BV

Brugstraat 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

Aannemersbedrijf Renobouw BV

Voor al Uw verbouwingen en nieuwbouw.

Kunststoframen

Markt 21 A, Kerkrade. Tel. 045-462700.

Te huur Centrum Sittard

Kantoor- Praktijkpand

* beg. grond
* gelegen t.o. Postkantoor
* eigen prive parkeerplaats, 3 auto's
* huur in overleg
* ingang vanaf 15-11-1989
Inl. 04490-12531/22895

Lemiers - Vaals

Te koop **WOONHUIS** met tuin. Parterre: woonk., gr. keuk., 3 slpks, douché, toilet, hal, gr. hobbyruimte. 1e verd.: gr. zolder met uitbouw mogelijkheden. Te bezicht. na tel. afspr. Tel. 04454-3573.

Krijgt uw woning wel voldoende aandacht? U bent er zeker van als u belt met

Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheek - Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Tel.: (045) 71 55 66

Vrijblijvende informatie over huis verkopen

Graag informeren wij u geheel vrijblijvend m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening mee dient te houden en hoe wij een eventuele verkoop geheel voor u kunnen begeleiden. Bel meteen voor een vrijblijvend gesprek

Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheek - Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Tel.: (045) 71 55 66

Jos Storms O.G. Geleen Oud-Geleen, Loobek 34

Ruim woonh. (halvrijst.) met garage, tuin, 4 slpks, zolder (vaste tr.). Keurig Pand. f 148.000,- k.k.

Schaesberg, Honigmannstr. 1

(Hoek Wendelstr.) Prima geleg. nabij draf- en renbaan, halfvrijst. hoekp. met garage, tuin, 3 slpks, zolder, kelder aanbouw, grote woonk., cv. Prima onderh. f 149.000,- k.k.

Hoensbroek, Kouvenderstr. 207

Ruim woonh. nabij centr. (gesch. voor belegg.) kamerverhuur (3 st. aanwezig) f 108.000,- k.k.

Eygelshoven, Molenweg 13

Groot vrijst. woonh. met grote tuin (400 m²) met 4 slpks, nieuwe daken, nieuwe kozijnen. Vr.pr. f 138.000,- k.k.

Amstenrade, Hoofdstr. 101

(Serco Sportpr.) winkel/woonh. met 100 m² loods c.q. werkruimte, aanbouw, 4 slpks, zolder (vaste tr.), winkelv. 40 m², cv. Prima st. f 159.000,- k.k.

Heerlen-Vrieheide

Schumannstr. 2. Ruime halfvrijst. hoekw. met carport, 3 slpks, tuin, ruime woonk., f 99.000,- k.k.

Schaesberg, Ruitersstr. 22

Halfvrijst. hoekp. met garage, tuin, cv, 3 slpks, zolder (vaste tr.), kelder, ruime woonk., kunstst. kozijnen. f 99.000,- k.k.
Jos Storms O.G. Geleen. Tel. 04490-42550.

Te k. goedl. cafépand met woning 2 kegelbanen, vergaderzaal.

Zonder contenten onn. te reflecteren!

Landgraaf.

Tel. 045-453087.

Hypothek Centrale

Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va. 6,3%. Spaarh. va. 7,7%. Ook hypotheek tot 130% e.w. Tel. 077-519775.

Snel en goed uw huis verkopen?

Jos Storms Onr. Goed. Past. Vonckenstr. 44, Geleen. Tel. 04490-42550.

Geen Verkoop! Geen Kosten.

Gezocht woonhuis/ bungalow

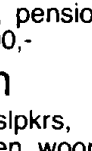
met tuin, liefs regio Kerkrade/Landgraaf/Ubach o. Worms. Tel. 045-462202.

Open Huis

Vandaag tussen 2 en 4 uur aan de Rietveldstraat 42, Heerlen (b.p. Nieuw-Husen). Fraaie premie-A woningen. Beslist de moeite waard om te kijken.

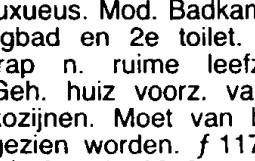

Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheek - Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Tel.: (045) 71 55 66

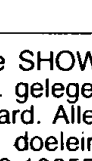

Vrijblijvende informatie over huis verkopen

Graag informeren wij u geheel vrijblijvend m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening mee dient te houden en hoe wij een eventuele verkoop geheel voor u kunnen begeleiden. Bel meteen voor een vrijblijvend gesprek

Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheek - Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Tel.: (045) 71 55 66

U wilt iets kopen maar u heeft geen tijd, dan komt U het beslist bij STADS-BEURS kwijt!!!

Zaterdag 2 september as verschijnt het Limburgs Dagblad huis-aan-huis in de gehele Oostelijke- en Westelijke Mijnstreek (Cebu-gebieden 45 en 49) in een oplage van 192.000 exemplaren. Dat betekent: zaterdagmorgen 2 september het Limburgs Dagblad bij zo'n 110.000 huishoudingen EXTRA in de bus, ZONDER EXTRA KOSTEN voor u! Halvrijst. woonhuis met gr. gar. en naastge. tuintje. Pr. f 106.000,- k.k. Tel. 045-412192.

VAKANTIEBUNGALOW te k. te Noordwijk. Compl. inger. v. 4 pers., tel. aanw. Riant gel. Tel. 045-716647.

Te k. gevr. **BOUWGROND** voor vrijstaand woonhuis, tel. 045-318549.

BOUWPLANNEN in Kerkrade!! Div. won. in ontwikkeling. Ook uw pers. wensen realiseren wij in onderling overleg. Voor info: BM Bouwontwikkeling, Postbus 523, 6460 AM Kerkrade of 04743-2224.

Te koop KERKRADE: WEST goed gelegen cafépand met bovenwoning en compl. inventaris. Wegens ziekte wordt het geheel zeer voordelig aangeboden voor f 115.000,- k.k. Spoedig te aanw. Inl. Tel. 04490-40535.

KERKRADE, Caumerstr. 7, halfvr. winkelwoonhuis met gr. gar. en naastge. tuintje. Pr. f 106.000,- k.k. Tel. 045-412192.

KERKRADE. Spekheide nabij centr. voorm. winkel/woonhuis v. vele doel. gesch. slechts f 66.500,- te k. a. tel. 045-442332.

CAFETARIA met mooi woonh. in hartje Landgraaf. Omg. omzet. Koopprijs f 275.000,-, zonder contenten onnodig te reageren. Br. n.r. B-1750, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te k. drive-in woning centr. UBACH O. WORMS, f 98.000,- k.k. 045-316253.

LANDGRAAF eengezinswoning, bwj. '82, 5 kam. keuk. bijkeuk. bad, 2 wc's apart gebouwd, geh. onderkelderd m. terr. gar. en tuin. DM 205.000,- 045-323227.

OVERHOVEN: Halfvrijst. woonh. 1987, ind. hal, toilet, woonk. m. open luxe eiken keuken, plavuizenvl. m. vloerverw. schuipui n. terras. Te verd. 3 slpks, badk. m. dubbele wastafel, douche en 2e toilet, vaste trap n. zolder, zolderberging en 4e slpk. garage met zolderd. Pr. f 189.000,- k.k. Tel. 04490-15341.

SITTARD halfvrijst. woonh. met c.v. gr. woonk. met parket, keuken met app., 3 slpks, gr. badkamer, zolder, kelder, gr. garage, carport en siertuin, f 139.000,- k.k. Landweeringstr. 64, Sittard. Tel. 04490-13976.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te k. in STEIN. Woonh.-bedrijfsp. met erf, garages en berging en keld. 14 kamers, huurobr. plasm. f 4.000,- p.m. Gehele pand is voorzien van 2 cv-install. f 140.000,- k.k. Tel. 04406-15123 na 6 uur.

STEIN-Centrum te koop vrijstaand woonhuis met garage, bouwj. 1971. Perceel 400 m², betere keuken- en badkamerinrichting, kelder, geïsoleerd dak, dubb. glas, rolluiken. Vr.pr. f 175.000,- k.k. Na 18 u. 045-272890.

VOERENDAAL - Kunrade, gunstig gelge. vrijst. woonh. (1984) mod. architect. Garage, siertuin, cv. Ind. roy. hal met garderobe, toil. open trap naar 1e verd. en zold. verd. L-vorm. woonk. witte plavuiz. vl. vloerverw. mod. witte glazen open haard. Schuipui naar terras en achtertuin. voll. uitger. keuk. wit. bijkeuk. garage. 3 r. slpk. balkon, r. badk., aparte toil. zolderd. met overl. 3 aparte ruimten. Kozijnen Meranti, dubb. begl. voll. geïsoleerd. f 328.000,- k.k. 045-753168 na 18.00 uur.

Te k. gevr. **BOERDERIJ**/groot oud huis. 04459-2183.

Te k. ruim halfvrijstaand **WOONHUIS** in Ophoven (Sittard) f 175.000,- k.k. Tel. 04490-28081.

Bedrijfsruimte

Te huur een **BEDRIJFSHAL** 1320 m², gel. aan de Kisse te Heerlen, totaal geïsoleerd, voldoende park. gelegen. 5 jr. oud. Inl. Biassall BV. Tel. 045-412189 b.g.g. 045-310557.

Ter overname aangeboden bodybuilding en fitness centrum omg. Heerlen. Zonder contenten onnodig te reflecteren. Br. n.r. B-1741 LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te h. **HEERLEN** plasm. 500 m. van centr. stat., bedrijfsopslaghal, 450 m² en div. e-tageruimtes van 200m² tot 400 m². Tel. 045-750531/419905.

Kamers

KAMERS en appartementen te h. in Susteren. Tel. 06-52107978 of 04499-1615.

Centrum Heerlen STUDENTKAMERS. Inl. 725143.

Te h. **WOONKAMER**, wc, keuken, douche, tv-en tel.aansl. en huurmog. Event. garage. 045-310706.

Gemeub. **KAMER** te h. met huiselijk verkeer, oudere heer of dochter. 04406-12875.

Kamer gezocht voor **STUDENT**, liefst met ov-vervoer na T.H. Aken Tel. 540923 Eindhoven.

Te huur mooie gemeub. leerde kamers met CV, tv-en tel.aansl. en huurmog. Kerkrade Tel. 045-452192.

Te h. in Heerlen 3 **STUDENTKAMERS**, gez. keuken, bad, douche en wc. Eigen opgag. 045-210222.

HEERLEN-C 2 stud. kam. h. voor stud. of meisjes. Tel. 045-443179.

Vakantie en Rekreatie

Elke zaterdag

Vakantierubriek

34 Nederlandse regionale dagbladen voor informatie en reservering:

KE MENERINK en SASKIA DE HAAN

advertentiecombinatie rdp

Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar

072-196314/196206

DE FIJNSTE VAKANTIETRIPS

		Vanaf
BEIERSE ALPEN	7 dg	799,-
BRUNNEN	5 en 10 dg	499,-
LUGANO	7 dg	749,-
DIANO MARINA	10 dg	1079,-
ACE-MONACO	7 en 10 dg	599,-
PARIS	2, 3, 4 en 7 dg	139,-
LODIN	4 dg	299,-
LOPENHAGEN	3 en 4 dg	449,-
ORTOROZ-ADRIA	10 dg	299,-
ERANO-DOLOMIETEN	8 dg	799,-
ALL AM SEE	8 dg	779,-
ELDEN-WORTHERSEE	10 dg	1095,-
ME-FLORENCE	7 dg	789,-
ADES	10 dg	989,-
BERG-SAUERLAND	7 dg	699,-
MANDIE-LOIRE	5 dg	499,-

et zuiden

Touringcars

04406-15252

Plenkertstraat 44, Valkenburg

Dagelijks geopend ook in 't weekend tot 20 uur.

Onze folders zijn ook bij elk reisbureau verkrijgbaar.

Waddeneilanden

VAKANTIE, TEXEL NATUURLIJK!

Rustige noorden van uniek vakantie-eiland luxe 5***

huur (ktv, cv, open haard, bad). Bel voor de folder (ook met voordeel): 02220-16275.

VAKANTIECENTRUM DE KRIM/TEXEL

ABC REIZEN

september aanbieding

COSTA BRAVA

Appartementen in

Malgrat de Mar en Blanes

28 augustus en de gehele maand september

10 dagen

gezet door min 2 pers.) **295,-**

17 dagen

gezet door min 2 pers.) **395,-**

Hotels:

10 dagen vol pension va. **375,-**

Inclusief:

vervoer per luxe touringcar

reisleiding ter plaatse

cateringpakket op terugreis

GRIEKENLAND

15-daagse reis Loutraki

vertrek op 9 september

per persoon vanaf: **895,-**

Inclusief:

- vervoer per luxe touringcar
- Boottreks Italië - Griekenland
- Excursies naar Athene
- Delphi en Epilaurus

REISBURO'S

PAUL CROMBAG

ORANJE NASSAUAARSTRAAT 45 045-740000

HOOFDSTRAAT 27 045-463636

RUYSWEG 10 04490-533535

TEMPLEPLEIN 7A 04490-26080

BLONDELSTRASSE 10 0241-24646

VAN DE BURGT

PASSAGE 5 045-718400

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE

POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG. 02220-14741

TEXEL

Vakantie? Texel, natuurlijk!

☆☆☆☆☆ vakantie-eiland subtiel zwemparadijs snel bereikbaar surfen, zeilen, zeekanoeren park landschap ruim 125 km fietspad bossen, duinen, velden hotel, huizen, campings bioscoop, theater, kroegjes rust en ruimte plezier en vertier

Da's duidelijk: Vakantie? Texel natuurlijk!!

Plak de ingevulde bon op een briefkaart voor gratis toezending van de reisgids.

Naam: _____

Adres: _____

P.c./plaats: _____ RDP34

TERSCHELLING/AMELAND

T. h. stacaravans v.v. alle comfort met 2 slaapkamers. September v.a. 200,- p.w. Tel. 05180-1581

d'AMELANDER KAAP ★★★★★

Ameland: strand en zee, fiets-, wandel- en vliegveld. Verrassend en veelzijdig. 'n Andere wereld. Geniet ervan!

3 daags fiets-arr. basis L.O. 195,- p.p. 11.230,- p.p. hotelappartementen vanaf 115,- p.p. p.p. max. 6 pers. per app.

4 daags sport-arr. basis L.O. 230,- p.p. 11.230,- p.p. hotelappartementen vanaf 115,- p.p. p.p. max. 6 pers. per app.

Faciliteiten in huis:

- restaurant
- tennisbanen
- hotelbar
- zwembad
- sauna
- haardroestoven
- fitness
- zonnepanelen
- congres & partyzaal

HOTEL APARTEMENTEN

POSTBUS 6, 9160 AA HOLLUM

TELEFOON: 05191-4646

TERSCHELLING

Een paar dagen genieten in de ontspannen sfeer van een twee*** hotel m. verw. buitenzwemb., sauna, solarium, arr. 3-4 of 7 dg. incl. kamer, d.t., ontb., lunchpakket, diners + fiets vanaf f 139,- bel (05620) 8850. H.C.R. Thalassa, Heerenweg 5, 8891 VS Midland.

TERSCHELLING

Schitterend gelegen vak.woningen, voll. ingericht met o.a. cv, kl.tv en radio. Enkele vrij, v.a. 16 sept. Inl.: 05620 - 8953.

TERSCHELLING

Bungalows (5-pers.) en appartementen (4-pers.). Vrij na 19 augustus. Inl./folder Knop bungalows, tel. (050) 343453.

BALLUM-AMELAND

Te huur moderne st. bungalows, 2-6 pers., c.v., ktv, radio. Nog vrij van 2-9 tot 7-10 en na 21-10. Tel.: 05191-4404 tot 22.00 uur.

Groningen

Eemshotel, DELFZIJL: comfortabel slapen en eten boven zee. Uniek in Europa! Riant uitzicht over de Eemmond v/d Waddenzee. Nieuwe luxe kamers, sauna, fitness. 05960-12636.

Friesland

AEOLUS

Wind is een fascinerend natuurverschijnsel. Hoe wind ontstaat, wat wind kan, en wat mensen met wind presteren, daarover is van alles te zien en te beleven in het windattractiepark 'Aeolus' te Sexbierum.

Ontdek het centrum van de geheimzinnige wereld van de wind en kom naar Aeolus.

Gratis folder en inlichtingen:

Heareweg 24A, 8955 AZ Sexbierum, tel. 05179 - 1144.

RONDVAART FRIESLAND

Elke dag, behalve za. met het pass.schip Princehof. Vertrek: 2 u. Terug: ± 6.45 u. v.a. Pr. Hendrikbrug te Leeuwarden, 200 m van bus- en treinstation. Zondags v.a. Frieslandhal f 16,- p.p., kind f 8,-. Tot 1 sept. Tel. info: VVV, Leeuwarden, 058-132224.

NS-dagtocht 55

Door een grootse uitbreiding kunnen we de komende tijd nog enkele groepen of scholen herbergen. Wij bieden complete zeilkampen aan of school-programmaweken, gecombineerd met watersport. **BEL SNEL** voor verdere informatie. **Herberg 'OER T' HOUT'**, Raadhuisstraat 18, 9001 AG Grou (Grouw). Tel. 05662 - 1528.

Drenthe

Start bouw jan. '89. Te koop: STENEN RECR.BUNG.'S, voll. geïsoleerd, te ZWIGGELTE (gem. Westerborg). Prijzen v.a. f 117.000,- v.o.n. Bel voor een afspraak met (05920)-40313, (05933)-46398 of kom langs. Wij zijn aanw.: elke donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

MIDDEN-DRENTE, ruime vrijst. vak.bung.'s, c.v., kl.t. v., open haard, vlakbij bos en viswater. Tel. 05910-23558.

LET OPI NOOITGEDACHT

T.h. 4-6 pers. bung.'s en weekend kamperen incl. f 95,- all-inn. Beiden incl. gebruik van nieuw subtroopisch zwembad. Recr. park Nooitgedacht (Roldo). Tel.: 05924-1641.

Overijssel

HOLTEN, vak. oord 'DE LINDENBERG', 50+ extra korting. T.h. 33 vrijstaande vak.bung.'s, gelegen in het bos met alle conf. zowel in, als buiten de bung., zoals: ktv, incl. video, verw. zwemb., speeltuin, kantine, wasserette en sportveld. Huur mog. 1/9 tot 8/9 of na 22/9. Vr. gratis kl.folder, Postweg 1, 7451 TS of bel: 05483 - 61364.

Gelderland

Laren Gld. voor een ideale vakantie!!! Inl. + folder 05738 - 2211

Noord-Holland

St. Maartenszee, T.h. bungalows aan zee in diverse parken, 02246-1596.

BERGEN AAN ZEE: Hotel Prins Maurits***. Aantrek. herfst-arrangementen: 3-5-7 dagen halfpension f 230,-, f 370,-, f 510,-, incl. fiets en duunkaart; alle kamers met douche/toilet/telefoon. Inl. tel. 02208-12364.

VOOR EEN ECHE STRANDVAKANTIE!

EGMOND AAN ZEE - BOULEVARDHOTEL

Eenvoudig en gezellig familiehotel. Direct gelegen aan het strand. Nette kamers met w/k-stromend water. Week v.a. 360,- p.p. H.P. Midweek v.a. 190,- p.p. H.P. 59+ korting 25,- p.p. week. Bel 02206 - 1355 of vraag het Trans Programma bij uw reisagent.

EuroAse

rust, ruimte en natuur.

ST. MAARTENSZEE. Luxe stenen bungalows op loopafstand van zee, voor vakantie en/of mid-week-einde. Info: 02240-12697 en 02246-3190.

Zuid-Holland

Heropenings - arrangement

Cultuur of haute couture, strandvertier of sportplezier, Den Haag heeft 't.

Vernieuwd Parkhotel biedt u een zorgeloos heropenings - arrangement à f 13750 p.p. Bel nu voor alle informatie!

PARKHOTEL DEN HAAG****

Molenstraat 53, 2513 BJ Den Haag

Tel. 070-624371, Telex 33005, Fax 070-614525

Zeeiland

OOSTKAPELLE - Bos, duin en strand, CAMPING 'ONS BUITEN' ANWB**** met overdekt zwembad (door de ANWB uitgeroepen tot Camping van het jaar 1987). Uw ideale vakantieverblijf, voor de nazomer en herfst, reserveren mog. Vraag vrijblijvend info: tel. 01188-1813.

Limburg

SEPTEMBER (FIETS)VAKANTIE IN HET ROEKENBOSCH!

Bungalowpark Het Roekenbosch, ideaal gelegen in de Noordlimburgse bossen bij de Maas en Blitterswijk. Gezellige 6-persoons bungalows, restaurant, bowling, midgolf, kinderboerderij. Gratis tennissen, overdekt zwembad en per uur-periode 2 fietsen beschikbaar. September-prijzen: (80 - 15% korting)

- * WEEKEND ..... vanaf 295,-
- * WEEK ..... vanaf 365,-
- * MIDWEEK ..... vanaf 270,-

BEL: 04784-1841

Boek voor 1 september!

VALKENBURG PENSION LOUSBERG

September aanbieding: 4 dagen v.a. f 150,- p.p. HP. Vraag folder: 04406 - 12624.

NOORBEEK Zuid-Limburg - Camping De Wolfseberg

Najaarsaktie 2 september tot 1 november: 7 dagen staan 6 dagen betalen! Inlichtingen: 04456 - 570.

WALEM, 2 km van Valkenburg, nieuwb. appartementen op Limb. boerderij. Info: Tel.: 04459-1237.

Geulhem bij Valkenburg (L.). Rustig gelegen hotel Lamerichs, Geulhemmerweg 27, 6325 PH Berg en Terblijt, verzorgt voor u: 1 vakantiewk. per autobus v.a. of bij uw woonplaats, halen en brengen + 2 dagtochten naar Duitsland en België v.a. hotel f 450,- p.p. week all-in. Per eigen gelegenheid + 2 dagtochten f 400,- p.p.w. 1 week volpens. f 360,- p.p.p. week. Ook kamers m. bad, douche, wc. Vraag inl. of bel nú: 04406-40555.

CAMPING HIGH CHAPARRAL, Oirsbeek, 12 km van Valkenburg, luxe stacaravans. Maand sept. f 250,- p.wk. all-in. Eigen tent of caravan, gezinsprijs f 14,- p. nacht. Inl.: 0449 2-2044.

VALKENBURG t.h. vak.app. met zwemb. en speelt., ook mid-week en wend. Profiteer nu van onze voordeelprijzen. Info: Dieteren-Meijis 04406 - 15404.

GULPEN VVV WIJLRE Voor een fijne vakantie in 't Zuidlimb. heuvelland prachtig gelegen in Geul- en Gulpdal. Vraag de infogids: Postbus 27, 6270 AA Gulpen. (04450) 1444.

Vaals, vak.hoeve 'De Linde' 4 tot 6 pers. luxe inger. app./huis. Mevr. A. Peeters 04956-2245.

Diversen

OP HET SPOOR VAN DE IJSTIJD. Landschapsreizen 1, 2 of 4 dgn. sept.-okt. GEOLIS, tel. 072 - 616462.

Belgie/Luxemburg

STACARAVANS TE HUUR in de Belgische Ardennen v.a. f 190,- p.w. all-in. Inlichtingen: 04459 - 1598.

T.h. 6-pers. stacaravans op ANWB camping. Najaars halve prijs. Inl.: Ellans 02510-40818 b.g.g. 37602

Frankrijk

NAZOMER EN HERFSTVAKANTIE Boerderijen en landhuizen in de mooiste gebieden v.a. 300,- per week all in. Inlichtingen: 02244-1656

FRANCE INDIVIDUELLE

Duitsland

BOPPARD, gez. Holl. fam. ANWB-hotel, dir. a. d. Rijn. Alle km's. m. do/wk/ktv. H.P. v.a. DM 40,- p.p.p.d. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder: Hotel 'l'Europe'***, Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-49-6742-5088.

ONTSPANNINGSOORD DACHSBERG 750-1000 m. Avontuurlijke herfstvakantie in schitterend landschap. Heerlijke rust. Uitgestrekte bossen. Goed uitgezet wandelwegennet. Voordeelige accommodaties. Info.: Verkeersamt D-7821, Dachsberg, tel. 09-49 7672 2075.

Hotel-restaurant TOMMES

het vriendelijke familiehotel bij de berg 'Kahle Asten', zwembad - sauna - solarium - tennisveld - grillhut - eig. zwemschool - bierkelder m. dansen - 7 dgn. hp vanaf DM 380,-. Weekendarr. v. clubs en verenigingen, 3 dgn. hp vanaf DM 150,- inkl. grillavond. Familie-globaalabonnement. Mountainbikes. D-5948 Nordenau, tel. 09 49 2975-220 (prospectus).

Voor snelle beslissingen

De parel v/h Wiedbachdal

Mooi vakantiehuysje (direct aan de Wied, ideaal v. kinderen, rust, gel., dieren welkom. Tel. 09 49 2631-56262

Landhaus Grimmelblick

Vak. in het najaar: wandelbegied Hoogsauerland

Vrijdag t/m zondag 2 x HP DM 129,- p.p.
Zondag t/m vrijdag 5 x HP DM 250,- p.p.
Vrijdag t/m vrijdag 7 x HP DM 379,- p.p.

Alle k. m. do./w.c., kabel-tv, tel., terras of balkon. Sauna, solarium, gr. zonnepanels, kegelbaan. D-5788 Winterberg-Eikeringhausen, tel. 09 49 2981-7079.

AITERN am BELCHEN 630-1400 m

Staatl. anerkannter Erholungsort

is een rustig, zonnig vakantiedorp aan de voet van de mooiste panoramaberg in het Zwarte Woud. Voor wandelaars ontstaat een net van wandelwegen het gehele zuiden van het Zwarte Woud. Goede hotels, pensions, vakantiehuizen, particuliere kamers, vakantie op de boerderij, L.O. va. DM 14,-

Informatie en folders: Tel. 09 49 7873-7433 Verkeersverein D-7889 Aitern.

Sanatorium Alle Kneipp - en kuuroepassingen in D-7770 Überlingen

Müller

Kurz-bedrijf. Rustige ligging met uitzicht op het meer. Eetkeuze naar wens, ook vegetarisch. Vraag u naar onze huisfolder. Tel.: 09 49 7551-61001-2

agdalenenhof

Familiair geleid 30-bedden-hotel in rustige zonnige ligging aan berghelling. Comfort-kamer, binnenbad 28°C, sauna, solarium, zonne-studio. 7 dagen HP DM 434 in comfort-kamer. Uw familie Gugel - D-3542 Willingen/Hochsauerland Tel.: 09 49 5632-6083

Spanje

SUPERSTUNT VOOR SALOU HOTEL CAP SALOU**

volpension.

Zeer goed htl. direct aan zee, uitstekende maaltijden, goede service, alle km's. met bad/douch. Vertrek elke ma. en vr.

SEPT. 10 dg. f 449,-
17 dg. f 699,-
1-pers. kamer:
f 65,- p.p. per week.

Luxe touringcarreizen met FIESTA TOURS HOLLAND

Tel. 045-32222/324000

Duitsland

Vakantie in het zuidelijke Zwarte Woud

Rustig, door bos en wei omgeven, nieuwgebouwd pension biedt een aangenaam verblijf. Kamers met alle comfort, balkon, uitstekende verzorging. Heerlijke wandelpaden, ligweide met beekje nodigt uit om er te verpozen. L.O. v.a. DM 26,-, HP v.a. DM 38,-. Parkeerplaats aanwezig. Pension Vogelbacher D-7822 St.-Blazien-Kutterau Tel.: 09 49 7672-2825.

Watersport

MOTORBOOT

MAAKBLAD VOOR DE KLEINE MOTORVAART

HET NIEUWE NUMMER

NU OVERAL IN DE TIJDSCHRIFTEN-WINKEL

Een abonnement? Bel gratis: **06-022 42 22**

MOTORBOOT

HET VAKBLAD VOOR DE KLEINE MOTORVAART

Spanje/Portugal

Iberbus

Nu 7 dagen per week royal class-bus naar Spanje. Royal class-sneldienst Benidorm, vertrek elke vrijdag. Tevens app. in Lloret en Benidorm. Info: (020) 241010, (010) 4130978.

Turkije

Aktief Turkije. Lopen over geitenpaden naar stille dorpen, zwemmen bij onbew. eilanden. Ontdek het gezellige dorpsleven en de ongerepte natuur. Prijs v.a. f 1025,-. Gewoon doen! T.C.T. Tel. 020-238041/149599.

Na bijna 3 jaar weer opnieuw geopend.

Huidige attracties:

- botsbootjes
- div. andere bootjes
- waterfietsen
- Santa Fé kindertrein
- minicars
- kiddy-riders
- sprookjesachtige speeltuin
- springkussen
- midgolf
- amusementshal
- zwembad
- zonneweide
- visvijvers (visgerei te huur)
- visserij
- café-restaurant voor uitgebreide snacks.

Recreatiepark Foreldorado

Euverm 1-5, 6271 PJ Gulpen.

Tel. 04450-3215, voorlopig nr. 1916 (Duysens).

Geopend van 15 juli tot 27 augustus 1989.

Openingstijden park: van 10.00 tot 18.30 uur.

Visvijvers: van 08.00 tot 12.30 en van 13.00 tot 18.30 uur.

Volgend jaar Foreldorado nieuwe stijl.

Griekenland

DISCOVERY sportieve zeilvakanties op moderne 12 meter jachten in Turkije, Griekenland, Joegoslavië, Corsica, Bretagne. Geen ervaring vereist. Info 02990 - 47972.

Scandinavië

3-Daagse bus/bootreis naar Göteborg en de prachtige Zweedse westkust v.a. 239,- p.p.

BEL VOOR INFORMATIE: 010-45.11.511

Stena Line

Diversen buitenland

ISRAEL

Rondr. kennismaking met Israël - 8 dg. v.a. 1840,-. **Isrope Reizen - Zaandam**. ANVR/Gar.fonds. Bel voor programma 075-123451 of vraag uw ANVR reisburo.

Egypte

EGYPT

1 wk. Cairo, incl. vlucht, trf. en hotel v.a. 926,- p.p. **Isrope Reizen - Zaandam**. ANVR/Gar.fonds. Bel voor programma 075-123451 of vraag uw ANVR reisburo.

Cruises

8 dgn Middell. Zee v.a. **f 995,-**

Bel voor brochure: **Holiday Cruises**

03463 - 53778 / 52406

Afrika

Uneke 22 daagse rondreizen, Nederlandse reisleiding, ontdek nu het nieuwe

*** ZUIDELIJK AFRIKA ***

- * Shakaland
- * Durban
- * Krugerpark
- * Drakensbergen
- * Kaapstad
- * Transkei
- * Swaziland
- * Tulinroute
- * Pretoria

VERTREK: 19 januari en 3 maart 1990.

Special 'VIP' reis op 11 februari '90.

Voor info: stuur ongefrankeerde envelop aan Impala Tours. Antw. nummer 222, 8800 XT Harlingen.

Impala Tours is lid van het ANVR + SGR

Campagne 1989

Epilepsie en Sport?

Zet jezelf niet buitenspel

NATIONAAL EPILEPSIE FONDS/DE MACHT VAN HET KLEINE

Postbus 9587

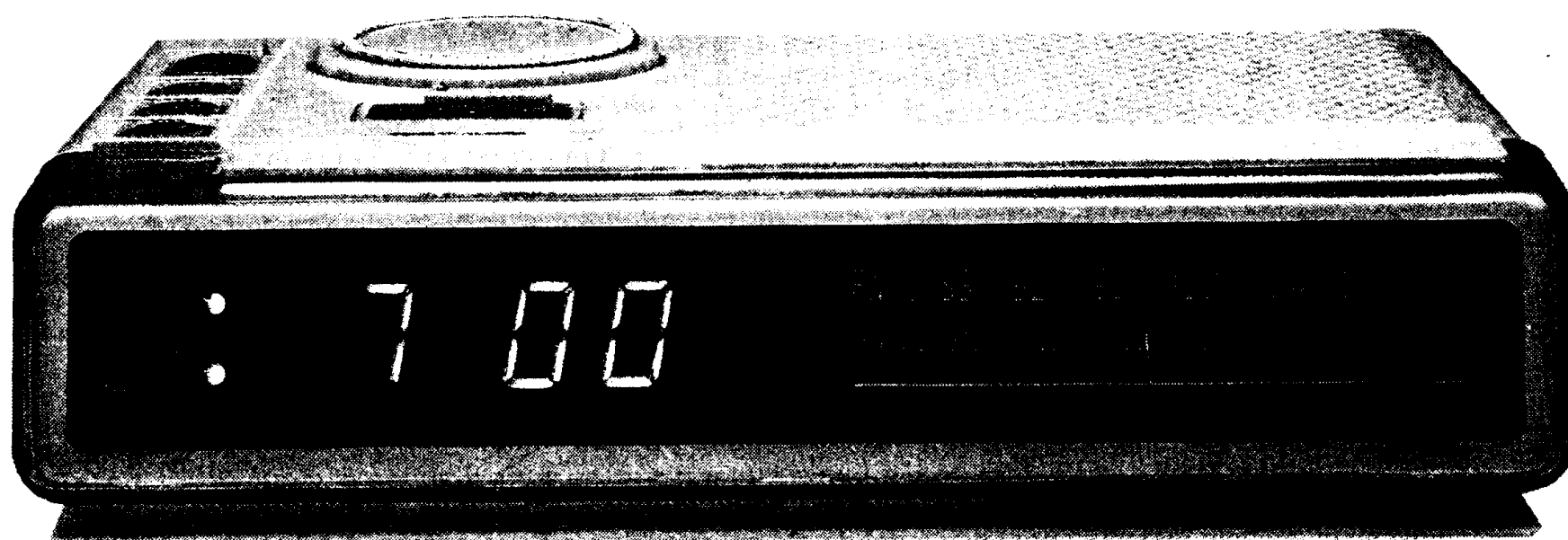
3506 GN Utrecht

giro 34781

Foreldorado

GULPEN

Eerst even wakker worden,

limburgs dagblad

Stuntvlieger

Zaterdag 7 juli 1989.

71e jaargang nr. 159

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V.

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen

Telefoon 045-739911

Hoofdredacteur Ron Brown

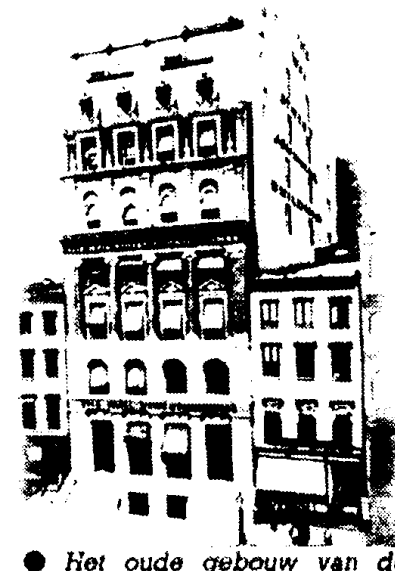
Losse nummers f 1,40

- Gorbatsjov schetst veilig Europees huis
- Polen belangrijkste reisdoel Bush pagina 5
- Turkse exodus uit Bulgarije pagina 7

● VVV-informatrice op WMC

- WMC wereldberoemd in ons land onbekend pagina 21
- Cursussen in de strijd tegen drank in verkeer pagina 23
- Bacterie oorzaak zweren in maag en darmsysteem pagina 25
- Wall Street Journal bestaat honderd jaar pagina 27

● Het oude gebouw van de 'Wall Street' in New York

- Bouwen nog steeds een kwestie van vertrouwen pagina 31
- Programma's voor het weekend pagina 37 en 39
- Felix Meurders in 'Konsumentenzaken' pagina 40

- Bontempi zoekt vorm pagina 17

- McEnroe naar huis pagina 19

- Tour de France, overrompend en vertederend pagina 20

● Pedro Delgado, stilt voor de storm

Kamerleden boos • Milieuorganisaties niet verrast Vervuiling bodem

VALKENSWAARD - De politie in Valkenswaard heeft een 40-jarige vrouw uit die plaats aangehouden. Ze wordt ervan beschuldigd op 28 in een...

Pilletjes in snoeppapier

een tweede doosje gevonden. Alles bij elkaar maak het om drie soorten uit te...

Oliver North: voorwaardelijke gevangenisstraf

Een goede krant.

Limburgs Dagblad is 'n goeie krant, dat mag best wel eens gezegd worden. 'n Eigenzinnige krant. 'n Krant met een grote autoriteit. 'n Krant van hoge kwaliteit. Elke morgen vers en vóór zeven uur ligt hij bij de abonnees in de bus.

Een duidelijke krant.

Iedere dag geeft Limburgs Dagblad u een duidelijk beeld van alles, wat er weer gebeurd is in deze wereld. Van dichtbij en veraf. Politiek, buitenland, veel sport, TV-programma's, economie, alle facetten van de kunst, konsument, vrouw, vakantie en recreatie, auto's en dagelijks minstens 4 pagina's nieuws uit uw directe omgeving. En op zaterdag de extra dikke weekend-krant met Limburgs Woonblad en Vrijuit.

Met zo'n krant mag u blij zijn.

Met zo'n krant bent u goed af. En op zo'n krant heeft u natuurlijk een abonnement. Da's veel voordeliger! En zeker is zeker. Ja toch? Nog geen abonnee? Vul dan de bon in of bel gratis 06-0229911.

Vanaf 2 oktober weer Bingo.

Inderdaad, wij gaan weer met z'n allen Bingo spelen. Duizenden abonnees zijn razend enthousiast over dit spannende Limburgs Dagblad-spel, met maar liefst elke week kans op grote prijzen!

Meer voordelen, 't hele jaar door.

Met de vereniging 'Vrienden van het Limburgs Dagblad' krijgt u vele aantrekkelijke kortingen op evenementen, concerten, beurzen, reizen, trips enz. Dat is toch maar mooi meegenomen. Het lidmaatschap is GRATIS. Vraag dus snel uw persoonlijke 'vriendenpas' aan, dan kunt u meteen al van die kortingen profiteren!

limburgs dagblad

Ja, die komplette krant moet ik hebben!

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: ..... Woonplaats: .....

Telefoonnr: ..... (i.v.m. controle bezorging)

Noteert u voor mij ingaande ☐ direct ☐ (s.v.p. datum invullen)

☐ Gewoon abonnement en dan ontvang ik het Limburgs Dagblad eerst TWEE WEKEN GRATIS.

Betaalwijze: ☐ Ik betaal per kwartaal na ontvangst van uw acceptgiro.

☐ Ik machtig het Limburgs Dagblad per maand/per kwartaal* het verschuldigd bedrag van mijn giro/bankrekening af te schrijven.

☐ Kennismakingsabonnement van 4 weken voor slechts f 11,35. Voor betaling wacht ik op uw acceptgirokaart.

Abonnementsprijzen: per maand f 24,60; per kwartaal f 73,80.

Tussentijdse wijzigingen voorbehouden.

In de afgelopen 3 maanden heb ik geen Limburgs Dagblad (proef-)abonnement gehad.

* Doorhalen wat niet van toepassing is. Handtekening nieuwe abonnee: .....

Deze bon in een open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan: Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB HEERLEN